- [2]

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. L.W.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor

1. desbr. 1943. Nr. 946. Fortrolig.

Meldinger tirsdag 30. nov.

ALLE STUDENTER OG PROFESSORER VED OSLO UNIVERSITET ARRESTERT.

STUDENTENE SKAL SENDES TIL TYSKLAND.

UNIVERSITETET STENGES AV TERBOVEN. DØM INGER ETTER AULABRANNEN.

S.R. 19.00. En utydelig melding over Stockholm radio fortalte at alle studentene og også professorene ved Universitetet i Oslo var blitt arrestert. Det var også foretatt en politirassia i Universitetsbiblioteket i Drammensveien.

Klokken 22.00 meldte Stockholm at politiet i ettermiddag hadde omringet Universitetet i Oslo og tvunget alle professorene og studentene der til å begi seg inn i Aulaen for å höre på en erklæring av Rediess.

Begge disse to utsendinger var dog så mye forstyrret av dårlige mottakerforhold at det ikke var mulig å oppfatte detaljene i meldingene.

Klokken 21.00 kom följende melding fra Oslo:

Etter oppdrag av Reichskommissar Terboven sa SS - Obergruppenführer und General der Polizei, Rediess, tirsdag ettermiddag i Aulaen följende erklæring til studentene ved Oslo Universitet:

Helt siden besettelsen av Norge, altså fra 1940, har studentene ved Oslo Universitet opptrått som en motstands - gruppe mot den tyske besettelsesmakt og den "norske statsledelse" som er anerkjendt av Tyskland. Man ble i tide klar over studentenes nasjonal - fiendtlige og internasjonale propagandavirksomhet og det har ikke manglet på advarsler og formaninger til studentene. Den ridderlighet og det storsinn som besettelsesmakten viste overfor studentene, har vært gjenstand for en feilaktig tolking. Det förte til at det ble stadig flere tilfeller hvor studentene deltok i sabotasjehandlinger, i illegale organisasjoner og i ledelsen av dem.

Det kaster et avslörende lys over den åndelig innstilling studentene i Oslo hadde, at de protesterte mot at det ble opptatt studerende, som hadde gjort sin plikt som europeere i kampen mot bolsjevismen og derved vist seg som tapre nordmenn. Denne utvikling nådde sitt topp-punkt ved den slyngelaktige brannstiftelse i denne Aula. Etter denne skjendselsgjerning har dere uten tvil regnet med en reaksjon fra tysk side, og i dette tilfelle har dere for en gangs skyld ikke tatt feil. Öyeblikket krever at det blir grepet skarpt inn for at besettelsesmaktens interesser kan bli beskyttet og ro og orden sikret i landet.

Jeg har derfor i oppdrag av der herr Reichskommissar å gi dere meddelelse om följende beslutninger:

1. Studentene ved Universitetet i Oslo blir overfört til en særlig leir i Tyskland.

2. De kvinnelige studenter blir permittert fra Universitetet. De skal hurtigst mulig begi seg til sine hjemsteder og öyeblikkelig melde seg til politiet der. Inntil videre har de ikke adgang til å forlate sine hjemsteder uten politiets tillatelse.

Fortsatt.

UNIVERSITETSKONFLIKTEN. Fortsatt.

3. De"lojale"studenter blir bedt om å vise forståelse for at man i første omgang må handle generellt og derfor bære over med de ubehageligheter som måtte oppstå. Man garanterer at disse studenter på hurtigste måte, om mulig ennu idag, igjen får sin fulle bevegelsesfrihet.

4. I forståelse med den "norske statsledelse" vil man utnytte alle muligheter og sette alle midler i bevegelse for at denne gruppe av studenter snarest mulig kan få anledning til å fortsette sitt studium i tilknytning til högskolene i Trondheim og Bergen.

5. De övrige studenter i Oslo har gitt all grunn til at man nu griper inn mot dem skånsellöst, hardt og uten hensyn. Det er derfor utelukkende etter henstilling fra "ministerpresidenten" at man ikke går ut over det minstemål som er absolut er nödvendig - det minstemål man ikke kan gi avkall på når det gjelder å beskytte besettelsesmaktens interesser og sikre ro og orden i landet.

6. De blir derfor ikke sendt til en konsentrasjonsleir, men anbrakt i en særlig leir i Tyskland. Man har dermed trukket konsekvensen av Oslo - studentenes holdning. Denne konsekvens er de selv alene skyld i.

Dere er der Reichskommissar takk skyldig for at ikke langt mer drakoniske forholdsregler er kommet til anvendelse. Ut over dette har denne forholdsregel til følge at en stor del av Dere for fremtiden ikke står i fare for å forspille liv og eiendom. I Deres personlige interesse må Dere straks villig følge politiorganisasjonenes bestemmelser. Jeg har utstedt ordre om at man griper inn hensynslöst og med alle midler mot all passiv eller aktiv motstand

Klokken 23.30 kom denne kommentar til begivenhetene i Oslo.:

Det har i lengere tid i vide kretser vært kjendt at studentene ved Oslo Universitet i stor utstrekning har drevet med illegal virksomhet. Hvem kan si at han kjenner en Oslo - student som ikke har delt ut hemmelige aviser eller på en eller annen måte deltatt i det underjordiske arbeide mot okkupasjonsmakten og "den norske regjering Hoppe noen! Studentene er nu engang unge og umodne, og lar seg lettere enn andre forlede til å være agenter for engelske eller bolsjevikkiske trådtrekkere. Selvfölgelig er arrestasjonen et hårdt slag for de på - rörende såvel som for studentene selv. Men når det viser seg at denne aktive terrorvirksomhet kan drives så langt som til ildåpsettelse på Universitetets Aula, er det innlysende at det foreligger kold plan - legging og overlegg.

Studentene har vært ledet av en flokk utprøgede aktive urostiftere som i vid utstrekning har drevet kommunistisk og engelsk agitasjon, ja endog sabotasjehandlinger. Deres aksjon mot de "norske frivillige" som har kjempet mot bolsjevismen og som etter hjemkomsten skulle studere ved Universitetet, viser tydelig hvilket sinnelag som beveger dem. Det har ikke manglet på advarsler hverken fra tysk eller "norsk" side, men tydeligvis uten resultat. Brannen i Aulaen er bevis nok, for det var studenter som påsatte brannen. Forut for den ligger en hel rekke sabotasjehandlinger som her ikke skal omtales nærmere. Arrestasjonen og transporten til en leir i Tyskland av samtlige illojale studenter i Oslo er en alvorlig advarsel til alle som tror de kan fortsette med den farlige terrorvirksomhet mot besettelsesmakten og de "norske myndighetene". De må nu skjönne at det ikke er plass for ungdommelig gangstervirksomhet, ennsi for modne og vel overveide for - brytelser i vårt land. Arrestasjonene vil nok utlöse megen bitterhet, men man skal huske på at det har vært advarsler nok. Dessuten skal man legge merke til at de lojale studenter slipper fri og at de illojale

UNIVERSITETSKONFLIKTEN. Fortsatt.

takket være "ministerpresidentens" egen inngripen får den best mulige behandling. Internoringen vil bli så skånsom som det overhodet lar seg gjöre. Studentene blir ikke holdt i konsentrasjonsleir, men i en spesiell leir med bl.a. bedre forpleining. Og sist men ikke minst, disse ung - dommer er nu skånet for de farer som deres ulovlige virksomhet inne - bærer. Hadde de fått lov å fortsette på samme måte som hittil, kunne det nok hende at de satte sitt liv på spill. Arrestasjonene er derfor av forebyggende art.

SVIGLENDE INVASJONSFRYKT I DANMARK.

D.R. 18.35. Statens Sivile Luftværn meddeler at det i forbinnelse med de konferanser som har vært holdt om forsvars - foranstaltninger i tilfelle invasjon er utstedt instrukser for sivil-befolkningen i et slikt tilfelle. Det heter i disse instruksjonene at det selvfölgelig ikke er mulig på forhånd å si hvor krigsoperasjoner eventuellt vil finne sted og heller ikke kan man på forhånd si hvordan de vil forløpe. Det er derfor heller ikke mulig å gi noen detaljerte instruksjoner om hvordan man skal forholde seg i tilfelle krigs - operasjonene nærmer seg Jylland eller til og med finner sted på selve fastlandet. De instruksjonene som er gitt gjelder imidlertid forhold som under alle tilfeller vil oppstå og det henstilles til publikum å sette seg inn i dem og følge dem så godt det lar seg gjöre om det skulle bli påkrevet.

Skulle krigsoperasjoner nærme seg det sted hvor man bor bör man söke tilflukt på et sikkert sted i nærheten. Man har sett andre steder hvordan det går hvis det oppstår uordnet flukt fra byer eller landsbyer som ligger innenfor kampområdet og det er derfor av stor betydning å hindre denslags. Uordnet flukt vil bare bety at alle veier blir blokkert og at man legger unödig beslag på transportmidler som ellers med fordel kan bli benyttet av forsvaret. Man kan derfor gjöre rekning med at uordnet flukt vil bli strengt for-budt. Såfremt det ikke er gitt offisiell ordre om evakuering skal enhver bli på sin post og gå til sitt arbeide som vanlig. Det vil bli sörget for sikker evakuering av kvinner og barn.

I tilfelle direkte flyangrep eller bombarde-ment på annet måte av det sted hvor man bor skal man ta tilflukt i et beskyttelsesrom eller i sin kjeller. Mange vil kanskje ha lest eller hört om hvordan mennesker i andre land er blitt begravet under ruinene av sitt hus etter å ha sökt tilflukt i kjelleren, og det kan jo til en hvis grad være berettiget. Men man har iallfall en sjangse til å bli reddet og man bör gjöre det til en fast regel alltid å söke dekning under jordoverflaten i tilfelle av bombardement.

Videre inneholder instruksjonene detaljerte opplysninger om hva man bör ta med seg i tilfluktsrommene etc. Tilslutt kommer man inn på evakueringsspörsmålet igjen og det heter her at man hvis mulig vil forsöke å opplyse sivilbefolkningen om evakueringsordrer og instruksjoner i forbinnelse med disse over radioen. Ellers vil de bli bekjendtgjort ved oppslag, höytalerbiler etc.

ARILD HAMSUN ER UTE MED SINE DIKT.

O.R. 12.00. Blandt årets juleliteratur hos Gyldendal finner en også en ny bok av Arild Hamsun, "Dager og vers", hvor forfatte-rens opplevelser som krigsfrivillig har inspirert ham til en rekke stemningsfulle og manende dikt, forteller "Nationen". Samlingen inne - holder også en avdeling "Tredelige dikt". Arild Hamsun debuterte som kjendt for noen år siden med romanen "Ung man kommer og går" som ble etterfulgt av diktsamlingen "Askeladden i gresset".

DE SANDVIGSKE SAMLINGER FORØKES.

18.00. Direktör Sandvig på Maihaugen forteller til bladet Gudbrandsdölen at man nu har fått kjört ned en skyss - stasjonsbygning og et loft fra Lindsheim i Skjåk. Disse er lagret på Maihaugen og vil bli oppsatt så snart forholdene tillater det. Ellers kan jeg fortelle, fortsetter direktör Sandvig, at vi av Arne Hove, Fåberg har fått som gave en fiskerbu. Vi er dessuten iferd med å sikre oss en fiskerbu til og begge disse vil bli plasert omkring kirkekapellet. Her vil ialt bli seks bygninger som grupperer seg om kapellet på nedre side av Breisjöen. Alt skal bringes iorden til sommeren. I disse dager har vi også kjöpt et gammelt gjörtlerhus fra Nordregate i Lillehammer. Huset, som plasseres like ved det gjörtlerhus som vi for et par år siden fikk overlatt av Lillehammer kommune skal monteres som stöperi. Tilslutt forteller direktör Sandvig at man i disse dager har erverver en klokke etter gamle klokkemaker Stikkebakke.

JOURNALISTBESÖK OMBORD I EN TYSK KRYSSER.

20.30. Truende kanoner, marineoffiserer i sine karakteristiske blå, gullkantede uniformer og hundrevis av gaster i alarmberedskap var det förste syn som mötte oslojournalistene da de forleden fikk anledning til å bese seg ombord i en tysk krysser. Dette inntrykk var imidlertid bare et overfladisk helhetsbillede av den tekniske labyrint man senere ble ført gjennom - en verden for seg omgitt av stål. Det som i förste rekke tiltrakk seg oppmerksomheten var de store kanontårnene som man kom inn i gjennom en dör i akterkant av tårnet. Tårnene som gir plass for kanonenes lademekanismer er forbundet med kruttkamre i bunnen av skipet ved hjelp av elevatorer som förer granatene opp til kanonbetjeningen. Selve ladingen må foretas med håndkraft - forövrig ingen lett sak da hvert projektil veier temmelig meget. Etter å ha overvært et par bemanningsövelser ved luftvernkanonene, hvor alt foregikk med et urverks presisjon og et tempo som uinnvidde vanskelig kunne följge, gikk turen opp til kommandobrua. Det man her særlig festet seg ved var den elektriske styreinnretningen som gjör de vanlige, sårbare rorledninger helt overflödige. Krysseren styres ikke ved hjelp av et ratt i vanlig forstand, men ved et elektrisk trykk-knappsystem, bestående av to knapper. Gjennom ledninger overföres impulsene til rormaskinen, og skipet viker til styrbord eller babord alt etter hvilken knapp man trykker på. Under et sjöslag kan det jo forekomme at kommandobrua blir rammet og styremekanismen der blir satt ut av funksjon. For alle tilfellers skyld er skipet derfor utstyrt med flere styreinnretninger som kan kobles inn når det skal være. Etter dette flyktige innblikk i den grå overbygnings mange hemmeligheter kom vi inn i selve skroget - et virvar av ganger, leidere og rom, adskillt ved manntette skott. En leider förte oss ned i dypet - til maskinrommet - hvor kjempemessige turbiner står i rekke og rad. Mens man til vanlige dampmaskiner anvender sjövann nyttes her utelukkende ferskvann. Skipet har et eget anlegg som framstiller seks tonn ferskvann av sjövann i timen - både til drikkevann og födevann for maskinen, og er således uavhengig av tilförsler fra land. Ombord finns der selvsagt også store ferskvannstanker som blir fyllt under opphold ved land. Anlegget som er beskrevet ovenfor, er imidlertid helt påkrevet under lengere tokter hvor man er helt avskåret fra tilförsler utenfra. Hospitalet er et helt kapittel for seg - glinsende rent og tidsmessig i en hver henseende. For å gi pasientene mest mulig hvile og ro er sengene hengt opp i stativer som helt eliminerer sjögangen. Senger i vanlig forstand finner man forövrig ikke andre steder enn i offiserenes lugarer, som ligger akterut. På banjer- dekket, hvor gastene holder til, bruker man som vanlig innen marinen hengeköyer som om dagen brettes sammen og legges vekk. Overalt ble man forfulgt av de hvitskinnende flöytesignalene i det stasjonære meldeanlegget hvor ordrer blir gitt og tatt. En stadig ström av marinegaster hastet forbi - unge spenstige, oppvakte karer som hver er seg sitt ansvar bevist. Det så man tydelig i de skarpskårne ansiktene. Uten denne pressisjon og disiplin ville alt teknisk utstyr være til ingen nytte, forklarte en offiser ombord. Mange av disse guttene får forövrig her sin utdannelse for senere å bli satt inn i ubåtvåpnet som offiserer.

ØKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser:

4 1/2 % stat 1937 k 103 1/4.
4 % stat 1935 k 103.
3 1/2 % stat 1941 k 103 1/2.
3 1/2 % stat 1938 k 103.
4 % Hypotekbank 1938 k 104 3/4.
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 104 3/4.
Creditbanken k 136.
Kreditkassen s 795, k 792 1/2.
Bjölvefossen s 20, k 19.1/2.
Borregård s 132 1/2, k 131 1/2, oms 132.
Elektrokjemisk k 134.
Hafslund s 700.
Orkla s 295, k 290.
Saugbruksforeningen s 1825, k 1790, oms 1800.
Union s 5.70, k 5.50.
Ågdesiden s 170, k 162 1/2.
Borgestad s 257 1/2, k 252 1/2.
Bruusgård Kiösterud s 287 1/2, k 282 1/2.
Amerikalinjen s 255, k 247 1/2.
Bergenske s 182, k 181.
Nordenfjeldske k 195, oms 195.
Ivaran s 290, k 282 1/2.
Ocean s 315, k 307 1/2, oms 310.
Kosmos II s 255, k 247 1/2.
Odd s 255, k 250.
Rosshavet k 327 1/2.
Valutanoteringer uforandret.

Indeks fra Oslo Börs 29. nov.: Bankaksjer s64.25 (+ 0,25), industriaksjer 196.43 (+ 0.43), skipsaksjer 252.90 (÷ 0.10), Hvalaksjer 183.00 (+ 1.50).

Stockholm: Ifölge statistisk byrå har årets utlikning av förmuesskatt til staten gitt som resultat et samlet skattbart beløp på 5.580.6 millioner kroner mot 4.450.1 millioner forrige år. Den samlede formue beløper seg til 10.016 millioner kroner mot 8.719.7 millioner forrige år, altså en stigning på 1.296.3 millioner kroner. Den utliknede skatt blir på 595.3 millioner mot 5.05 millioner forrige år, altså en stigning på 90.3 millioner kroner. I statsbudsjettet er denne post oppført med 545 millioner kroner eller 50 millioner mindre enn likningsresultatet. Utlikningen av kommunal inntoksskatt har gitt som resultat en skattbar inntekt på 7.642.2 millioner kroner mot 6.434.2 millioner forrige år. Inntekten for fradrag av skattefritt beløp var på 9.960.4 millioner kroner mot 8.659 millioner kroner forrige år.

Stockholm: Ved tekningsfristens utlöp lördag var det på statens nye 3 1/2 % lån av 1/11 teknet omlag 325 millioner kroner. Resultatet beteknes som tilfredsstillende.

Helsinki: Den finske riksdag har fått forelagt et lovforslag om tillegg til dette års budsjett. Planen forutsetter ökning av inntektene på 9,8 milliarder finske mark som vesentlig skal skaffes tilveie ved lån. Videre forutsetter planen en ökning av de sivile utgifter på 2.4 milliarder mark. Innklusive disse belöp vil det finske budsjett for inneværende år være balansert med tilsammen 28 milliarder finske mark hvilket er så å si det samme som de to foregående år.

Buenos Aires: Blandt Argentinas handelspartnere står Sverige på femte plass som kjöper og på fjerde plass som selger. I alt 30 handelsskip har underholdt trafikken mellom de to land.

BAKERI BRENT NED I LILLESTRÖM.

12.00. Idag morges begynte det å brenne i Grinbys bakeri i Lillestrøm. Brannvesenet var snart på pletten, men det kunne ikke hindre at bakeriet ble helt ödelagt. Om årsaken til brannen vet en foreløpig ikke noe bestemt, men det er mulig åt det har dannet seg en sprekk i en röykkanal og at ilden er oppstått her. Bygningen er assurert for 27.000 kroner og inventaret for 10.000 kroner.

TILLITSMENNSMÖTE I HAMMERFEST.

12,00. Fra tillitsmannsmöte for Nasjonal Samling ble det lörda sendt dette telegram til "föreren": Kampfeller i Vest-Finnmark samlet til tillitsmannsmöte i Hammerfest sender Dem "förer" sin hilsen.

Klokken 13.00 ble følgende sendt ut:
Til red.: Melding nr. 12 fra Hammerfest (telegram til "föreren") trekkes herved tilbake og erstattes med:

Hammerfest: Lördag ble det holdt et tillitsmannsmöte for NS - tillitsmenn i Vest - Finnmark. Mötet ble ledet av fylkesförer Bekeng. Om formiddagen avla lagförerne og tillitsmennene rapporter fra sine forskjellige arbeidsområder, og fylkesföreren orienterte deretter om Nasjonal Samlings stilling idag. Fylkesföreren oppfordret sine tillitsmenn til å stå fast i arbeidet for den felles sak. Om ettermiddagen holdt fylkespropagandaleder Erikhsrud et foredrag om arbeidet ute i lagene . Fylkesopplæringsleder Lillevik talte om jödespörsmålet. Etter mötet var deltakerne samlet til en enkel fest og om kvelden hadde Hammerfest lag av NS arrangert en hyggelig kameratkveld i et av byens hoteller . På tillitsmannsmötet ble det vedtatt å sende dette telegrammet til Nasjonal Samlings "förer": (se ovenfor).

NB! Telegrammet mangler den vanlige slutt med heil og sæl.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 13.15. Det er ikke noen meldinger om sildefisket i det siste dögn. I uken som gikk ble det meldt om mindre spredte fangster i Nord - og Vest Norge. Således ble det tirsdag tatt opptil 1000 hl småsild i Lyngen og i Malangen ble det tatt noe sild av störrelse ca 30 stykker pr. kg. Fra Mo i Rana meldes om at det er tatt noen mussasteng. Stengenes störrelse varierte fra 250 hl til opptil 500 hl pr. bruk på lördag. Fra Finnmark meldes om endel mussafiske i midten av uken i Lerridsfjord. Silden var for det meste småfallen. Fredag ble det i Ullsfjord i Troms tatt endel större steng med Mussa. Fra Stjörna meldes om at der er utsikt til endel småsildfiske.

MEKANISK VERKSTED I FREDRIKSTAD BRENT NED.

14.30. Jabbetorp Mekaniske Verksted i Fredrikstad ble inatt herjet av brann. Maskinverkstedet og smien ble totalt ödelagt mens stöperiet, motorbygningen og de nye verkstedsbygninger ble reddet. Årsaken til brannen er ennu ikke kjendt. De skadelidte maskiner kan neppe brukes mer.

SPARKET IHJEL AV EN HEST.

14.30. Smed Mathias Andersen på Kleivbrottet ved Holmestrand ble forleden sparket ihjel av en hest. Ulykken skjedde da han holdt på å undersöke hovene på en unghest som herunder sparket ham i underlivet. Han var 57 år gammel.

NORGES HERREDSFORBUND 20 ÅR.

08.00. Det er idag 20 år siden Norges Herreds - forbund ble stiftet på et möte i Oslo hvor det mötte utsendinger fra 234 herreder. Av det styret som ble valgt i 1923 sitter oberstlöytnant Haneborg fremdales som medlem. I Herredsforbundet står nu ialt 579 av landets 682 herreder. De tilsluttede herreders folkemengde utgjör 1.831.542 innbyggere eller 91 % av den samlede folkemengde i herredene.

PELSDYRUTSTILLING I SOGNDAL.

10,30. Pelsdyrutstillingen i Sogndal i Sogn ble åpnet igår. Det var utstillt omlag 250 dyr fra de forskjellige bygder i Sogn og Nordfjord. Av de utstillte dyr var omlag 200 sölvrev, femti blårev og 5 platina. Dommere ved utstillingen er B.H. Brenne fra Inneröy og Si[illegible] Vidme fra Flåm. De utstillte dyr viser gjennomgående god kvalitet. Premieprosenten var særdeles höy. I en avdeling sölvrev ble praktisk talt alle de utstillte dyr premiert. Utstillingen hadde samlet stor interesse med en mengde tilskuere.

I forbinnelse med pelsdyrutstillingen ble det igår holdt årsmöte i Sogn Pelsdyrlag under ledelse av formannen, Knut Nybö fra Lærdal. Årsberetning og regnskap ble godkjendt. Til formann ble [illegible]envalgt Knut Nybö og som nye medlemmer av styret ble valgt Ingebrigt Rud, Kaupanger og Olav Böthun, Fresvik. Årsmötet dröftet inngående spörsmålet om foringstakster. Da en finner den foringstakst som skattemyndighetene legger til grunn for beskatningen av pelsdyravlen urettferdig, besluttet årsmötet at styret skal arbeide videre med dette spörsmål for om mulig å oppnå en bedring.

INGEN QUISLINGER DREPT I BERLIN.

10.30 & O.R. 12.00. Nasjonal Samlings utenriksorganisasjon meddeler at man har hatt forbinnelse med Berlin. Samtlige medarbeidere i utenriksorganisasjonen i Berlin er i god nehold. Samtidig har uten - riksorganisasjonen mottatt hilsener fra en rekke landsmenn i Berlin.

HÖYTALERANLEGGET FOR KAFEENE I BERGEN FERDIG.

10.30 & O.R. 12.00. I disse dager er det nye sentralanlegget for musikkoverföring i kafeene i Bergen ferdigmontert på Teknisk Kontor i Chr. Michelsens gate 4. Det er et anlegg av samme konstruksjon som i Oslo.

DÖDSULYKKE PÅ BJÖRGESÆTER STASJON.

12.00. En uhyggelig ulykke som krevde et menneskeliv hendte igår formiddag på Björgesæter stasjon på Gjövikbanen. Banevokteren Torstein Olsen, Björgesæter, ble overkjört av lokaltoget mellom Oslo og Roa og så stygt skadd at han döde en time etter. Det har vært vanskelig å klarlegge den direkte årsak til ulykken, men etter de opplysninger Bladet Hadeland har fått skulde banevokter Olsen möte sin datter på toget Hun gikk imidlertid på baksiden for å ta korteste veien hjem og da banevokteren forstod det ville han gå gjennom vognen for å ta samme veien. Han ville så springe ut av toget som hadde satt seg i bevegelse, men antakelig har frakken hans hukket seg fast i ett eller annet slik at han ble ført 60 - 70 meter bortover för toget stanset. Dr. Askerud som ble tilkalt konstaterte at han hadde fått brudd på hjerneskallen. Venstre le[illegible] var knust o[illegible] han hadde også fått store skader i höyre ben. Banevokteren var brakt inn på stasjonen og her döde han en time senere. Banevokter Olsen var velkjendt i distriktet. Han har vært ansatt ved jernbanen i en årrekke og budskapet om hans brå död har gjort et dypt inntrykk i bygda.

SYLOU - CREUTZ UTE IGJEN.

23.30. Pianisten Sylou Creutz gjestet mandag kveld Kristiansand hvor han holdt en konsert i Norsk - Tysk selskap. Den fremrakende kunstner ga publikum en aften av de sjeldne.

STERILISERING AV SÆDELIGHETSFORBRYTERE I SVERIGE.

10.00. Det svenske utenriksdepartement har utarbeidet et lovforslag om sterilisering av sædelighetsforbrytere, meddeler Aftonbladet.

DRAMATISK FLYKT I KØBENHAVN.

S.R. 12.30. Igårkveld ble det foretatt en dramatisk flykt fra politiet av to danske sabotører. De var blitt arrestert sammen med en tredje sabotör og under transporten til politistasjonen så de sitt snitt til å slippe vekk. Politiet satte etter dem og fikk tak i den igjen. Herunder ble den ene av dem såret. De ble tatt til lægevakten og mens de ble behandlet her stakk de to av igjen. Denne gangen klarte de å komme seg bort og politiet mistet sporet etter dem.

MERE OM UNIVERSITETSAKSJONEN.

S.R. 08.00. I forbinnelse med aksjonen mot studentene og professorene i Oslo igår meldes at aksjonen begynte om formiddagen med at tysk militær og politi omringet Universitetet og arresterte alle de studenter og professorer som var der. Samtidig ble aksjoner satt igang mot andre akademiske institusjoner i byen og studentene der ble i biler kjört til universitets Aula hvor Rediess ventet på dem. Politiet gikk sågar inn i studentenes hjem og hentet dem som var der. Ialt dreier det seg om mellom 1200 og 1500 studenter og professorer som er arrestert.

AKSJONEN I OSLO VEKKER OPPSIKT I SVENSKE AKADEMIKRETSER.

S.R. 08.00. Styret for Stockholms Höyskolers Studentforening har vedtatt en resolusjon hvori det bl.a. heter at de tyske overgrep mot Universitetet i Oslo har forårsaket en voldsom reaksjon hos de svenske studentene og det henstilles til den svenske regjering om å gjöre alt mulig for å redde de norske studentene fra den fryktelige skjebne som venter dem. Man venter at alle svenske studenterforeninger i landet vil protestere voldsomt mot dette overgrep mot de norske kolleger.

SABOTASJE I DANMARK.

S.R. 12.30. Fra Nesby i Danmark meldes at en karrosseri-fabrikk der som har vært under gjenoppbygging etter en sabotasjebrann i mai måned iår igjen er blitt herjet av sabotörer. Denne gang ble fabrikken sprengt i luften av 10 sprengbomber og alle de verdifulle maskinene ble totalt ödelagt.

SPIONER I MALMÖ ARRESTERT.

S.R. 19.00. Politiet i Malmö har arrestert to utenlandske statsborgere for ulovlig etterretningsvirksomhet. Deres aksjoner var ikke rettet mot Sverige.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. E.S.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

2.desember. Nr.947 Fortrolig.

ÅPNING AV LANDSORGANISASJONENS LÆREGUTTSKOLE.

20.30. En av Landsorganisasjonens lærergutt-skoler ble åpnet idag ved en enkel höytidelighet.

Skolen, som holder til på et tyske våpen-verksted ved Oslo, har plass til 20 elever. Det er gutter fra hele landet i alderen 14-17 år.

Skolen varer i hele tre år, og det blir undervist i både praktiske og teoretiske fag. Guttene, som bare har almindelig folkeskole, blir etter tre år ferdig ut-dannet som mekanikere.

Selve åpningen fant sted i skolens vakre og koselige forsamlingsrom.

Egil Rein önsket på vegne av landsorga-nisasjonen, elevene velkommen til skolen, hvoretter lederen for ungdomsopplæringen i landsorganisasjonen, Jarl Berge holdt en kort velkomsttale til guttene.

Han framhevet særlig betydningen av at ungdommen var seg sin oppgave bevisst, og nyttet ungdomstiden til å få en grundig faglig utdannelse.

"Det man lærer i ungdomstiden", sa han bl. a., "er varige verdier som intet menneske kan ta fra oss".

Han rettet til slutt en takk til våpen-verkstedets ledelse for den interesse og velvilje den hadde vist overfor skolen.

Sjefen for verkstedene holdt så en kort tale. Han påpekte betydningen av at guttene satte seg et mål her i livet, og at de gikk inn for arbeidet med iver og inter-esse. "På den måten kan dere gjöre en innsats for fedrelandet", sa han. "Det er dere som er unge, som skal overta en dag og da gjelder det å stå godt rustet".

Han opptok tilslutt elevene som lærlinger ved verkstedet.

Han fikk så anledning til å se arbeidsstedet hvor guttene skal holde til. Det var store og lyse lokaler, med nye försteklasses maskiner. Oppholdsrommene og sovesalene var også helt försteklasses med fullt moderne utstyr.

ORDFÖRERSKIFTE I TRONDHEIM.

20.30. I middags idag var medlemmene av Trondheims byting samlet i anledning av ordförerskiftet.

Foruten ordförer Bergan og den nye ordförer apotekbestyrer Stokstad, var fylkesmannen og rådmennene til stede. I en tale pekte fylkesmann Grundtvig på det store arbeid som ordförer Bergan har gjort i de tre årene han har virket som ordförer.

Ordförer Bergan takket for den tillit som var vist ham og til slutt takket ordförer Stokstad sin kollega for hans arbeid.

KALUNDBORG AV LUFTEN.

D.R.21.45. Den danske radio utsendelse ble avbrutt mellom klokken 17.43 og 20.07 av militære grunner, derfor bortfallt radioavisens förste aftenutsendelse.

SVENSK PROTEST MOT ARRESTASJONENE I NORGE.

S.R.19.00. Den svenske statsminister har mottatt protestskrivelser fra professorer og studenter på universitetene i Lund, Upsala, Stockholm og Göteborg. I disse heter det at svenske akademikere vil gjöre alt som står i sin makt for å motvirke den tyske regjerings skjendige handlinger mot Oslo-studentene.

De fleste svenske universiteter og högskoler flagget på halvstang.

De har ennvidere henstillet til den svenske regjering å klargjöre sitt synspunkt overfor den tyske regjering og intervenere mot disse handlinger.

Representanter for adskjellige ungdomsorganisasjoner har også uttalt protest i anledning av arrestasjonene i Norge.

"GENERALDIREKTÖREN FOR POSTVERVET" MEDDELER:

19.30. I serien tjenestemerker av 1942, solkors-typen, blir det med det förste utgitt et merke av verdien 25 öre. Tidligere er av disse merker utgitt verdiene 5, 7, 10, 20, 35, 40, 60 öre og en krone.

Merket vil bli satt i sirkulasjon etterhvert som poststedenes beholdning av merker av den eldre type slipper opp.

KONSUL ERIK BERENTSEN'S TESTAMENTE.

19.30. Nylig avdöde konsul Erik Berentsen har i sitt testamente opprettet 3 store legater på tilsammen 600.000 kroner. Hver av legatene er på 200.000 kroner. Det ene er til trengende i Stavanger, mens de to andre legatene er opprettet til fremme av forretningslivet og for Stavanger museum.

Museumslegetet skal bidra til opprettelsen av en læreranstalt med foredrag og undervisning for almenheten. Testamentet bestemmer videre at hvis det er midler i behold i bo et utover legetenes minimumsbelöp, skal disse midlene fordeles likt mellom de tre legatene.

ISLANDS SELVSTENDIGHETSDAG.

D.R.21.45. I anledning av selvstendighetsdagen for Island er der blitt utvekslet telegrammer mellom den danske konge og Islands förste minister. Etter pressens radioavis sendte tre kjente islandske kunstnere, bosiddende i Danmark, hilsener hjem.

Den 5.desember blir der i Köbenhavn avholdt et festmöte.

TAP I DEN FÆRÖISKE FISKEFLÅTE.

D.R.21.45. Fra Færöene meddeles via Island at den færöiske fiskeflåte har mistet 5 trawlere og 25 kuttere siden krigens begynnelse. 80 færinger er omkommet på sjöen.

ARRESTASJONER I RANDERS.

S.R.22.00. 15 personer er blitt arrestert i Randers for sabotasje.

DEN NORSKE PRESSE OM UNIVERSITETS ARRESTASJONENE.

O.R.12.00. "Aftenposten" nevner i sin leder idag den uvanlige liberale politikk som besettelsesmakten og Norges "riksstyre" har vist overfor studentene inntil no. Trass i de indirekte og direkte sabotageforsök og kommunisthandlinger som studentene har tatt del i, har besettelsesmakten först nu mistet sin tålmodighet.

Först nu har deres egne gjerninger rammet dem selv.

I en kamp som gjelder hele Norges og hele Europas framtid må man ta kraftige forholdsregler mot enhver som söker å handle mot Tysklands ideer.

"Nationen" sier, at brannen på universitetet var kun en av mange skjendselsgjerninger utfört av studentene, men det vil være den siste. En kan ikke undre seg over at besettelsesmakten her måtte gripe alvorlig inn.

Arrestasjonene er en advarsel til alle dem som deltar i sabotagen mot den tyske besettelsesmakt.

Straffen mot de sistarresterte ville ha vært mye hardere hvis ikke Vidkun Quisling, som Norges "förer" hadde vist sin vanlige storhet og tålmot.

MANNSKAPET OMBORD "NIMROD" REDDET.

D.R.12.30. Det svenske bergingsmannnskap har reddet den 9 manns besetning på det finnske skip "Nimrod" som ble kastet mot skjærgarden i en voldsom storm . Skipet hadde en last av 500 tons og var på vei fra Köbenhavn till Finnland.

FISKERIMELDINGER.

13.15. Fra Åfjord meldes det om en del kastinger av små sild og fra Innherred om noen ganske få fangster av små sild. Sei fsiket i Finnmark er smått og de fleste små (båter?) har lagt opp. Omlag 1000 kg. sei ble fisket ved Kvalöy.

Krabbefisket er no avsluttet, siste uke meldes det om en ubetydelig fangst.

BESINDIGE ORD AV "MINISTER" WHIST.

12.00. Brennevinskortene vil ikke ble inndratt, hvis ikke publikum selv mot formodning skulle önske det, - besindige ord av "minister"Whist, som forklarer årsakene til de store köer foran vinmonopolet.-

NTB har henvendt seg til formannen i vinmonopolets styre, minister Alf L.Whist, med spörsmål om det foreligger noen spesiell grunn til de påfallende lange köer foran monopolets utsalg i går.

"Först og fremst skyldes köene den frykt som gjör seg gjeldende for at brennevinskortene og tobakkskortene kan bli inndratt som följe av de siste sabotasjehandlinger. Ethvert ansvarlig menneske må selvfölgelig på det sterkeste beklage disse handlinger som man kort og godt bare kan betegne som tåpelige. Bak handlingene står uansvarlige elementer, som dessværre også har fått anledning til å spre sin gift blant den ubefestede ungdom.

Jeg tenker i denne forbindelse på våre studenter. Det store publikum tar imidlertid heldigvis avstand fra de meningslöse sabotasjehandlinger og vil selv gjöre sitt til å fremme en rolig utvikling. Såfremt det ikke inntreffer ytterligere episoder, kan man derfor forhåpentlig regne med at kjöpekortene ikke vil bli inndratt. (fortsatt)

IDRETTEN (fortsatt)

Ved henvendelse til idrettsmerkekontoret ved Norges idrettsforbund blir det opplyst at interessen for idrettsmerket er stadig stigende.

Det kan således nevnes at det i löpet av de siste fire og en halv måned fra förste juli til femtende november, er avlagt ikke mindre enn elve hundre og sytti godkjente pröver for bronsjemerket. Dette tall gir ikke et nöyaktig bilde av stillingen, idet skjemaer enno kommer inn til kontoret.

I det siste fredsår, 1939/40 ble det i alt avlagt 1583 pröver, altså bare 228 flere enn i de förste månoder av dette år.

TEATERLIVET.

24.00. Deutsches Theater in Oslo hadde igår premiere på Friedrich Smatanas komiske opera "Den solgte Brud". Den regnes for å være den böhmiske nasjonalopera, og er særlig yndet i sitt heimland, men har også nådd stor popularitet langt utenfor landets grenser.

Dette skyldes först og fremst Smetanas innsmigrende musikk som foruten å ha et typisk folkelig böhmisk preg er meget melodiös og stemningsfull. Den byr også sangerne takknemlige oppgaver og inneholder flere vakre ensemblepartier og korsatser.

Flere av teatrets bærende sangkrefter var i ilden og höstet livlig bifall.

På spinnesiden ledet Ilse Zeyen som bondejenten Marie. Hun hadde en ikke særlig stor, men vakker sopran, som hun behandlet med megen dyktighet. Hennes mannlige partner Hans Hope utförte bondegutten Hans med vanlig scenisk sikkerhet og tenoral glans.

Theodor Heydorn hadde en betydelig rolle som han skilte seg fra med stor dyktighet. Noe for seg var Kurt Marschner som Wenzel - en stammende bondeknös som han hadde laget en meget komisk figur av.

Ennvidere kan nevnes Hetti Pluemacher, Paul Niermann, Franz Lipp og Heinz Schröder som alle viste stor dyktighet. Den musikalske ledelse var i Heinrich Creuzburgs sikre hender. Dirigenten lot de mange vakre korsatser, de friske og muntre folkedansene komme fullt til sin rett såvel i orkester som i kor og solistensemble. Et vesentlig bidrag til det heldige resultat ytet den alltid flinke og presise ballett. Forestillingen hadde samlet fullt hus og gjorde stor lykke.

TELEGRAM TIL "FÖREREN".

23.00. Fra tillitsmanns mötet for Nasjonal Samling ble det lördag sendt dette telegram til "föreren" :"Kampfeller i Vestfinnmark samlet til tillitsmannsmöte i Hammerfest sender dem, "förer", sin hilsen.

PELSDYRUTSTILLING I SOGNDAL.

22.30. Ved pelsdyrutstillingen i Sogndal i Sogn forleden fikk Jon Ö.Underdal, Aurland, 1ste premie og diplom for utstillingens beste platinarev. Diplom for utstillingens beste sölvrev tilfalt en hvalp tilhörende Utheim sölvrevgård i Underdal. Diplom for utstillingense beste blårev gikk til Öygård reveoppdrett, Lærdal. Det foregikk adskillig omsetning på utstillingen. Prisene på sölvrev, livdyr, varierte fra 1500 til 3000 kroner pr.dyr etter premiegraden.

DÖDSULYKKE.

18.00. Forleden dag hendte det en dödsulykke på Voss. Sammen med konen sin skulde gårdbruker Nils Gjeraldstveit kjöre til Vossevangen da en selepinne lösnet og skjokon falt ned så hesten ble skremt og sprang ut. Gjeraldstveit falt mellom hesten og sleden. Han fikk sterk skade og ble kjört til Voss sykehus men livet stod ikke til å redde. Han var födt i 1892.

TOBAKKSTYVERIER.

18.00. Det går ikke lang tid mellom tobakks-tyveriene på Voss. For et par dager siden ble hele tobakkslageret til kjöpmann Bråten stjålet og söndag natt kom turen til Voss samvirkelag.

Tyven bröt seg her inn en bakdör til lageret og derfra var det fri vei til kontoret hvor tobakken lå. Hele kvoten ble stjålet. Politiet arbeider med saken.

UFORSIKTIGHET SOM KUNNE HA HATT ALVORLIGE FÖLGER.

18.00. Fra Brennhaug meldes at det forleden inntraff en episode som kunde fått sörgelige följer.

En dame kom med nordgående hurtigtog og gikk av mens det ennu var i fart. Hun falt ned mellom toghjulene og kanten av plattformen. Hun ble hengende fast og fulgte med töget et stykke men som ved et under gikk det bra, hun slapp fra det med skrekken og et par skrammer.

TO KVINNER SIKTET FOR TYVERI.

18.00. Nord-Gudbrandsdal herredsrett har behandlet to tyverisaker mot to kvinner, den ene fra Lom og den andre fra Dovre.

De tiltalte var siktet for bl.a. tyveri av melk. De ble idömt henholdsvis 30 og 75 dagers ubetinget fengsel. I skjerpende retning ble det bl.a. tatt hensyn til at tyveriet gjaldt rasjonert vare.

MÖTE FOR TILLITSMENN I NS.

18.00. Tillitsmenn i NS fra Bergen og Hordaland samles i Bergen denne helg til en viktig sammenkomst idet samtlige lagförere skal möte fylkesföreren og hans stab. Mötet holdes i NS-huset.

FYLKESRÅD FOR FAGORGANISASJONEN I OPLAND.

18.00. Det blir i disse dager oppnevnt et fylkesråd for fagorganisasjonen i Opland. Fylkesrådet vil få 14 medlemmer som representerer hver sitt forbund. De enkelte medlemmer skal samtidig være fylkestillitsmenn for sitt ?. Utvalget skal være rådgivende for fagorganisasjonens ledelse.

DIREKTÖR, KAPTEIN D.MACK FYLLER ÅR.

23.30. Direktör, kaptein D.Mack, fyller 60 år 4.desember. Han ble født i Oslo, ble student i 1901 og tok eksamen på krigsskolen hvoretter han var officer i mange år. I 1906 kom kaptein Mack til Bergen.

Imidlertid reiste han et par år etter til utlandet og arbeidet bl.a. i saltverkene i Tunis, Spania o Sicilia. Ved heimkomsten til Norge ble han ansatt som kontorsjef i A/S Norsk Saltkompani og ble i 1911 disponent i selskapet.

SAK OM FOSTERFORDRIVELSE.

23.30. Lagmannsretten i Bergen har no ferdigbehandlet en sak mot to damer som stod tiltalt for fosterfordrivelse. Den eldste av dem er en frue på omkring 50 år som tidligere er dömt to ganger for samme forseelse. Hun erkjente seg delvis skyldig.

Den andre tiltalte er en uug pike i 20-årsalderen. Hun er tidligere dömt for tyveri. Fruen ble dömt til fengsel i 2 år og sikring i 5 år og den unge piken fikk 90 dagers fengsel.

SJÖMANNSMELDINGER.

O.R.23.30.

Skipsförer Bent Vilhelmsen	fra Agnes Vilhelmsen. Vi lengter på brev fra deg. Har det alle godt her. Hilsener fra alle dine venner.
Hald Thorbjornsen	Kjære Hald, alle her har det bra. Skriv snart. Hilsen fra din Dagny.
Harry Kestå (ph)	Håper du har det bra. Vi har det alle utmerket herhjemme. kjærlig hilsen, din mor.
Hvalfanger Birger Jacobsen.	Vi har ventet på brev fra deg. Pröv på å skrive. De kjærligste hilsener Nankin og Jörgen.
Egil Markman Larsen	Fra Ragna og Johannes. Kom hjem hvis Du kan. Her er alt vel.
Erik Johansen..	Vi har det godt allesammen. Gud bevare deg. Din söster Solveg.
Erling Gabrielsen.	Kjære Erling. Det er så lenge siden vi har hört fra deg. Kom hjem, her i Norge har vi det alle godt.

Matros Alf Knudsen talte deretter om opplevelser og ferier på fjellet.

I "meldinger herhjemmefra" ble det nevnt at motorskipet "Harald" for nogle få dager siden forliste mellom Kragerö og Risöy i en hard storm. En redningsbåt forsökte å berge skipet, men til ingen nytte. Mannskapet ble reddet.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. A.W.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

3. desbr. 1943. Nr. 948. Fortrolig.

Meldinger torsdag 2. des.

DEN SVENSKE REGJERING GRIPER INN OVERFOR STUDENTARRESTASJONENE.
SAMTIDIG FORTSETTER MASSEDEMONSTRASJONENE I HELE SVERIGE.

S.R. 08.00. Det svenske utenriksdepartement meddeler: Utenriksministeren har igår sendt den tyske minister i Stockholm följende note:

Den svenske regjering har med den største beklagelse mottatt meddelelsen om de tyske arrestasjoner ved Oslo Universitet og henstiller at disse må bli innstillet. Især tar den svenske regjering avstand fra bestemmelsen om at de arresterte studenter skal sendes ut av landet. Med henblikk på fortsatt felles interesse ber man den tyske regjering her imötegå hele det svenske folks önske.

S.R. 19.00. Höyskolestudentene i Göteborg arrangerte idag et stort opinionsmöte mot aksjonen mot studentene i Oslo. Det ble vedtatt en resolusjon til statsministeren hvori uttryktes göteborg-studentenes forbitrelse og avsky over tyskernes voldshandlinger mot de norske akademikere. Videre het det i resolusjonen at de svenske studenter vil gjöre alt som kan gjöres for å redde de norske kolleger. Tilströmningen til mötet var så stor at det ikke var plass til alle i mötesalen. De som måtte stå utenfor fikk höre foredragene gjennom höytalere.

I Uppsala arrangerer studentene der lördag et stort demonstrasjonstog som protest mot arrestasjonen av de norske studentene. Toget vil gå til Universitetet hvor det vil bli holdt taler og hvor den norske nasjonalsangen vil bli sunget. All undervisning ved Universitetet vil bli avbrutt sålenge demonstrasjonstoget står på.

S.R. 22.00. Lund Studenterkorps holdt idag et demonstrasjonsmöte og en resolusjon ble vedtatt hvori uttryktes Lundstudentenes dype indignasjon og avsky for de tyske overgrep mot Oslo - studentene. Samtidig het det i resolusjonen at studentene i Lund fullt ut slutter opp om de forholdsregler den svenske regjering finner det for godt å foreta for å redde de norske kammeratene. Resolusjonen uttrykte den overbevisning at hele det svenske folk står bak denne protest.

Stockholms Höyskolers Studentkorps arrangerer imorgen et stort fakkeltog som protest mot den tyske aksjon i Oslo. Toget skal gå fra Nygårds bro til den norske legasjon.

Også de baltiske studenter i Stockholm har uttrykt sin indignasjon og forbitrelse mot arrestasjonene i Oslo. Protestresolusjoner er blitt underteknet av studenter fra Estland, Lettland og Litauen.

Stockholms Statskollegium har også vedtatt en resolusjon med protest og indignasjon mot arrestasjonene i Oslo.

S.R. 12.30. Det finske blad "Huvudstadsbladet" skriver i en artikkel om begivenhetene i Oslo at de er en indirekte innrömmelse av at det for tyskerne er om å gjöre å knekke de intellektuelle krefter i Norge med alle midler. Bladet skriver videre at det i disse tunge dager går mange varme tanker til de norske akademikere og at man i Finnland er sterkt opprört over de overgrep som de har vært utsatt for.

"BISPEORDINASJON" SÖNDAG FÖRSTKOMMENDE.

13.00. Söndag vil "biskoppene" Kvasnes, Stavanger Bispedömme og Sivertsen, Troms Bispedömme bli ordinert i Vår Frelsers Kirke. "Ordinasjonen" vil bli forestått av "biskoppen" i Oslo, Lars Fröyland, "biskop" Zwilgmeyer, Skien Bispedömme, fungerende "Biskop" i Tunsberg, Hagen, fung. "biskop" i Nidaros, Lothe, fung. "biskop" i Björgvin, Blessing Dahle, fung. "biskop" i Hamar, Haga og fung. "biskop" i Borg, Olay vil assistere ved "ordinasjonen". En venter at flere ledende personligheter i staten vil være tilstede.

ANDERS HOVDEN BEGRAVET IDAG.

19.30. Anders Hovden ble bisatt i det nye krematorium ved Oslo idag. Krematoriet var helt fyllt av dikterprestens familie, venner og andre som ville vise ham den siste ære. En rekke kranser dekket båren og ellers var alteret vakkert pyntet. För talen sang man Hovdens salme "Vær med oss Herre, dagen haldar". Sokneprest Mannsåker talte ut fra Efeserbrevet, femte kapittel, 18-22 vers og teknet et utmerket billede av den avdöde som menneske, prest og dikter. Etter et langt liv har Anders Hovden fått lov til å legge ned arbeidet og har gått inn i evigheten, den evighet som han så ofte synger om, uttalte soknepresten bl.a.. Det kan være naturlig å tenke på Anders Hovdens skaperevne og det som först slår en er den egentlige kristendomsforkynnelse som lyser ut av Hovdens diktning. Denne forkynnelse er en oppvekking for alle oss som skal leve videre. Det er sjelden at en salmedikter dukker opp i folket, fortsatte sokneprest Mannsaker. Men når han kommer er dette en særlig nåde fra Gud. Salmedikterne får kraft til å se dypere og klarere og evnen til å föle varmere enn andre. Slik var det også med Anders Hovden. Han var en av Guds nådegaver til det norske folket. Og ut fra sin riksdom skapte han alle de vakre salmene som vil leve i Norge til evige tider. Hovden skriver om hele menneskelivet i sine salmer, fra barnet som bæres til dåpen til oldingen som legges i graven. Det stråler en egen varm medkjensle med alle som har det trangt og ondt, fra Hovdens dikt og salmer.

Bisettelsen sluttet med Hovdens kjendte fædrelandssalme "Fagert er landet du oss ga".

TO ÅR SIDEN CHRISTIAN SINDING DÖDE.

23.00. Det er idag (tredje desember) to år siden vår store tonemester Christian Sinding gg döde. Av de tallrike nekrologer som ble viet hövdingen i norsk musikk, nevner vi den "minister" dr. Gulbrand Lunde skrev:

Med Christian Sinding er en av Norges störst sönner gått bort. Han var personifikasjonen av de åndelige krefter i vårt folk, de krefter hvorfra nasjonen i disse skjebnetimer må hente styrke til sin nyreising. Men Sinding var noe mer. Han var en brobygger mellom de germanske folk og han brakte oss gjennom sin kunst nærmere det germanske kulturfelleskap som også flere av våre andre store kunstnere med Ibsen og Björnson i spissen har forutsagt og drömt om.

Norsk Komponistforenings formann, Arne Eggen uttalte ved den anledning:

Sinding var en av Norges største sönner, en kunstner av Guds Nåde. Det blir et stort tomrom etter ham. Med ham er et godt og ærlig menneske gått bort. Vi aktet og æret og elsket ham for hans kunst.

OFFISIELLT.

18.00. "Justisdepartementet" har ansatt kontorbetjent I ved Bergen byretts kontor Ericksen (eller Fricksen) som kontorfullmektig II ved samme kontor

Kontorbetjent II ved Skien sorenskriverembete Gerd Bergh Gjeldaker er ansatt som kontorbetjent I ved samme embete.

"Departementet" har gitt sakfører Oddmund Hoel, Oppdal, erklæring om at han kan opptre som advokat ved lagmannsrettene og ved herreds- og byrettene.

Cand. jur. Gunnar Maurtvedt, Fellingfors har fått bevilling som sakfører.

"Landbruksdepartementet" har etter innstilling fra professorrådet ved Norges Landbrukshöyskole, besluttet å tildele bestyreren av Jærens Meieri og Meieriskole, meierikandidat Oddvar Fodstad det ledige stipendiam i meieriteknologi. Dette stipendium er et utdannelsesstipendium for den som önsker å kvalifisere seg til å overta stillingen som professor i meieriteknologi etter professor Stören. Tildelingen har derfor vært imötesett med den største forventning. Herr Fodstad, som er 36 år gammel, tok eksmen med innstilling fra meieriavdelingen ned Norges Landbrukshöyskole og har en omfattende og allsidig meieriutdannelse.

JORDSKJELVET I TYRKIA REGISTRERT VED BERGEN.

21.30. Bergens Tidende har spurt Amanuensis Kvale ved jordskjelsstasjonen i Bergen om stasjonen har registrert de store jordskjelvene i Tyrkia. Herr Kvale opplyser at det störste skjelvet ble registrert kl. 23.26.40 den 26de november. Det er den störste jordrystelse som er registrert fra Tyrkia i de siste årene. Også de andre rystelsene ble registrert men de var ikke så kraftige og har antakelig gjort mindre skader.

SKATTESAK I HARDELANDSBYGDENE.

21.30. En skattesak av stor prinsipiell interesse er under oppseiling i Hadelandsbygdene. Hurdal kommune krever skatt av Tingelstad og Gran almenninger for skog som disse almenninger eier på Hurdals grunn. Almenningene har nektet betaling og henviser til ordningen da bygdealmenningene ble skilt ut i årene 1865 - 75. Dengang ble almenningenes skyld overfört på eiendommene til dem som hadde bruksrett og som deretter betalte skatt for almenningsretten sammen med sin egen jordskatt. Denne ordning er stadfestet ved dom i höyesterett og almenningene som sådanne har siden vært skattefri. Formannen i Tingelstad almenningsstyre, L. O. Staxrud, har sagt til bladet Hadeland at skattekravet er sendt Norsk Almenningsforbund og dette vil få en juridisk betenkning om saken. En kan rekne med at almenningene vil ta prosess om Hurdal kommune holder fast ved kravet.

RAULAND KOMMUNE REISER SAK.

18.00. Rauland kommune har reist en sak som har vakt den störste interesse i bygda. Det gjelder eksproprieringen av jakt - og fiskerettene på Mösstrand til fordel for bygdefolket. Her ligger adskillige tusen mål av det beste jaktterreng i Telemark, og alt er nu på utenbygds hender. Pengene til utredning av kjöpesummene har man tenkt å få inn under reguleringsavgiften av Mösvatn. Herredstinget vil ta saken opp i nærmeste framtid.

YRKESOPPLÆRING I FOLKESKOLEN OG REALSKOLEN.

24.00. Lederen av yrkesopplæringen i "sosial - departementet", ingeniör Langfeldt, ga idag i bytingsalen i Trondheim en orientering for lærerne ved avgangsklassene ved Strinda og Trondheim folkskoler.

Der er nu utarbeidet planer for yrkesrettleiing som vil komme ungdom tilgode i alle landets kommuner. Både i folkeskolens og i realskolenes avgangsklasser skal det alt iår innföres en særskilt time i yrkesrettleiing og yrkesopplæring. Såsnart det kar seg gjöre vil det bli satt igang kurser i langt större omfang enn hittil og med særskilt utdannede lærere.

Taleren nevnte videre at det i nær framtid vil bli innfört nye metoder i håndverksundervisningen for gutter. Elevene vil få lære papirarbeide, trearbeide, töyarbeide og metall-arbeide. Siden vil det komme liknende forandringer i jentenes hånd - arbeidsundervisning. Målet må være å få ungdommen til å bli virkelig faglærte arbeidere på arbeidsplassen. Det er også blitt utarbeidet en ny lærlingelov som kommer til å gjelde for alt arbeide som trenger fag-opplæring, og den vil i förste rekke være lærlingene til stor hjelp. Taleren sluttet med en appell til lærerne om å forstå det ansvar de har overfor ungdommen og å löse de oppgaver som er pålagt dem til besste for land og folk.

DEN TEKNISKE HÖYSKOLE.

24.00. Endel av studentene ved Norges Tekniske Höyskole i Trondheim er alt reist hjem til jul. Tilbake nu er vesentlig de studenter som skal gjöre seg ferdig med sin eksamen. Höyskolen holder åpent til 15de desember, men de som har gjort ferdig sitt tegne- og laboratoriearbeide, reiser nu hjem etterhvert, opplyser rektor til Adresseavisen.

Höyskolen begynner forelesningene igjen 21de februar.

NY ORDFÖRER I TRONDHEIM.

24.00. Etterat ordskifte hadde funnet sted i by - tingsalen igår i Trondheim, ble den fratredende ordförer Olav Bergan hedret med en borgergave, bestående av det kunstnerisk utförte sölvkrus med Trondheim byvåpen inngravert. Om kvelden var den fratredende og den nye ordförer Stokstad gjester i stedfortredende fylkesförer Prahl Petersons hjem, hvor bl.a. Dienststellenleiter Völpel og Stadtkommandant Oberstleutnant Storz var tilstede. Her ble Bergan overrakt en adresse i pergament og skinn som takk og anerkjennelse fra Nasjonal Samlings fylkesorganisasjon. Også fra annet hold er herr Bergan hedret ved sin fratreden som ordförer, - således ble han fra politiets idretts-organisasjon overrakt et vakkert verk av Werenskiold.

DÅRLIG FORBINNELSE MELLOM BERGENSBANEN OG FLÅMSBANEN.

24.00. Aurland herredsting hadde möte idag. I anledning av klager over mangelfull korrespondanse mellom Bergensbanen og Flåmsbanen vedtok herredstinget å gi ordföreren fullmakt til å sende distriktssjefen i Bergen en anmodning om å få ruteordningen for Flåmsbanen forandret og brakt i overensstemmelse med de nye ruter på Bergensbanen.

ÖKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser:

4 1/2 % stat 1937 k 103 1/4.
4 % stat 1935 k 103.
3 1/2 % stat 1941 k 103 1/2.
3 1/2 % stat 1938 k 103.
4 % Hypotekbank 1938 k 104 3/4.
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 104 3/4.
Creditbanken k 136.
Kreditkassen s 795, k 792 1/2.
Bjölvefossen s 20. k 19 3/4, oms 19 3/4.
Borregård s 134, k 132.
Elektrokjemisk k 134.
Hafslund s 700.
Orkla s 295, k 290.
Saugbruksforeningen s 1830, k 1910, oms 1820.
Bruusgård Kiösterud s 285, k 280.
Amerikalinjen s 255, k 247 1/2.
Bergenske s 182, k 180, oms 181.
Nordenfjeldske s 197 1/2, k 192 1/2.
Ivaran s 290, k 282 1/2.
Ocean s 312 1/2.
Kosmos II s 255, k 252 1/4.
Odd s 242 1/2, k 235.
Rosshavet k 327 1/2.
Valutanoteringene uforandret.

Oslo: Indeks for Oslo Börs den 1ste desember: Bankaksjer 164.25 (uf), industriaksjer 196.67 (+ 0.10), skipsaksjer 253.20 (+0.40), hvalaksjer 184.00 (+ 0.50).

Stockholm: I begynnelsen av desember skal det i Stockholm opptas finsk - svenske forhandlinger om varebytte og betalinger förr første halvår 1944.

ULYKKER.

19.30. En ung dykker var igår utsatt for et meget alvorlig uhell som kunne fått alvorlige følger, meldes fra Bergen. Han var nede på 10 meters dyp, da lufttilförselen plutselig stoppet. Han var heldigvis hele tiden ved bevisthet og etter en fortvilet kamp lyktes det ham ved hjelp av mannskapet på dykkerbåten å komme opp til overflaten. Det stod da svært dårlig til med ham. Han var helt blå i ansiktet, flere blodkar v var sprengt og blodet fosset ut av munnen på ham. Dykkeren ble straks brakt til lægevakten hvor han kom seg fort.

MERE KJÖTT PÅ MARKEDET.

19.30. I de siste dagene er det slaktet endel rein ved Elgsås ved Femund og sist i uke skal det slaktes endel rein i Riast-traktene ved Fjellheim. Det blir omlag 300 dyr ialt som skal slaktes på disse to stedene. Lappefogd Norset opplyser at vinterens storslakting skal foregå ved Röystöa eller ved Aulegrend - traktene i Gauldalen. Her går nemlig storparten av den reinen som er best egnet for slakt. Det blir også slaktet endel svensk rein, ialt for ca 100.000 kroner, som kommer norske oppkjöpere tilgode. Kjöttet skal först og fremst til Oslo, Trondheim og Drammen.

STOR HJEMMEBRENNINGSAFFÆRE I MOSJÖEN.

24.00. For en måneds tid siden kom politiet under vær med at det ble omsatt hjemmebrendt i Mosjöen og på Halsöy i Vefsn. De nærmere undersökelser brakte på det rene at tre brödre fra Vega har drevet med hjemmebrenning, melder Helgelands Folkeblad. Adskillige flasker er blitt fört til byen og omsatt gjennom et par personer fra Halsöy. En ungdom fra Bindalen som også har drevet med samme ulovlige trafikk, kom til byen med henimot 20 flasker som ble omsatt til fantastisk höye priser. I samme sak kom politiet også på sporet etter en kvinne fra Stamnes som har befattet seg med hjemmebrenning. Også hun hadde tatt svimlende höye priser. De impliserte er av politiet blitt bötelagt med tilsammen ca 3000 kroner. Men lovovertrederne slipper ikke med dette, idet prispolitiet vil ha et ord med i laget for salg til ulovlige priser.

FORSKJELLIG NYTT FRA NORGE.

13.00. På Stokmarknes har en savnet kirke eller et större Gudshus. I den siste tiden har det imidlertid hevet seg flere röster for å reise et större kirkebygg på stedet og en er nu kommet meget langt med planene. En större innsamling av midler til oppförelse er satt i gang og folk viser stor interesse for saken. Forleden holdt Stokmarknes orkester med sangsolister en konsert til inntekt for det nye kirkebygget og det kom inn 1500 kroner. Samme dagen fikk kirkekommiteen et gavebrev som löd på kirketomt. Det er derfor godt håp om at saken kan fremmes i nær framtid.

Den gamle fylkeskirke på Grötte i Orkdal, som ble revet i 1890 årene var oppfört i middelalderen, en antar för år 1250. I omtrent syv hundre år stod den lille hvitkalkede kirken med veldige gråsteinsmurer, og med sylspisst tårn, som et gammelt klenodie i dalen. Alle orkdölinger er sikkert idag enig om at det var beklagelig at denne ærverdige kirke ble revet - og enda verre at intet av det som ble funnet eller som var egnet til å oppbevares, ved rivingen ble tatt vare på. Imidlertid har soknepresten, dr. teol. Skrondal, med stor interesse tatt for seg et forskninge - og granskingsarbeide vedrörende de eldste av Orkdalens kirker og det har lyktes ham å få utlånt endel fotografier som viser hvordan kirken har vært. Han har samlet en betydelig mengde stoff, et arbeide han i disse dager er ferdig med. Etter hva hr. Skrondal opplyser akter han å få utgitt en bok om kirken såsnart papirsituasjonen tillater det.

14.00. Norsk Almenningsforbund har holdt sitt årsmöte i Hamar. Det kom representanter for samtlige 25 almenninger som er medlemmer av forbundet og ialt deltok 65 personer i mötet. Etter innstilling fra en spesialkommite som ble nedsatt for to år siden, vedtok årsmötet ensartede regler for tilståelsen av bruksrett i almenningene. Her kreves det at vedkommende har minst fem mål jord og av disse skal fire være dyrket og drives som gårdsbruk.

En större uthusbrann herjet forleden gården Övre Sæthera i Vardal. Sönnen på gården våknet ved halv tolv tiden om natten og oppdaget brannen. Uthuset med låve og fjös stod da i lys lue. Sönnen slo straks alarm og redningsarbeidet ble satt igang med störste fart. Besetningen ble reddet ut av den brennende bygning i siste öyeblikk bortsett fra hönsene som brente inne. Hele gårdens avling og redskap ble flammenes bytte. Brannårsaken er ennu ukjendt, men men tror at lysnettet kan være skyld i ulykken.

FORSKJELLIG NYTT FRA NORGE. Fortsatt.

18.00. Moss forhörsrett har behandlet en sak mot to brödre den ene bosatt i Spydeberg og den annen i Vaaler, begge skogs - og gårdsarbeidere. De er begge tiltalt for sykkeltyverier. Straffen ble for nummer en fengsel i fem måneder og for nummer to fengsel i 100 dager.

21.30. I siste herredsting ved ordföreren i Tinn å bevilge 50.000 kroner til de skadelidte ved bombeangrepet mot Rjukan. Tidligere har Norsk Hydro bevilget 50.000 kroner.

22.30. Et trekull og tjæreanlegg er startet i Haltdalen i disse dager. Det opplyses at det er tatt opp omlag 300 kubikmeter rötter som skal brennes i vinter. Anlegget er bygget etter helt nye prinsipper. Det skal utvinne tjære, tjæreolje og trekull. Dessuten blir det produsert endel tjærelaug.

23.00. En kjöpmann fra Rjukan ble idag idömt en bot på 1000 kroner for ulovlig å ha kjöpt rasjonerte varer som ost og kjött til egen husholdning.

Prisretten på Rjukan har videre inndratt brennevinskortene for fire personer på Rjukan som hadde kjöpt og solgt brennevin til höye priser. De ble også ilagt böter.

23.30. I mai 1939 ble i nærheten av Holmestrand en liten personbil påkjört bakfra av en rutebil som Oslo Drosjeeierforening eide. Personbilens eier, pastor H., förte selv bilen og hadde sin 68 år gamle mor med som passasjer. Pastoren led ingen skade, men moren fikk hjernerystelse, brakk höyre overarmsben og fikk skulderen av ledd. Drosjeeierforeningen og forsikringsselskapet erkjendte at skylden for sammenstötet lå hos rutebilen. Det oppstod imidlertid tvist om störrelsen av erstatningen. Fruen krevet 20.000 kroner ut over erstatning for skaden på bilen, avsavnsgodtgjörelse og 1500 kroner som hun hadde fått utbetalt. Forsikringsselskapet tilbod henne fire tusen kroner. Sak ble anlagt ved Oslo byrett som satte skaden til 10.000 kroner ut over de tidligere utbetalte belöp.

NYTT FRA SVERIGE.

22.30. Et telegram fra Stockholm forteller at det er planer om å gå til utvidelse av den kjendte Råstuna Stadion ved Stockholm. Man skal bl.a. utvide tribunene slik at ialt 60.000 tilskuere kan komme innenfor Råsundas porter. Det blir 20.000 sitteplasser. Det er lite sannsynlig at man kan begynne med utvidelsen med en gang.

S.R. 08.00. I Uppsala ble det igårkveld holdt en demonstrasjon mot et möte hvor en professor Meyer ? fra Hamburg holdt et foredrag. Mötet skulle vært holdt i Universitetet men ble forlagt til et annet sted. Under mötet hadde et stort antall studenter samlet seg utenfor mötelokalet og sang den norske nasjonalsang. Demonstrasjonen forlöp ellers rolig.

NYTT FRA DANMARK.

S.R. 19.00. Fra Ålborg meldes at de tyske myndighetene der har lettet ferdselsforbudet der. Dog skal alle offentlige forlystelses - steder, restauranter etc. framdeles holde lukket fra klokken 20.00.

Fortsatt.

NYTT FRA DANMARK. Fortsatt.

S.R. 22.00. Hele besetningen på en fiskekutter fra Skagen ble arrestert av det tyske politi da kutteren idag kom inn til Köbenhavn. Årsaken til arrestasjonen er at kutterens besetning på feltet hadde vært vitne til en luftkamp mellom tyske og engelske fly. Herunder ble et engelsk fly skutt ned og de danske fiskere berget en av flyets besetning som de så overga til en engelsk forpostbåt. Denne handling ble observert fra et tysk fly som rapporterte saken til de tyske myndighetene i Danmark.

Fra Holsterbro meldes at sabotörer der idag har sprengt en transformator i luften. Transformatoren både totalt ödelagt.

De tyske militærmyndigheter i Danmark har besluttet å trekke tilbake alle lettelser i mörkeleggingsbestemmelsene for Jylland.

O.R. 12.00. Fra Odense meldes at man på Lyngby gård har gjort et meget interessant oldfunn. Under plöying kom man over et sverd fra den eldre bronsealder. Sverdet er laget av bronse og er vel 60 centimeter langt. Det er meget vakkert forsiret og vel bevart.

S.R. 12.30. Fra Ålborg meldes at det tyske politi der har arrestert ytterligere 8 personer. Det er ikke oppgitt noen grunn til arrestasjonene.

Fra Ålborg meldes at 600 arbeidere er kommet dit fra Köbenhavn og öyene omkring. De skal utföre arbeide for tyskerne der. I nær framtid venter man ytterligere et stort antall arbeidere dit.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 13.15. Sildefisket har i siste dögn vært ytterst smått på alle felter. Det meldes bare om noen ganske få mindre fangster fra Floröydistriktet.

Kyst - og bankfisket har heller ikke vært bra. Fra Ålesund meldes om dårlige fiskeforhold og liten tilförsel. For det meste dreier det seg om småsei.

Fra Målöy meldes at störsteparten av den fangst som er kommet inn der i uka som gikk er pighå. Dessuten kom det noe lange, sei og torsk.

Tilförselen til Bergen var i uka som gikk meget liten. Det meste av tilförselen var frosset nordlandsvare.

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. A.W.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor

4. des. 1943. Nr. 949. Fortrolig.

Meldinger fredag 3. desbr.

FEM NYE EKSEKUSJONER I DANMARK. NYE SABOTASJEHANDLINGER.

S.R. 19.00 & D.R. 21.45. Fra tysk hold i Danmark meldes at fem danske statsborgere er blitt henrettet den 2den desember. Fire av de dömte var fra Randers og en fra Odense. De var dömt til döden for gjentagne ganger å ha utfört sabotasjehandlinger mot transportmidler og bedrifter som arbeidet for den tyske værnemakt. Bl.a. hadde de sprengt i luften Langåbroen. De var alle blitt arrestert av tysk politi.

I forbinnelse med henrettelsene blir det fra tysk hold opplyst at fengselspresten som snakket med de to tidligere henrettede Sven Edward Rasmussen og Edvard Jespersen hadde fått en fullbeholden tilståelse av dem om at de ikke hadde trodd at de tyske myndighetene ville straffe dem så strengt og helt til det siste hadde de håpet at de ikke ville bli dömt til döden.

Man kan ikke tvile på, heter det i den tyske erklæring, at de to unge mennesker, skjönt de visste hvilke alvorlige forbrytelser de begikk, trodde at den tyske krigsretten når alt kom til alt ville vise mildhet.

Den tyske forsvarsmakt henleder derfor oppmerksomheten på den erklæring som ble sendt ut den 22de november hvori det heter at sabotörer som blir pågrepet må rekne med de aller strengeste straffer. Det må ikke være tvil om at de som utförer eller deltar i å utföre sabotasjehandlinger som er egnet til å hjelpe fienden vil bli idömt den strengeste straff for sine forbrytelser. Ingen sabotör kan i framtiden regne med noen midlhet i så henseeende. Det skulle ikke være så vanskelig å skjönne at den tyske værnemakt etter fem års krig vil slå hardt til også mot sabotörer.

Som et svar på denne erklæring kom klokken 22.00 denne meldingen fra Stockholm om

DEN ALVORLIGSTE SABOTASJEHANDLING I DANMARK SIDEN OKKUPASJONEN.

Like etter klokken 19.00 ikveld inntraff en usedvanlig voldsom eksplosjon i K. A. Holtmanns? maskinfabrikk i Köbenhavn. Eksplosjonen var så voldsom at hele fabrikkbygningen ble totalt sprengt i luften. Flere bygninger i nærheten ble skadet av eksplosjonen, og særlig gikk det ut over en skofabrikk som lå like ved siden.

Et av de tunge jernvinduene fra maskinfabrikken ble slynget tvers over gaten og drepte en nattvaktmann. Flere mennesker ble mer eller mindre såret av splinter fra den istykkersprengte fabrikk. Fabrikken har arbeidet helt og holdent for tyskerne og verksmesteren var tysker. Fabrikken har tidligere flere ganger vært utsatt for sabotasjehandlinger.

NYE POLITIBESTEMMELSER FOR NATT-KJÖRING I KÖBENHAVN.

D.R. 21.45. Politiet i Köbenhavn meddeler at det patruljerende politiet i byen har fått ordre om å stanse alle motorkjöretöyer som påtreffes i gatene etter sperretid. Stoppesignalet blir enten en rödt signallys eller en sterkt hvitt lys som svinges rundt i en stor sirkel. Det gjöres oppmerksom på at de som ikke stopper på disse signaler utsetter seg for at det blir skutt på kjöretöyet.

PROTESTENE MOT UNIVERSITETSAKSJONEN STRØMMER INN.

S.R. 19.00. Aksjonen mot Universitetet i Oslo har nu også foranlediget protestnote fra dansk hold. I en skrivelse til den tyske minister i København undertegnet av professor Nörrgård? fra København og professor Hörck fra Arhus heter det at aksjonen mot Oslo Universitet har vakt sorg og harme i danske akademikretser og den vil uten tvil ha alvorlige følger. Det henstilles til den tyske regjering om at alt må gjöres for å rette på forholdet da det ellers kan virke uheldig på forholdet mellom de danske og de tyske universiteter.

Rektorene ved Universitetene i Helsinki og i Åbo har i en skrivelse henvendt seg til den finske utenriksminister og uttrykt sin beklagelse over det som er hendt i Oslo. Det heter videre i skrivelsen at man håper det finske utenriksdepartement vil gjöre alt som står i dets makt for å lindre de norske studenters og professorers skjebne og sörge for at det norske Universitet igjen kan fortsette undervisningen, heter det i en stockholmsmelding klokken 22.00.

S.R. 22.00. Stockholmsstudentenes fakkeltog til den norske legasjonen ikveld hadde samlet adskillig flere deltakere enn man fra først av hadde reknet med. I temen av fakkeltoget ble de norske, danske og svenske flagg og deretter kom en faneborg med alle de stockholmske studenterkorps' faner. Utenfor den norske legasjonen ble det holdt taler og den norske nasjonalsangen ble sunget. Deretter gikk toget til Höyskolens Korpshus hvor det var arrangert et opinionsmöte.

Også de islandske studenter i Stockholm har sendt til den norske minister i Stockholm en note hvori de uttrykker sin beklagelse og sympati med de norske kolleger.

Den svenske forfatterforening har vedtatt en resolusjon hvori det heter at det svenske folk kan ikke stille seg likegyldig overfor dette overgrep mot de norske akademikere og framhever at den svenske regjering börx sette alle krefter inn på å hjelpe de norske studentene.

Svensk Musikakademi feiret idag sin årsfest under nærvær av Kronprinsparret. Formannen holdt en tale hvori han kom inn på begivenhetene i Norge og karakteriserte dem som et slag mot den akademiske verden.

DANSK AVISREDAKSJON GJENNOMSÖKT AV TYSK POLITI.

S.R. 12.30. Tysk politi gjennomsökte idag redaksjonen og trykkeriet i den danske avisen Jydske Tidende. De lette etter illegale skrifter og klisjeer etc. Etter husundersökelsen tok de med seg sjefredaktören, redaksjonssekretæren og fire typografer.

MYSTISKE TELEFONOPPRINGINGER I KÖBENHAVN.

D.R. 18.35. Det har i den senere tid vært flere mystiske telefonoppringninger til de fleste av Københavns jernbanestasjoner. Personer som ikke har oppgitt navn eller sted hvor de ringte fra har moret seg med å ringe opp jernbanestasjonene og si at det lå skjult en spremgbombe her eller der.

Man har nu utarbeidet en plan hvorved man skal forsöke å kontrollere hvorfra samtalene skriver seg.

FRU HEDDA HJELD FURU DÖD.

18.00. Lektor fru Hedda Hjeld Furu avgikk ved döden 26de november, 41 år gammel. Hun var födt i Oslo. I 1931 studerte hun ved Universitetet i Cambridge og i 1934 - 35 i Heidelberg. I 1936 - 37 virket hun ved Ullensaker Höyere Almenskole og i 1938 - 41 ved Foss skole. Hösten 1941 ble hun utnevnt til lektor og inspektrise ved Hegdehaugens skole. Som den fullblods idealist hun var, gikk hun fullt og helt inn for den nye tid. Den motgang og miskjensle hun i den anledning fikk föle, bar hun tappert og uten bitterhet. Utenom sin meget krevende skolegjerning hadde hun en rekke tillitsverv. Hun var formann i den höyere skoles landslærerinneforening i det kritiske år 1941 og var for tiden lagleder i Oslo krets av "Norges Lærersamband". Hun nedla i begge disse stillinger et oppofrende og grunnleggende arbeide for skolen og lærerstanden. Fru Hedda Furus bisettelse fant sted fra kapellet på Vår Frelsers Gravlund under stor deltakelse.

ÖKONOMISK OVERSIKT.

Oslo: Indeks for Oslo Börs 3. desember: Bankaksjer 164.25 (uf), industriaksjer 196.97 (+ 0.30), Skipsaksjer 253.00 (+ 0.20), Hvalaksjer 185.00 (+1.00).

Stockholm: Ifölge Sveriges Riksbanks ukerapport pr. 30 nov. var gullbeholdningen bokfört med 846.39 millioner kroner hvilket er en stigning fra foregående uke på 3.3 millioner kroner. Bankens beholdninger av verdipapirer er gått tilbake med 0.6 til 1190.8 millioner kroner. I löpet av siste uke steg seddelomlöpet med 146.18 millioner kroner til ialt 2085.39 millioner kroner.

Bergen: Fra fiskerihold er det gjentatte ganger kommet krav om at det opprettes filialer av Fiskeribanken i Nord - Norge. Saken er nu tatt opp for alvor og bankens administrerende direktör i Bergen, banksjef Epland, har vært i Nord - Norge for å undersöke forholdene. Man er av den mening at det bör opprettes to filialer, en i Tromsö og en i Svolvær.

Oslo: Obligasjonsmarkedet hadde idag fast undertone og gårsdagens stigning ble opprettholdt. Det var nesten ingen selgere i markedet og omsetningen var begrenset til et papir. Bankaksjer var faste med tildels betydelige kursstigninger mens de övrige grupper var noe svakere. Selgerne var imidlertid tilbakeholdende og omsetningen var liten.

København: Danmarks Nationalbanks balanse pr. 30te november viser at omlöpsformuen er steget med 184 millioner kroner til ialt 4494 millioner kroner. På aktivasiden er den störste stigning på kontoen forskjellige debitorer som er steget med 119 til 2238 millioner kroner. Tilgodehavender på clearingkonto med utlandet er steget med 60 millioner kroner til 1869 millioner. På passivasiden viser seddel - omlöpet en stigning på 17 millioner kroner til 1285 millioner, mens den störste bevegelse på passivasiden forekommer på foliokonto med en stigning på 132 millioner kroner til 1866 millioner. Innskuddene på finans - departementets konto for inndraging av ledige midler er steget med 76 til 733 millioner kroner. Finansdepartementsts egen konto er derimot gått tilbake med 58 til 174 millioner kroner. Endelig er forskjellige kreditorer steget med 17 til 197 millioner kroner.

FRONTBREV. Fortsatt.

Inntil tyske tropper kom og ryddet opp. Nu sikrer germanske soldater landsbyen. "Germanski soldat gut. Hassan gut schlafen. sier han og smiler lykkelig. Ja, det er mange som med Hassan har lært å sette pris på det nye Europas soldater i denne tid. Vi - ungdommen av idag - kan i sannhet være glade over å få oppleve denne tid. Jeg forstår ikke den ungdom som kan stå likegyldige overfor dette. Vår verdensdel kjemper for livet. Vårt liv. Skulle vi så la andre kjempe for oss? Nei. Jeg håper at vår staute ungdom må forstå tiden og slutte seg til oss og annen germansk ungdom i Waffen SS. Begivenhetene på Östfronten kaller til ny innsats. "Und setzet Ihr nicht das Leben ein, nie wird Euch das Leben gewonnen sein", sa Schiller. Føler ikke mange unge nordmenn som ennu sitter hjemme en elendig dårlig samvittighet, når de minnes dem som stupte i kampen, dem som ble der ute, dem som ofret alt forat det norske folket og vårt fædreland skulle bli spart? Og Norge og Europa skal spares for bolsjevikisk eller jödisk redselsvelde. Det er den norske og germanske ungdom garantien for. Skal hilse fra de andre norske guttene. Og så håper jeg svært på brev. Et kraftig heil og sæl.

Alf E. Pettersen, SS - Oberscharfführer.

4550 KRONER FOR 34 KILO KAFFE.

19.30. En kjöpmann fikk en dag henvendelse fra en mann som tilböd ham 34 kilo kaffe til en pris av 4550 kroner. Han aksepterte tilbudet og skrev ut en sjekk på belöpet og sendte et bud med mannen for å hente varene. Imidlertid lyktes det selgeren og en mann som stod utenfor å lure budet til å levere sjekken. De hevet denne i banken og "glemte" kaffen. Karene delte pengene mellom seg. De er senere kommet til rette. Den ene av de to er tidligere dömt til fengsel i 8 måneder for dette bedrageri samt to underslag, mens den annen i byretten idag ble dömt til fengsel i ti måneder.

En mann hadde en gang i september stjålet tre kaniner på Nordstrand. For dette er han i forhörsretten dömt til 90 dagers ubetinget fengsel, tiltross for at han tidligere er ustraffet. Retten uttalte bl.a. at produsentenes interesser måtte ivaretas og man måtte reagere strengt mot alle tyverier.

STJAL RASJONERINGSKORT.

19.30. En husholderske stjal en dag fra en dame noen rasjoneringskort hun hadde i veskon. Tiltross for at hun var tidligere ustraffet og kortene er levert tilbake, ble hun dömt til fengsel i 90 dager ubetinget av forhörsretten. Den strenge straff skyldes at tyveri av rasjoneringskort straffes like strengt som tyveri av rasjonerte varer.

DÖDSULYKKE VED LILLESTRØM.

18.00. En stygg ulykke hendte ved Strömmen idet den 70 år gamle Johan Andersen fra Strömmen er blitt påkjört av toget onsdag kveld. Lokomotivföreren oppdaget Andersen som gikk på skinnene. Men det var dessverre forsent og da toget var stanset, ble Andersen funnet död.

HERMETIKKFABRIKK LEVERER FERDIGKOKTE BLÅSKJELL.

18.00. En av hermetikkfabrikkene i Stavanger er etter det Stavanger Avis forteller gått igang med et utmerket tiltak. Fabrikken leverer blåskjell som er kokt og renset og ferdig til bruk. Interessen for blåskjell er tydelig nok ökende. Det er fabrikkens mening ögså å levere varer utenfor Stavanger, bl.a. til Oslo i frossen tilstand.

FRONTBREV. Fortsatt.

Inntil tyske tropper kom og ryddet opp. Nu sikrer germanske soldater landsbyen. "Germanski soldat gut. Hassan gut schlafen, sier han og smiler lykkelig. Ja, det er mange som med Hassan har lært å sette pris på det nye Europas soldater i denne tid. Vi - ungdommen av idag - kan i sannhet være glade over å få oppleve denne tid. Jeg forstår ikke den ungdom som kan stå likegyldige overfor dette. Vår verdensdel kjemper for livet. Vårt liv. Skulle vi så la andre kjempe for oss? Nei. Jeg håper at vår staute ungdom må forstå tiden og slutte seg til oss og annen germansk ungdom i Waffen SS. Begivenhetene på Östfronten kaller til ny innsats. "Und setzet Ihr nicht das Leben ein, nie wird Euch das Leben gewonnen sein", sa Schiller. Føler ikke mange unge nordmenn som ennu sitter hjemme en elendig dårlig samvittighet, når de minnes dem som stupte i kampen, dem som ble der ute, dem som ofret alt forat det norske folket og vårt fædreland skulle bli spart? Og Norge og Europa skal spares for bolsjevikisk eller jödisk redselsvelde. Det er den norske og germanske ungdom garantien for. Skal hilse fra de andre norske guttene. Og så håper jeg svært på brev. Et kraftig heil og sæl.

Alf E. Pettersen, SS - Oberscharfführer.

4550 KRONER FOR 34 KILO KAFFE.

19.30. En kjöpmann fikk en dag henvendelse fra en mann som tilböd ham 34 kilo kaffe til en pris av 4550 kroner. Han aksepterte tilbudet og skrev ut en sjekk på belöpet og sendte et bud med mannen for å hente varene. Imidlertid lyktes det selgeren og en mann som stod utenfor å lure budet til å levere sjekken. De hevet denne i banken og "glemte" kaffen. Karene delte pengene mellom seg. De er senere kommet til rette. Den ene av de to er tidligere dömt til fengsel i 8 måneder for dette bedrageri samt to underslag, mens den annen i byretten idag ble dömt til fengsel i ti måneder.

En mann hadde en gang i september stjålet tre kaniner på Nordstrand. For dette er han i forhörsretten dömt til 90 dagers ubetinget fengsel, tiltross for at han tidligere er ustraffet. Retten uttalte bl.a. at produsentenes interesser måtte ivaretas og man måtte reagere strengt mot alle tyverier.

STJAL RASJONERINGSKORT.

19.30. En husholderske stjal en dag fra en dame noen rasjoneringskort hun hadde i vesken. Tiltross for at hun var tidligere ustraffet og kortene er levert tilbake, ble hun dömt til fengsel i 90 dager ubetinget av forhörsretten. Den strenge straff skyldes at tyveri av rasjoneringskort straffes like strengt som tyveri av rasjonerte varer.

DÖDSULYKKE VED LILLESTRØM.

18.00. En stygg ulykke hendte ved Strömmen idet den 70 år gamle Johan Andersen fra Strömmen er blitt påkjört av toget onsdag kveld. Lokomotivföreren oppdaget Andersen som gikk på skinnene. Men det var dessverre forsent og da toget var stanset, ble Andersen funnet död.

HERMETIKKFABRIKK LEVERER FERDIGKOKTE BLÅSKJELL.

18.00. En av Hermetikkfabrikkene i Stavanger er etter det Stavanger Avis forteller gått igang med et utmerket tiltak. Fabrikken leverer blåskjell som er kokt og renset og ferdig til bruk. Interessen for blåskjell er tydelig nok ökende. Det er fabrikkens mening også å levere varer utenfor Stavanger, bl.a. til Oslo i frossen tilstand.

FRU HEDDA HJELD FURU DÖD.

18.00. Lektor fru Hedda Hjeld Furu avgikk ved döden 26de november, 41 år gammel. Hun var födt i Oslo. I 1931 studerte hun ved Universitetet i Cambridge og i 1934 - 35 i Heidelberg. I 1936 - 37 virket hun ved Ullensaker Höyere Almenskole og i 1938 - 41 ved Foss skole. Hösten 1941 ble hun utnevnt til lektor og inspektrise ved Hegdehaugens skole. Som den fullblods idealist hun var, gikk hun fullt og helt inn for den nye tid. Den motgang og miskjensle hun i den anledning fikk föle, bar hun tappert og uten bitterhet. Utenom sin meget krevende skolegjerning hadde hun en rekke tillitsverv. Hun var formann i den höyere skoles landslærerinneforening i det kritiske år 1941 og var for tiden lagleder i Oslo krets av "Norges Lærersamband". Hun nedla i begge disse stillinger et oppofrende og grunnleggende arbeide for skolen og lærerstanden. Fru Hedda Furus bisettelse fant sted fra kapellet på Vår Frelsers Gravlund under stor deltakelse.

ÖKONOMISK OVERSIKT.

Oslo: Indeks for Oslo Börs 3. desember: Bankaksjer 164.25 (uf), industriaksjer 196.97 (+ 0.30), Skipsaksjer 253.00 (+ 0.20), Hvalaksjer 185.00 (+1.00).

Stockholm: Ifölge Sveriges Riksbanks ukerapport pr. 30 nov. var gullbeholdningen bokfört med 846.39 millioner kroner hvilket er en stigning fra foregående uke på 3.3 millioner kroner. Bankens beholdninger av verdipapirer er gått tilbake med 0.6 til 1190.8 millioner kroner. I löpet av siste uke steg seddelomlöpet med 146.18 millioner kroner til ialt 2085.39 millioner kroner.

Bergen: Fra fiskerihold er det gjentatte ganger kommet krav om at det opprettes filialer av Fiskeribanken i Nord - Norge. Saken er nu tatt opp for alvor og bankens administrerende direktör i Bergen, banksjef Epland, har vært i Nord - Norge for å undersöke forholdene. Man er av den mening at det bör opprettes to filialer, en i Tromsö og en i Svolvær.

Oslo: Obligasjonsmarkedet hadde idag fast undertone og gårsdagens stigning ble opprettholdt. Det var nesten ingen selgere i markedet og omsetningen var begrenset til et papir. Bankaksjer var faste med tildels betydelige kursstigninger mens de övrige grupper var noe svakere. Selgerne var imidlertid tilbakeholdende og omsetningen var liten.

København: Danmarks Nationalbanks balanse pr. 30te november viser at omlöpsformuen er steget med 184 millioner kroner til ialt 4494 millioner kroner. På aktivasiden er den störste stigning på konteen forskjellige debitorer som er steget med 119 til 2238 millioner kroner. Tilgodehavender på clearingkonto med utlandet er steget med 60 millioner kroner til 1869 millioner. På passivasiden viser seddel - omlöpet en stigning på 17 millioner kroner til 1285 millioner, mens den störste bevegelse på passivasiden forekommer på foliokonto med en stigning på 132 millioner kroner til 1866 millioner. Innskuddene på finans.- departementets konto for inndraging av ledige midler er steget med 76 til 733 millioner kroner. Finansdepartementsts egen konto er derimot gått tilbake med 58 til 174 millioner kroner. Endelig er forskjellige kreditorer steget med 17 til 197 millioner kroner.

UKEMELDING FRA FISKERIDIREKTORATET.

11.00. Fiskeriene i ukan som endte den 27de november ga ingen særskilt bemerkelsesverdige resultater. Det er fortsatt helt fritt for fetsild. Derimot fåes det noe småfallen sild (mussa), men lite for årstiden å være.

Småsild (mussa-) fisket har i forlöpne uke gitt enkelte bra resultater i Lyngendistriktet i Troms og enkelte fangster på Malangen i Troms, hvor fangstene bestod av storfallen småsild. I Nordland har det ikke pågått sildefiske andre steder enn i Rana. Her har snurperne tatt enkelte fangster på opptil 500 hektoliter småfallen sild (mussa). Småsildfisket ved Levanger i Tröndelag fortsatte og ga et liknende resultat som uken för. Den viste tegn på å ebbe ut. Lenger sör ble det ikke fisket sild.

Rusefisket på Nordmöre nordover til Helgeland ble fortsatt bra utnyttet.

Kystfisket ellers og kystbankfisket med forskjellige redskaper ga lite utbytte. Utfor Vestlandet og Möre synes det dog å være bra forekomster av pighå, men agnmangelen vanskeliggjör utnyttelsen av forekomstene.

Snurpefisket på Nordmöre er nu avsluttet etter en bra sesong. Seisnurperne i Finnmark kan betraktes som avsluttet, idet de fleste fiskere har lagt opp. Det drives imidlertid endel garnseifiske.

Torskefisket i Vest - Finnmark viste ökning siste uke, mens utbyttet i Öst - Finnmark fortsatt var lite.

ELGEN LAGET FORSVINNINGSNUMMER.

12.00. Et jaktlag i Åmodt skjöt i höst en elg som ble liggende natten over i skogen. Da man skulle hente den neste morgen, viste det seg at den var stjålet. Affæren er nu oppklart idet tre mann fra Elverum er arrestert for tyveriet, forteller "Östlendingen".

GAVE TIL LÅRDAL KOMMUNE.

12.00. I Lårdal herredstings siste möte ble det opplyst at avdöde prost Anker, Ullensvang har testamentert kommunen alt han har samlet av stoff til en bygdesoge. Anker var prest i Lårdal for omlag 50 år siden. Han var meget interessert i bygda, særlig i dens historie, hvorfor han begynte å samle stoff til en bygdebok. Det er et meget verdifullt materiale kommunen har fått og det vil nu bli gjort fortgang i arbeidet med å utgi boka.

DRUKNINGSULYKKE I MIDTHORDLAND.

12.00. En mann fra Vormland i Midt - Hordland skulle i forrige uke ro fra Sund til Vorland. Han er imidlertid ikke kommet fram til Vorland og nu er båten hans funnet drivende i sjöen. Alt tyder på at mannen er druknet. Han het Thomas Vorland.

HARMONIEN HAR GJESTEAFTEN.

12.00. Musikkselskapet Harmonien hadde igår to gjester ved sin konsert, nemlig dirigenten Gunnar Knudsen fra Stavanger og den pur unge pianistinne Inger - Johanne Fjeld.

STOR BRANN I HELSINGBORG.

S.R. 12.30. Imorges bröt det ut ild i A/B Ibers & Co's asfaltfabrikk i Helsingborg. Ilden spredte seg hurtig med en rekke eksplosjoner og flere bygninger ble antendt. I löpet av to timer var hele fabrikken nedrbendt. Skaden anslåes til mellom en halv og trekvart million kroner.

Under brannen fikk fem arbeidere rökskader og måtte bringes på sykehus. Den ene av dem er meget alvorlig skadet.

BISPEORDINASJONEN" SÖNDAG.

24.00. Landets "biskopper" er i disse dager samlet i Oslo for å drøfte kirkens stilling og arbeidet framover. De har hatt flere fruktbringende sammenkomster som sikkert vil få betydning for hver enkelt på hans arbeidsplass.

Söndag vil "biskop" Kvasnes, Stavanger og "biskop" Sivertsen, Tromsö bli "ordinert av "biskoppen" i Oslo i nærvær av landets samtlige "biskopper". Ikveld ble det arrangert et större festmöte for "biskoppene" og menighetsrådene i Oslo og omegn samt endel andre i Akers gamle Menighetshus.

TAMREINLAG I LESJA OG LESJASKOG.

21.30. Endel interesserte i Lesja og Lesjaskog har nu innbudt til dannelse av et tamreinlag. Det er meningen å drive tamreindrift i Laardalen statsalmenning. Det vil bli holdt konstituerende möte i laget för jul.

HERMETIKKHAMSTRING P. ROMERIKE.

Politiet på Romerike gjorde forleden en fin fangst. Man kom over et lager av hermetikk som viste seg å være större enn det var tillatt å ha. Vedkommende måtte finne seg i at fire hundre og femti bokser ble beslaglagt. Hermetikken vil bli delt ut til fylkets gamlehjem.

DÖDSFALL.

23.30. Handelsmann og poståpner Bernt Larsen, Vikun i Sogn er död 90 år gammel. Med ham er en av de gamle staute bondeskikkelsene vandret bort. Han var en foregangsmann i sin bygd og hadde et av de störste gårdsbruk der. I en menneskealder drev han også landhandleri. Bernt Larsen har deltatt meget i det kommunale liv. Han etterlater seg en stor slekt og mange venner.

VARIETE "NORDLAND".

23.30. Variete "Nordland" som er blitt et meget populært innslag i Oslos fornöyelsesliv, hadde ikveld premiere med helt nytt program. Det var stuvende fullt hus og de dyktige og sympatiske artister hvorav mange har internasjonal berömmelse ble lönnet med ovasjonsmessig bifall og blomster.

FORSKJELLIG ANNET NYTT FRA NORGE.

18.00. Flötingsdireksjonen i Hardehvassdraget har foretatt utdeling av en medalje til fortjente flötere i vassdraget. Følgende personer har fått medaljen: Johan Tangen, Höland, alder 70 år, tjenestetid 48 år. Emil Tangen, Höland, 73 år, tjenestetid 50 år og Hans Gabrielsen, Åremark, 65 år, tjenestetid 45 år.

Fra Tjöme meldes at en ti år gammel gutt der ute i lengere tid har drevet, ikke alene med naskerier, men også med innbrudd. Gutten vil nu bli anbrakt i andre omgivelser borte fra solskinnsöya.

Treschow - Fritzöes verk i Larvil oppsa i 1942 en forpakter i Andebu for misligholdelse av forpakterkontrakten. Forpakteren flyttet ikke ved oppsigelsesfristens utlöp, da han mente at forordningen om jordleieforhold av 1941 var gjeldende. Verket gikk til saksanlegg. Sandar herredsrett har nu kjendt oppsigelsen gyldig og dömt forpakteren til fraflytting.

Det er gjort innbrudd i et meieri i Klepp og stjålet fire tönner smör, hver på femti kilo. Et annet sted på Jæren er det tyvslaktet to sauer som var tjoret ved veikanten. En fant avfallet etter slaktet ved en bekk i nærheten.

Brann oppstod igår kveld i gårdbruker Knut Mathiesens våningshus på Klavenes i Sandar. Lysningen av brannen kunne sees overstore deler av distriktet helt til Larvik. Tross iherdig arbeide lyktes det ikke å slokke og hele våningshuset brente ned. Svært lite av innbodet hos gårdbrukeren og leieboeren i annen etasje ble reddet, så de lider et i disse tider alvorlig tap.

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra F.P.
Regjeringens Informasjonskontor.

6. desember 1943. Nr. 950. Fortrolig.
Meldinger lördag 4. desember.

Overlæge Axel Christensen ved Aker Sykehus avgått ved döden.

12.30 En av landets mest framstående kirurger, overlæge Axel Christensen ved Aker Sykehus, er lördag morgen avgått ved döden etter lengere tids sykeleie.

Overlæge Christensen var född i Fredrikstad i 1879, og ble cand.med. i 1904. Han var först kandidat ved Bergen Sykehus og Rikshospitalet, og praktiserte som læge i Time på Jæren. Etter at han hadde vært assistentlæge ved Stavanger kom. Sykehus og Rikshospitalet, ble han i 1914 ansatt som administrerende overlæge ved Aker Sykehus, en stilling som han hadde helt til sin död. Ved Aker Sykehus har overlæge Christensen nedlagt et stort og ansvarsfullt arbeide. Sykehuset har under hans ledelse gjennomgått en rivende utvikling med store utvidelser og moderniseringer, slik at det idag står som et av landets störste og mest moderne sykehus. Som den fremragende kirurg og administrator var det ganske naturlig at han kom meget med i foreningslivet. Således kan nevnes at han var en av stifterne av Norsk Kirurgisk Forening og dens förste formann i tiden 1925-30. I 1936 og 1937 var han formann i Oslo Kirurgiske Forening, likesom han i en årrekke var formann i Norges Administrerende Sykehuslægers Forening. Han var videre med i en rekke byggekomiteer for sykehus og hospitaler, og deltok som norsk reperesentant på flere internasjonale kirurgiske kongresser. Overlæge Christenesen var også en av dem som tok initiativet til reisningen av Radiumhospitalet, og sammen med arkitekt O. Ödegård deltok han i arkitektkonkurransen om det nye krefthospital og vant förstepremien.

I juni 1941 ble overlæge Christensen innsatt som kommisarisk leder av Den norske Lægeforening, som senere har skiftet navn til Norges Lægeforbund. Han overtok samtidig redaktörstillingen av lægetidsskriftet. Begge disse hverv innehadde han til sin död.

Overlæge Christensen var en strålende personlighet som nör stor anerkjennelse, både som menneske og som læge.

Uhyggelig uthusbrand.

12.00 Brandbu. En uhyggelig uthusbrand har natt til igår herjet gården Aschim i Tingelstad. Eieren lå og sov da telefonen kimte ved 1.30-tiden om natten og sentralen varslet at det brant i hans store grisehus. Branden var oppdaget högere oppe i bygden. Da eieren et öyeblikk etter kom ut sto grisehuset, som også inneholdt bryggerhus, i flammer. Det lyktes ved et energisk arbeid å redde ut 3 voksne sauer og 3 lam. Grisebestanden bestod av 14 griser som alle brant inne. Det kom i löpet av kort tid mye brannmannskap tilstede, men bygningen stod ikke til å redde. Bladet Hadeland opplyser at brandårsaken antakelig er villfarende gnister fra en grisematkoker.

Den britiske regjering beklager bombardementet på Lund.

10.00 Stockholm. I anledning av den svenske protest mot det engelske bombardement på Lund den 18. november, har den britiske regjering overrakt den svenske sendemann i London et svar, hvor den gir uttrykk for sin beklagelse og erklærer seg villig til å erstatte den skade som ble gjort.

Samtlige nåværende "biskoper" samlet i Oslo. En rekke taler.

10.00 Oslo Mannsforening arrangerte som meddelt igåraftes i Gamle Akers Menighetshus et festmöte i forbindelse med at samtlige nåværende "biskoper" er samlet i Oslo. - Foreningens formann, res. kap. Bjarne Barby, önsket velkommen. "Biskop" Ludvig Zwilgmeyer uttalte at når man er sammen er det fordi man gjerne vil bli styrket i troslivet, og da vil vi pröve å gi hverandre noe av det som vi selv har fått eller la andre få se, hva vi har sett. Det blir da stor forskjell i det vi kan gi. Det blir slik som den enkelte har fått det og sett det. "Biskopen" brukte bildet om glör som spredes, da slukkes de lett. Slik, sa han, kan det ofte föles for oss i denne tiden, som glör som er spredt, da kan man lett bli som glör som slokkes. Da er det godt "å karre glörne sammen", - og för en vet ordet av det, så er det ild igjen. Derfor vil vi pröve idag å skape med hverandre noe av den hellige ild som Gud har tendt i våre hjerter og som han vil vi skal varme hverandre med. Måtte så også noe av den varme som er tent spre seg videre. - I tilknytning til dette talte "biskopen" alvorlig og inntrengende over Joh. 1,14 : "Og vi så Hans herlighet og som den enbårne sönn av sin Far, full av nåde og sannhet".

Neste taler var fung. "biskop" Sivertsen, som minnet om hvordan Nord-Norge i denne tid har mörketiden. Men vi har livets lys felles med dere her nede, sa han, og det er lys like klart og strålende hos oss i denne mörketiden som det som lyser her nede. "Biskopen" tok sitt utgangspunkt i skriftordet : "Jeg er det sanne vintre, og min Far er vingårdsmannen", idet han særlig festet tankene ved det som står senere i dette ord om den kristne glede. Også vi må ha et åpent öye for den naturlige livsglede. Vi trenger det i denne mörke tid. Vær glad hver gang det er mulig å være glad, sa "biskopen. Kristus var ikke en slik filister at han overså livets små naturlige gleder. Men når han taler om "Min glede", da var det selvfölgelig noe annet. Det var om det indre liv, det dype, inderlige forhold hvori han stod til sin himmelske Far.

"Biskop" Blessing Dahle besteg så talerstolen og brakte en hilsen fra Vestlandet og Bergen. Det er også her en krets av kristne mennesker som er med i den nye tid, sa han. Vi samles i Mariakirken, den eldste og vakreste kirke i Bergen. Den har også den gode egenskap at den virker så intim. Vi, fortsatte han, ser på hovedstaden som den som skal lede oss i så mange ting. Men vi vil gjerne være med, også vi som er ute i provinsen å slutte krets, först og fremst om ham som er hjertenes förer og frelser, Kristus. - I sammenheng med dette talte "biskopen" deretter over Disiplenes ord på vegen til Emmaus : "Bli hos oss, Mester".

Så talte "biskop" Olay, som brakte en hilsen fra Borg bispedömme.

Til slutt talte "biskop" Fröyland. Han nevnte særlig den betydning som Mannsforeningen har og pekte på hvilken hjelp den kan være for presten. "Biskopen" oppfordret til å danne slike foreninger også i andre menigheter.

Endringer i Hird-organisasjonen.

13.00 Med virkning fra 1.12.1943 er ifölge "Hirdmannen" följende bestemt:

1. Fylking 4 ved Hirdregiment nr. 4 "Gulating" og Fylking 1 ved Hirdregiment nr. 5 "Frostating" slåes sammen til en fylking, som sorterer under Hirdregiment nr. 5 "Frostating" under benevnelsen Fylking 1/5.

2. Söndre delen av Nordland fylke (til og med herredene Gildeskål, Bejaren, Skjærstad og Saltdal) utskilles av Fylking 1 ved Hirdregiment nr. 6 "Hålogaland" og inngår i Hirdregiment nr. 5

(fortsatt)

Endringer i Hird-organisasjonen. (fortsatt)

"Frostating" som egen fylking. Den övrige del av Nordland fylke sorterer organisasjonsmessig under Hirdregiment nr. 6 "Hålogaland" under benevnelsen Fylking 1/6.

Straffesaker.

13.00 Skien. Skiens forhörsrett har nå avsagt dom i saken om det store tyveri av gamle rasjoneringsmerker som noen rengjöringskvinner foretok i Gjerpen forsyningsnemnd for en tid siden. 2 av kvinnene, den ene fra Gjerpen, den annen fra Skien, ble dömt til 10 måneders fengsel hver, og en tredje fra Skotfoss til 7 måneders fengsel.

10.00 Elverum. For Österdal prisrett var igår berammet 10 saker mot gårdbrukere fra Storelvdal som var tiltalt for ulovlig forbruk og utilstrekkelig levering av korn og melk. För rettsmötet vedtok imidlertid samtlige de ilagte böter. Den höyeste boten var på kr. 10.000.- og gjalt foruten misligheter med korn og melkeleveransen, også slaktning av 10 sauer uten slaktetillatelse, forteller Östlendingen.

10.00 Bergen. Midthordland rasjoneringsrett har dömt en Fana-bonde til 90 dagers fengsel og en bot på kr. 200.- for forsetlig å ha overtrådt bestemmelsene om melkelevering. Av en antatt produksjon på 10.200 liter helmelk leverte han ialt 12 liter i 1942. Han hadde unndratt 6.300 liter fra leveringsplikten og hadde dessuten brukt for meget melk til egen husholdning og til oppdrett av kalver.

10.00 Harstad. Prispolitiet i Harstad har i disse dager avslört en svartebörsaffære av stort omfang. 2 av hovedpersonene ble straks arrestert. Det gjelder omsetning av rasjonerte varer som en har tilegnet seg på ulovlig vis. Det meste oppgis å være kjöpt av den berömte "ukjente mann" på gaten. Men en del er også bevislig stjålet. Under etterforskningen er en kommet over dameundertöy, silkeströmper, dresstöyer og liknende stoffer, arbeidsklær og et större parti kjött lagret i Harstad og distriktet omkring byen. En har også lenger ute i distriktet funnet innholdsrike lagre. Etter hva Harstad Tidende erfarer, vil prispolitiet sörge for at varene blir lagt ut til salg og komme befolkningen til gode til jul. Det er mange personer som er implisert og det venter dem nå strenge straffer.

13.00 Brandbu. En pelsdyroppdretter ved Jaren har igår natt vært utsatt for en sjofel slyngelstrek. Da han tidlig igår morges kom ned til revegården for å fore revene, oppdaget han at porten til revegården stod på vid gap og inne i revegården var dörene til alle burene åpnet og revene sloppet ut. Det var falt snö om natten og i nysnöen stod tydelig spor etter store stövler, og det var ikke vanskelig å se at det hadde vært uvedkommende i revegården. Det ble straks satt igang ettersökning etter de bortlöpne rever og langt om lenge lyktes det å finne de fleste. De hadde merkelig nok holdt seg i nærheten av husene. Men först idag ble den siste reven funnet. Saken er meldt til politiet og mannen som begikk slyngelstreken vil sikkert få et mindre hyggelig oppgjör med justisen. De tydelige fotavtrykk i snöen röpet ham.

NORGES ENESTE JETTESTUE på Skjeltorp i Skjeberg er nå restaurert, meldes det fra Fredrikstad. Trelastagenten Hjalmar Johnsen er den som egentlig tok initiativet til arbeidet, som er utfört av Östfold Avdeling av Foreningen Til Norske Fortidsminnesmerkers Bevaring under formannen fhv. bygningssjef Peter Hoffstad. Arbeidet er utfört i forståelse med Oldsaksamlingens styre, professor A.W. Brögger og hans assistent dr. Guttorm Gjessing. Jettestuen er et bygg fra den yngre steinalder og er utfört av svær naturstein. Den vil bli en severdighet av rang.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra F.P.
Regjeringens Informasjonskontor.

6. desember 1943. Nr. 951. Fortrolig.
Meldinger söndag 5. desember.

Ny osterasjon.

17.00 Ny osterasjon.

Næringsdepartementets Avdeling for Proviantering og Rasjonering har for tiden 10. januar til og med 28. februar 1944 fastsatt ny rasjon på: Enten 150 gr. gammelost eller ost med 20 % fettinnhold og derover, eller 300 gr. ost med fettinnhold under 20 % (unntatt eskeost, kjernemelkost, kaseinost (sötost) og hvit gjeitost), eller 500 gr. eskeost med fettinnhold under 20 %, eller 500 gr. kjernemelkost eller kaseinost (sötost) eller hvit gjetost (uansett fettinnhold).

Salg av ost fra detaljforhandler foregår etter följende regler : For forbruker med vanlig ekstrakort skal forhandleren klippe merket E.217 og sette sitt firmastempel på merket E.218. For forbruker med ukerasjoneringskort klippes merket 51 og 1 på kortet for uke nr. 51 og stemples merket 51 og 2 på samme kort. For anstalthusholdninger og bevertningssteder beholder forhandleren den innleverte originalanvisning og stempler anvisningsgjenparten. Rasjonen kan bare utleveres mot klipp av de stemplede ekstramerker eller mot innlevering av anvisningsgjenparten. For å få kjöpt ost må forbrukeren innlevere sine kort og anvisninger til forhandleren innen 10. januar 1944. Utlevering av ost fra forhandler til forbruker kan ikke skje för 25. januar 1944. Löse merker gjelder ikke.

Oslo, 3. desember 1943. (Sturlasson ordre s.5055)

Landbruksmeldinger.

O.R.13.50(5.12.) Statens Kornforretning meddeler at det i siste uke ble innmeldt ialt 20.000 tonn og at det nå ialt er innmeldt 85.000 tonn, hvilket er adskillig mer enn tilsvarende tid ifjor. Av det innmeldte kvantum er 57% havre, 18% bygg, 17% hvete og de resterende 7-8% rug, blandkorn og erter. Det er bra med erter iår og det er ialt innmeldt 272 tonn.

Tannlægene skal nå tvinges inn i tannlægeforbundet.

S.R.22.00 (5.12) Fra Oslo meddeles at hver enkelt tannlæge som ikke har betalt avgiften til tannlægeforbundet har fått seg tilstillet en skrivelse, hvori det heter at hans tillatelse til å drive tannlægevirksomhet vil risikeres inndratt, såfremt avgiften ikke blir innbetalt senest innen 8 dager.

"Bispeordinasjonen" i Vår Frelsers kirke.

19.30 De konstituerte biskoper i henholdsvis Stavanger og Trondenes bispedömme, O.J. Kvasnes og Jörgen E. Sivertsen, ble idag ordinert til"biskoper" i Vår Frelsers kirke. Den store kirken var helt full da den höytidelige handling tok til. Blant de tilstedeværende såes flere av regjeringens medlemmer.

"Biskop" Fröyland holdt ordinasjonstalen. Han nevnte bl.a. at hvert folk har sin folkekirke. Således har også det norske folk sin egen kirke. Den har helt siden den ble grunnlagt av Hellig-Olav kjempet for å löse sine oppgaver og har gått inn i folkets bevissthet som en ulöselig del av folkets liv. Den norske kirke er bygd på sikker grunn, den er bygd på noe som er enda sterkere enn norsk granitt, nemlig på Guds ord og Jesus Kristus. Denne grunnvold

(fortsatt)

"Bispeordinasjonen" i Vår Frelsers kirke; (fortsatt)

står alltid fast, også i denne splittelsens tid. Det nye norske riksstyret har hele tiden hevdet at kristendommens grunnverdier skal vernes. Kirken skal bygges ut på kristelig og nasjonal grunn slik som våre forfedre på Eidsvoll bestemte,- ikke for å bli en politisk maktfaktor, men for å trenge stadig dypere inn i folket. For et kristelig folk vil alltid leve.

Idag trues kirken både utenfra og innenfra. Bomber og granater kan legge kirker i grus og dette er skjebnesvangert nok. Men de kalde hjerter, all uforstand og motvilje truer med å ödelegge kirken innenfra, og det er langt farligere.

Dere to som idag skal ordineres til biskoper, sa "biskopen" videre, går til meget vanskelige oppgaver. Men står dere på den trygge kristelige grunn, vil dere fatte mot og styrke og rökte kallet.

Etter ordinators tale sang Oslo Fylkeskor mektig og gripende med musikkledsagelse Mozarts Ave Verum.

"Biskop" Fröyland foretok selve ordinasjonshandlingen, hvoretter den nye "biskop", O.J.Kvasnes, preket over dagens tekst.

Regimentsförermöte i Drammen.

19.30 Drammen. I regimentsförermöte for H.R. I, som holdtes i Drammen i helgen, deltok 70 hirdförere fra hele regimentsdistriktet. Mötet ble åpnet lördag i Fylkeshuset av regimentsförer Per Dalen. Förerne for regimentets 4 fylkinger avga rapporter om sitt arbeide og avdelingslederne i regimentsstaben orienterte om sitt virke. Av regimentsidrettslederens orientering framgikk bl.a. at regimentet skal arrangere et mesterskap i verneidrett i februar.

Söndag fortsatte mötet i fylkeshuset. Fylkesförer Tjersland holdt et interessant foredrag om hirdens oppgaver, og "högsterettsdommer" Reichborn Kjennerud holdt deretter et instruktivt foredrag om den juridiske bakgrunn for hirdens virke i forbindelse med krigssituasjonen. Regimentsförer Dalen ga til slutt en redegjörelse for de kommende måneders arbeidsprogram.

Dödsulykke.

19.30 Sarpsborg. En ulykke hendte i Sarpsborg idag, idet en 6 år gammel gutt som satt bakpå en kjelke, kjörte rett inn i en bil. Gutten, som het Tore Brevik, ble drept på stedet.

Politisaker.

21.00 Skien. En ung mann som ble grepet av politiet for over 50 tyverier for en tid siden, har nå igjen vært på ferde. Han fikk den gang 1 års betinget fengsel, men det hindret ham ikke i å fortsette i bransjen. Han begynte i Skien og heimsökte etterhvert en rekke byer i Vestfold, Buskerud og Telemark. Han stjal store mengder klær og matvarer og loppet folk for kontanter. I Oslo var han også på ferde og reiste så til Bergen hvor han imidlertid ble oppdaget. På Hönefoss ble han fakket og nå sitter han i varetekt i Skien, hvor synderegistret hans granskes.

En hilsen fra "biskopene" til den norske kirkes menigheter.

22.00 Til den norske kirkes menigheter.

Den norske kirkes biskoper, samlet til det tredje kirkelige rådsmöte, nytter höve til å sende en hilsen til våre menigheter med önsket om nåde og fred fra Gud Vår Far og Herren Jesus Kristus. Takket være först og fremst Guds godhet og overbærenhet med vårt folk i denne skjebnetid og dernest den store interesse vårt riksstyre har lagt for dagen overfor vår kirke, i forståelse av dens betydning for vårt folk og den enkelte, har Guds ord fortsatt kunnet forkynnes fritt og uhindret og vårt folk beholde sin kristelige forsamlingsfrihet. Dette burde fylle alle kristne med glede og takk.

Likevel fortsetter den ödeleggende kirkestrid, med streik og sabotasje, selv om den i den seinere tid synes å ha antatt roligere former.

Som vi også ved tidligere höve har pekt på, kan vi ikke innse at denne strid er kristelig begrunnet. Det evangelium de loyale prester forkynner er det samme gamle korsets evangelium som våre ortodokse brödre i den andre leiren tidligere stod vakt om. Og hva det nye styres holdning til kirke og kristendom angår, skulle det være tilstrekkelig å minne om programposten om at kristendommens grunnverdier skal vernes. Meningen med denne paragraf har "ministerpresidenten" senest gitt uttrykk for i sin tale 1. februar iår, hvor han bl.a. uttalte: "Meningen med denne programpost er at selve kristendommen i vårt folk skal vernes. Nasjonal Samlings program gir den norske kirke garanti for at Guds ord skal forkynnes rent og sakramentet forvaltet rettelig".

Kirkestriden er derfor ikke noen kirkestrid i ordets egentlige betydning, men en politisk strid, som i beste fall skyldes en misforståelse fra det andre hold. De loyale prester står like fast på Guds ords grunn som de illoyale, og deres samvittighet er like så våken som hos de andre. De tror på Vår Herre og Frelser Jesus Kristus og i tillit til at det ovenfor nevnte löfte om vern om kristendom og kirke vil bli håndhevet, er det vi har tatt vårt standpunkt og stillet oss til tjeneste for vår kirke i denne avgjörende tid.

Det er vår inderlige bönn at denne strid som kan bli skjebnesvanger for vårt folks og vår kirkes framtid, snart må opphöre, og at alle som er blitt synkvervet av politiske sympatier og antipatier, må få öye på den store fare som truer vårt folk og vår kirke fra bolsjevisme og gudlöshet og reise seg til kamp mot disse makter för det er for sent. Alle byggende krefter i vårt folk som har slått ring om vår kirke og dens tjenere i denne brytningstid, vil vi bringe vår varmeste takk og oppfordre til fortsatt og økt oppslutning om deres gudstjenester og övrige arbeid.

Må Gud signe vårt folk og vår kirke og före dem frelst gjennom alle farer, og må han signe vårt riksstyre og kirkestyre i dets store og ansvarsfulle gjerning.

Oslo, 3. desember 1943.

Lars Fröyland. Ludvig Dåe Zwilgmeyer. O.J.P. Kvasnes.

J.E. Sivertsen. H.O. Hagen.

Sig. Haga. Einar Lothe. P. Blessing Dahle.

A.M. Olay.

Oslos förste store vintersportssöndag i denne sesong.

21.00 Oslo opplevet idag den förste store vintersports-söndag i denne sesong. Oslo kommunikasjonsmidler kjörte på spreng hele dagen for å transportere de tusener på tusener som for förste gang iår skulle ta i bruk skiene, sköytene eller kjelken. Holmenkoll-banen hadde en av de store skisöndager med transport av omlag 75000 mennesker. Det skjedde heldigvis meget få uhell i löypene. Ved hen-vendelse til Lægevakten får "N.T.B." opplyst at det bare er kommet inn etpar personer som er lettere skadet. 4 av byens sköytebaner åpnet også söndag, og her hersket det også et yrende liv.

Tillitsmannsmöte i Indre Östfold krets av Nasjonal Samling.

23.00 Mysen. Over 100 tillitsmenn i Indre Östfold krets av N.S. var idag samlet til möte med fylkesstaben under ledelse av fylkesförer, dr. Hæreid. Lagförerne avgav meget interessante rappor-ter, som behandlet flere viktige arbeidsoppgaver i tiden som kommer. Etter at fylkesföreren hadde gjennomgått rapportene, la kretsföreren fram en resolusjon, som spesielt tar sikte på å styrke vår bondestand. Kretsföreren, redaktör Wattum, hyldet de falne frohtkjempere.

N.S.-förerskole i Værdal.

23.00 Steinkjer. På N.S.-förerskole i Værdal ble det idag avsluttet et kurs for personnalledere og N.S.H.-ledere.

DYKKERNE I BERGEN har i den seinere tid arbeidet for å sikre seg at de folk som går inn i deres krevende yrke virkelig skal være rustet til det, både når det gjelder fysisk og faglig utdannelse. I den anledning har Bergens-dykkerne nylig gjennom en advokat sendt en henvendelse til staten for å få det hele inn i faste, betryggende former.

Råkjörerulykke i Kristiansund.

23.00 Kristiansund. En råkjörerulykke fant sted i Kristiansund natt til söndag. En beruset lastebilsjåför som kom kjörende i stor fart, fikk stoppesignal fra 2 politibetjenter, og senker også farten betraktelig. Da han fikk se at det var lovens håndhevere som stoppet ham, satte han imidlertid farten opp igjen og kjörte videre. Den ene politimannen hadde i mellomtiden slengt seg opp på lasteplanet. På et sted hvor vegen ligger like ved sjöen, mistet sjåfören kontrollen over bilen, som rusjet utfor vegkanten. Sjåfören slapp forbausende lett fra ulykken og så sitt snitt til å forsvinne. Politibetjenten fikk en alvorlig ryggskade og måtte inn-legges på sykehus. Bilen ble fullstendig smadret. Sjåfören ble ar-restert söndag formiddag.

Fylkesting i Bergen.

23.30 Bergen. Omlag 60 politiske förere har i helgen vært samlet til ting i Bergen. Det mötte fylkesledere og lagförere fra Bergen og Hordaland. Fylkestinget ble innledet lördag formiddag med en tale av fylkesförer Astrup. De enkelte fylkesledere avgav deretter rapport over sitt arbeid. Söndag morgen var deltagerne i tinget på en interessant befaring. Mötet ble avsluttet söndag mid-dag med en tale av fylkesföreren, som takket for det store og dyk-tige arbeid som hver av deltakerne har nedlagt. Hele tinget var preget av aktivitet og usvikelig samhold som gir de beste löfter for arbeidet i tiden som kommer.

Den tyske regjerings svar i anledning av den svenske regjerings henstilling om löslatelse av de arresterte studenter ved Oslo Universitet.

24.00 Berlin. I anledning av at studentene i Oslo er arrestert for sabotasje, har den svenske utenriksminister, Günther, hatt en samtale med den tyske sendemann i Stockholm.

I tilslutning til denne samtale, kalte Reichsaussenminister von Ribbentrop igår den svenske chargé d'affaires til seg.

Han meddelte ham at den tyske regjering ikke ser seg i stand til å drøfte den slags spörsmål med den svenske regjering, og at den må be den svenske regjering om i framtiden å avholde seg fra innblanding i tysk-norske spörsmål.

Utenriksminister Ribbentrop ga deretter uttrykk for den tyske regjerings forbauselse over at den svenske regjering kunne gjöre et så selvfölgelig tiltak fra besettelsesmaktens side som å uskadeliggjöre sabotörer og brannstiftere til gjenstand for et diplomatisk skritt. Forholdsreglene var nödvendige ikke minst i Norges egen interesse.

Riksregjeringens forbauselse var så meget större, sa han, som den svenske regjering hittil aldri har ansett det for å være på sin plass å reise forestillinger hos England, De Forente Stater eller Sovjetsamveldet mot de virkelige krenkelser av alvorligste slag som disse land har foretatt mot de skandinaviske lands interesser.

Den svenske regjering foretok seg således intet da England förte krigen inn i Skandinavia gjennom sine angrepshandlinger mot Norge. Like lite bekymret man seg i Sverige med de ubeskrivelige redselsgjerninger under bolsjeviseringen av De Baltiske Stater da bl.a. omlag 170.000 estnere, latviere og litauere, hvorav titusener kvinner og barn ble deportert til Russland og der prisgitt undergangen. I disse tilfeller gjorde den broderlige samkjensle seg ikke gjeldende som den svenske regjering nå påberoper seg overfor norske brandstiftere som er blitt opphisset av fiendtlige agenter.

Men det er framfor alt en rystende kjennsgjerning for hele verden at Sverige har latt det finske broderfolk i stikken mens det kjemper sin eksistenskamp mot bolsjevismen, like meget i sin egen som i Sveriges interesse.

At Sverige, som er blitt bevart for å bli krigsskueplass utelukkende ved den tyske inngripen i Norge og ved den tyske forsvarskamp i öst, kan innta en slik holdning, er uforståelig for det tyske folk.

(Det tyske svar ble i sin helhet gjengitt i dansk radio lördag kl. 18.35 og delvis i svensk radio kl. 19.00 lördag.)

Stemningen i Sverige etter offentliggjörelsen av den tyske svarnote.

I svensk radio kl. 12.40 ble det gjengitt uttalelser i finske aviser om den deltagelse man i Finnland næret for de arresterte norske studenter. I nyhetssendingen kl. 19.00 ble det sveitsiske studenterforbunds sympatiuttalelse gjengitt, samt meldingen om at det sveitsiske studenterforbund ville foreta innsamling til hjelp for de arresterte norske studenter. Videre ble Folkepartiets resolusjon hvori det henstilles til regjeringen med fasthet å holde fram med den linje som hittil er fulgt, gjengitt. I nyhetsutsendingen ble det gitt referat fra folkemötet i Linköping. Her var det samlet 12000 mennesker, det störste antall som har vært tilstede i Linköping på et folkemöte. Det ble her vedtatt å sende regjeringen telegrafisk

(fortsatt)

Stemningen i Sverige (fortsatt)

henstilling om å fortsette den fulgte linje, idet man var tilfreds med det skritt som var tatt og ville følge regjeringen i de skritt denne fant det nödvendig ytterligere å ta i sakens anledning. Blandt talerne på mötet kan nevnes professor Eklöv fra Uppsala og riksdagsmann Rolf Enberg. - I nyhetssendingen kl. 22.00 ble det også beretet om 2 norske studenter som hadde klart å komme seg over til Sverige etter 23 timers skitur. Studentene hadde fortalt at det var vanskelig å flykte over grensen fordi den tyske kontroll var skjerpet og tyske vaktbiler kjörte ustanselig fram og tilbake på vegene i nærheten av grensen. Studentene fortalte videre at man allerede den 8. november hadde forstått at noe var i gjære. De 2000 studenters protest mot arrestasjonen av 10 professorer og 40 studenter hadde foranlediget at det var utstedt reiseforbud for studenter, men da dette var blitt opphevet 14 dager etter, trodde man at saken hadde blitt stilt i bero. Branden i Aulaen var höyst mystisk og hadde selvsagt vakt stor oppmerksomhet. Brandfolkene som ble tilkalt hadde först ikke funnet noe spor til brand og man hadde vært nödt til å tende lys inne i salen for å se branden. - Tirsdag hadde studentene fått beskjed om å holde seg inne, da man forstod at noe var i gjære. Det hadde vært vanskelig å komme ut av byen, for tyskerne hadde satt ut vakter ved alle broene. Studentene hadde forladt Oslo med tog, idet de kjörte 3 mil ad gangen og deretter löste ny billett. Det var nemlig ikke anledning til å kjöpe billett til lengere strekning enn 3 mil.

SÖKNINGEN TIL JORDBRUKSSKOLENE PÅ VESTLANDET er fortsatt rekordmessig. Ved alle skolene i Hordaland har det meldt seg mange flere elever enn det kan opptas. Den kunnskapshungrige bondeungdom söker på alle måter å tilegne seg bedre yrkesopplæring, men alt for mange blir avskåret fra å få den opplæring de burde ha, fordi jordbruksskolene ikke er istand til å skaffe plass til alle sökerne. Man har dröftet en rekke alternativer for å gi bondeungdommen i det minste noe teoretisk opplæring. Skolestyret i Höiland på Jæren har funnet fram til en ordning som synes å være ganske tilfredsstillende. Man har nemlig satt igang en 4 måneders framholdsskole med teoretisk undervisning i jordbrukslære, husdyrlære og hagebrukslære. Ved siden av disse fag blir det også undervist i norsk med forretningskorrespondense og regning med regnskapsföring. Det de unge får lære av jordbruksfag ved denne framholdsskolen skulle gi vordende bönder et godt teoretisk grunnlag, idet en regner med omlag 100 timers undervisning i hvert av de 3 jordbruksfag.

Sport.

19.30 Brytestevne i Turnhallen. Deltagere: Birger Lövås, Oslo. Einar Hulleberg, Oslo. Paul Kristiansen, Halden. Roy Bach, Halden. Fritjof Tveten, Porsgrunn. Erik Printz, Oslo. Hans Haug, Oslo. Syerre Lyngstad, Trondheim. Hans Helgesen, Porsgrunn. Arne Hansen, Kongsberg. - Kretsmesterskap i svömming for Oslo. Deltagere Karl Christiansen, Björg Hannestad, Astrid Andersen, Robert Meyer, Truls Larsen, Karl Christensen, Grethe Hvalstad. - Diverse håndballkamper för damer og herrer. - "Norges Idrettsforbund" meddeler: Forbundsleder Charles Hoff har bestemt at Norges Idrettsforbunds tillitsmenn skal sammenkalles til idrettsting i april måned neste år. Forbundslederen forutsetter at kretsidrettslederne samler sine medarbeidere til kretsrådsmöter allerede i mars måned, slik at alle saker av betydning kan bli nöye utredet av kretsens tillitsmenn på forhånd. Foruten Idrettsforbundets særidrettsledere og kretsidrettsledere, vil også kretssæridrettslederne bli innbudt til tinget. - "Norges Idretts forbunds ski-instruktörkursus på Tuddal Höyfjeldshotel 7. - 16. desember. Det er anmeldt 60 deltagere, hvorav 25 löpere vil bli uttatt av skiavdelingen. De geografiske hensyn kommer da i forgrunnen, slik at landets typiske skidistrikter blir dekket med instruktörer og forövrig de steder hvor interessen for skisporten har vært merkbar i de siste år.

Nye sabotasjehandlinger i Danmark.

I den danske nyhetsutsending kl. 21.45 lördag, ble en erklæring som den tyske befullmektigede, dr. Best, hadde tilstillet den danske presse, opplest. Erklæringen gikk bl.a. ut på at den tyske regjering var fast besluttet på å bekjempe sabotasjen med alle til rådighet stående midler, og det ville bli gått fram med den største strenghet. Befolkningen ble advart mot direkte eller indirekte å støtte sabotörene. Befolkningens holdning ville få betydning for Danmarks stilling etter krigen, o.s.v.

S.R.19.00 (4.12) Den danske statsborger H.K. Jörgensen ble igår skutt ned ved Nörrebro. Jörgensen gjorde tjeneste som sabotasjevakt og er identisk med den vaktmann som for en tid siden lösnet skudd mot en sabotör.

Et verksted ved Österbro er ödelagt ved brand som er påsatt av sabotörer.

Redaktör Bangsteds villa er nedbrent. Branden var påsatt idet Bangsted er redaktör av Fædrelandet.

S.R.19.00 Ved 19-tiden idag ble en tysk soldat skutt ned i Kjöbenhavn. Det ble avfyrt flere skudd. Man vet ikke om soldaten döde av sine sår. Det er forövet sabotasje mot et bilverksted i Kjöbenhavn. Fra Randers meldes om en rekke sabotasjehandlinger.

Siste nytt.

Kjöbenhavn ilagt en bot på 2 millioner kroner.

S.R.8.00 og D.R.8.15 (6.12.1943).

Den tyske soldat som ved 19.10-tiden lördag ble nedskutt i Vestervoldgate i Kjöbenhavn, er död av sine sår. Da de tyske myndigheter er av den oppfatning at de stedlige myndigheter og befolkningen ikke skrider effektivt inn mot sabotörer og terrorister, og det dessuten er grunn til å anta at visse grupper innen tjenestemennenes rekker stötter urostifterne, er Kjöbenhavn ilagt en bot på 2 millioner kroner.

VVVVVVVVVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. ...W.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor

8. des. 1943. Nr. 953. Fortrolig.

Meldinger tirsdag 7. despr.

REISERESTRIKSJONENE I JULEN:

13.30. "NTB" har henvendt seg til"politidepartementet" for å höre om hvordan det ligger an med reisemulighetene i julen. Det blir opplyst at de nåværende reiserestriksjoner også vil gjælde i hele julen. Det blir derfor strengt forbudt å foreta almindelige ferie - eller rekreasjonsreiser.

Ved henvendelse til trafikksjefen ved Statsbanene får "NTB" opplyst at det ikke blir satt inn ekstramateriell i jule - trafikken. For å få regulert trafikken på noen av de most belastede linjer vil det imidlertid bli utstedt adgangskort til endel tog hvor reisetillatelser er unödvendige. Trafikksjefen opplyser videre at det i löpet av de nærmeste dager vil foreligge detaljerte bestemmelser om dette.

NYE VARAORDFÖRERE.

12.30. "Departementet" har oppnevnt distriktslæge Isak Forsdahl som ny varaordfører i Sör - Varanger kommune, istedet for den nåværende varaordfører Bernhoft Hansen som er fraflyttet kommunen.

"Departementet" har oppnevnt lærer Hans I. Kiil som ny varaordfører i Storfjord kommune istedetfor Hans B. Nilsen.

JULEBRENNEVIN TIL SKOGSARBEIDERE.

12.30. I en samtale med Glomdalen forteller formannen i Norsk skog - og landarbeiderforbund herr Rolf Jahrmann at alle skogs-arbeidere over 21 år som i löpet av en måned eller fire arbeidsuker hogger 60 kubikkmeter tömmer eller mer vil få en ekstratildeling av en flaske brennevin pr. måned. Den nye bestemmelse gjelder fra og med 1ste november. De som i löpet av november har klart minimumskravet får således rett til en flaske brennevin for november måned. Jahrmann forteller også at de forskjellige avdelinger skal sende forbundet avskrift av arbeidsboken og etter denne vil forbundet utstede kjöpetillatelsene. Det er bare forbundet som har rett til å utstede slike tillatelser. Arbeiderne får ekstraflasken hvis de oppfyller de nevnte krav og er fyllt 21 år selvom de ikke på forhånd har kjöpekort for brennevin.

DREPT UNDER SPRENGING.

13.00. Gårdbruker og fisker Anders Kro, fra Austre Bokn var igår utsatt for et uhell som kostet ham livet. Han holdt på med en sprenging og skulle undersöke en sprengladning som ikke hadde gått av. Plutselig gikk skuddet av og Kro ble dödelig rammet. Han var bortimot 60 år gammel.

A/S BORREGÅRD YTER GRATIALE.

13.00. A/S Borregård har besluttet å yte hver arbeider og funksjonær som har vært i regelmessig fast arbeide i bedriften i over femti år en påskjönnelse på 2500 kroner. Den förste utdeling fant sted idag på generaldirektörens kontor, ved en enkel höytidelighet. 30 arbeidere og funksjonærer fikk påskjönnelsen.

NYE BILTYVERIER I BERGEN.

20.00. Som tidligere meldt har det vært adskillige bil - tyverier i Bergen i den seinere tid. Forleden ble således en drosje stjålet fra en holdeplass i sentrum og det viser seg nu at den skyldige er en femten år gammel gutt som ville kjöre en tur med kjæresten.

STOR ETTERSPÖRSEL ETTER FISKEYNGEL.

20.00. I den seinere tid har det vært stor etterspörsel etter fiskeyngel på Östlandet. Bergens Tidende har spurt "fiskeri - sekretæren" for det vestenfjeldske, John Bakke om situasjonen her er den samme som på Östlandet. Han forteller at det også på Vestlandet er vanskelig å skaffe nok yngel. På Östlandet er det imidlertid örret-yngelen som er mest etterspurt, mens lakseyngelen på Vestlandet er mest ettertraktet. Det er anlagt mange nye klekkerier på Vestlandet i de siste tyve år. I 1919 var det bare to lakseklekkerier i virksomhet, mens man nu har femti som for det meste driver med utsetting av lakse-yngel.

NY STOR BRANN PÅ SPJELKAVIK.

20.00. Nöyaktig 14 dager etterat Spjelkavik Skofabrikk ble lagt i aske, har en större brann på ny herjet Spjelkavik. Inatt brente nemlig Lauritz Sundes möbelfabrikk ned til grunnen, forteller Sunnmörsposten. Beholdningen av ferdige varer var for tiden större enn noen gang tidligere. Den totale skade på maskiner, bygninger og ferdige varer blir anslått til nærmere 300.000 kroner, Omlag 80 arbeidere var for öyeblikket beskjeftiget ved fabrikken. Årsaken til brannen er ennu ikke brakt på det rene.

BEREDSKAPSKURSER FOR SKOGSARBEIDERE.

20.00. Etter det Samorganisasjonen i Nord - Tröndelag opp-lyser skal det i vinter holdes 50 beredskapskurser for skogsarbeidere i de to Tröndelagsfylker. Kursene tar til med det förste.

BREVKORT FRA FRONTEN.

20.00. Kjære Ragnar.

Jeg sender en liten hilsen her ute fra leiern hvor vi er i full sving med vår utdannelse. Det går bare godt alt sammen, gutta trives utmerket, omgivelsene er som hjemme i Norge. Ledelsen er blitt flink til å finne steder som minner om hjemlandet. Så lett er det sikkert ikke, det er stor forskjell på naturen i de germanske landene. Nu venter vi i disse dager på å få komme til fronten, så vi kan stå over-for den oppgave vi brenner etter å åppfylle. Å slå ned bolsjevismen så fort som mulig og å kjempe den nye tia fra i Europa. Det er mitt inder-ligste håp at alle norske gutter der hjemme etterhvert får öynene opp og følger etter. Desto snarere vil også fredens velsignelse komme til gamle Norge. Jeg önsker så ofte at jeg kunne rope ut over hele landet og bli hört av all norsk ungdom: Gå inn for Norge. - Din plass er i skilöperkompaniet. -

Her trives vi alle og har det bra.
Heil og sæl.
Johan Sörheim, SS mann
(sign).

NY KULTURFILM OM BERGEN.

10.30. Om kulturfilmen om Bergen skriver Aftenposten b.la.: Overdådig rikt virker stoffet fra Bergen som står til rådighet for en filmfotograf, og overdådig rik er også den kulturfilm som A/S Norsk Film nu sender ut fra denne Vestlandets hovedstad. Harry Ivarson som har æren av manuskriptet og Ottar Gladtvedt av fotograferingen. Begge har de utført et både omhyggelig og kunstnerisk lödig arbeide.

Fritt Folk skriver bl.a.: Bergensfilmen var imötesett med forventning og når såpass meget blir innfridd så skyldes dette i förste rekke en utmerket fotografering ved Ottar Gladtvedt. Harry Ivarson har skrevet manuskriptet og har fått med et allsidig tverrsnitt av byen mellom de syv fjell. Det historiske stoff dominerer, men så er Bergen også særlig rik på kulturminner. Samlet virker det hele noe planlöst og rotet og trass i filmens anseelige lengde savner man billedet av byen idag.

INNBRUDD HOS GLOTT.

22.30. I sommer ble det begått innbrudd på Glott tobakksfabrikk og stjålet 25 kilo tobakk. To karer stod idag for retten tiltalt for tyveriet. Den ene var samtidig anklaget for legemsfornærmelse mot en frue. Karene ble dömt til ett års fengsel.

FILM OM UNGHIRDMARINEN.

22.00. "Ungdomsförerens" stab i samarbeide med Norsk Film har spillt inn en film om unghirdmarinen. Filmen som har tittelen "Gutten på Granholmen" viser det daglige liv på Granholmen, unghirdens övelsesstajon i Sandefjorden.

FORSÖKSDRIFTEN ETTER STORSILD BEGYNNER I NESTE UKE.

22.00. Noregs Sildesalgslag opplyser at forsöksdrivingen etter storsild begynner i neste uke. Det blir tatt i bruk fire fartöyer som skal drive fra Grip i nord til Utsira i sör.

NY VARAFORMANN I "NORGES GROSSISTFORBUND".

22.00. Grosserer Hans Döderlein jr. er oppnevnt som ny stedfortreder for formannen for "Norges Grossistforbund". Stedfortrederen skal skal fungere som "forbundets" leder, mens formannen, grosserer Reidar Bånrud er president i "Norges Handelsforbund".

VOSS UTFERDSLAG 10 ÅR.

20.00. Voss Utferdslag kan iår feire sitt ti års jubileum. I anlening av tiårsdagen har laget sendt ut et vakkert festskrift som i tekst og billeder forteller om Voss som et eldorado for fotturister, og bekrefter om det store abbeidet som laget har utfört for å skape et friskt og sundt friluftsliv og gjöre folk kjendt med våre vakre trakter omkring Vossefjellene. Laget har nedlagt et stort arbeide for å gjöre de forskjellige turistruter framkommelig ved varding og kloppebygging og i lagets hytter har turistene hatt anledning til å hvile ut etter fjellturenes strabaser.

STYGG DØDSULYKKE I VANVIKA.

20.00. Gårdbruker Ole Björgan i Vanvika holdt mandag på med å sage tömmer da sirkelsagen plutselig begynte å fuske. Björgan gikk ned til gårdens private elektrisitetsverk for å finne feilen men da han ble usedvanlig lenge borte, gikk et par karer ned for å se etter ham. De fant ham ilde tilredt. Han hadde satt seg fast i en remskive. Den sårede ble hurtigst mulig sendt til Trondheim med ekstrabåt, men ved ankomsten til sykehuset var han alt död. Björgan var gift og etterlater seg hustru og to barn. Han var i förr års alderen.

ANALFABET ANKLAGET FOR FALSK.

20.00. Lagmannsretten i Trondheim begynte idag saken mot en omstreifer som hörer hjemme sörpå. Han var satt undertiltale for bedrageri og falsk, bl.a. hadde han föyet to nuller til en telegram - anvisning slik at han i stedet for 15 fikk utbetalt 1500 kroner. Tiltalte hevder at han er analfabet og forklarer at lese - og skrive - kyndigheten blandt omstreifere nordpå er bra, "men der hvor jeg er fra," sa han, "er det ikke fullt så godt med disse ferdigheter. Jeg er iallfall overbevist om at det på Östlandet idag lever mellom femti og hundre omstreifere som ikke er istand til å lese eller skrive en linje.

BÖRSNOTERINGER.

13.30.
4 1/2 % stat 1937 k 103 1/4.
4 % stat 1935 k 103.
3 1/2 % stat 1941 k 103 1/2.
3 1/2 % stat 1938 k 103.
4 % Hypotekbank 1938 k 104 3/4.
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105.
Creditbanken k 137 1/2.
Kreditkassen k 795.
Bjölvefossen s 20 1/4, k 19 3/4.
Borregård s 133, k 132, oms 132 1/2.
Elektrokjemisk k 134.
Hafslund s 700, k 690.
Orkla s 290 1/2, k 285.
Saugbruksforeningen s 1840, k 1800.
Union s 5.70, k 5.50.
Agdesiden s 170, k 162 1/2.
Borgestad s 252 1/2, k 249, oms. 250.
Bruusgård Kiösterud s 282 1/2, k 277 1/2, oms 280.
Amerikalinjen k 247 1/2.
Bergenske s 182, k 180.
Nordenfjeldske s 197 1/2, k 194.
Ivaran s 287 1/2, k 280.
Ocean s 312 1/2, k 305.
Kosmos II s 257 1/2, k 252 1/2.
Odd s 245, k 235.
Rosshavet k 327 1/2.
Valutanoteringene var uforandret.

GÅRDSBRANN VED HUKUSJÖEN.

22.00. Låvebygningen på småbruket Viken ved Hukusjöen ble inatt lagt i aske. Hele årets avling av höy strök med. Brannårsaken er ennu ikke kjendt.

SVINDEL I LIDSKOG FORSYNINGSNEMND.

22.00. Forretningsføreren i Lidskog forsyningsnemnd har skrevet ut en falsk anvisning på 300 kilo sukker til en kjöpmann i bygda. Kjöpmannen legerte ikke rasjoneringsmerker for anvisningen. Forretningsføreren har tilstått å ha skrevet ytterligere tre falske anvisninger på tilsammen 135 kilo sukker.

SJÖMANNSHILSINGER.

O.R. 23.30. Til Anker, Reidar og Rolf Jörgensen, Ula fra mor.
" Karl Lökke fra Nils Lökke, Herregårdsbakken, Larvik. Hilsen fra mor og Nils.
Torger Thorvaldsen og Odd Söndresen, fra Greåker og Oslo. Hilsen fra mor.
Sigurd og Torleif Pedersen, Boröy fra far og mor.
Einar Kristiansen fra hans söster Gudrun Rydså, Vallabotn.
Halvor Halvorsen fra far. Kom hjem. Du skader både landet og din familie med å reise for de allierte.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 13.15. Om sildefisket er det idag ingen fangstmeldinger. Fra alle felter meldes om vanskelige fiskeforhold.
Bank - og kystfisket var også mindre bra overalt. Det er kommet inn noe torsk til Kristiansund og noe småsei til Bremsnes.

UTGANGSFORBUD HELVET.

S.R. 22.00. Fra København meldes at de tyske myndighetene har opphevet utgangsforbudet i Horsens fra og med ikveld.

VVVVVV VVVVVVV VVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. A.M.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor

9. desember 1943. Nr. 954. Fortrolig.

Meldinger onsdag 8. desbr.

SITUASJONEN I OSLO.

S.R. 22.00. Det meldes offisiellt fra Oslo at det ikke er noe som tyder på at tyskerne har innledet deporteringen av de arresterte studenter. Sorteringen av dem pågår framdeles og en del er sluppet fri. Blandt de frigivne er ikke bare NS studenter men også medisinere som praktiserer og andre i liknende stillinger. Forutsetningen med fri - givingen er at de foretar seg handlinger som er imot den tyske okku - pasjonsmakts interesser. Imidlertid fortsetter også arresteringen av de studenter som klarte å lure seg unda til å begynne med.

Det er imidlertid heller intet som tyder på at de tyske myndighetene har tenkt å innstille deporteringen og det som nu er spörsmålet er hvor mange studenter som vil bli deportert når den tid kommer.

MIN FÖRSTE TREFNING MED FIENDEN. FRIVILLIG I KRIGSMARINEN FORTELLER.

22.30. I snart fire uker har vi gått i patruljetjeneste på norskekysten, og dagens monotone rytme, to timers rotörn, to timer utkik og fire timer sövn har så smått begynt å slöve vår aktpågivenhet. Fienden later helt til å ha glemt vårt avsnitt. Jeg lå i köya og undret meg over dette da plutselig ropet "Fliegeralarm" - "feindliche vier - motorige Bomber um Steuerbord" - skingrer over dekket. På null komma null er alle mann på post. Min jobb blir å passe styringen mens slaget står på. Ganske riktig. Denne gang er det alvor. Tre veldige sveiter av disse store dödsfuglene er på vei mot Norge med sin egen form for "befrielse". Vi ser dem klart med det blotte öye. Det er en riktig strålende höstdag, og jeg griper meg i å tenke på hvilket mål flygerne har idag. Kanskje er det akkurat slike forblindede landsmenn som ser sin "befrielse" i den hensynslöse bombeterror fienden förer. Flyene flöy for höyt for vårt skyts, Men vi kan se hvorledes de bunge bøtteriet på land planter sine ulldotter midt i svermen. Det er en tröst selv om det klör i fingrene etter å få hilse på dem personlig. Flyene forsvinner innover det lave skydekket som ligger over land, og vi bølager oss på å möte dem på uttur. Og så kommer de igjen. De flyr lavere nu og enkelte fly går bent mot oss. "Feuer frie", lyder kommandantens ordre, og det er som en befrielse å höre vårt luftskyts knatrende rattattatta.

Kanoneren kan sine saker. Granatene eksploderer kloss ved flyene og et jubelrop utlöses da vi ser et av dem dreie av og sette kursen mot nöytralt område. Imidlertid springer en rekke vann-kaskader i været rundt et tydelig markert og uarmert norsk handelsskip i nærheten. Det er bombenedslag men heldigvis ingen treffer. De övrige flyene gjör en bue og forsvinner mot vest. Vi håper alle at det kan lykkes oss å gi vårt bidrag til den velkomst som er beredt terrorflyene her i Norge og jeg fryder meg over at jeg som nordmann er forunt å delta i beskyttelsen av Norge mot en hensynslös fiendes kampföring. Neste dag står det i avisen: Tre anglo - amerikanske fire - motors bombefly nöd-landet på svensk territorium. Og et av dem er vår avbetaling på rekningen over ödelagte norske hjem.

Eyolf Lyngstad.

PER IMERSLUND DÖD.

22.30. Journalisten og forfatteren Per Imerslund er igår död i Oslo, 32 år gammel. Imerslunds navn er kjent fra en rekke år tilbar först i Trondheim hvor han var en ivrig forkjemper for sin deltakelse i kuppet på Hönefoss i 1936, da Trotsky ble berövet endel viktige og for ham kompromiterende papirer. Imerslund var sjelen i dette djerve kuppet. Han har skrevet en rekke livfulle og spennende reiseskildringer såvel i aviser som i bokform. Best kjendt er hans bok "Hesten står sadlet", - en forfriskende samling epistler, som skildrer reiser og opplevelser i Mexico. Per Imerslund var en uredd handlingens mann. Han deltok som frivillig både i Spaniakrigen og i Finnlandskrigen 1939. For to år siden meldte han seg påny som frivillig og var först på fronten i Ukrainna for senere å bli flyttet over til Finnland. På et dristig tokt bak de russiske linjer for 1 1/2 år siden ble han alvorlig sårat og har seinere vært syk.

BERGENS FORSKOLER FOR HÅNDVERK OG INDUSTRILÆRLINGER.

22.30. Söknadsfristen til Bergens Forskoler for Håndverk og Industrilærlinger er utlöpet, og ved henvendelse til skolens bestyrer har Bergens Tidende fått en oversikt over sökningen til de forskjellige grupper. Det samlede tall ligger omtrent på höyde med hva det e plass til. Men sökningen har vist seg å være mere ujevn enn tidligere. Således er det med blikkenslagere - malere og formerkunsten som står helt uten sökere.

NS KONFIRMASJON I BERGEN.

22.30. Söndag fant det i Mariakirken i Bergen sted en stemningsfull höytidelighet, idet ti NS ungdommer ble konfirmert. Den 800 år gamle steinkirken med det skjönne interiör i renessanse og barokkstil og med den praktfulle altertavle og prekestol, dannet en verdig ramme til höytidsstunden. De unge var i sine uniformer og to av pikene i bunader. Soknepresten Eek talte på en så enkel og liketil måte at det grep alle som var tilstede.

VILLA DANIA NEDBRENDT.

22.ØO. Tirsdag middag brente villa Dania som hörer til Farris Bad ned til grunnen. Flere personer mistet alle sine eiendeler. Brannårsaken er ennu ikke kjent.

SPORT.

21.30. Ved henvendelse til bokseavdelingen i "Norges Idrettsforbund" fåt "NTB" opplyst at boksestevnet söndag tegner til å bli et elitestevne av rang. Deltakerlisten er ennu ikke klar, men man kan med sikkerhet gå ut fra at de fleste av våre beste mævekjempere fra "Norgesmesterskapet" vil stille opp i ringen. Bokseleder Lassen reiser selv bort til stevnet, og sammen med ham följer 7-8 av Östlandets beste folk. Fra Stavanger kommer dessuten en del av SIF og Viking - bokserne. Foruten disse stiller så Bergen opp med fem mann. For at man ved samme anledning også skal slå et slag for brytesporten, blir det lagt inn to hårde brytekamper i programmet. Det er Roy Bach som skal möte Arne Hansen og Einar Hulleberg som möter Birger Due Lövås. Stevnet finner sted söndag aften i Turnhallen som sikkert blir fullt besatt når gongongen for förste runde går.

NATIONEN ER 25 ÅR.

22.00. Den niende desember er det 25 år siden Nationen begynte å komme ut. Den ble startet som en fortsettelse av Landmandsposten som allerede hadde vært igang i 23 år men i langt beskjednere format. Först med Nationen fikk bönderne et moderne dagblad som talerör i hovedstaden, og i den kamp som böndene har fört de siste årtier for ökonomisk likestilling og forat bondens arbeide skal bli vurdert etter fortjeneste har nationen vært et av deres beste våpen. Alltid våken og uredd har den gått klart inn for det den mente var riktig. Thorvald Adahl har stått som redaktör helt til for 2-3 år siden og bladet har i höy grad vært preget av hans journalistiske innsikt og framrakende polemiske evner. En kort tid ble bladet redigert av Odd Karlsen og nu fungerer Olav Eide som redaktör.

LARS DAHLES MINNE FEIRES.

21.00. Fra Mandalsnes meldes at Norges store misjonshövding var gjenstand for stor omtale på 100 års dagen for hans födsel. Og rundt om i landet feiret misjonsvenner og kristenfolket ellers hans minne. Lars Dahles innsats var da også betydelig. Både på selve misjonsmarken og som administrator i misjonsselskapet her hjemme ytet han framrakende arbeide. Han deltok i flere internasjonale misjonsmöter og vant ry som taler. Mest kjent i internasjonale kretser er kanskje hans tale på verdensmisjonsmötet i Edinburgh i 1911. Hans rike evner ga ham sær - skilte fortrinn i hans misjonsgjerning og hans store arbeidskraft gjorde at han fikk utrettet meget.

100 års dagen for Lars Dahles födsel ble feiret i hans fedrenebygd Hen igår med en höytidelighet i Hen kirke under stor tilslutning fra bygdens folk. Det var taler av Ola Dahle, soknepresten Ragnes og Ivar Gröftta. På mötet ble Lars Dahles gamle bibel vist fram. Den blir framleis oppbevart på Dahle gård i Hen. Bibelen fikk Lars Dahle som smågutt hos en slektning i Romsdalen. Den er en severdighet idet den er trykt i Köbenhavn i 1633. Det finnes meget få av disse bibler her i landet. På minnemötet ble det opptatt kollekt som innbrakte 175 kroner og som er den förste innsamling til en minnestein over Lars Dahle Det vil forövrig bli valgt en særskilt kommite som skal ordne med denne sak.

STRID OM UTGIFTENE TIL ÖSTFOLD FYLKESFORSYNINGSNEMND.

20.30. Östfold fylkesforsyningsnemnd ligger som kjent i Moss, og utgiftene bestrides av byene i Östfold. Ettersom innbyggertallet i Moss nu er utvidet, önsker Fredrikstad og Halden forandring i byenes andel i fylkesforsyningsnemndas utgifter, da satsene skal beregnes etter byenes innbyggerantall. Östfoldbyenes folketall er nu: Sarpsborg 12.002, Halden 9129, Fredrikstad 13.903. og Moss 16525 innbyggere. Rådmannen i Moss har foreslått följende nye satser: Fredrikstad 27 (ned 3 %), Sarpsborg 24, Halden 17, og Moss 30 % (opp 7 %). Ordföreren i Moss har anbefalt forslaget of foreslått at for-ordningen gjöres gjeldende fra förste juli 1943. Fredrikstad kommune har også godtatt de nye satser.

OMSTREIFEREN FIKK TO ÅRS FENGSEL.

24.00 Den unge omstreifer som var tiltalt ved lagmannsrett i Trondheim for bedrageri mot telegrafverket og for falsk, ble idag dömt til to års fengsel og 10 års tap av statsborgerlige rettigheter.

HANS BILLE HAR 45 ÅRS JUBILEUM.

08.00. Den Nationale Scene i Bergen feirer idag Hans Billes 45 års jubileum som skuespiller med en beneficeforestilling for jubilanten. Teatret hadde satt opp Henrik Ibsens mektige drama "Rosmersholm" hvor Hans Bille spillte rector Coll. Rollen lå godt til rette for Bille som spillte ypperlig. Lilla Hval gjestet som Rebecca West. Gjensynet med henne var hjertelig og hun ble livlig applaudert. De övrige roller var også meget godt besatt. Orkestret ble ledet av Sverre Jordahl. som hadde satt opp et fint avstemt program til mellomaktpausen. Etter forestillingen hilst jubilanten helt overöst med blomster og publikums begeistring steg til faretruende höyder. Teatersjef Hjort Jenssen overrakte Hans Bille på vegne av teatret en mektig laurbærkrans, ledsaget av noen vakre ord. Fra kolleger på scenen fikk han en blomsterdekorasjon ved skuespillerinnen Thora Neels Hasson og fra Norsk Skuespillerforbund overrakte formannen i Bergensavdelingen, Andreas Bjarke en laurbærkrans med takk for alt hva Bille hadde utrettet for norsk scenekunst.

DÖDSULYKKE I HORTEN.

O.R. 12.00. Under arbeide ved Bastöfergens brygge i Horten hendt en dödsulykke igår. En av arbeiderne, Hermann Kruse fra Rolvsöy, ble rammet av en kjetting og slynget med hodet mot trappen bak den plattformen han stod på. Han ble i bevisstlös tilstand fört til sykehuset i Horten, hvor han imidlertid avgikk ved döden. Han var 30 år gammel og ugift.

SPRITTYVERI FRA BØRREGÅRD FABRIKKER.

11.00. Et större sprittyveri er begått ved Borregård fabrikker. Sannsynligvis har tyveriene foregått igjennom lengere tid og det vil sikkert ta tid å få oppklart det hele. En mann er arrestert som siktet for tyveriet. Han har operert inne på spritfabrikken og trass i at fabrikken har tatt alle forholdsregler mot tyveri, har mannen klart å få med seg et ganske stort kvanta sprit av den sort som brukes til akkevitt. Mannen har også begått andre tyverier i fabrikken. Det er avsagt fengslingsk kjennelse over ham, meddeler Sarpsborg Dagblad.

STJAL FRA BARNEHJEM.

11.00. Ved lagmannsretten i Oslo har man idag behandlet en sak mot en tidligere bestyrerinne på et barnehjem i nærheten av Oslo. Hun stod tiltalt for å ha stjålet en rekke effekter fra barnehjemmet, bl.a. klær og mat. Dommen fallt innorges og tiltalte ble dömt til 30 dagers fengsel.

INGEN TREKK I LÖNN FOR FRAVÆR FOR SKJERMBILLEDFOTOGRAFERING.

13.00. "Innenriksdepartementet" meddeler: Ved lov av 30te april 1942 er det bestemt at personer over 15 år skal tuberkulose - undersökes ved skjermbilledfotografering. For å få gjennomfört foto - graferingen effektivt er det ved lov av fjerde november 1943 bestemt at trekk i lönn for arbeidere og andre lönnsmottakere ikke tillates for fravær fra arbeidet på grunn av frammöte til skjermbilledfotografering.

MANGE TYVERIER VED LARVIK.

13.00. I Kvelde ved Larvik er det begått en rekke tyverier. Affæren har betydelige dimensjoner. Det er stjålet flere sekker mel, havre og hvete samt skotöy og klæsvarer. Varene har gjerningsmennene tildels brukt selv, dels brukt dem som byttemiddel og fått brennevin igjen. Tyvene er nu tatt i forvaring, forteller Larvik Dagblad.

SKATT PÅ INNGANGSPENGER.

14.00. Etter vedtak av 2/12-43 av "ministerpresidenten" om skatt til statskassen av inngangspenger til forestillinger og framvisninger m.v. skal skatt av inngangspenger i tiden fra og med 15de desember 1943 til 30te juni 1944 svares etter disse regler: For kirkekonserter: 12 % av inngangspengenes beløp. For andre konserter: 20 % av inngangspengenes beløp. For forestillinger som gis av National-teatret, Det Norske Teater og Trøndelag Teater: 12 % av inngangspengenes beløp. For kinomatografframvisninger: 40 % av inngangspengenes beløp. For andre forestillinger, tilstelninger m.v. 30 % av inngangspengenes beløp.

TO ÅRS FENGSEL FOR TYVERIER.

14.00. Som tidligere meddelt ble en konduktöraspirant fra Larvik for en tid siden anholdt for en rekke tyverier av varer fra togene. Saken fikk et betydelig omfang og ialt tilstod mannen å ha begått 58 forskjellige tyverier. Jernbaneaspiranten fikk sin dom i forhörsretten idag. Han ble dömt til to års fengsel.

SKOTÖYRASJONERINGEN.

18.00. Forholdene har gjort det nödvendig at forsyningsnemndenes kvoter på skotöy heretter blir mindre. Reglene for anvisning er derfor blitt skjerpet, således at mange av de innsente söknader vil måtte avslåes, uansett om de er sendt inn for lenge siden. Dette gjelder særlig söknader om skinnskotöy til voksne og uten hensyn til om nemnda har stillt anvisning i utsikt. Det er derimot som regel lettere å få anvist trebunnstöfler og skinnskotöy med stiv træsåle. Såleslitt skotöy med dårlige bindsåler bör forsynes med træbunner. Avdelingen for industriforsyningen har bestemt at papirtöfler, unntatt töfler med såle av filt eller balatavfall, kan selges fritt i tiden fra og med 10de til og med 31te desember 1943. Avdelingen har samtidig unntatt sköyter med stövler fra rasjoneringsbestemmelsene for tekstil og lærvarer m.v., slik at disse fra og med 10de desember 1943 kan selges mot kjöpetillatelse utstedt av "departementet for arbeidstjeneste og idrett", idrettsavdelingen, uten at kjöperen leverer vanlig skotöyanvisning.

Oslo den 8de desember 1943

"Næringsdepartementets" avdeling for industriforsyningen.

LÆGEFORHOLDENE I SOLÖRS FINNSKOGER.

18.00. Lægeforholdene i Solörs finnskoger har i en årrekke vært svært dårlige. Lægene i de tilstötende kommuner har nemlig hatt opptil 7-8 mils vei til de ytterste grender, og de er ofte kommet for sent fram. Etter det Glomdalen erfarer er det nu godt håp om at finnskogene i Grue, Brandval og Hof vil få egen læge fra 1ste januar.

De kommunale kommiteers innstilling er oversendt "departementet" til endelig agjerd. Samtidig skal det opprettes sykestuer idet sanitetsforeningen, som arbeider med saken, er lovet all mulig stötte i form av materiell.

PARTIET TRENGER FAGUTDANNET ARBEIDSHJELP.

18.00 Behovet for fagutdannet arbeidshjelp ved partiet og de offentlige kontorer har i lengere tid vært stort. For å dekke dette har Nasjonal Samlings opplæringsavdeling opprettet et ungdomsskolekurs på "förerskolen" på Verdal. Her skal elevene få en grundig utdannelse, som gjör dem skikket til å overta stillinger i parti eller stat.

PARTIET TRENGER LÆR FAGHJELP. Fortsatt.

I en samtale med "NTB" forteller opplæringssjefen Asbjörn Strand at skolekurset som begynner i januar er beregnet til elever som bare har folkeskolen. Lærerkreftene er allerede sikret, og undervisningsplanen er godkjent av "kirke og undervisningsdepartementet". Han rekner derfor med å få det vanlige økonomiske bidrag fra stat og fylker. På kurset som er av almendannende art, skal opptas gutter og jenter som er fyllt 17 år. Kurset varer i vel 20 uker og det blir undervist i norsk, tysk, rekning, bokholderi, samfundslære, gymnastikk og kontorteknikk. I bokholderitimene lærer man å sette opp offentlige regnskaper, budsjetter o.s.v. og i samfundslære blir det undervist i sosiologi, ideologi, partiets og den offentlige forvaltnings oppbygging. Faget kontorteknikk vil også omfatte maskinskriving og stenografi. Kurset har plass til omlag 30 elever, som vil bli tatt ut fra hele landet.

ØKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser:

4 1/2 % stat 1937 s 104, k 103 1/2.
4 % stat 1935 k 103.
3 1/2 stat 1941 k 103 1/2
3 1/2 stat 1938 k 103.
4 % Hypotekbank 1938 k 104 3/4.
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105.
Creditbanken k 137 1/2.
Kreditkassen s 795.
Bjölvefossen k 625.
Borregård s 20 1/4, k 18 3/4.
Elektrokjemisk k 139.
Hafslund s 700, k 690.
Orkla s 290, k 282 1/2.
Saugbruksforeningen s 1825.
Union s 5.70, k 5.60.
Ågdesiden s 170, k 162 1/2.
Borgestad s 252 1/2k 250. oms 250.
Bruusgård Miösterud s 280, k 278, oms 279.
Amerikalinjen k 247 1/2.
Bergenske s 182, k 180.
Nordenfjeldske k 192 1/2,
Ivaran s 285, k 280.
Ocean s 312 1/2, k 300.
Kosmos II s 257 1/2, k 252 1/2.
Odd s 242 1/2, k 235.
Rosshavet k 327 1/2, oms 330.
Valutanoteringene uforandret.

Oslo: (uf), industriaksjer 196.90 (+ 0.37), skipsaksjer 252.55 (+ 0.20), hvalaksjer 184.65 (+ 0.15).

Indeks for Oslo Börs 7 desember: Bankaksjer 164.75

FOSTERFORDRIVELSE OG UAKTSOMT DRAP.

22.30. En husmor fra Rakkestad som er siktet for fosterfordrivelse og uaktsomt drap, har avgitt tilståelse, Forhörsretten har nu avsagt fengslingskjennelse over henne for fire uker.

LINVERK FOR TRÖNDELAG.

24,00. Det har i noen tid på foranledning av Tröndelag Linutvalg vært arbeidet med å få reist et linverk for Tröndelag. En har festet seg ved Finsås landbruksskole i Snåsa som et hövelig sted for linverket. Det har imidlertid hittil vært visse vansker med å skaffe den nödvendige anleggskapital. Men for så vidt er saken nu löst, skriver Dagsposten. Fylkesmannen i Nord - Tröndelag har nemlig gjort et vedtak om at et linverk skal anlegges ved Finsås landbruksskole og at det skal drives for fylkets rekningDen nödvendige kapital er skaffet ved bidrag av fylkesmannen og Guldahls legat til stötte for næringsveien utvikling i Nord - Tröndelag fylke, ved bidrag av landbrukskontorets fond og ved direkte bevilling av fylkeskassen.

PELSDYRUTSTILLING I SANDANE.

Pelsdyrutstillingen i Sandane for sölvrev, blårev og platina ble åpnet mandag. Det var innmeldt 1600 dyr. Det ble utstillt omlag 1550. Storp parten er sölvrev, ialt ca 1100 dyr. Dertil ca 400 blårev og 25 platina. Bedömmelsen av blårev og platina ble avsluttet igår. Premieprosenten for blårev ble 83 og av platinarev kom bare et par fra til dommerbordet. Som ellers i landet er platinarevén også på disse kanter trengt helt i pakgrunnen. Blårev ble solgt til meget stive priser. For sölvrevens vedkommende venter man på dommernes avgjörelse.

DE FINSKE AVISER OM TEHERANKONFERANSEN.

23.00. Teherankommunikeets innbydelse til de små nasjoner om samarbeide med de allierte for å skaffe bort tyranniet og slaveriet i verden, blir kritisk gransket av de finske aviser. Hvis noe land gjennom tidene har kjempet mot tyranni og slaveri, så er det vel Finnland, framholder den finske presse. Aller minst er det Sovjet - Samveldet som er den rette til å undertekne slike kommunikeer, tilföyes det.

Huvudstadsbladet spör om det er meningen at arbeidet for å avskaffe tyranniet og intolleransen framdeles skal skje etter de linjer bolsjevikkerne har fulgt. Eller har vi og det övrige Europa hatt en fullstendig gal oppfatning av demokratiets sanne vesen ettersom man nu ser Stalins navnetrekk under innbydelsen til aksjetekning i det store demokratiske familieselskapet? spör avisen spydig.

NYTT FRA SVERIGE OG DANMARK.

O.R. 12.00. Siden krigen begynte er 211 personer i Sverige blitt dömt for spionasje og 33 for sabotasje. To tredjedeler av de dömte er svenske statsborgere.

S.R. 12.30 & D.R. 18.35. Igårkveld ble en maskinfabrikk i Fredriksvei i Köbenhavn sprengt i luften av sabotörer. Like etter klokken 19.00 igår kveld kom en mann bort til vakthavende portvakt og fortalte ham at d der lå en såret bilist rundt hjörnet. Vakten ante uråd og forsökte å telefonere etter hjelp, men fant at telefonledningen var kappet. Imellom tiden kom 7 andre menn til og mens vakten ble holdt kastet de sprengbomber inn i fabrikken. Eksplosjonen var så voldsom at praktisk talt hele anlegget ble ödelagt. Fabrikken var i en villaliknende bygning i to etasjer.

S.R. 12.30. Aerotransport meddeler at det nu vil bli satt igang trafikk med fly mellom Stockholm og Visby på Gottland. Ruten vil bli trafikkert tre ganger i uken og begynner den 15de desember.

NYTT FRA SVERIGE OG DANMARK. Fortsatt.

Köbenhavn: For en tid siden ble det vedtatt en forordning hvori det heter at det er forbudt å fabrikere og selge glass til doble vinduer i hus i Danmark. Departementet opplyser nu at denne bestemmelse heller ikke, ikke år vil bli modifisert da man framdeles står overfor ikke bare mangel på glass men også brensel til drift av glassverkene. D.R. 18.35.

Köbenhavn: Igårkveld ble en reservebetjent som patruljerte en gate i Köbenhavn stanset av en mann som fortalte man at det sannsynligvis var innbruddstyver på ferde i et hus. Betjenten skulle til å löpe over gaten da mannen stakk en revolver i ryggen på ham og truet ham til å utlevere sin revolver. Betjenten var imidlertid en håndfast kar og det hele endte med at overfallsmannen måtte stikke av minus sin egen revolver. D.R. 21.45.

Stockholm: Det meldes fra Köbenhavn at det tyske politi har arrestert ialt 14 mennesker på forskjellige steder på Jylland mistenkt for forbinnelse med illegale aviser i Köbenhavn. S.R. 22.00.

Stockholm: Den svenske og finske regjeringskommisjoner begynner imorgen forhandlingene om handelsavtale for første halvdel av 1944. S.R. 22.00.

Stockholm: Forhandlingene om en riksavtale for de mekaniske verkstedsarbeidere i Sverige ble avbrutt uten noe resultat etterat det hadde vært forhandlet til langt på natt. S.R. 08.00.

Stockholm: Begge kamre av Riksdagen vedtok igår bankkomisjonens forslag til omorganisering av Rikbanken. S.R. 08.00.

Köbenhavn: Köbenhavnspolitiet meddeler at forlöpne natt var den roligste i Köbenhavn på lange tider. Bare 13 personer overtråtte utgangsforbudet og av disse var det syv som meldte seg selv. Også i Fredriksberg var det usedvanlig rolig. Her var det ikke engang noen overtredelsen av utgangsforbudet.

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA E.S.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

10.desember 1943. Fortrolig.

Meldinger torsdag 9.desember 1943.

"AFTENPOSTEN" BEHANDLER UNIVERSITETSSAKEN.

18.30. Under overskriften "Universitetet" skriver "Aftenposten" i sin leder onsdag bl.a.: "Tross en krig som ryster verdenshistorien i dens grunnvoller, tross voldsomme omskiftelser i vårt eget samfund, har livet ved vårt universitet kunnet flyte rolig videre som om intet foregikk utenfor universitetets murer.

Slik hadde de norske og tyske myndigheter önsket det, i respekt for universitetet og i erkjennelse av dets betydning for vårt folke framtid. Men slik passet det ikke de krefter som er interessert i å skape kaos i vårt på forhånd vanskelig stilte samfunn.

Disse uro-framkallende krefter er de samme som så nidkjært har forsökt å trekke kirken inn i den politiske strid ved den klöktig uttenkte lögn at kristendommen og den frie forkynnelse var i fare. For universitetets vedkommende skulde det hete at vitenskapen og den frie forskning var truet.

Begge agitasjonslögner er hittet på av samvittighetslöse krigshissere som ikke har noen skrupler ved å mobilisere sivilbefolkningen til folkerettsstridig obstruksjon og sabotasje - uten hensyn til de ödeleggende tilbakeslag for befolkningen. Disse krefter löper selv ingen risiko. De sitter utenfor rekkevidde i Stockholm og London og dirigerer sine håndgagne menn her heime.

Disse forstår på sin side å hytte sitt eget skinn. De holder seg forsiktig i bakgrunnen og organiserer det hele, alt etter öppdragets art gjennom maktsyke prelater, dagblinde professorer, drevne kommunister eller intellektuelle brushoder.

Den uendelig triste historie ved vårt universitet avslörer en samvittighetslös oppfanatisering av unge mennesker til å begå lettsindigheter som omsider rammet dem selv og deres pårörende på en så smertelig måte, og tilföyde landet den ytmykelse at vårt eneste universitet ble stengt. Det står ugejndrivelig fast, at hverken norske eller tyske myndigheter har næret noe önske, enn si gjort noe forsök på å innföre noen som helst politisk tvang ved universitetet, hverken overfor professorer eller studenter.

Myndighetene har tvert om med langmodighet oversett tiltagende provokasjoner. Det eneste statsmaktene omsider forlangte var en revisjon av reglementet for opptagelse ved universitetet, under hensyntagen til den uensartede skolegang og de særlige forhold krigen har fört med seg.

En revisjon var påkrevd for å yte rettferdighet mot all kvalifisert norsk ungdom - også mot den del som var uglesett ved universitetet på grunn av sin nasjonale innstilling. Men dermed grep statsmaktene på den ömme byll. Etter beste mönsterfra den politiske kirkeagitasjon ble aktivistiske professorer og studenter mobilisert til opposisjon med protestresolusjoner og streiketrusler.

Et av de flyveblad som ble delt ut mellom studentene gir parolen. Her heter det: "Professorenes besluttsomme og uredde opptreden mot departementets inngrep vakte stolthet blant studentene og i folket ellers og förte til hurtige resultater. Vi önsker ikke at universitetet skal bli stengt. Det vil bety et tap for vårt nasjonale liv og en alvorlig situasjon for studentene. Men universitetet beholder sin verdi for oss så lenge det forblir hva det var, en fri forsknings- og under-

(fortsatt)

"AFTENPOSTEN" (fortsatt)

visningsinstitusjon." Her er agitasjonslögnen om at den "fri forskning" var i fare kastet inn.

Men flyvebladet avslörer selv aksjonens sanne karakter. Det heter: "Vi föler oss solidarisk med studentene i de andre okkuperte land i deres uredde kamp på den indre front, og kjenner vår forpliktelse overfor den ungdom som verden over setter livet inn i vepnet forsvar mot Nazismen." Dette er intet mindre enn en krigserklæring til Tyskland.

De norske studenter erklæres solidarisk med kampgrupper i andre okkuperte land, og forpliktet overfor Tysklands fiender. De norske studenter som på alle måter var blitt holdt under armene av de norske og tyske myndigheter for uforstyrret å kunne sysle med sine studier, avslörte seg som en organisert politisk motstandsblokk.

Spörsmålet om en rettferdig adgang til universitetet, noe som liberalistiske professorer og studenter i den frie forsknings navn burde hilse med tilfredshet, var blitt utnyttet til en under krigsforhold overhengende farlig politiske aksjon.

At man var fullt klar over rekkevidden framgår av flyvebladets sluttsatser, som sier: " Hvordan situasjonen ved vårt universitet vil utvikle seg er det ikke mulig å si, og gjetninger har liten verdi. Men en kan regne med at den nærmeste tid vil gi klarhet. Inntil da må vi ikke slappe av, ikke föle oss for fast bunnet til lesesaler og laboratorier, men holde oss beredt til en fast og enig innsats."

Dette flyveblad er datert 27.oktober 1943, er kendt av enhver student ved Oslo universitet og kom straks myndighetenes i hende. Når det tales om ridderlighet og storsinn fra besettelsesmaktens side overfor de obstruerte studenter tör denne karakteristikk være vel begrunnet. Det er et stivt stykke at studenter som uberört av krigen har kunnet drive med sine studier, protesterer mot at andre studenter som i mellomtiden har kjempet for sitt land mot bolsjevikene, får sin rett ved siden av hjemmesitterne.

Ikke desto mindre har de tyske myndigheter funnet seg i denne blodige fornærmelse mot frontkjemperne inntil begeret rant over natten mellom 27 - 28 november, da universitetets aula ble stukket i brann.

Om det skyldes ungdommelig overmot, eller om man vilde forebygge at brannen i hviske-agitasjonen kunne bli utlagt som en tysk provokasjon vet man enno ikke, i hvert fall ble det söndag 28.november spredt et flyveblad innen visse intellektuelle kretser i Oslo. Bladet som også ble tilstilt avisenes redaksjoner gir klar beskjed om at brannen var en ren terroraksjon.

Flyvebladet begynner således: "Det smelle som fyllte den tomme aulaen den 27.november er et varselsskudd fra SS-opposisjonen. Vi förer ikke våre metoder i marken med et tilfeldig slag, men roper med dette et varsku til alle tyskere, Wehrmacht og SS-folk, til alle "norske" forredere og nazister og stripete bikkjer av alle fasonger og farger som gnager på nyordningens mange bein. Det vilde være en smal sak for oss å ta en hel forsamling av den slags banditter og sende dem på en liten himmelvipp för de gikk rett hjem til helvete."osv. osv.

Tydeligvis har organisatorene av denne brann oppdaget at aksjonen ikke var blitt populær, men at den tvert om hadde framkalt den störste forbitrelse blant Oslos befolkning.

I et flyveblad noen dager senere forsöker de derfor å rettferdiggjöre seg med följende argumenter. "Aulaen var blitt besmittet med all slags kulturfiendtlige og tåpelige propagandamöter, konserter o.l. Vi vil ha en ny og ren aula for ettertiden. Vi har ikke av sadistisk lyst ödelagt vår aula. Derimot har vi svidd av et godt "fornöyelseslokale" for Wehrmacht og

(fortsatt)

"AFTENPOSTEN" (fortsatt)

nazisvina.

På baksiden av begge flyveblad var oppfört en rekke navn med födselsår og adresse på norske frontkjempere, som i beleilig tid skal få sin velfortjente straff, og det ettertrykkelig."

Fra begynnelsen til enden av universitetsaskjonen, fra protestskrivelsene til brannstiftelsen går således som en röd tråd det fanatiske hat til de unge nordmenn som har tatt opp kampen mot bolsjevismen.

Hele det norske folk har den dypeste medfölelse med de foreldre som med sorg i hjertet må se sine sönner bli sendt til Tyskland. Vi sörger med dem over de unge som får sin framtid ödelagt og som går en trist tid i möte som fanger i et fremmed land. De kom til universitetet i Oslo for å dyktiggjöre seg på den akademiske löpebane de hadde valgt. I stedet lot de seg trekke inn og utnytte som brikker i et politiske spill som ikke kunde annet enn ende med forferdelse.

Når det ikke er gått værre med dem, skyldes dette"ministerpresidentens" inntrengende henstillinger og der Reichskommissars ærlige vilje til å forstå at disse unge menn bare er redskaper i samvittighetslöse krefters hender. Uansett politisk oppfatning vil Norges samlede befolkning være der Reichskommissar takknemlig for alt han finner å kunne gjöre for å behandle disse villedte unge mennesker på mildeste måte.

De förste til å forstå dem og tilgi dem er de landsmenn deres aksjon i förste rekke var rettet mot: frontkjemperne. Disse unge nordmenn har sett bolsjevismen på nært hold. De kjenner dens frukter enten den opptrer med GPU og nakkeskudd blant sovjets proletariat, eller akademisk og innsmigrende med liberalistiske fraser ved Oslo universitetet.

Men for oss alle gjelder det no å hindre at andre landsmenn fanges i det samme bolsjevikiske nett som våre ulykkelige studenter. La hver enkelt av oss bli klar over vårt eget ansvar i den krets vi ferdes.

EKSTRARASJONER TIL JUL.

20.00. "Næringsdepartementet" har bestemt at följende ekstrarasjoner utdeles til jul: Mel, alle forburkere får kjöpt ekstra 1 kg havremel uten klipp av brödmerker. Personer som har rasjoneringskort på hvetemel får kjöpt tilsvarende kvanta fint hvetemel istedenfor havremel.

Kjött- det blir en alminnelig utdeling av kjött eller kjöttdeig til alle innehavere av kjöttkort. Rasjonen blir på 250 gram pr. person, i byer og större industriströk på 350 gr.

Hermetikk- alle innehavere av kjött kort får kjöpt en eske sardiner.

Tobakk- Menn som er innehavere av tobakkskort og som for 20.kortperiode har hatt ett eller flere tilleggskort for mel og bröd får anledning til å kjöpe 50 gr.tobakksvarer ekstra. Om framgangsmåten ved salget av de forskjellige varer og hvilke legitimasjoner som skal brukes i denne forbindelse henvises til særskilt kunngjöring.

ÖKONOMISK OVERSIKT.

19.00. Oslo:Engrosprisindeksen pr.november er gått opp 0,2 % fra måneden för, fra 175,0 til 175,3 poeng.

Gummiprodukter er steget 4,1 %, vegetabilske nytelsesmidler 0,9 %, kjemiske og tekniske vare og vegetabilske næringsmidler o,5 %, jern- og metallvarer og jern og metaller 0,4 % og tekstilvarer 0,2 %. (fortsatt)

ÖKONOMISK OVERSIKT (fortsatt)

De övrige grupper er uforandret.
Jordbruksvarer er gått opp 0,3 %, de vegetabilske 1,1, mens de animalske er uforandret.
Industrivarer under ett er steget 0,2 %, råvarer og halvfabrikata 0,1 og helfabrikata 0,2 prosent.
Kolonialvarer er steget 0,8 %.

København: Statistisk departement har på grunnlag av foreløpige opplysninger foretatt en beregning av höstutbyttet 1943.
Det samlede utbytte av korn er 3,88 millioner tonn mot 3,80 millioner i 1942 og 3,55 millioner i gjennomsnitt i årene 1934/38.
Det samlede utbytte av rotfrukter er 24,15 millioner tonn i 1943 mot 24,24 millioner i 1942 og 25,67 millioner tonn i gjennomsnitt i årene 1934/38.
Ialt ble det i 1943 produsert 76,1 millioner tonn forenheter mot 70,6 millioner i 1942 og 72,1 millioner i perioden 1934/38.

København: Indeksen for de danske egrospriser var i november uforandret med 215 poeng. I november forrige år var indeksen 214 poeng. Indeksen er utregnet med basis 1935 lik 100.

OVERLEGE AXEL CHRISTENSENS BISETTELSE.

20.00. Overlege Axel Christensen ble bisatt i det nye krematorium i dag under stor deltakelse fra slekt og venner.
Den högtidelige handling ble innledet med at et strykeorkester spilte "Adagio" og "Sonate Pathetic" av Beethoven. Forsamlingen sang så salmen "Gud når Du til oppbrudd kaller" og "biskop" Fröyland tegnet et sympatisk bilde av avdödo. Han talte over ordene i Johannes evangelium, 14 kap. 1-3die vers.
Etter talen sang forsamlingen salmen "Vår Gud han er så fast en borg". Kisten ble senket til tonene av "Solveigs Vuggesang".

FELTMARSKALK ROMMEL I KÖBENHAVN.

S.R.22.00. Det meldes fra København at Rommel med sin stab arriverte der i ettermiddags.

ARRESTASJONER I DANMARK.

S.R.22.00. Politiet i København har arrestert adskjellige personer som har med det illegale blad "Hjemmefronten" å gjöre. Hos nogle av dem fant man nogle hundre uniformer.
I Odense er 7 personer blitt arrestert for illegal virksomhet.

"LEBENSRAUM."

S.R.22.00. Den tyske besettelsmakt har i Haderslev taget over Frimurerlogen, Kathedralskolen, Odd Fellow-logen og liknende store bygninger, samt beslaglagt adskjillige haller til bruk for staller.

FRA FISKERIDIREKTORATET.

23.00. Fisket i uken som endte den 4.desember var smått over alt. Fra nord-Norge foreligger det således overhodet ikke meldinger om nye sildefangster, men det skal forsatt være mulighet for mussafiske i enkelte fjorder på Helgeland. I Tröndelag ble det på nytt fisket noe småsild ved Levanger og dessuten i Åfjord, men mindre enn uken för.

Fra Sogn og Fjordane meldes det om noe småsildefiske ved Sauesund i Sunnfjord, hvor det var meget sild til stede, men få notbruk var frammött.

Ellers er det omtrent helt fritt for sild. Det övrige kystfiske med forskjellige redskaper var i det store og hele smått.

Fra Finnmark meldes det om enkelte seifangster på garn fra Honningsvåg og Hammerfest. Sildefisket var hindret av agnmangel og fiskeværene ble forsynt med kokfisk gjennom småfiske med snurrevad og snöre.

I Hasvik i Finnmark er det tatt meget gode kveitefangster på garn, men mangel på reparasjonsmaterialer til redskapene legger en demper på driften.

I Troms er fisket nærmest begivenhetslöst. Torskefisket er hindret av agnmangel.

I Nordland, Tröndelag og Möre drives et ganske bra rusefiske. Ellers har fiskeforholdene vært mindre bra.

På Sunnmöre gir snurpefiske etter småsei bra utbytte, og liknende lokale gode fiskerier med forskjellige redskaper forekommer også andre steder i Möre og på Vestlandet.

Pigghåforekomstene utenfor Sogn og Fjordane synes å være gode, ellers gir fiskeriene på Vestlandet lite utbytte.

I Vest- og Aust-Agder skal fisket i november ha gitt bedre utbytte enn tidligere i höst. Det er fisket ikke så lite sei, lyr, hyse og hvitting.

Ved Flekkefjord har det bl.a. vært snurped storsei med bra utbytte. Linefisket på Sörlandskysten bedret seg, i Oslo-fjorden bedret snurrevadfisket seg noe.

"SANCT SVITHUN".

23.00. Politipresidenten i Bergen har underrettet Stavangersko Dampskipsselskap om at fyrböter Halvard Marius Martinsen fra Hurum, som var meldt omkommet etter Sanct Svithun ulykken, lever i beste velgående.

Mannen tjenestegjör for tiden som fyrböter ombord i en bergensbåt. Det blir opplyst at Martinsen vistnok reiste som passasjer på Sanct Svithun. No har han overfor politiet önsket å få gjort kjent at han var blant de reddede og er i live.

23.00. Ved henvendelse til skipsinspektör Brekkhus erfarer "Bergens Tidende" at han har avsluttet de offentlige undersökelser i anledning av det engelske bombeangrep på hurtigruteskipet "Sanct Svithun", ved Stad den 30 september.

I den beretning som skipsinspektören har utferdiget, heter det til slutt; " Skipsinspektören finner at skipets besiktigelsesdata var i orden, likeså sjödyktigheten. Skipet hadde behörige navn og nasjonalitetsmerker påmalt. Om krigsforlisets årsak henvises til avgitt beretning. Det ble av skipets förer, befal og besetning utvist det beste sjömannsmessige forhold og enhver gjorde sin plikt til det ytterste. Passasjerenes holdning var beundringsverdig.

Under redningsarbeidet på Kobbeholmen utmerket matros Olaf Iversen, Kvalvågnes og fyrböter Gunnar Brekke seg særlig. Redningsmennene fra Ervik må nevnes med störste heder. De vanskeligste forhold med pålandsrulling og sterkt sjö-

(fortsatt)

"SANCT SVITHUN" (fortsatt)

drag gjorde arbeidet meget farefullt for dem og det skyldes deres store vågemot og enestående båtfordighet at tapet av menneskeliv ikke ble större."

Skipsinspektören avgir særskilt beretning angående redningsmennene og henlegger hermed saken.

På avisens spörsmål sier skipsinspektören at hans beretning angående redningsmennene og en påskönnelse til dem, omfatter såvel besetningen som folkene fra Ervik som viste et enestående vågemot under særlig farefulle omstendigheter.

Förste kvelden reddet de fire og tredve personer og neste morgen de gjenværende nitten som hadde tilbrakt natten på Kobbeholmen. Takket være kaptein Alvshagers rådsnarhet og losens gode valg av landingsplass på dette vanskelige sted, ble tapet av menneskeliv ikke större.

WILHELM FURTWAENGLER I STOCKHOLM.

23.00. Den store tyske dirigent Wilhelm Furtwaengler har i disse dager på nytt feiret store triumfer i Stockholm konserthus der han som gjest har dirigert konsertforeningens orkester.

Konsertene har vært utsolgt flere dager i forvegen. Sveriges framste musikkautoriteter har betegnet hans gjesteopptreden som årets störste musikkopplevelse.

DÖDSFALL.

23.00. En kjent og meget avholdt kvinne i Sogn, fru Lizzie Fretheim, Flom, er plutselig avgått ved döden, omlag 57 år gammel.

Fru Haynes Fretheim var födt på Gjövik og kom i sin ungdom til Fretheim turisttho. tell i Flom, hvor hun i omlag 20 år var kontordame og innehaverens höyre hånd i ledelsen av den store bedrift, som foruten hotell også omfattet telefonstasjon, poståpneri, dampskipsekspedisjon, skysstasjon og gårdsbruk.

TOBAKKSTYVERI.

23.00. Kommisjonslageret til Tiedemanns tobakksfabrikk i Bodoe har flere ganger vært heimsökt av innbruddstyver, siste gang forleden natt. Tyvene hadde brutt seg gjennom tre dörer og forsynt seg av tobakksvarene. Det er vesentlig sigaretter som er stjålet, men det later til at tyvene også har hatt en viss interesse for röyketobakken, som er forsvunnet i forholdsvis store mengder.

FUNN AV VIKINGESKIP VED KOLDING FJORD.

24.00. På et lite sted ved Koldingfjorden har folk i flere år uten å vite det brukt kjölen til et vikingeskip som bru over en gröft. Det jordstykket skipet ble funnet på ligger ved en vik og sto inntil for noen år siden under vann. Da ble det bygget en demning over viken og det myrlendte jordstykke kom opp i dagen. Under gröftegravningen stötte man så på noe som liknet en trestamme som lå på tvers av gröften. Trestammen har no i en årrekke vært brukt som bru, men ved et rent tilfelle ble man under fornyet gröftegravning for noen dager siden klar over at det dreiet seg om et skip. Det er konstatert at funnet er meget gammelt. Sakkyndige holder no på å undersöke skipets alder.

"KRIGEN OG SVERIGES FORSVAR"

13.30. Generalmajor Helge Jung holdt igår et foredrag om "Krigen og Sveriges Forsvar".

Han uttalte bl.a. at det ikke må finne sted noen avslapping i forsvarsarbeidet hvis man skal kunne opprettholde landets sikkerhet. Dette kan ikke skje för man kan se fram til en lang fredsperiode der varselsignalet for en ny krig kan iakttas i god tid.

I forbindelse med de forskjellige våpenarters opprustning uttalte generalmajoren at flyvåpnet fra 1936 er öket fra 7 til 13 flotiller og vil nå 16 flotiller når det er helt utbygd.

Hva flåtan angår, har den fått en betydelig tilvekst. I slutten av 1943 vil flåten være foröket med 84 nye fartöyer, derav 36 minesveipere og resten jagere, torpedobåter, ubåter samt spesialfartöyer.

Siden krigsutbruddet er kystforsvaret utbygd og modernisert. Forsvaret av Stockholms skjærgård er forsterket med et stort antall lette batterier.

Blekingekystens og Skånes forsvar er i höy grad styrket. På vestkysten er forsvarslinjen flyttet lenger ut i skjærgården og nye batterier bygd. Nordlandskysten har fått ytterligere lett og middelstort artilleri. Foruten de faste forsvarsinnretningene har kystbatteriet også fått et antall tunge motoriserte batterier.

I hæren er arbeidet med å få virkelige dyktige stridskrefter kommet så langt at man kan se fra tiden rolig i möte, store summer og en mengde teknisk materiell er blitt tilført hæren i en jevn ström. Heimevernet er et betydelig tilskudd til det svenske forsvaret.

Til slutt framholdt generalmajor Jung at man kan være rolig for hva framtiden måtte bringe, for Sverige er blitt et folk i våpen. "Vi kan og må bli enda sterkere, men Sverige disponerer no over en slik militær styrke at dets motstand blir av stor betydning".

VERNEIDRETTSKURS FOR GERMANSK UNGDOM.

13.30. På Ringsaker folkehögskole blir det no holdt et verneidrettskurs for germansk ungdom, under ledelse av Bannfuehrer Kleinert.

Det deltar i alt 58 gutter på kurset, 38 norske og 20 tyske. Lærerkreftene består av fire norske og fire tyske lærere. På kurset som varer i 4 uker, blir det undervist i sport og praktiske ferdigheter samtidig som guttene får en grundig ideologisk opplæring.

Det blir også lagt stor vekt på skisporten og trening foregår hver dag i det gode terreng omkring skolen. Det var mange gutter fra Tyskland som ikke hadde hatt ski på bena da de kom til kurset. Idag deltar de i patruljemarsjer over 17 km og det til og med med stor pakning. Dette beviser jo klart at instruksjonen på kurset er helt förstaklasses, meddeler "Hedemarkingen".

JUBILEUM FOR FOLKEHÖYSKOLE.

13.30. Det er i år 75 år siden den förste folkehöyskole på Vestlandet ble startet. Det förste tiltaket her ble gjort i 1868 på Holsensöy i Sunnhordland av den kjente storbonde Niels Juel,eier av Halsenöy, og den unge Vollert Konow. Til lokaler benyttet man en gammel forpakterbolig som stod på Niels Juels eiendom. Her holdt skolen til i 4 år til 1972 da den måtte flytte. Skolen begynte med 13 elever og siden var den omkring 20 hver vinter.

SVENSKER I HJEM FRA ESTLAND.

O.R.12.00. Tysk/svenske forhandlinger om overföring av svensker fra Estland har no resultert i, meddeler "Allehanda", at 300 Estland-svensker ventes i Stockholm på lördag. De vil först bli anbragt i karantæneleir.

ULYKKE UNDER SVENSKE MILITÆRE ÖVELSER.

O.R.12.00. Under svenske militære övelser i Finnmark hendte det en tragisk ulykke, idet nogle av medlemmene ble begravet i en snemasse. Det lykkedes de fleste å berge seg selv, men en mann ble funnet död og onno en savnes.

JULEHILSENER BEGYNNER IMORGEN.

D.R.12.30. Julehilsener gjennom radioen blir utsendt for förste gangen iår fra imorgen. Hilsener til fiskere i fremmede land blir sendt mellom klokken 12.40 og 14.00 og til færinger fra klokken 17.25 og 17.50.

ANHOLDELSER I KÖBENHAVN.

D.R.12.30. Köbenhavns politi anholdt i går kveld 13 mennesker, hvorav 7 meldte seg selv. Det var ingen anholdelser på Frederiksberg.

KULDEN I DANMARK.

D.R.12.30. Det meldes fra Hagerup i Gripskov at temperaturen i dag morges målte 8°s kulde.

BRANN PÅ MØRKHÖJGÅRD.

D.R.12.30. Mörkhöjgård nær Ullerslev ble i morges rasert av en voldsom brann. Alle hester og kreaturer ble reddet, men græsfrölageret og hallen ble fullstendig ödelagt. Verdien av græsfrölageret belöper seg til omlag 50.000 kroner.

FISKERIMELDINGER.

O.R.13.15. Kystfisket siste uke var smått. Fra Namsen meldes om litt pighå og lange samt en del småsei.
Fra Ålesund meldes det om dårlige fiskeforhold og en liten fangst av småsei.
Ved Målen er det blitt fanget en del lange, noe torsk, flyndre etc.

ILLOJAL KONKURRANSE I SARPSBORG.

13.00. Sarpsborg forhörsrett har i disse dager behandlet en sak som gjelder illojal konkurranse, patentinngrep og uberettiget bruk av driftshemmeligheter.
Fornærmet i saken er en drammensbedrift og siktet er innehaver av en sarpsborgsbedrift og to av dennes funksjonærer.
Det gjelder produksjon av driftstransformatorer. Verksmesteren i sarpsborgbedriften har tidligere vært ansatt i den konkurrerende bedrift i Drammen. Da han forlot

(fortsatt)

SARPSBORGSAKEN (fortsatt)

drammensfirmaet, hadde han med seg en mappe med tegninger og tekniske notater, - dokumenter som han hevder å ha funnet i en söppelbod hos drammenfirmaet. Verksmestoren har, etter at han flyttet til Sarpsborg, vekslet brev med en bror av seg som framleis var ansatt ved Drammensfirmaet. Et av disse brevene ble fjernet fra papirkurven hans av en arbeidskamerat, som sendte det til drammensfirmaet.

Dette brevet forelå i retten og ble av påtalemyndigheten påberopt som et fellende bevis for at verksmesteren gjennom sin bror hadde sökt å sette seg i besiddelse av drammensfirmaets driftshemmeligheter for å utnytte dem på ulovlig vis.

Saken som senere vil komme til behandling i byretten, ble overvært av en del av landets mest framstående jurister.

ARRESTASJONER I STOR TYVERISAK.

13.00. I forbindelse med de store nattyverier i Kvelle har hedrumspolitiet no arrestert tre mann, mens i alt ti mann er implisert i affæren.

Et radioapparat ble funnet i en eng under etterforskningen. Som et eksempel på karenes store frekkhet kan nevnes at en av dem midt om formiddagen gikk inn i et fremmet kjökken, tok et fat med kjeker og gikk ut og spiste fatet tomt. Da det var gjort, gikk han inn og satte fatet på plass i spisekammeret.

NES FORHÖRSRETTS AVGJØRELSER I TYVERISAK.

13.00. To gutter i 25 års alderen er ved Nes forhörsrett dömt til fengsel, henholdsvis 100 og 120 dager for grovt tyveri. De hadde gjort innbrudd i en villa samme dag som husets frue ble begravet og hadde stjålet herremotikk, syltetöy m.v.

RUDSBYGD SKILAGS NYE BADSTU.

13.00. Etter mange års iherdig arbeid har no Rudsbygd skilag kunnet ta sin nyoppförte badstu i bruk.

Den nye badstu ligger idyllisk til i sentrum av kretsen. Den består av venterom, avkledningsrom, styrt og badstu i förste etasje og leilighet for vaktmester i annen.

Det vil også bli anledning til å ta kurbad. Den nyopprettede badstu vil bli holdt oppe et par dager i uken.

MORD I BÆRUM.

08.00. Et brutalt mord er forövet i Bærum idet en kvinne i 25-årsalderen er slått ihjel og kastet utfor den höye brua ved Nesöysundet.

Mordet ble oppdaget igår morges, politiet ble straks varslet og foretok grundige undersökelser. Alt tyder på at kvinnen först er slått ihjel og senere kastet utfor brua, en fant blodflekker både på brua, rekkverket og nede på isen under brua hvor liket av den myrdede ble funnet. Den myrdede hadde svære lesjoner, bl.a. i hodet. En fant ingen legitimasjonspapirer på piken som dessuten manglet yttertöy og sko. Folk i omegnen mener å ha hört duren av en bil om natten, og mange mener at piken er brakt ut på brua i bil etter först å være blitt myrdet et annet sted. Den drepte er enno ikke identifisert, meddeler "Fritt Folk."

OVERFALLSMENNENE HAR FÅTT SIN DOM.

18.00. Det er no avsagt dom over de to overfallsmenne som har stått for lagmannsretten, tiltalt for å ha overfalt og ranet en lommebok med omlag 700 kroner fra en mann. Dommen löd på 3 1/2 års fengsel for hver av de tiltalte.

ILLEGAL TOBAKKSHANDEL.

18.00. En drosjeeier fra Stavanger solgte forleden en del röyketobakk og sigaretter til en utenbys maskinist som igjen solgte tobakken videre til en mann i Sauda. Begge solgte til priser som lå adskillig over lovlig pris.

Etter hvert som tobakken ble overdratt fra mann til mann, steg prisen til svimlende höyder. Drosjeeieren er no av politiet i Stavanger blitt ilagt en bot på 1000 kroner og inndragning av vel 1.900 kroner, foruten en del tobakk.

Maskinisten fikk en bot på 600 kroner og inndragning av 300 kroner, foruten en del tobakk og sigaretter. Kjöperne i Sauda får sin sak avgjort ved prispolitiet i Haugesund

En lastebilsjåför ble for en tid siden pågrepet av politiet fordi han drev med salg av sigaretter på gaten. Sigarettene var heimelaget og ble solgt til höye priser. Mannen ble ilagt en bot på 400 kroner, hvilket han ikke vedtok.

Prisretten har no stadfestet boten og dessuten pålagt sjåfören å betale saksomkostningene.

RASJONERINGSKONTROLL I STAVANGERDISTRIKTET.

18.00. I de siste dager har Stavanger rasjoneringspoliti foretatt en meget omfattende rasjoneringskontroll i Stavangerdistriktet. En hel del varer ble herunder beslaglagt, bl.a. melk, flöte, egg, kjött, melvarer, smör, grönnsaker, ull, huder og skinn.

AVSLÖRING AV HEIMEBRENNERI.

18.00. Etter hva "Morgenavisen" erfarer kom politiet forleden dag over et större heimebrenneri i Skånevik i Sunnhordland. Saken kom opp på den måten at det ble konstatert uforholdsmessig fyll på det vesle stedet, og under en rassia kom en over det nevnte heimebrenneri. Det ble beslaglagt diverse sats og brennevin.

Trafikken har foregått siden tidlig i höst og flere personer skal være implisert. Til framstillingen av brennevine er brukt det rasjonerte forstoff melasse, som tidligere er levert på gårdbrukernes kvoter. Saken er under videre etterforskning.

SOLPLASSEN FÅR ET ANNET NAVN.

18.00. Ordföreren i Oslo har truffet följende vedtak: Plassen vest for rådhuset som har stått under det forelöbige navnet 'Solplassen,' kalles Eirik Raudes plass. Dette skjer til minne om Eirik Raude, Grönlands oppdager og förste kolonisator, den store nordmann som det skyldes at Grönland gjennom hele sin historie har tilhört Europa.

ØKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser.

4 1/2 % stat 1937 k 103 1/2
4 % stat 1935 I k 103
3 1/2 % stat 1941 I k 103 1/2
3 1/2 % stat 1938 I k 103
4 % Hypotekbank 1938 k 104 3/4
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105
Creditbanken k 137 1/2
Kreditkassen s 800 k 797 1/2
Bjölvefossen s 20 1/2 k 20
Borregård s 132 1/2 k 132 oms 132-132 1/2
Elektrokjemisk k135
Haflund s 700 k 690
Orkla s 290 k 282 1/2
Saugbruksforeningen s 1825 k 1790 oms 1800
Union S 5,70 k 5,60
Agdesiden s 167 1/2 k 162 1/2
Borgestad s 252 1/2 k 250
Bruusgård Kiösterud s 282 1/2 k 280
Amerikalinjen k 247 1/2
Bergenske s 182 k 180
Nordenfjeldske s 197 1/2 k 192 1/2
Ivaran s 285 k 280
Ocean s 312 1/2 k 305
Kosmos II s 257 1/2 k 252 1/2
Odd s 242 1/2 k 237 1/2
Rosshavet k 330.

Valutanoteringer uforandret.

I.N.T. & I.O.G.T. MÖTER PÅ LILLEHAMMER.

13.30. I.N.T. og I.O.G.T. i Gudbrandsdalen har hatt et to dagers samrådingsmöte på Lillehammer. Det mötte 72 utsendinger fra lag og losjer i dalen og mötet var meget vellykket.

Landssekretær Horneland var til stede og holdt en interessant tale til utsendingene.

TOBAKKSDYRKING PÅ HADELAND.

14.00. Vinmonopolet har no planer om å gå igang med tobakks dyrking på Hadeland uten at det dog er hensikten å opprette et tobakksmonopol.

Bladet "Hadeland" opplyser at Vinmonopolet har opptatt underhandlinger om leie av et större jordareal i Brandbu til parselldyrking for sine mange hundre funksjonærer og det er også meningen at endel av jorden skulde utnyttes til tobakks-dyrking.

Samtidig er det skjedd henvendelse til Brandbu brenneri om leie av de nödvendige lokaler til törking av tobakken. Det er forövrig også andre store bedrifter som er interessert i tobakksdyrking på Hadeland. Således har Schous bryggeri hatt kontrakt om dyrking av tobakk på to mål i Tingelstad og denne tobakk er no ferdigbehandlet på fabrikk. Fabrikkens tobakksmester har erklært at det var den fineste og best behandlede tobakk fabrikken hadde mottatt i år.

TRAGISK ULYKKE.

14.00. En to år gammel gutt som hadde klövet opp på en taburett, falt ned på golvet og slo seg så stygt at han avgikk ved döden.

SJÖMANNSSENDINGEN.

23.30.

Styrmann Rolf Honna (ph.) fra Gustav Honna (ph.).
Kjære Rolf, vi undres hvordan du har det og tenker ofte på deg. Dine venner sender alle sine hilsener. Vi lengter inderlig etter deg.
Far, mor og Gustav.

Sjömann Karl Martin Knudsen. Din far, mor og söskende sender sine hilsener. Vi lengter etter deg. Vi har det etter forholdene godt herheime. Pröv å komme hjem.

Rolf Sigurd Halvorson fra Sigurd Halvorson, Skien.
Kjære Rolf, pröv å skriv. Vi venter på brev fra deg.

Styrmann Hans Thorbjörnson. Her har vi det alle bare bra. Vi savner deg og håper du snart kommer hjem. De kjerligste hilsener
Dagny Thorbjörnson.

Skipsförer Svend Wilhelmsen fra Agnes Olsen. Alle venner her-
og Thomlin (ph) Wilhelmsen. hjemme sender sine hilsener. Vi har det bra. De kjærligste hilsener fra hele familien.

Hvalfanger Birger Jacobsen. Fra Nancy Jacobsen.
Kjære Birger, pröv på å sende en hilsen gjennom Röde Kors. Håper du har det bra
Kjærlig hilsen fra Nancy og Jörn.

Kaptein Ivar Vagn Bagge. Her har vi det alle bra. Tro ikke på hva man pröver på å innbille deg om tilstanden her. Vi sender alle de varmeste hilsener.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. E.S.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

11.desember Nr.956 Fortrolig.

Meldinger fredag 10.desember 1943.

LOV OM SIVIL TJENESTE.

13.00. "Ministerpresidenten"har ved beslutning av 25.november utferdiget lov om sivil tjeneste m.v. for leger, tannleger og veterinærer.

I loven blir det bl.a. bestemt at når legehjelp til arbeidstjeneste eller distrikt, sykehus, anlegg eller annet sted er påtrengende nödvendig og ikke kan skaffes på vanlig måte og ellers når særlige grunner foreligger, kan "innenriksdepartementet" pålegge norske leger å utföre legetjeneste eller overta legestilling som blir anvist.

Slik tjeneste kan pålegges for inntil to år, rent unntaksvis for lengre tid.

"Innenriksdepartementet" kan for en tid av inntil to år, unntaksvis for lengre tid, pålegge norske leger å overta verb som formann eller medlem i utvalg eller råd.

"Departementet" kan også pålegge lege å gi uttalelse i saker hvor slik uttalelse er önskelig.

"Departementet" bestemmer om legen skal ha godtgjöring og fastsetter i tilfelle hvor stor den skal være.

"Departementet" kan pålegge Norges Lægeforbund å utarbeide oppgaver over leger som kan pålegges tjeneste etter denne lov, og å gi forslag til gjennomföring av pålegg i det enkelte tilfelle. Til å utföre slike oppdrag kan Lægeforbundet oppnevne et utvalg av leger som plikter å tjenestegjöre i utvalget for en tid av inntil to år.

I herred eller by hvor det er flere praktiserende leger kan fylkesmannen gi vedkommende leger de pålegg han finner nödvendige for å sikre befolkningen legehjelp til enhver tid.

"Departementet" kan pålegge en lege selv å sörge for det utstyr som er nödvendig for tjenesten, om nödvendig mot lån av staten.

"Departementet" kan gi leger pålegg om mot godtgjörelse som "departementet" fastsetter å foreta nærmere bestemte legeundersökelser eller behandlinger.

Den som på grunn av tjeneste etter denne lov blir hindret i å utföre arbeid han har påtatt seg, plikter ikke av den grunn å betale erstatning. Han har rett til å få igjen sin tidligere stilling, med mindre "departementet" bestemmer noe annet.

Tvist om plikt til å gjöre tjeneste eller å etterkomme pålegg etter denne lov avgjöres med endelig virkning av"innenriksdepartementet" På samme måte avgjör "departementet" tvist om lönns- og arbeidsvilkår mellom lege som er pålagt tjenesteplikt, og den som han er pålagt tjeneste hos.

Overtredelse av bestemmelser i denne lov eller i forskrifter gitt i henhold til den, straffes med böter inntil kroner 50.000 eller med fengsel inntil 1 år eller med begge deler.

Under særlig skjerpende omstendigheter kan den skyldige fradömmes retten til å utöve legeyrke for en tid av inntil fem år.

Bestemmelsene i denne lov får tilsvarende anvendelse på tannleger og Norges tannlegeforbund og på veterinærer og den norske vetrinærforening.

Den får også anvendelse på dem som har utfört medisinsk embetseksamen, tannlegeeksamen eller veterinæreksamen, men som enno ikke er autorisert som lege, tannlege eller veterinær. Denne lov trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves lov av 26. mars 1942 om sivil tjeneste for leger og tannleger.

ANSETTELSER.

13.00. Fylkesförer i Romsdal og Nordmöre fylkesorganisasjon, Anders Brokstad, ble fra 18.mai i år permittert fra sin stilling for å tjenestgjöre i SS Skijegerbataljon Norge. Under hans fronttjeneste har fylkesorganisasjonsleder Steinar Haukebö, fungert som fylkesförer.

Fra den 15.november i år er Sunnmöre kretsorganisasjon slått sammen med Romsdal og Nordmöre til F.O.15, Möre og Romsdal.

"Föreren" har no med virkning fra den 10.desember 1943 beordret lensmannen i Ringsaker, Thor Kaspar Taraldsen, til å fungere som fylkesförer i Romsdal og Möre fylkesorganisasjon.

Den nye fylkesförer er född den 17.september 1906 i Hisöy, Aust-Agder. Han er no lagförer i Ringsaker lag av NS og overtar den nye stilling omkring den 15.ds.

SANDEFJORD HÅNDVERKERFORENINGS JUBILEUM.

13.00. Sandefjord håndverkerforening feiret sitt tredve års jubileum igår. Foreningen har idag et hundre og tre medlemmer, et ganske respektabelt tall etter byens störrelse.

Distriktet har i alt et hundre og förr håndverkere med borgerskap. Nyordningen som er på trappene, vil bringe medlemstallet opp i to hundre og femti. 13 nye håndverkere ble tildelt svennebrev på festen.

TYVERI AV HVETEMEL.

13.00. Fra en mölle i Hoböl ble det forleden stjålet ti sekker hvetemel. Lensmannen i Hoböl har idag fakket tyvene, som hevder at de aktet å bruke melet i sin egen husholdning. Det dreier seg om hele 500 kg.mel.

IDRETTEN.

18.00. Håndballsporten har i den siste tid hatt stor framgang, og i löpet av året er det kommet til en rekke nye lag.

Torsdag kveld dukket atter et nytt lag opp, denne gang Bjart fra Östre Aker. Laget spilte sin förste kamp torsdag kveld og mötte Oslo Turnforenings B-lag. Kampen ble ganske morsom og underholdende. Det nye laget klarte selvsagt ikke å hamle opp mot turnguttenes rutine, og måtte se seg slått med hele 22-10.

Bjart spilte meget bra i förste omgang, og fikk inn hele 7 baller i buret til Oslo Turn. I annen omgang klikket det holt, særlig i forsvaret. Til tross for det store nederlag må man kunde si at Bjarts debut var meget lovende. Med mere trening og instruksjon er det ikke tvil om at laget vil bli meget velspilt.

SKJERMBILLEDFOTOGRAFERINGEN.

18.00. Skjermbilledfotograferingen i Östfold fortsetter med full kraft. Man er no ferdig med Hoböl, Spydeberg, Askim og Trögstad, en befolkning på omlag 20.000 personer. For öyeblikket pågår fotograferingen i Eidsberg, og i morgen kommer turen til Våler.

Den tredje januar begynner fotograferingen i Moss, hvor omlag 14.000 personer er pliktige til å la seg fotografere. I Moss skal man for förste gang ta til med fotografering av arbeidere ved fabrikkene under ett, slik at de blir minst mulig forstyrret.

EKSTRARASJONENE.

18.00 Sturlasson: Ordre S 5096 - følgende innrykkes omgående over 160 mm. 2 spalter med ramme og halvrunne hjörner.:

"Næringsdepartementet" har fastsatt följende ekstrarasjoner til jul:

Tilleggsrasjoner av mel:

I. I tiden inntil 1 februar 1943 kan det til vanlige forbrukere selges 1 kg.havremel mot klipp av merket E 224 på ekstrakortet for 21.kortperiode eller ekstramerket 1 G 1 på ukerasjoneringskortet for uke nr. 1.

II. Til folk som har rasjoneringskort for fint hvetemel av C- eller G- serie for uke nr.1 kan det i stedet for havremel selges 1 kg. fint hvetemel eller tilsvarende mengder bakverk av fint hvetemel. Salget skjer mot klipp av ekstramerket 1 224 eller 1 G 1 og höyre halvdel av talongen på melkortet av C - eller G - serien for uke nr. 1.

III. Til barn født etter 31.januar 1942 kan det istedet for havremel selges 1 kg.fint hvetemel eller tilsvarende mengder bakverk av fint hvetemel mot klipp av ekstramerket E 224 og höyre halvdel av talongen på melkortet av E-serien for tiden 27.desember 1943 / 9.januar 1944. Publikum må derfor ta vare på disse talonger.

IV. Til anstalthusholdninger kan det anvises så store mengder havremel som svarer til 1 kg. for hver person som har kosten etter den 15.desember. Det kan videre - mot tilsvarende fradrag i anvisningen av havremel - anvises så store mengder fint hvetemel som svarer til 1 kg for hver person som har kosten der den 15.desember og som anstalten får anvist fint hvetemel til.

V. Forhandlere av melvarer som trenger nye forsyninger til å dekke ekstrarasjonene må straks söke forsyningsnemnda om anvisning.

Tilleggsrasjon av sardiner:

I. Rasjonen er 1 eske og kan kjöpes av forbrukere som har gyldig kjöpekort for kjött og innen 20.1.1944 leverer dette til en detaljist som förer hermetikk. Detaljisten klipper av ekstramerket A 27 og stempler ekstramerket B 27.

II. Anstalthusholdinger får kjöpt sardiner mot anvisning fra forsyningsnemnda (i original og gjenpart). Anvisningen må innleveres til detaljisten innen 20.1.1944.

III. Rasjonen utleveres til forbrukere i tiden inntil 29.2.1944 mot klipp av ekstramerket B 27 og mot den i punkt II nevnte anvisningsgjenpart.

IV. Salg av sardiner fra grossist kan finne sted i tiden inntil 15.2.1944 til detaljister i de tre nordligste fylker inntil 29.2.1944 mot anvisning fra forsyningsnemnda.

Tilleggsrasjon av tobakk:

Menn som er innehavere av tobakkskort og som for 20.kortperiode har fått utdelt et eller flere tilleggskort for mel og bröd får kjöpt ekstraordinært 50.gr. röyketobakk eller tilsvarende andre tobakksvarer.

Rasjonen kan kjöpes fra og med 18/12 - 43 mot klipp av ekstramerket 2 X 2 på tobakkskortet samt en erklæring fra forsyningsnemnda om at vedkommende har tilleggskort for mel og bröd for 20.kortperiode. (fortsatt)

EXTRARASJONENE (fortsatt)

Anstalthusholdning som får anvisning hos forsyningsnemnda på tobakksvarer, kan få anvist 50 gr. röyketobakk eller tilsvarende andre tobakksvarer for den del av belegget som får beregnet tillegg til sine brödrasjoner.

De nevnte rasjoneringslegitimasjoner blir ugyldige for kjöp og salg 1.februar 1944.

Oslo 10.desember 1943.
Sturlasson.

ÖKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser.

4 1/2 % stat 1937 s 104 k 102 1/2
4 % stat 1935 I k 103 1/4
3 1/2 % stat 1941 I k 103 1/2
3 1/2 % stat 1938 I k 103
4 % Hypotekbank 1938 k 104 3/4
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105
Creditbanken k 137 1/2
Kreditkassen s 800 oms. 787 1/2
Bjölvefossen s 20 1/4 k 20
Borregård s 132 1/2 k 131 1/2 oms 132
Elektrokemisk k 135
Hafslund s 700 k 690
Orkla s 285 k 280
Saugbruksforeningen s 1825 k 1790
Union s 5;75 k 5,60
Aadesiden s 170 k 160
Borgestad s 255 k 252 1/2
Bruusgård Kiöstorud s 287 1/2 k 280
Amerikalinjen s 255 k 247 1/2
Bergenske s 182 k 179
Nordenfjeldske s 195 k 192 1/2
Ivaran s 287 1/2 k 282 1/2
Ocean k 305
Kosmos II s 260 k 252 1/2
Odd s 242 1/2 k 235
Rosshavet k 330.

Valutanoteringer uforandret.

INDEKS FOR OSLO BÖRS. 9 desember:

Bankaksjer 165,00 (pluss 0,25)
Industriaksjer 196,50 (pluss 0,13)
Skipsaksjer 252,75 (pluss 0,20)
Hvalaksjer 185,35 (pluss 0,60)

NYTT SVENSK SKIP.

19.00. (ÖNB) Tirsdag overtok Svenska Amerika-Mexico-Linjen et nytt skip på 6400 tonn som er bygget ved Kockums Mek.Verksted. Nybyggingen er et motorskip og har fått navnet "Krageholm".

NYTT FRA SVERIGE.

SVENSKE PROTESTER MOT TYSK BEHANDLING AV OSLOSTUDENTENE.

S.R.19.00. Centralbestyrelsen for den svenske forening "Norden" har uttalt sin protest mot Tyskland. I denne heter det, at hele Sveriges befolking til det siste hadde håpet på at truselen om å sende de norske studenter og professorer til Tyskland, vilde bli trukket tilbake.

Folkeskolelærerforeningen i Sverige har protestert mot avskipingen av Oslo studentene til Tyskland.

S.R.22.00. I kveld holdt Sveriges Ungdomsforeninger protestmöte i Stockholm, ledet av professor Torje Tingsten. Det ble her foreslått å henstille til den svenske regjering å fortsette sitt forsök på å inngripe i den tyske plan om avskipingen av de norske studenter.

STORBRANN I BORÅS.

22.00. I Borås raste det i dag morges en brann som var den største i byen på mange år. Det var Fribergs möbenfabrikk som brannte ned til grunnen. Endel ueerstattelige spesialmaskiner ble også flammenes rov.

Det hele var assurert for 250.000 kroner, som imidlertid neppe dekker verdien. Arbeidsstyrken var 30 mann som no blir uten beskjeftigelse.

NYTT FRA DANMARK.

EKSPLOSJON I FABRIKK I KÖBENHAVN.

S.R.19.00 & D.R.21.45. Et par minutter för middag i dag trengte en sens revolverbevepnete menn seg inn på Sören Vistoft & Co.s fabrikk, Nikolajvei 4-6, Frederiksberg og jaget alle arbeiderne ned i beskyttelsesrommet med ordene "det gjelder livet, om 2 minutter sprenges fabrikken i luften".

Eksplosjonen var så voldsom at vinduene i husene i vid omkrets sprengtes.

Noen få arbeidere ble lettere såret og ble taget til Frederiksberg sykehus.

PINLIG EPISODE.

S.R.22.00. På Rördahls Cementfarbikk i Jylland oppstod en pinlig episode, idet 3 gestapomenn ble angrepet av sabotasjevaktene, da de vilde gå inn i fabrikken. Gestapomennene har nö klaget til sine overordnete om å få de "skyldige" fengslet.

BRANN I RUTEBILSTASJON.

D.R.18.35 Det oppstod igår kveld brann i Asmundsens rutebilstasjon i Tinglev, hvor 2 store rutebiler ble fullstendig ödelagt. Ilden menes å være oppstått fra en sigarettstump honslengt av en passasjer i en av bilene i går.

NYBYGNINGER I DANMARK.

D.R.18.35. I juli kvartal ble det bygget 1900 nye huse mot 1300 i april kvartal.

Av ledige leiligheter over hele landet i juli var det totale tall 45, mens det i oktober var 42.

TUBERCULOSE EPIDEMI.

D.R.21.45. Det meldes idag om et utslag av tuberculose epidemi i Odense. Tuberculosestasjonen der har hatt mange friste tilfeller, især fra den sydlige del av byen. Alene fra enn husblokk i Odense har man mottatt 19 tuberculosetilfeller de siste dager.

Man forsöker å finne smittekilden.

OFFISIELT.

21.00. Offisielt fra "regjeringsmöte" den 9.desember 1943:

"Justisdepartementet": "Justitiarius" i Stavanger byrett, C.H.B. Benneche, utnevnes til "sorenskriver" i Idd og Marker fra 15.januar 1944.

"Statsadvokat" i Nord, H.Refsun, meddeles etter söknad avskjed fra sitt embete.

REPRESENTANTSKAPSMÖTE I NORGES MAKRELLAG.

22.00. Norges Makrellag åpnet sitt femte representantskapsmöte i Kristiansand i går, det mötte ca. 50 innbudte og representanter fra strekningen svenskegrensen til Stad.

Ordstyrer Georg Andersen önskede frammötte velkommen. Han omtalte de resultater som var oppnådd i sommer og understreket at pågangsmötet og yteevnen hos fiskerne ikke har sviktet. Etter at fullmaktene var godkjent ble det foretatt valg på ordstyrer og varaordstyrer. Begge ble gjenvalgt.

På ettermiddagsmötet ble regnskapet referert og gitt desharge. Av overskuddet avsatte man 150.000 kroner til tilrettelegging og innkjöp av pakke plasser og til eget mottakingssted for makrell i Kristiansand. Dessuten bevilget man en rekke bidrag til forskjellige fiskarlag. Til en redningssköyte for Kristiansandsdistriktet ble bevilget 2.000 kroner og til det forberedende arbeid for en fiskesoga for Sörlandet avsattes 500 kr.

OVERTREDELSE AV RASJONERINGSBESTEMMELSER.

22.00. Prispolitiet opplyser at man forleden dag arrasterte en direktör fra Bergen som hadde overtrådt en rekke rasjonoringsbestemmelser. Han har bl.a. kjöpt en hel del rasjonerte matvarer ulovlig.

Mens etterforskningen pågikk satt direktören i varetekten. Imidlertid fant man at han i löpet av de to siste årene hadde mottatt ca. 200 fat ulovlig tran fra en forbindelse nordpå. Det skulde produseres maling av tranen i direktörens fabrikk. Store kvanta maling ble også framstillet og ulovlig omsatt. Ca. 12 tonn tran er imidlertid i behold og er beslaglagt.

Det er avsagt fengslingskjennelse over direktören i 14 dager.

FELTMARSKALK ROMMEL PÅ INSPEKSJONSREISE I JYLLAND.

O.R.12.00. DNB meddeler, at Gen.feltmarskalk Rommel de siste dager har inspisert tyske tropper i Danmark og de tyske forsvars foranstaltinger i Jylland.

BRANN I NÆRUM KOSTSKOLE.

D.R.08.15. I natt oppstod det brann i Nærum kostskole, hvorved skolens 3 bygninger blo fullstendig ödelagt. 2 av bygningene var allerede delvis ödelagt ved en voldsom eksplosjon noen få dager siden.

ARRESTASJONER I KÖBENHAVN.

D.R.12.30. Köbenhavns politi anholdt i går kveld 9 personer som ferdedes ute etter sperretiden. 3 meldte seg selv.

ULOVLIG TREFELLING.

D.R.12.30. Tiltale ble reist mot en proprietær ved Aarslev i nærheten av Aarhus, for å ha fellet 25 trær på eiendommens grunn, uten tillatelse fra skovkommisjonen. Salgsprisen for treene, 6000 kroner, ble konfiskert.

HARDE STRAFFE FOR OVERTREDELSE AV SPERRETIDEN.

D.R.12.30. Ved Arhus byrett er det blitt avsagt dom i en sak mot to personer som overtrådte ferdselsbestemmelsene. De ble idömt henholdsvis 14 og 10 dagers hefte for å ha vært ute etter sperretiden i beruset tilstand. Ingen av de to tiltalte bor i Arhus og unnskyldte seg med, at de ikke viste noe om sperretiden.

OLDTIDSFUNN I AMOT.

10.00. I Nordre Osen i Amot er funnet en steinkölle som er sendt til universitets oldsaksamling. Funnet er meget interessant, da det viser at det levet folk ved Osensjöen for minst fire tusen år siden. Det er förste gang en slik kölle er funnet i traktene ved Osensjöen.

PELSDYR TYVERIER.

10.00. I Elverum er det gjort innbrudd i ti pelsdyrgårder og stjålet 7 sölvrever og 9 mink, til en samlet verdi av 12 kroner. Tjuene hadde slaktet dyrene i pelsdyrgårdene.

"DRAPSFORSÖK"

13.00 En 91 år gammel mann fra Lom som i lengre tid har bodd sammen med en 78 år gammel kone, uten at de to var gifte, har anmeldt sin "hustru" for drapsforsök. Han påstår at hun overfalt ham og hadde til hensikt å drepe ham. Politiet har nå foretatt en del undersökelser i saken og etter hva "Lagen" erfarer har man brakt på det rene at det i alle fall ikke dreier seg om noe drapsforsök, men om et lite håndgemeng mellom de to gamle.

FOR HÖGE PRISER FOR BYGGEARBEID.

23.00. En entreprenör i Fana er dömt til å betale en bot på 15.000 kroner o. 15.000 kroner i inndragning for å ha tatt for höge priser på byggearbeid. Han har også utbetalt ulovlige lönninger til folkene sine og har unnlatt å føre påbudt regnskap.

SKOTÖISREPARASJONER:

22.00. De tre skofabrikkene som midlertidig er omstillet for reparasjon av skotöy i Bergen, er no i full gang. Disponenten for en av fabrikkene opplyser til "Bergens Tidende" at en no kan kunne klare å levere reparasjonene på ca. 14 dager.

BRANN I STAVANGER.

22.00. I går kveld bröt det ut brann i en eiendom ved byfjorden i Stavanger. Et treetasjes murhus, en sjöbod og et skur som inneholdt en knottfabrikk, brente totalt ned. Skaden beløper seg til 100.000 kroner. Årsaken er foreløpig ukjent.

RETTELSE:

I meldingen om sivil tjeneste skal innledningen lyde:"Ministerpresidenten" har 25.november vedtatt og undertegnet lov om sivil tjeneste m.v. for leger, tannleger og veterinærer.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. F.P.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

13. desember 1943. Nr. 957. Fortrolig.

Meldinger lördag 11. desember.

Vektökingen hos skolebarna i Bergen har vært meget tilfredsstillende.

11.00 Bergen. Skolelægesjefen i Bergen har avgitt sin beretning for skoleåret 1942/43. Det framgår av beretningen at vektökingen hos skolebarna i Bergen har vært meget tilfredsstillende, og sunnhetstilstanden har vært god. Den tvungne vaksinasjon har også vist gode resultater.

I skolelægesjefens beretning heter det bl.a.: "Når jeg så til slutt skal si en dom over de funne resultater, må "jeg uttrykke min aller störste glede over hvor helt ut gode de må "sies å være, ikke bare sett i forhold til krisetidene, men også "under normale tilstander".

Moderne röntgeninstitutt ved Hedmark Fylkessykehus i Elverum.

11.00 Elverum. Ved Hedmark Fylkessykehus i Elverum vil fra nyttår et moderne röntgeninstitutt bli tatt i bruk, forteller Östlendingen. Instituttet disponerer 12 rom på sykehuset, og anlegget kommer på vel kr. 130.000.-. Det er meningen at det skal ansettes en egen röntgenspesialist til leder for instituttet.

Julehilsener til norske sjöfolk i utlandet.

O.R.12.00 I likhet med ifjor vil det også iår bli anledning til gjennom Kringkastingen å sende jule- og nyttårshilsener til norske sjöfolk i utlandet. Hilsener kan sendes skriftlig til Norsk Rikskringkasting, Oslo, mrk. "Hilsner fra heimlandet". Folk i Oslo, eller andre, som önsker å sende hilsnen personlig, kan henvende seg til Norsk Rikskringkastings gamle bygning, Roald Amundsensgt., Oslo, lördag 11. og mandag 13. desember i tiden kl. 18 - 19.

Formannen i forsyningsnemnden arrestert for rasjoneringsovertredelser.

13.30 Hammerfest. En meget graverende rasjoneringssvindel er oppdaget i Hammerfest. Prispolitiet har arrestert formannen i en forsyningsnemnd for en rekke pris- og rasjoneringsovertredelser. En sönn av ham ble også arrestert, men er senere löslatt. Formannen har omsatt betydelige kvanta kjött på ulovlig vis og til höye priser. Videre har han omsatt et parti grönnsaker, et parti havre og endel sild til höge priser og utenfor enhver kontroll. Flere personer er etterhvert blitt innblandet i saken. Prispolitiet uttaler at det vil bli et omfattende og vanskelig arbeid för saken kan komme for retten, melder Finnmark Folkeblad.

Det er hittil innmeldt ialt 103.000 tonn korn, hvorav 60% havre.

O.R.13.50 Statens Kornforretning meddeler at det pr. 4. ds. er innmeldt ialt 103.000 tonn korn, hvorav 60% havre og 20% bygg. Resten er fordelt på hvete, rug, blandkorn og erter. Mens det iår er innmeldt forholdsvis små kvanta av hvete og rug, er erteproduksjonen större enn tidligere år.

Bra med juletrær i Oslo.

O.R.13.50 Det er kommet en mengde juletrær til Oslo og på alle utsalgssteder kryr det av store og små trær. Maksimalprisen er den samme som ifjor, nemlig fra kr. 1.- til kr. 8.-, den siste pris gjelder trær på 2 til 2.5 meter, som koster 7 å 8 kroner.

Heimeyrkediplomet.

12.30 I en samtale med "N.T.B." opplyser heimeyrkesjefen, arkitekt Eirik Eikrann, at heimeyrkediplomet som Landbruksdepartementet innstiftet ifjor som det offentliges högeste påskjönnelse for framrakende ytelser innen heimeyrkeområdet, iår utdeles for förste gang.

Diplomet er tildelt följende:

1. Direktör Anders Sandvig, Lillehammer, for de verdifulle impulser han har gitt heimeyrket ved samlingen og aktualisering av gammel bygdeskikk.

2. Direktör Hans Aall, Oslo, for de verdifulle impulser han har gitt heimeyrket ved samling og aktualisering av gammel bygdeskikk, folkekunst og heimeyrke.

3. Malerinnen, tekstilkunstneren fröken Ingeborg Arbo, Oslo, for fremrakende arbeider innen tekstiltegning og mönster og billedvevsområdet.

4. Fröken Ragnhild Prestgard, Heidal, for fremrakende ytelser innen billedvevområdet.

5. Fru Karen Prestgard, Vang, Hedmark, for fremrakende ytelser innen billedvevområdet.

6. Maleren, billedhugger Arthur Gustavson, Bygdöy, for fremrakende ytelser som tegner og brukskunstner innen heimeyrkeområdet.

7. Fröken Anne Bamle, Sauar i Telemark, for fremrakende arbeid med Aust-Telemarksbunaden.

8. Grosserer Eyvind Jensen, Trondheim, for betydningsfullt arbeid som styremedlemog styreformann for Arbeidsstuen for barn i Trondheim.

Straffesaker.

12.30 Lillehammer. Oppklaringen av den store denataffæren i Lillehammer bringer stadig nye detaljer for dagen, og nå later det til at snöballen har tatt til å rulle for alvor. Ved ransaking hos en av de arresterte fant nemlig politiet en mengde ustemplede rasjoneringskort. Nærmere undersökelser ble satt igang og förte til at en 20 år gammel assistent og kortforvalter ved Opland fylkesforsyningsnemnd ble arrestert. Da politiet gikk ham nærmere på klingen, tilstod han å ha stjålet rasjoneringskort og omsatt dem, delvis mot denaturert sprit. Han nekter imidlertid å ha hatt noen befatning med det store tyveri fra fylkesforsyningsnemnda i sommer. Undersökelsene i anledning av denne siste avslöringen fortsetter for full kraft, men för myndighetene har foretatt den nödvendige kontroll, er det ikke mulig å gi nærmere opplysninger i saken. Litt etter litt er det kommet fram ganske oppsiktsvekkende ting angående denat-affæren og omsetningen av spriten. Den först arresterte, som er visergutt i en forretning som selger denaturert sprit, har vært hovedleverandör, og hittil er det brakt på det rene at over 100 liter denaturert sprit er omsatt ulovlig gjennom et lengre tidsrom. Det er sannsynlig at dette kvantum under den videre undersökelse i saken vil öke betraktelig. Det er brakt på det rene at varene ble levert til en kamerat av visergutten som så omsatte dem til en pris som lå langt over det tillatte. Guttene har utvilsomt tjent ganske bra på "forretningen".

(fortsatt)

Straffesaker.

12.30 Porsgrunn. Ved Bamble herredrett i Brevik ble en dame idag funnet skyldig i falsk forklaring i en farskapssak. Hun ble dömt til fengsel i 90 dager ubetinget. Den dömte ba om betenkningstid.

Oslo börs.

12.30 Oslo. Aksjekurser fra Oslo börs 11. desember.

4 1/2 % Stat 1937 k. 103 1/2. - 4 % Stat 1935 I k. 103 1/4. - 3 1/2 % Stat 1941 I k. 103 3/4. - 3 1/2 % Stat 1938 I k. 103. - 4 % Hypotekbank 1938 k. 105. - 3 1/2 % Hypotekbank 1941 k. 105. - Creditbanken s. 141, k. 137 1/2. - Kreditkassen s. 805, k. 795, oms. 800. - Bjölvefossen s. 20 1/4, k. 20, oms. 20. - Borregård s. 132 1/2, k. 131. - Elektrokemisk k. 135. - Hafslund s. 700. - Orkla s. 285, k. 280. - Saugbruksforeningen s. 1825, k. 1790. - Union s. 5.70, k. 5.60. - Ågdesiden s. 167 1/2, k.162 1/2. Borgestad s. 255, k. 254, oms. 255. - Bruusgård-Kiösterud s.287 1/2, k. 285, oms. 285. - Amerikalinjen s. 255, k. 217 1/2. - Bergenske s. 182, k. 180, oms. 181. - Nordenfjeldske s. 195, k. 192 1/2. Ivaran s. 287 1/2, k. 282 1/2. - Ocean s. 200, k. 190. - Kosmos II s. 257 1/2, k. 255. - Odd s. 245, k. 237 1/2. - Rosshavet k. 330.

Valutanoteringer uforandret.

Socialminister Fagerholm söker avskjed.

S.R.22.00 Fra Helsingfors meddeles at minister Fagerholm har tilskrevet den finske statsminister og bedt om at der må bli truffet foranstaltninger som kan frita ham fra hvervet som sosialminister.

Norsk statsborger arrestert for spionasje i Sverige.

S.R.19.00 8 personer, 7 svenske og 1 norsk statsborger, er arrestert for spionasje, som ikke er rettet mot Sverige. De har sökt å skaffe seg opplysninger om militære og politiske forhold i et krigförende land. De har samtlige mottatt betaling for sin virksomhet.

Nytt fra Danmark.

D.R.8.15 Kl. 8.30 igår eksploderte en bombe i skredderforretningen "Prima", Frederiksgate, Århus. Bomben var anbrakt på dören og en kunde som passerte den, tok den med seg inn i forretningen og sa at han ikke visste hva det var for en gjenstand. Han ble imidlertid enig med skredderen om at det nok var en bombe, og de löp ut av butikken. Et öyeblikk etter eksploderte bomben.

Nytt fra Sverige.

D.R.8.15 Den svenske fabrikk "Aga" har bygget et bombesikkert kompleks i fjell. Et antall innbudte, deriblandt den svenske kronprins, overvar igår åpningshögtideligheten. Fabrikken er bygget under en 20-30 meter massiv fjellvegg. Det har kostet 25% mer å bygge denne fabrikken enn det ville ha kostet å bygge en tilsvarende fabrikk på jordens overflate.

vvvvvVVVVVvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

F.P.

13. desember 1943. Nr. 958. Fortrolig.
Meldinger söndag 12. desember.

Den tidligere finske transportminister, Annala, hevder at England har gitt Sovjet-Samveldet frie hender på kontinentet.

17.00 Helsinki. Europa står idag foran et avgjörende vendepunkt, erklærte den tidligere finske transportminister, Annala, i en tale på et möte i Helsinki idag i anledning av "Den anti-bolsjevikiske kamps dag". Enten vil de europeiske nasjoner i fellesskap tilintetgjöre bolsjevismen, eller bolsjevismen vil utrydde Europas kultur og sivilisasjon. Alle de forbrytelser England har begått tidligere er ingenting mot den kjensgjerning at det har gått i forbund med Sovjet-Samveldet og gitt bolsjevikene frie hender på kontinentet. Tyskland er idag den eneste nasjon som kan hindre et sammenbrudd i Europa, uttalte ministeren.

Dödsulykke.

20.00 Gjövik. En sörgelig hendelse fant forleden sted på en gård i Etnedal. Et 1 1/2 år gammelt barn var et öyeblikk alene mens moren var ute i fjöset. Under kjökkenbordet stod en stor trekoffert, som var lukket da moren gikk ut. På en eller annen måte har barnet fått opp lokket og satt hodet inn i åpningen. Da moren kom tilbake, var den lille allerede kvalt. Det var foreldrenes eneste barn, forteller Vestopland.

Östfold Travforbund overtar Lisleby stadion.

20.00 Fredrikstad. I Glemmen herredstings siste möte ble det bl.a. besluttet at Östfold Travforbund skal overta Lisleby stadion med rett til å utvide banen med 900 meter.

Sjåfören ble kjent skyldig i uaktsomt drap.

20.00 Oslo. En sjåför som for en tid siden kjörte over en 8 års gutt på Grorud med den følge at gutten döde, ble idag ved lagmannsretten kjent skyldig i uaktsomt drap og for overtredelse av motorvognloven og dömt til 120 dagers fengsel betinget. Det ble i domspremissene nevnt at gutten i stor grad hadde bidratt til ulykken.

Tillitsmannsmöte i Bergen avdeling av Norsk Forbund for Nærings- og Nytelsesmiddelindustrien.

20.30 Bergen. Det har i disse dager vært holdt et viktig tillitsmannsmöte i den herværende avdeling av Norsk Forbund for Nærings- og Nytelsesmiddelindustrien. I mötet som ble ledet av fylkesleder Opdahl, Bergen, deltok landsarbeidsleder Leiv Bjerke, Oslo.

Bergens Tidende har hatt en samtale med herr Bjerke for å få en orientering omkring de spörsmål som organisasjonen arbeider med og som er av så livsviktig betydning for de tusner arbeidere som er knyttet til denne del av landets industri.

(fortsatt)

Norsk Forbund for Nærings- og Nytelsesmiddelindustrien. (fortsatt)

Herr Bjerke innleder med å si at krigen med hensyn til våre arbeidsforhold vil være forgjeves, dersom en ikke finner fram til mere rettferdige forhold enn tidligere når fredstider en gang kommer. Han pekte her på de hundre tusen arbeidslöse som en för hadde i hermetikkindustrien og mange andre fag. Det må derfor bli landsorganisasjonen som idag i likhet med tidligere, må arbeide for å gjennomföre den sosiale linje som utviklingen krever. Det har funnet sted en sammenslutning av de 4 organisasjoner "N.N.N.", Norsk Baker- og Konditorforbund, Norsk Kjöttindustriarbeiderforbund og Tobakkarbeiderforbundet. Denne sammenslutning mener herr Bjerke innebærer mange og store fordeler. Blandt annet nevner han, at mens underskuddet med forbundenes virksomhet i 1941 utgjorde omlag kr. 77.000.-, har sammenslutningen medfört et overskudd for 1942 på omlag kr. 154.000.-. Hensikten med dette overskuddet må selvsagt bli å hjelpe medlemmene i denne vanskelige tiden. Julestötte utdeles derfor til trengende medlemmer, samtidig som det på forskjellig vis er tatt opp arbeid for å komme vanskeligstilte medlemmer til hjelp. Det blir således arbeidet med å overföre sykelige eller svakelige medlemmer fra tyngre til lettere arbeid. Spörsmålet om ulykkesstötte står også framfor sin lösning. Alle medlemmer skulle dermed bli trygget på best mulig måte i tilfelle av ulykke.

Avisen spör også hvordan det stiller seg med de forskjellige tariffbestemmelser. Vi dröfter inngående de forskjellige viktige tariffbestemmelser på disse tillitsmannsmöter her i byen, sier herr Bjerke, bl.a. bakerloven, Arbeidsrettens dom av 1940 om 6-timers dag, videre seriebestemmelser med hensyn til ekstraarbeid, arbeidsbestemmelser på ekstra arbeidsdager, overtidsbestemmelser i meierifaget m.v. Spörsmålet om fri arbeidshjelp og om fri arbeidsdrakt er meget aktuelt under de nåværende forhold. Dette må snart löses, ikke minst av hensyn til samfunnet selv, som jo er interessert i at framstilling og foredling av matvarer foregår under så sanitære forhold som mulig.

Til slutt omtaler herr Bjerke de tiltak som kreves for en bedring av vilkårene for hermetikkindustrien.

Reinsdyrene skal gjöre nytte som trekkdyr i Solör.

20.30 Kongsvinger. Etter hva Glåmdalen har brakt i erfaring, er det i disse dager av to småbrukere i Solör innkjöpt 4 reinsdyr fra Femund-traktene. De er satt på bås og blir foret som de övrige husdyr, og skal i vinter gjöre nytte som trekkdyr. Det er förste gang reinsdyr blir "importert" til Solör.

Östmoes Halmmattefabrikk ved Magnor brent ned til grunnen.

20.30 Kongsvinger. Eilert Östmoes Halmmattefabrikk ved Magnor er brent ned til grunnen. Det lykkes å redde ferdige matter til en verdi av omlag kr. 4000.-, forteller Glåmdalen.

Landbrukskurset i Bergen avsluttet.

21.30 Bergen. Det store landbrukskurs i Bergen fortsatte lördag formiddag med et foredrag av konsulent Kvadsheim om "Feavlen i denne tiden". - Kurset ble avsluttet om ettermiddagen med et möte i Bergens börs for landbruksfunksjonærer. Landbrukssekretær Sandvik önsket velkommen og ga ordet til konsulent Fyrileiv som innledet til ordskifte om forskjellige konserveringsmåter i silo. - Kursets deltakere var lördag fylkesmannens gjester til en enkel sammenkomst.

"St. Svithun"s forlis.

22.00 Av den offisielle utskrift av sjöforklaringen i anledning av det engelske bombeangrep på "St. Svithun" fremgikk det at det under redningsarbeidet ble utvist beundringsverdig opptreden av enkelte av besetningen og den stedlige fiskerbefolkning. Som følge herav lot Sjöfartsdepartementet skipsinspektören i Bergen foreta nærmere undersökelser med henblikk på en offentlig påskjönnelse til dem som måtte ansees verdige til det.

I sin innstilling til departementet har skipsinspektören bl.a. uttalt at hans inntrykk, av både skipsföreren og alt det som er opplyst, er det aller beste og at det av besetningen særlig var matros Olav Iversen, Kvalvågsnes i Lindås, og fyrböter Gunnar Brekke, Kopervik, som hadde gjort seg fortjent til offenlig påskjönnelse.

Angående deres redningsarbeid heter det bl.a. i innberetningen, at mens skipet lå ved Kobberholmen var avstanden mellom skipsrekken og holmen först bare 5-6 meter, men den öket senere til 10 meter etterhvert som skipet krenget utover. Manillatrossen som ble nyttet som landforbindelse, var festet mellom en knaus på holmen og noen luftrör på fordekket. Den hadde en svak helling mot festepunktet på holmen og de reddede entret i land på tauget som delvis også hang i bukt etter som skipet arbeidet i draget. På Holmen var det liten plass slik at kun et par mann kunne ta imot de folk som kom iland. Her var det matros Olav Iversen utmerket seg særlig, idet han satt på dette utsatte landingssted og tok imot folk i omtrent 2 1/2 time. - Fyrböter Gunnar Brekke hadde som oppgave å före de reddede over et farlig sted på holmen, inntil de kunne få ordentlig fotfeste. Der hvor matrosen og fyrböteren arbeidet ble de stadig utsatt for sjösprut og det var dårlig med fotfeste. Dessuten var de stadig utsatt for kvelende rök og gnister fra det brennende skip.

I likhet med hva det tidligere er blitt gjort i liknende tilfelle, har departementet tildelt de to redningsmenn hver sin sölvpokal forsynt med sjömennenes navn og inskripsjonen "For framifrå redningsarbeid ved D/S Sanct Svithuns forlis den 30/9.1943". Pokalene er sendt redningsmennene gjennom skipets rederi, Det Stavangerske Dampskibsselskap, Stavanger.

Samtidig har departementet i brev til kaptein S. Alshager og til kystlos Edvard P.J. Kvalö, begge Bergen, gitt uttrykk for det offentliges anerkjennelse for at de ved sin rådsnarhet i bedömmelse av stillingen og gjennomföringen av landsetningen i hög grad bidrog til å minske tapet av menneskeliv.

Spörsmålet om påskjönnelse til den stedlige befolkning er under behandling.

Tysk Telegrambyrås kommentar til generalfeltmarskalk Rommels besök i Danmark.

22.00 Berlin. Generalfeldmarschall Rommels besök i Danmark har vakt den störste oppsikt i militære kretser overalt i Europa, skriver Tysk Telegrambyrås militære medarbeider, dr. Martin Hallensleben. Man tar vel ikke feil når man hevder at denne inspeksjonsturen må sees i sammenheng med konferansene i Teheran og Cairo. Der ble det klart for hele verden at fienden presset av tiden og at Stalin ikke er tilfreds med anglo-amerikanernes innsats i Italia. I militære tyske kretser er man ikke i tvil om at Stalin fremla et krigsprogram i Teheran. Hovedpunktet her er at England og De Forente Stater skal åpne en front nr. 2 mot Tyskland, det vil si mot Europa.

(fortsatt)

Generalfeltmarskalk Rommels besök i Danmark. (fortsatt)

Men også hvis man ser bort fra denne særlige tvangssituasjon som anglo-amerikanerne nå er kommet opp i, har England og De Forente Stater ikke noe annet å gjöre enn å slutte med sine halvmilitære forholdsregler. På militært tysk hold er man av den oppfatning at anglo-amerikanerne nå må gjöre en langt större innsats på den europeiske krigsskueplass.

De tyske motforholdsregler er truffet forlengst, konstaterer Hallensleben videre. De styrker som skal settes inn ved et tilsvarende tysk kontraslag, har gått i stilling for lang tid siden. På tysk side rekner man med alle muligheter. Rommels besök i Danmark står uten tvil i forbindelse med et særlig oppdrag Der Führer har gitt ham og man kan derfor gå utfra at den tyske hærföreren også har inspisert forsvarsanlegg på andre bestemte punkter av den lange europeiske forsvars- og utfallsfronten.

Kamerataften for rikshirden i Rådhuset i Rjukan.

24.00 Rjukan. En avdeling av rikshirden har i den siste tid holdt til på Rjukan. Som en verdig avslutning på oppholdet, arrangerte Tinn lag av Nasjonal Samling en kamerataften i Rådhuset i Rjukan. Blandt de tilstedeværende sås stabssjef Thv. Thronsen.

Lagförer Åmlie önsket velkommen og uttrykte sin store glede over at stabssjefen hadde funnet anledning til å delta i festen.

Fylkingsförer Stridsklev holdt deretter en kraftig appell hvor han manet hirdmennene til fortsatt innsats for föreren.

Stabssjef Thronsen fikk deretter ordet og holdt en kort tale som spesielt var rettet til arbeiderne. Han belyste mange interessante forhold fra den liberalistiske tid her i landet.

Sportsnyheter.

24.00 Vestlandsserien i innendörshåndball begynte söndag kveld i Bergen. Deltagende lag: Herreserien: Viking, Djerv, Brann, S.I.F., Bergen Turn. - Dameserien: Bergen Turn, Brann, Norröna.

23.00 Östlandsserien i innendörshåndball fortsatte söndag med endel kamper i Bygdöyhus. Deltagende lag: Herreserien: Trygg, Kristiansand, Lillestrøm, Bragd. Dameserien: Oslo Turn., Kristiansand, Lillestrøm, Eidsvold.

22.00 Bergen. Nasjonalt boksestevne i Turnhallen. Fullt hus. Navn: Thor Lövås, Viking, Stavanger. Anker Engelsen, B.A.K. Arne Lund, Viking. Rolf Jacobsen, Oslo Turn. John Lien, B.A.K. Ingvald Olsen, Stavanger Idrettsforening. Erling Andersen, Oslo Politibataljon. Brytning: Arne Hansen, Kongsvinger. Roy Bach, Halden. Einar Hulleberg. Birger Due Lövås.

19.30 Oslo. Svömmestevne for skoleungdom i Torggata Bad. Navn og alder: Björg Hannestad, Sinsen skole, 14-16 år. Helge Andersen, Drammen, 16-18 år. Oskar Dahl, Drammen, 14-16 år. Roar Flöttre, Fagerborg, 14-16 år.

Revolverbanditter i Kjöbenhavn plyndrer en bil med rasjoneringskort.

23.00 Kjöbenhavn. En lastebil som var lastet med rasjoneringskort, ble tidlig idagmorges overfalt av 3 maskerte revolverbanditter like etter at den hadde forlatt trykkeriet hvor den hadde hentet kortene. Det var 4 mann på lastebilen, og 3 av dem måtte forlate bilen, hvoretter revolverbandittene ga sjåføren ordre om å kjöre til et lite trafikert sted. Her ble rasjoneringskortene lastet over på en budsykkel mens sjåføren ble holdt i sjakk av en av röverne. Da omlastningen var avsluttet, kjörte en av banditteне bort med sykkelen, og like etter forsvant også de andre. - Det er utlovet en belönning på kr. 2000.- til den som kan gi opplysninger som förer til at merkene kommer til rette.

Varde stålverk på Jylland ödelagt ved sabotasje.

S.R.19.00 Fra Kjöbenhavn meddeles at Varde stålverk er ödelagt ved sabotasje. 45 sabotörer trengte inn i fabrikken etter å ha overmannet 5-6 sabotörvakter. En stund etter skjedde det 8 eksplosjoner i bygningen og det opplyses at skaden er betydelig. Stålverket beskjeftiger 300 mann.

Moralen innen den tyske SS-organisasjon i Danmark.

S.R.22.00 Politiet i Kjöbenhavn har arrestert 10 personer for dela tighet i de mange ran som har forekommet i Kjöbenhavn i den senere tid. 5 av de arresterte tilhörer den tyske SS-organisasjon og er derfor overlevert til Gestapo, som ytterligere har arrestert 2 medlemmer av SS-organisasjonen. - (Lördag ble det over dansk og svensk kringkasting meldt om ikke mindre enn 4 ran eller ransforsök i Kjöbenhavn i löpet av et dögn. Ved alle leiligheter hadde ransmennene vært bevepnet).

Danskene advares mot å yte hjelp til fienden.

D.R.21.45 Det gjöres pånytt oppmerksom på den tidligere offentliggjorte bestemmelse om at enhver hjelp som ytes fiendtlige statsborgere regnes for hjelp til fienden og derfor straffes meget hårdt, eventuelt med döden. Man må således ikke yte fiendtlige flyvere som har reddet seg ved fallskjerm noensomhelst hjelp, - husly, mat, penger o.s.v. - men straks melde av til nærmeste tyske myndighet.

Nye arrestasjoner i Danmark.

S.R.19.00 Det er foretatt en rekke nye arrestasjoner, men det savnes nöyaktige opplysninger. Ved et sykehus skal en av legene, flere kandidater og söstre være arrestert. En av kandidatene som forsökte å komme seg unda, ble hårdt såret og skal senere være avgått ved döden. (Mottagerforholdene var meget slette under denne sending).

vvvvvVVVVVvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA E.S.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

14.desember Nr.959 Fortrolig.

Meldinger mandag 13.desember, 1943.

FRONTKJEMPERMÖTE I KLINGENBERG KINO.

22.00. Det ble idag holdt et stort möte i Klingenberg Kino hvor samtlige frontkjempere i stor-Oslo var innbutt.

Her ble det nye frontkjempermerket som er innstiftet av "föreren" overrakt samtlige hjemmeværende frontkjempere i stor-Oslo fylke.

Den store salen var fyllt til siste plass.

Presis klokken 1930 ankom "föreren" med följe og ble hilst med ovasjonsmessig bifall.

"Fylkesförer" Holm önsket velkommen. Deretter trådte skuespiller Trygve Svenssen fram på scenen og fremförte på en gripende måte J.B.Bulls mmende og alvorsfyllte dikt "Dödsmerket".

Ordet ble så gitt til "fylkesförer" Holm. "Det ligger mer ved en anledning som denne å sammenligne den ungdom som idag skal mottta sin utmerkelse for innsats ved fronten, med den ungdom her hjemme som enten lever i beskjeden tilbaketrukkenhet og ikke kan eller vil forstå hvor alvorlig tiden er, eller som ved sabotasje og terrorhandlinger og ved sin opptreden ellers virker som agenter for vårt lands fiender.

På den ene siden ungdom for hvem en idealistisk innstilling gir seg utslag i stor og edel handling og som kjemper med åpent visir og blanke våpen, - og på den annen side villedt og materiellt innstillet ungdom som driver sin trafikk i mörket og som er i ferd med å forråde sitt eget fedreland.

Vi vet alle hvor de sistes veg förer hen, til skam og ytmykelse og tap for det norske folk. Se på studentene som skulde være den ungdom som stormet framst i kampen. Anfört av en liten skare aktive kommunister og sabotörer lot massen av studenter seg istedet lede utfor stupet, fordi de ikke var eller ville være oppmerksomme på den dödelige fare og ikke tidsnok kunne snu om.

Endelig må det no gå opp for alle tenkende nordmenn at all motstand mot det nye Norge, mot tyskerne og deres krigsinteresser på forhånd er dömt til å mislykkes.

Det er min faste tro at hele det norske folket en dag vil fatte vår kamp - og selv bli kjempere, för det er for sent. Fordi preblemstillingen blir enklere og enklere for hver dag som går og fordi den faren som virkelig truer vårt land - nemlig bolsjevismen - aldri har funnet og aldri vil finne grobunn i Norge.

En gang vil historien felle sin dom og da vil det skrives med ildskrift om den gang da Quisling i Norges störste trengselsår kalte ungdommen til våpen og om de tusner av nordmenn som dengang fulgte hans rop og gav Norge tilbake dets selvaktelse og ære.

Frontkjempernes innsats er det höyeste uttrykk for vår bekjennelse til nasjonalsocialismen og det nye germanernes Europa som vil stige fram av krigens gru og redsler. Og denne innsatsen er også garantien for at det nye Norge vil bli reist og ledet etter revolusjonære og radikale prinsipper.

Det er ikke meningen at frontkjemperne skal danne noen priviligert stand her hjemme etter at de er dimittert.

(fortsatt)

FRONTKJEMPERMÖTET (fortsatt)

Men de har rett til å forlange å bli hört, de har rett til å stille krav til andre, og de har også rett til å betrakte seg som forkjempere for den nye tid og for det nye Norge.

Dette har "föreren" villet framheve ved å innstifte frontkjempermerket som tildeles de nordmenn som har vært aktivt ved fronten. Den förste tildeling av utmerkelsen har no funnet sted."

"Fylkesföreren" anmodet så "föreren" om å tale til frontkjemperne og overrekke dem hederstegnene.

Under stormende bifall steg "föreren" opp på talerstolen.

"Frontkjempere", begynte han. "Da Finnlands marskalk Mannerheim forleden dag mintes 25 årsdagen for gjenopprettelsen av det finske forsvarsministerium, siterte han i sin dagsorden til den finske forsvarsmakt den kjente finske dikters ord: "Et våpenlöst folk er et folk uten verdi, uten betydning."

Dette er en sannhet som neppe noe folk har fått föle i så sterk grad som det norske. Vi nærte jo gjennom lange tider forakt for vårt forsvar og vi må derfor no være klar over at vi hviler på våre gjerninger.

Alle måtte forstå at den marxistiske regjering med alle midler strevet etter å bringe landet vårt over på den "riktige" siden. Vi brukte ikke en gang en trikkebillett gjennomsnittlig pr.innbygger pr.uke til vern om vår frihet.

Hovedsaken for enhver stat," fortsatte "föreren", "er at den har gode lover og et godt forsvar. Derfor gjelder det for oss först og fremst å gjenreise verneviljen i folket vårt. Det er det dere frontkjempere har forstått. Dere var rede til å kjempe med livet som innsats. Derfor skylder vi dere alle stor takk. Dere var også villige til å gå aktivt inn i den kamp som hele vår sivilisasjon gjennomlever idag. Dere forstod hva vi i Nasjonal Samling i mange år hadde forsökt å innprente det norske folk, nemlig at vår verdensdel, hele vår kultur og alt det som gjör livet verdt å leve for oss var truet av de destruktive og negative krefter i verden.

Dere forstod også at vi her i Norge måtte gjöre vår innsats for å kunne hevde vår plass i det nyordnede Europa. Norge er dere den störste takk skyldig for dette.

Dere har i Russland med egne öyne sett hvilke velsignelser det jödisk-bolsjevikiske system bringer med seg, - dere har gjennomskuet det verdensbedrag som triumsfiratet Churchill, Roosevelt og Stalin representerer.

Når man som jeg har hatt anledning til å följe bolsjevikenes virksomhet gjennom 25 år, når en har fått anledning til å betrakte det hele bak kulissene og opplevet den hensynslöshet de benytter for å nå sitt mål , verdenssovjetrepublikken, da kommer en til samme resultat som dere, nemlig at bolsjevismen er det største verdensbedrag og den største katastrofe som noensinne har truet menneskeheten." Og "föreren" fortsatte:

"Det er ikke dårlig at vi trass i de vansker vi har hatt å kjempe med, har kunnet sende så mange tusen frontkjempere ut i felten. Og mange, mange flere har meldt sig til innsats, men har vært hindret fra å reise av forskjellige årsaker.

Det må derfor være meg tillatt å stille et spörsmål til det norske folk i denne forbindelse, og jeg vil be

(fortsatt)

FRONTKJEMPERMÖTET (fortsatt)

enhver ta det under alvorlig og nöye overveielse. Hvis Norge istedetfor disse tusner hadde stillet fem ganger, ja ti ganger så mange frontkjempere som har forstått hva tiden krever og som har hatt viljen til å sette livet som innsats for sin overbevisning, ville så ikke Norge ha stått sterkere idag? Min overbevisning er at enhver nordmann da ville föle seg uendelig meget stoltere.

Vi i ledelsen i Nasjonal Samling er alle ville til å yde frontkjemperne den påskjönnelse de har krav på, og vi vil etter evne forsöke å oppfylle deres krav. men - vi har også rett til å stille krav til dem. Vi må kunne kreve at de holder frontkjempernavnet i ære. Det skal være et hedersnavn, et navn som det norske folk alltid vil nevne med ærbödighet. Dere frontkjempere skal huske på at kritikkens öyne er rettet mot Dere. Det er derfor i frontkjempernes egen interesse at det opprettholdes den strengeste disiplin innen rekkene. Husk at kampen enno ikke er forbi men at vi har de sværeste kamper foran oss.

Nasjonal Samlings historie er en kampens historie og vi vil fortsatt före kampen for folkets framtid. Sammen med de andre germanske folk vil vårt folk gå seirrikt ut av det verdensoppgjör vi no gjennomlever."

"Förerens"tale ble gjentatte ganger avbrutt av stormende applaus som utlöste seg i rungende Heil og Sel - rop da han sluttet.

"Föreren" foretok så den höytidelige utdeling av frontkjempermerkene.

Etterat hirdens stabsorkester hadde spilt Svendsens pompöse festpolonaise, ble ordet gitt til frontkjemperen Kalle Kristiansen.

"Når vi frontkjempere har fått anledning til å mötes her i kveld sammen med dem, min "förer", og mottatt det nye Norges förste utmerkelsestegn for frivillige, vil vi i få ord takke Dem for dette," begynte taleren. " Vi vil videre takke Dem for Deres uselviske og oppfordrende kamp for Norge gjennom 20 år. De har hele tiden ut fra Deres historiske syn på tingene, sett de farer som etter hvert holdt på å ödelegge vårt folk, og uredd har De stått fram og pekt ut den vegen det norske folket må gå - det skal vinne fram igjen.

På tross av utallige skuffelser, nederlag og frafall gav De aldri opp men fortsatte kampen. Utviklingen har vist at Deres syn var rett og likevel vil store deler av folket frendeles ikke höre på Dem. De reddet stumpene, mens rottene forlot det synkende skip. Det skip som imidlertid i k k e gikk under og som aldri skal gå under takket være Deres innsats for folk og land.

Vi kjenner Dem og de kjenner oss", fortsatte han. "Vi vet hva vi kjemper mot og vi vet hva vi kjemper for. Bolsjevismen må aldri få lage sine blodspor i Norge og ödelegge vårt fedreland.

Vårt kall er å reise vårt folk og levendegjöre alle de gode evner og egenskaper som ligger latent i det norske folkesjelen. Vårt mål er å skape et nytt Norge av dette ragnarokk, bygd på den norske egenart. Et Norge som i det store fellesskaps tjeneste kan yte sin fulle innsats i forbundet av stammefrender, til beste for Europa og hele menneskeheten.

Vår "förer"," sluttet gruppeleder Kristiansen", vi glemte Dem aldri mens vi lå derute og kjempet. Og De glemte aldri deres soldater. Som et bevis på dette har vi mottatt Deres merke idag. Et merke som vi alltid vil holde höyt

FRONTKJEMPERMÖTET (fortsatt)

i ære og bære med stolthet fordi vi har fått det fra Deres hånd. Det ver vår "förer", Vidkun Quisling, som bærer Norge idag, og han vil bære det inn i en stor og lykkelig framtid. Kamp har det vært og kamp vil det bli. Men denne kampen skal vi kjempe sammen med Dem, min "förer", koste hva det koste vil. Om alt svikter forblir vi tro. Vi följer Dem, vår"förer", til seiren er vunnet."

Mötet ble avsluttet med förerhilsen og siste vers av Fedrelandssangen.

SPRENGSTOFF.

18.00. Sturlasson. - Ordre S 5107. -
Følgende innrykkes omgående over 40 mm to spalter med ramme og halvrunne hjörner:
Sprengstoff. (tittel)
Alle norske borgere og firmaer - såvel forbrukere som forhandlere - skal snarest og senest innen 15.januar 1944 sende inn til nærmeste politimyndighet (lensmennene på landet og politimestrene i byene) oppgave over den beholdning av sprengstoff som de sitter inne med.
I oppgaven skal nöyaktig angis hvor sprengstofflaget ligger, likesom det av forbrukerne skal angis når beholdningen av sprengstoff kan antas å ville være forbrukt.
Politidepartementet.
Ledere n av sikkerhetspolitiet.
Sturlasson

BRANN.

22.00. Nes Gamleheim i Hallingdal brente ned til grunnen igår morges. Det bodde no ti gamle der og alle kom heldigvis ut. Imidlertid gikk en av dem, den 60 år gamle Nils Moveng, tilbake til rommet sitt uten at noen merket det. Han omkom i flammene. Gamleheimen var branntrygget for 85.000 kroner. Årsaken er muligens en eil ved pipen.

STORTYVERI I AKER.

24.00. En tyveriaffære av store dimensjoner er i den siste tid avslört i Aker.
Ialt er ni personer arrestert hvorav ikke mindre enn fem tilhører samme familie, en mor, tre sönner og en datter, en av disse guttene, hovedmannen i affæren, har sammen med sine brödre og noen andre karer foretatt en lang rekke tyverier i Aker.
De har heimsökt stabbur og hytter og stjålet matvarer, særlig flesk i store kvanta. Også klær, brennevin og andre varer er stjålet.
Tyvekostene ble lagret heime hos familien og politiet fant ved ransakningen et stort lager. Flere av de arresterte har vært med på en eller et par ekspedisjoner.

ØKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser.

4 1/2 % stat 1937 k 103 1/2
4 % stat 1935 I k 103 1/4 100 3/8
3 1/2 % stat 1941 I s 100 1/2 k 100 1/4 oms./
3 1/2 % stat 1938 I k 103
4 % Hypotekbank 1938 s 105 3/4 k 105
3 1/2 % stat 1941 k 105
Creditbanken k 137 1/2
Kreditkassen s 805 k 795
Bjølvefossen s 20 1/2 k 20
Borregård s 133 k 132 oms. 132 1/2
Elektrokjemisk k 135
Hafslund s 700 k 690 oms.682 1/2
Orkla s 285 k 280
Saugbruksforeningen s 1825
Union s 5,70 k 5,60 oms.5,70
Agdesiden s 170 k 162 1/2
Borgestad s 257 1/2 k 253
Bruusgård Kiösterud s 287 1/2 k 282 1/2
Amerikalinjen s 255 k 247 1/2
Bergenske s 182 k 181
Nordenfjeldske s 197 1/2 k 192 1/2
Ivaran s 287 1/2 k 282 1/2
Ocean s 315 k 307 1/2
Kosmos II s 260 k 254
Odd s 245
Rosshavet k 330.
Valutanoteringene var uforandret.

19.00. Indeks for Oslo Börs den 10.desember 1943.

X Bankaskjer 165.00 (uf)
Industriaskjer 196,47 (-0,03)
Skipsaskjer 252,15 (-0,60)
Hvalaskjer 185,50 (+0,15)

DANMARKS NATIONALBANK.

19.00. I den første uke av desember viste Danmarks Nationalbanks status en stigning i balansesummen på 60,5 millioner kroner og summen passerte dermed 4,50 milliarder grensen til 4555,0 millioner kroner.

På aktivasiden viser clearingstilgodehavendet i utlandet en stigning på 23,9 millioner til 1893,6 millioner kroner og kontoon forskjellige debitorer er steget med 37,9 til 2343,6 millioner kroner.

På passivasiden viste seddelomløpet en tilbakegang på 10 millioner kroner til 1275,2 millioner. Innskuddene øket med 54,5 til 2888,8 millioner kroner. Gjelden på clearingkonto med utlandet er gått ned med 2,3 millioner og er nå på 26,3 millioner kroner. Bankens forpliktelser overfor diverse kreditorer er steget med 18,6 millioner til ialt 215,8 millioner kroner.

FINSKE STATSLÅN.

19.00. Den finske regjering har besluttet at det i året 1944 skal legges ut fire statslån på tilsammen 3 milliarder finske mark.

OSLO BÖRS INDEKS.

X 11.desember 1943 Bankaksjer 164,75 (-,025)
Industriaksjer 196,43 (-0,05)
Skipsaksjer 254,90 (+2,75)
Hvalaksjer 180.25 (+0,75)

DIREKTÖR de RYTTER KIELLAND OM STRÖMBUSSENS FORTRIN.

12.00 I en samtale med "Aftenposten" opplyser direktör de Rytter Kielland ved Oslo sporveger at det no ser ut som om både publikum og myndighetene har fått opp öynene for strömbussens fortrin.

Direktören planlegger no sammen med landets dyktigste vognkonstruktörer en toetasjes vogn for store og folkerike strömbussruter. Konstruksjonen av denne spesielle Oslo-strömbuss skal ligge klar og fullt gjennomarbeidet, både mekanisk og elektrisk, når krigen er over.

DRUKNINGSULYKKE.

12.00. En drukningsulykke hendte söndag i Skjeberg. To smågutter som lekte på isen på en liten elv. Isen var imidlertid ikke helt sikker, og plutselig gikk begge to gjennom. De ropte om hjelp, og en dame som styrtet fikk takk i den ene gutten, mens den andre hengte seg fast i benet til kameraten.

Damen klarte å få den ene gutten opp på fast grunn men den andre gutten klarte ikke å holde taket i kameratens bein og druknet. Han het Asbjörn Iversby og var sju år gammel.

UTNEVNELSER.

12.30. "Sjöfartsdepartementet" har ansatt skipsförer Karl Frithjof Kristiansen, Björnefjell Virik, Sandefjord, som losoldermann i Kristiansand fra 1.januar, 1944.

"Innenriksdepartementet" har ansatt kontorfullemktig ved Hedmark fylkesmannsembete, Edv.Nordhagen, som fylkesfullmektig ved samme embete.

LANDBRUKSMELDINGER.

13.50. Havebruket har siden krigens utbrudd vært stigende for hvert år, og adskjellige nye havebrukslag er blitt stiftet over landet over, bl.a. i Kristiansand, hvor det meldte seg inn 60 medlemmer den förste dagen havebrukslaget der.ble stiftet.

Det er ikke små arealer som er blitt lagt ut til tobakksdyrking, i særdeleshet i sör-Norge, bl.a. er der flere bedrifter som gjör bruk av fellesdyrking, hvor hver bruk er havemessig behandlet. Meget gode resultater er oppnådd på denne måten, således melder Hadeland tobakksfabrikk, f.eks. at man der har mottatt den fineste norske tobakken fra disse fellesbruk.

Hadeland vinmonopol har kjöpt et areal utelukkende for sine medarbeidere til dyrking av tobakk.

TYVERISAK.

18.30. En tidligere straffet kar stod idag for byretten, tiltalt for å ha stjålet endel vasketöy og tatt sin kones rasjoneringskort.

Han innrömmet tyveriene og forklarte at det var tobakkshungeren som hadde skyld. Han hadde kjöpt tobakk og brennevin for pengene han fikk for sakene. Da han tidligere har så mange dommer , ble han dömt til fengsel i 8 måneder og sikring i fem år.

DANSK RADIO AV LUFTEN.

D.R.16.35. Radioutsendelser fra København og Kalundborg ble avbrudt mellom klokken 1215 og 1357 idag, av militære grunner.

ALMINNELIGE RASJONER FOR MEDLEMMER AV DEN TYSKE VERNEMAKT.

D.R.18.35. På given foranledning har departementets pressesekretariat utsendt en piece til alle danske handlende og mindre næringsdrivende, hvori det bekreftes at regler gjeldende for medlemmer av den tyske vernemakt om kjöp av rasjonerte varer, fortsatt er gyldige.

Det bekreftes, at medlemmer av den tyske vernemakt og personer som arbeider i forbindelse med vernemakten kun kan gjöre innkjöp, som dekker sitt personlige behov. Disse regler gjelder ikke ved kjöp av vin, spiritus og tobakk.

DET SVENSKE FLY ENNO IKKE FUNNET.

S.R.08.00. Ettersökingen etter det svenske fly som styrtet ned i Östersjöen fredag fortsatte igår uten at noe resultat ble oppnådd. Man har nu lite håp om å finne de to flygere ilive, da det i disse områder av Östersjöen i de siste dager har rast et voldsomt uvær.

DÖDSDOMMER I DANMARK.

S.R.12.30. 4 personer fra Kolding er blitt dömt til döden. (Grunnet på dårlig mottagelse fikk man ikke enkelthetene i forbindelse med denne rapportem.)

DRUKNINGSULYKKE.

21.00. En drukningsulykke er hendt i Örsjöen ved Prestebakke. En 37 år gammel mann, Erling Bekkeli, Buer, var ute på sjöen for å fiske. I nærheten av Örsage kom han ut på nattgammel is og gikk igjennom. En kamerat i nærheten kunde ikke komme ham til hjelp og bekkeli gikk til bunds. Först tre timer senere fikk man ham opp igjen. Den forulykkede var steinhogger og skogsmann. Han har bodd på Buer siden han giftet seg i sommer.

IDRETTEN.

21.00. Söndag ble det holdt kretsrådsmöte for Opland idrettskrets på Gjövik. Det mötte alle kretsseridretts-ledere og forbundssekretær Fritz Bjarre og fagsjef Olav Hanssen som representanter for Norges Idrettsforbund.

Rådsmötet ble ledet av kretsidrettsleder Olav Asmundrud.

Det ble framlagt rapporter fra alle seridrettslederne om arbeidet i det forlöpne år. Av rapportene gikk det fram at arbeidet i år har vært meget fruktbringende. Retningslinjene for det videre idrettsarbeide innen kretsen ble ogsåtrukket opp på mötet.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. A.W.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

15. des. 1943. Nr. 960. Fortrolig.

Meldinger tirsdag 14 desbr.

TIL MINE AT - KAMERATER. "GENERAL" FRÖHLICH - HANSEN.

18.00. Julekvelden og årsskiftet nærmer seg atter en gang. - Julekvelden med pyntet gran, med tendte lys og höyt i toppen den blanke stjerne. - Denne kvelden som ga oss uendelig meget langt tilbake, så langt tilbake som vi kan huske. Ung eller gammel har den fulgt oss, og alltid lokket fram den samme følelse - jeg er så gla hver julekveld. - Også i denne for oss så alvorlige og tunge tid tvinger den samme tillitsfullheten til julens forsonende evne seg fram i våre sinn. Den kjempende menneskesjel er villig til å la våpnene falle - la det gode være enerådende - föle godhet - og vise godhet. De små og de unge - ja de voksne - kan ikke tenke seg julekvelden annet sted enn i hjemmet, far og mor og slekten må være sammen - og mor tenner alle lys så ingen krok er mörk. Det er hjemmets fest, slektens samkjensle trær plutselig så underlig i forgrunnen. Og vi gamle sender tankene våre til dem som ikke er mere, men som ga våre barneminner å leve på, tradisjonens sikre grunn å stå på. De tusen lys som tendes, kaster sin glans ut i mörket fra hjem til hjem med bud om at menneskene en stakket stund har fred, föler ens og vil det gode. Langt ut over landets grenser vet vi at alle våre skyter alt annet tilside for i stillhet å gi plass for det de har kjærest - der hjemme hvor julenattens stjernehimmel lyser over fædrelandet ---.

AT - kammerater. Kan vi ikke bestrebe oss for å före denne trang til godhet, denne dype slektsfölelse, denne samkjensle og kjerlighet til fædrelandet julen gir oss - med i vårt daglige virke. Da vil selv-godheten og egoismen få mindre tak i oss og vi får også hold over vårt virke - den diktende trang gjennom arbeidets gang -. Julen er årets störste höytid. Her i Norge er den först og fremst en hjemmenes fest - men fordi hjemmet er det sentrale i vår livsanskuelse er julen også en nasjonal fest. - Vi vil feire den slik. - Trass i krigen vil vi nære det som er godt og skapende i oss, og vite at det er de gode gjerninger som redder verden. Du som la godviljen til under arbeidslöftene ute på AT - feltene har fått bedre betingelser enn andre for å forstådette. Vær gla for det. Svik ikke ditt kall, gjör din plikt for folk og land. Det er först og fremst innenfra Norges frihet vil komme til oss. - Jeg takker Norges Arbeidstjenestes förere og den norske AT ungdommen for årets innsats, for AT - kameratskap og mange gode stunder og önsker dere alle en god jul og et godt nyttår. Vi ser målet der framme i horisonten. Det er Harald Hårfangres Norge - fædrenes Norge, fars og mors Norge, landet som vi elsker - landet som s skal fordi du og jeg vil det. - Vår far det er Norges fjell som stiger mot himlen selv, med furu og björk til stav. - Vår mor er den myke jord, alt levende - venn og bror, vårt storrom det åpne hav. Gud signe Norge.

"General" Fröhlich - Hanssen.

RIISNES SKAL TIL FRONTEN.

18.00 "Sjefen for justisdepartementet", "minister" Sverre Riisnes, er av "ministerpresidenten" meddelt en kortere permisjon for i julen og den nærmeste tid etter nyttår å tjenestegjöre ved fronten i det annet norske politikompani.

A/S H. HANNEVIG MOTTA A/S KALUNDBORG OLJERAFFINERI.

D.R. 12.30. H. Hannevig A/S, Borre, hadde ved sjö - og handelsretten krevd A/S Kalundborg Oljeraffinaderi dömt til å betale 387.900 norske kroner i frakt for en oljelast. Denne var den 8de april 1940 avskipet fra Curacao til Danmark med motortankskipet Mexico, men var den 13de april blitt oppbrakt og ført til Jamaica. Rederiet krevde at frakten var forfallen da innlastingen var avsluttet. Oljeraffineriet nektet imidlertid å betale, da skipets kaptein hadde avseilt uten å avvente ordre om hvorledes han skulle forholde seg på et tidspunkt da han visste om de begivenheter som hadde funnet sted i Danmark 9de april. Retten fant at dette ikke kunne frita raffineriet for å betale den forfalne frakt og raffineriet ble dömt til å betale Hannevig påstandsbeløpet 387.900 norske kroner og 8000 kroner i saksomkostninger. H. Hannevig A/S ble samtidig frifunnet for et motkrav på 12.548 dollars som Kalundborg Oljeraffineri A/S hadde reist, inntil det under normale forhold kan bli innhentet nærmere opplysninger om dette motkrav.

JULE - OG NYTTÅRSHILSENER TIL SJÖFOLK I UTLANDET.

21.ØØ. Det vil ilikhet med ifjor ogsa iår bli anledning til gjennom kringkastingen å sende jule - og nyttårshilsener til norske sjöfolk i utlandet. Hilsener kan sendes skriftlig til Norsk Rikskringkasting Oslo, Mrk. Hilsener fra Hjemlandet. Folk i Oslo eller andre som önsker å sende hilsener personlig kan på grunn av den store tilströmning fortsatt henvende seg til Norsk Rikskringkastings gamle bygning, Roald Amundsens gate, Oslo torsdag den 16de og fredag 17de desember i tiden fra klokken 17 til 19.

BERGENS SPORTSFISKERE HOLDER GENERALFORSAMLING.

21.00. Bergens Sportsfiskere hadde sin årlige generalforsamling mandag. Årsberetning og regnskap ble lagt fram og godkjendt. I anledning av sitt ti - års jubileum fikk foreningen flere pengegaver med takk for godt arbeide. En av gavene var på hele 10.000 kroner som skal anvendes til et fond for fremme av foreningens arbeide.

IBSEN ER I SKUDDET FOR TIDEN.

24.00. Det har vel sine bestemte årsaker at Ibsen er kommet slik i skuddet i den siste tiden. I krigstid, hvor menneskehetens vurderingsgrunnlag ofte rykkes brutalt opp med roten, er det som en befrielse å ty til Ibsens tankevekkende skuespill og til hans kategoriske krav til både den enkle og samfunnet. Våre teatre har vist en beundringsverdig forståelse nettopp for dette behov og vi har i den siste tiden hatt en rekke framrakende Ibsen - forestillinger. Centralteatret stod denne gang for tur til å ta det kjempelöftet som et Ibsen - stykke i virkeligheten er. Oppgaven ble så meget vanskeligere som man valgte ikke noe mindre enn "Rosmers Holm" etn av Ibsens mest gyptlodende dramaer. Når skuespillet ble en slik absolutt seir skyldes det i förste rekke Agnes Mowinckel som har hatt sceneledelsen. Rosmers Holm har en slik komplisert handling, en slik mangesidig symbolikk og en slik fortettet replikkföring at det er intet mindre enn en prestasjon når Agnes Mowinckel har greid å skape en slik helstöpt forestilling. Hun assisteres her på en utmerket måte av teatrets dyktige skuespillere. Rolf Christensen skapte en overbevisende skikkelse som den hårdnakkende rektor Kroll, Georg Løkkeberg hadde den mykhet og naivitet som kan forklare Rosmers skjebne og Carl Struve utfoldet en nesten fantastisk vivasitet som den filosofiske landstryker Ulrik Brendel. Men kvelden ble ikke minst en seir for Henche Foss som herr viste at hun også har forutsetninger for å spille selv

IBSEN I SKUDDET. Fortsatt.

en sammensatt Ibsen - kvinne. Forestillingen ble mottatt med stormende applaus fra publikum.

PER IMERSLUND BEGRAVET. BIBELEN ERSTATTES MED HAVAMAL.

20.00. Per Imerslunds "bålferd" foregikk i det nye krematorium tirsdag middag. Krematoriet var fyllt av Imerslunds venner og en så mange fremstående "norske" og tyske personligheter. Det ble en enkel og gripende høytidelighet. Ved båren holdt fire unge nordmenn vakt - to frontkjempere og to sivile med norske flagg. Frontkjemperen og dikteren Karl Holte leste rim fra Håvamål og fylkesmann Hans S. Jacobsen holdt talen ved båren. Han tegnet et vakkert og levende billede av dikteren, frontkjemperen, faren og vennen Per Imerslund. Etter Jacobsens tale leste advokat Albert Wiesener fra Håvamål og båren ble senket til tonene av "Ja vi elsker".

FOSTERFORDRIVELSESSAK.

12.30. Lagmannsretten i Stavanger har behandlet en større fosterfordrivelsessak. En dame i 40 års alderen var tiltalt for fosterfordrivelse i en rekke tilfeller. Tiltalte erkjendte seg straffskyldig og ble dømt til ett års fengsel og ti års tap av stats - borgerlige rettigheter.

ANDRE POLITISAKER.

Drammen. En gårdbruker fra Vestre Viker er ved Ringerikes prisrett dømt til 90 dagers fengsel, 300 kroner i bot og 1800 kroner i inndragning for å ha slaktet og solgt ialt 22 dyr uten forsyningsnemndas tillatelse. Etter pålegg fra "næringsdepartementet" ble dommen påanket til prislagmannsretten som forhøyet straffen til 8 måneders fengsel. Inndragningen ble som tidligere, men boten ble nedsatt til 50 kroner.

POSTFORBINDELSEN MED UTLANDET.

12.00. "Generaldirektoratet for Postverket" melder at det nu atter er høve til å sende brev - og pakkepost fra Norge til Italia, San Marino og Vatikanstaten.

RIKSTINGFRIMERKET.

12.00. "Generaldirektören for Postverket" meddeler at det effektive opplag av "rikstingsfrimerket" som var tilsalgs i postverkets frimerkesalg til samlere til den første desember d. å. er 826.000 merker.

STATUE OVER PROFESSOR BIRKELAND.

12.00. Billedhuggeren Dyre Vå har tatt opp planene om å lage en statue over en av Kjukans grunnleggere, professor Birkeland Kunstneren har allerede laget et gipsutkast som er forelagt myndighetene. Sam Lyde har tidligere fått sin statue, som står på torvet i Kjukan og hvis planene går i orden vil professor Birkelands stayue bli plassert ved siden av Lydes.

BILETTPRISENE VED KINEMATOGRAFENE.

18.00. Som følge av forhöyet kinomatografskatt har prisdirektoratet gått med på en forhöyelse av billettprisene ved kinematografene.

Nuværende pris kroner 1.30 kan forhöyes til kr. 1.50.

Nuværende pris kr. 1.60 kan forhöyes til kr. 1.80.
Nuværende pris kr. 2.00 kan forhöyes til kr. 2.20.
Nuværende pris kr. 2.25 kan forhöyes til kr. 2.60.
Nuværende pris kr. 2.60 kan forhöyes til kr. 3.00.
Nuværende pris kr. 3.00 kan forhöyes til kr. 3.40.
Nuværende pris kr. 3.25 kan forhöyes til kr. 3.80.
Nuværende pris kr. 4.00 kan forhöyes til kr. 4.60.

Prisforhöyelsene kan settes i verk fra og med den 20de desember 1943.

Barn under 16 år skal ha adgang til etter middagsforestillinger for halvparten av de ovenfor nevnte priser.

Sturrlasson.

SKÖYTELÖPERNE BEGYNNER TRENINGEN.

18.00. Ved henvendelse til sköytdavdelingen i "Norges Idrettsforbund" får en foreløpig opplyst at følgende topplöpere fra siste sesong har negynt treningen: Hans Egnestangen, Finn Hodt, Yngvar Hansen, Öyvind Wolff, Godtfred Berntsen og Björn Johannessen. Det er således all grunn til å tro at det blir skarp konkurranse i sesongens hurtigläp som innledes i Gjövik 1ste og 2den januar.

DÖDSFALL.

13.00. Höyesterettsadvokat Arthur Skjelderup, Oslo er avgått ved döden 69 år gammel. Ved siden av virksomheten som jurist deltok Skjelderup meget i det kommunale liv i Oslo. Han var i årene 1910-14 formann i Oslo Konservative Forening, I 1912 viseformann, i 1913 formann i skolestyret. Han satt i en årrekke i bystyret og formannskapet og var i perioden 1913 - 16 stortingsvaramann for Hammersborg krets. Han var også i flere år Oslo kommunes advokat.

Telefonkontrollör Harald Halvorsen, Östre Aker er avgått ved döden, 66 år gammel. Halvorsen var födt i Aker, I 1898 fikk han ansettelse i Oslo telefonanlegg, hvor han ble kontrollör i 1911. Halvorsen deltok meget i det offentlige liv og var bl.a. medlem av Akers formannskap og herredsstyre likesom han fra 1922 var stortingsmann, valgt av Arbeiderpartiet. Han var med i flere kommiteer og utvalg og satt bl.a. i en årrekke som formann i post - telegraf - og kystfartskommiteen.

DÖDSULYKKE I BERGEN.

22.00. Mandag ettermiddag skjedde det en dödsulykke på Muralmenningen i Bergen. En gutt på fire år kom under hjulene på en tilhengervogn til en lastebil som kom kjörende. Gutten ble så ilde tilredt at han döde like etter at han var lagt inn på sykehus.

ØKONOMISK OVERSIKT.

13.30.

4 1/2 % stat 1937 k 103 1/2.
4 % stat 1935 k 103 1/4.
3 1/2 % stat 1941 k 104.
3 1/2 % stat 1938 k 103.
4 % Hypotekbank 1938 k 105.
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105.
Creditbanken s 141, k 138.
Kreditkassen s 802 1/2, k 795.
Bjölvefossen s 20 1/4, k 20.
Borregård s 133, k 132.
Elektrokjemisk s 141, k 135.
Hafslund s 697 1/2, k 690. Oms 692 1/2.
Orkla k 280.
Saugbruksforeningen s 1825.
Union s 5.70, k 5.60, oms 5.70.
Agdesiden s 170, k 182 1/2.
Borgestad s 255, k 253.
Bruusgård Kiösterud s 287 1/2, k 282 1/2.
Amerikalinjen s 255, k 247 1/2.
Borgensko s 182, k 180, oms 182-181.
Nordenfjeldske k 192 1/2.
Ivaran s 285, k 280.
Ocean s 315, k 307 1/2. Oms 310.
KosmosII s 260, k 254.
Odd s 245, k 235.
Rosshavet k 330.
Valutanoteringene var uforandret.

Oslo: Indeks for Oslo Börs: Bankaksjer 164.75 (uf), Industriaksjer 196.37 (÷ 0.06), skipsaksjer 254.65 (÷ 0.25), hvalaksjer 186.15 (÷ 0.10).

Stockholm: Eksportforeningens Organ Svensk Utenrikshandel bringer en artikkel om Sveriges valutapolitikk av professor Gustav Åkerman. Han advarer i artikkelen mot at Sverige slutter seg til en internasjonal valutaunion som i större utstrekning hindrer Sverige selv å variere og fiksere valutakursene i overensstemmelse med Sveriges prispolitiske ideer. Hverken Keynes eller Whites planer om en internasjonal valutaunion gir i sin nuværende utforming frihet til dette. I 1930 årene forsökte Sverige to ulike prinsipper i valutapolitikken, nemlig dels å holde det innenlandske prisnivå stabilt og dels å holde valuta - kursene stabile. Valutaen ble forsökt holdt mest mulig stabil i forhold til pund. Det er all mulig grunn til å tro at liknende prinsipper vil bli fulgt etter krigen, hevder professor Åkerman. De mål man setter seg for den innenlandske prisutviklingen, vil på lengere sikt avgjöre hvilke prinsipper man bör velge. Tilslutt hevder professoren at man for å nå dette mål fra tid til annen må foreta forandringer av valuta-kursene.

Stockholm: Beskjeftigelsen innen den svenske træforedlings - industri går ytterligere tilbake, melder Nya Dagligt Allehanda. Foruten innstillingen av ledebåtrafikken er flere momenter kommet til som hemmer produksjonen. I området ved Sundavall er det nå allerede 2500 arbeidere som er ledige innen dette yrke. Forrige år var forholdet at man måtte innsette militære til skogsarbeide.

Fortsatt.

ØKONOMISK OVERSIKT. Fortsatt.

Stockholm: Man har merket en betydelig prisreduksjon på gamle skip i Sverige. Prisen ligger omlag 40 % lavere enn for et år siden, da man venter at det vil bli lettere å skaffe ny tonnasje etter krigen. Det ble nylig solgt et skip på 715 tonn, som forrige år ble omsatt til 425.000 kroner for 265.000 kroner.

NYTT FRA DANMARK.

D.R. 12.30. Omlag 60 kreaturer og 20-30 griser brente inne ved en uthusbrann mandag kveld på eiendommen Hörgård i Dværgtvedt. Brannen var en av de største gårdsbrannen som på mange år har hjemsökt Vendsyssel. Den oppstod ved 17 tiden i låvebygningen hvor man nettopp var ferdig med treskingen og låven var full av korn. På et øyeblikk stod den i lys lue. Slukkingsarbeidet var uhyre vanskelig da det var to kilometer til nærmeste vann. Alle uthusbygninger brente ned mens det lyktes å redde hovedbygningen.

NYTT FRA SVERIGE.

18.00. En styg ulykke inntraff i går kveld i Stockholm. En personbil kjørte i full fart opp på en såkalt trafikkøy som for øyeblikket var full av folk. Fotgjengerne ble slengt overende og syv personer ble stygt skadet. Ambulanser og privatbiler kjörte straks de sårete til sykehus. Føreren av ulykkesbilen som etter hva det opplyses vår beruset forsvandt uten å ta notis av det som foregikk. Han ble senere på kvelden arrestert. Et par av de skadede var ennu idag bevisstløse. En tredje har mistet hukommelsen. Også for de øvriges vedkommende er skaden av alvorlig art.

S.R. 22.00. 1600 estlands-svensker er nu ialt kommet til Sverige, men man venter at dette tall vil økt betydelig da Foreningen for svensker i Utlandet har sökt staten om et bidrag på over 300.000 kroner til hjelp av disse personer.

Kaptein Lävin Johansson er blitt tildelt tapperhetsmedaljen. Under bombardementet av Herøy klarte han sammen med en rormann å få skipet ut fra kaien under stor fare for sitt liv.

S.R. 19.00. Ettersökingen etter de to svenske flygere som forsvandt 10de desember er blitt oppgitt som håplös.

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. E.S.

Fra

Regjeringens Informasjonskontor.

16.desember. Nr.961 Fortrolig.

Meldinger onsdag, 15.desember 1943.

KAMERATAFTEN I HIRDENS FLYKORPS.

14.00. Hirdens flykorps arrangerte tirsdag en kamerataften med innbudte gjester fra rikshirden, hirdmarinen og kvinnehirden, foruten representanter for tyske myndigheter.

Korpsföreren talte om arbeidet i året som gikk. Han sluttet med en manende appell til alle om i den kommende til å yte sitt ytterste for hirden og lösningen av de svære oppgaver som beskjeftiger flykorpset.

"Flykorspet står med sitt materiell og sine instruktörer til disposisjon for hele landets ungdom, en ungdom som har alle betingelser for å hevde seg i framtidens lufttrafikk."

Korpsföreren omtalte også det store arbeid som er nedlagt i korpsets lokale avdelinger, og han framhevet spesielt Stavanger og Ålesund som eksempler på dyktig ledelse.

Hirdsjef Möystad talte om de forskjellige ideers oppbygging gjennom tidene og uttalte til slutt sin faste tro på at ungdommen vil finne fram til flykorspets kurser og der finne utlösning for de impulser og idealer som ligger gjemt i all sund ungdom.

Hirdsjefen foretok deretter utdelingen av hirdmerkene til 8 av korpsets medlemmer.

FALSK REKLAME.

13.30. Avisene har ofte inneholdt klage over at forretningene i sine vinduer har utstilt varer med betegnelsen "utstillingsvarer", selv om slike varer ikke finnes i forretningen, og de utstilte varer ikke selges.

Oslo kontrollnemnd har no med "prisdirektoratets" samtykke utferdiget nærmere forskrifter om dette for Oslo.

Det er myndighetenes önske at forretningene også for framtiden skal legge an på å få fyldige utstillinger som også er karakteristiske for vedkommende bransje. En tar bare sikte på å ramme misbruk og å hindre at salgsvarer under betegnelsen "utstillingsvarer" holdes tilbake fra salg.

Under den nuværende vareknapphet er det nödvendig at varene i störst mulig utstrekning kommer til publikum. Forskriftene gir nærmere regler om når utstilte varer kan merkes "utstillingsvarer". Dette kan bare gjöres hvor det foreligger et reelt behov for å merke de utstilte varer på denne måte. Den viktigste regel er at betegnelsen "utstillingsvarer" kan nyttes for gjenstander som det er nödvendig for forretningen å beholde som pröve for senere bestilling, som modell for kopiering eller liknende.

Når det gjelder vanlige standardvarer anses det ikke nödvendig at enhver forhandler har et eksemplar som pröve. Når varene er beskrevet i katalog, vil dette i mange tilfelle være tilstrekkelig for forretningene.

Forretningen har videre adgang til for en tid av inntil fire uker å beholde sine vindusutstillinger urört. Det er i det vesentlige forbudt å ha stående utstilt solgte varer. Tidligere har en ofte i enkelte forretninger kunnet se utstilte möbler, elektriske konfyrer m.v. med betegnelsen "solgt". Blir varene ikke straks levert kjöperen, må de i hvert fall fjernes fra utstillingensplassen. For mange er det alminnelig at salget

(fortsatt)

FALSK REKLAME (fortsatt)

skjer med en viss kvote pr.dag, eller pr.uke.

I slike tilfelle er det adgang til å ha varen utstilt selv om kvoten er solgt. Når varene selges til ubestemte tider, således som f.eks. for silkeströmper, er det ikke behov for, eller adgang til å ha disse stående utstilt med mindre det er nödvendig å utstille en pröve.

En ny viktig regel er at alle utstilte varer enten de er til salgs eller ikke, skal prismerkes som vanlige salgsvarer. Herfra er selvsagt unntatt rene dekorasjonsgjenstander og fantasiutstillinger som i det hele faller utenfor forskriftene.

UTNEVNELSER.

14.30. "Justisdepartementet" har ansatt kontorbetjenten ved Stavanger byretts kontor Heinrich Meyer som kontorfullmektig II ved samme kontor.

"Departementet" har ansatt Karno Olsen som ekstrabetjent ved Brönnöy sorenskriverembete, istedenfor Bergljut Asmö som ikke overtar stillingen.

"Departementet"har ansatt advokat Håkon Magnussen, Voss, som hjelpeaktor ved Voss herredsrett.

Advokat Arne As, Vardö, er antatt som hjelpeaktor ved Vardö herredsrett og Vardö byrett.

NORGES MAKRELLAG.

13.30. Norges makrellag har avsluttet sine möter i Kristiansand. Under behandlingen av prisutregningssystemet for 1943 ble det foreslått at alle tillegg for premiert fangst og distriktstillegg i det östre fiskeridistrikt skal falle bort så lenge krigs- og krigssituasjonen varer. Forslaget ble vedtatt.

Mötet behandler også spörsmålet om aktivt medlemsskap for lagets tillitsmenn og lönnmottakere. Det ble bestemt at vedtektenes paragraf 10 skal opprettholdes. Spörsmålet om hvorvidt åpne båter som driver garnfiske skal höre under O.-C - medlemmer ble livlig diskutert. Saken ble overlatt styret til videre behandling og utredning.

FISKERIMELDINGER.

13.15. Sildefisket: Fra Mo i Rana meldes det om et godt mussafiske mens Innherad melder om ubetydelig mussafiske.

21.30. Forsöksdriveren "Heggholmen" Bulandet var ute i går natt på det vanlige feltet og fikk to storsild med rogn i. Seifiskere på samme feltet fikk gode fangster. De fant sild i seien, men den var svært liten.

Forsökskriveren "Utsira" var ute i natt på sitt vanlige felt men dro opp svarte garn. Disse to forsöksdriverne gjör enda et forsök hver i denne uke.

21.30. "Bergens Tidende"har henvendt seg til fiskerikonsulent Bjerkan for å höre hvilke utsikter det kan være for det kommende stor- og vårsildfiske.

"Antagelig får vi ikke noe innsig för jul i år heller", sier fiskerikonsulenten. "I årene 1917-20 var det en periode med tidlig innsig. Deretter ble det senere og senere og i det siste er innsigene först kommet i januar. Ut fra dette kan jeg tenke meg at fisket kommer sent i gang i år også, men sikkert er det selvsagt ikke. (fortsatt)

FISKERIMELDINGER. (fortsatt)

Derimot er det helt sikkert at vi er inne i en periode med meget sild i sjöen," sier fiskerikonsulenten. "Etterforskningene som avdöde fiskerikonsulent Oscar Sund gjorde i fjord viste at det no er fire rike årganger av ..... tidligere, men årgangen fra 1937 viste seg for förste gang ifjor.

Vi er med andre ord inne i en rik sildeperiode og konsulent Sund på grunnlag av dette, selv om det ikke kom flere gode år i den nærmeste framtid at det vilde være meget sild i sjöen åtte år framover regnet fra sesongen 1942 og 1943.

Hovedtyngden av den sild som er ventende inn til den norske kyst i vinter er således fra 9 til 11 år, dvs. sild som er litt over middelstörrelse.

RAULAND BÖNDENE FÅR JAKT- OG FISKERETTIGHETER.

21.30. Rauland kommune reiste i siste herredstingsmöte en sak som har vakt stor interesse langt utover bygdegrensene. Man vedtok nemlig å benytte pengene som kommer inn ved avgiften ved den siste regulering av Mösvann til å kjöpe tilbake jakt- og fiskerettigheter for böndene i bygda.

"Rauland Dagblad" har snakket med herredsjegermesteren i Rauland om saken som forteller at det i alt dreier seg om ca. 250.000 mål skogvidde som tenkes ekspropriert. Strekningene ligger nord for Hardangervidda henimot fylkesgrensen.

Herredsjegermesteren opplyser til slutt at man har godt håp om å få löst saken.

POLITISAKER.

14.00. Prisretten i Hamar har dömt en slakter i Stange, som var tiltalt for ulovlig omsetning av kjött og flesk, til 90 dagers ubetinget fengsel, 200 kroner i bot og inndragning av 200 kroner.

21.30. Den 8.desember fant det sted et uhyggelig slagsmål mellom to brödre her i Oslo. Den ene bror slo den andre med en taburett i hode så han fikk brudd på hjerneskallen og måtte innlegges på Ullevål. Det er tvilsomt om han vil stå det over.

Den andre er no anholdt av politiet og idag ble det avsagt fengslingskjennelse over ham.

21.30. I höst drev en mann med å selge gjödsel til forskjellige hageeiere i Aker, men prisen ble for höy. Det kom klage til prispolitiet, og resultatet ble rettssak. Prisretten fant mannen skyldig og dömte ham til 30 dagers fengsel, en bot på 250 kroner, inndragning av 2530 kroner i saksomkostninger.

21.30. Politiet tok for noen tid siden fatt i en annonse i dagspressen hvor en sykkel var frambudt til salgs for 300 kroner. En sakkyndig satte sykkelens verdi til 150 kroner.

Den skyldige ble av politiet forelagt en bot på 600 kroner som han nektet å vedta. Prisretten har no stadfestet boten og dessuten ilagt mannen 50 kroner i saksomkostninger.

DÖDSFALL.

22.00. Apoteker H.W.Fosse, Vestre Aker er avgått ved döden. Han var födt i Tromsö og tok apotekereksamen i 1883. Fosse drev i mange år Egersund apotek og innehadde siden 1919 apoteket Idun i Oslo. Apoteker Fosse har bl.a. vært meget benyttet i sin stands organisasjonsvirksomhet.

AT-KONSERTEN I COLOSSEUM I KVELD.

24.00. Bortsett fra noen lokale konserter og enkelte oppförelser i Studenterlunden i Oslo har arbeidstjenestens musikere ikke vist seg altfor meget for publikum, og når de no plutselig står på en scene 'Veltre net' fastsammensveiset under en bestemt o dyktig taktstokk, og med et krevende program, da forstår en hvilken utvikling arbeidstjenesten har gjennomgått i den siste tiden.

Den store konsertkvelden igår i Colosseum hadde selvsagt samlet fullt hus. AT-ungdom, foreldre og interesserte fyllte benkeradene og midt blandt dem alle satt æresgjestene,"ministerppresident" Quisling, "ministrene" Stang og Lippestad m.fl.

Skingrende trompetfanfarer hilste æresgjestene da de inntok sine plasser.

"General i Norges Arbeidstjeneste", Frölich Hanssen, gikk opp på podiet og orienterte i korte klare ord om arbeidstjenestens ideer og mål.

Han begynte med å önske "ministerpresidenten" og æresgjestene velkommen.

"Det er en eiendommelig dag for AT i-kveld,"sa "generalen" videre. "Det er nöyaktig to år siden den store AT-paraden i 1941 som ble avsluttet med en underholdningsaften her i Colosseum. Dengang strevet vi svært for å få tak i de rette kunstneriske krefter. Siden dengang har arbeidstjenesten utviklet seg meget.

Vi har hatt meget å gjöre i alle deler av landet vårt fra nord til sör fra öst til vest. Landets höyeste leder har gitt oss anledning til å bygge ut arbeidstjenesten i ro og fred. Den skepsis som mötte oss til å begynne med har veket plassen for en forståelse overalt hvor AT gjör positivt arbeid.

Målet vårt er allikevel å skape en kraftig og sund ungdom som er villige til å ofre noe for Norge, ungdom som har kjærlighet til Norge og det folk de tilhörer.

Vi har mange kilder til styrke og sunnhet her i Norge. Det gjelder for oss alle at vi finner frem til disse kildene. Det er dette vi har arbeidet med i de to årene som er gått siden vi sist möttes her. Vi har sökt å finne kjernen i folket vårt, for det må sås med god sed hvis hösten skal bli försteklasses.

Denne tanken skal vi gi videre til barna våre, til ungdommen som vokser opp og som skal bygge videre på den. En av de oppgaver vi har påtatt oss er musikken. Musikken representerer for oss i AT et bindeled mellom åndens og håndens arbeid.

Spör ikke bare etter hvor mange meter gröft vi har gravd eller hvor mange poteter vi har borget, spör også etter hvor mange glade gutter og gjenter vi har som har mot i brystet og kjærlighet til sitt folk" sa "generalen" til slutt.

Umiddelbart etter satte AD (3) Musikkorps med AT defilermarsj av Thv.Lammers med komponisten som dirigent. AT-gutter og gjenter sang med.

En AT-gutt leste deretter en prolog hvoretter musikkorpset under Trygve Bræins dyktige taktstokk spilte Johan Svendsens rapsodi nr.4 og overture av Carl Maria von Weber.

En AT-mann leste et lite dikt fra leirlivet i AT. AD (3) Musikkorps spilte så Mozarts krevende ouverture til Figaros bryllup og en fantasi over Lehar-melodier som höstet kraftig bifall.

Deretter oppförtes Griegs "Landkjenning" for kor, solo og orkester. Kvinnelig ATs lederskole på Nermo opptrådte med endel vakre småsanger og til slutt samlet alle musikerne - 110 i tallet - seg på scenen og framförte Remontouverturen og Verdis kjente toner fra operaen "Aida. Musikkinspektör Lammers dirigerte.

(fortsatt)

AT-KONSERTEN. (fortsatt)

Etter at Øyvind Lindeberg hadde lest en epilog, spilte det store orkestret til slutt første vers av "Ja, vi elsker" mens hele salen reiste seg og sang med.

Inntekten av konserten går som kjent uavkortet til trengende barn i Oslo og stilles til rådighet av Oslo bys ordfører.

ALVORLIGE KJØRELULYKKER I TRONDHEIM.

23.30. I 1943 er det hittil i Trondheim inntruffet 12 dödsfall som følge av kjöreulykker. Det er et bemerkelsesverdig höyt tall her i byen, og hovedårsaken er naturligvis blendingen. Under slike forhold er det innlysende nödvendig å utvise den störste forsiktighet, ikke bare av dem som kjörer men også av fotgjengerne, skriver "Adresseavisen".

AVSLÖRING AV HEIMEBRENNERI.

23.30. Politiet i Trondheim avslörte forleden et reir av heimebrennere i midtbyen. Man kom over et hus hvor produksjonen foregikk for fullt i alle etasjer. Ved ransakning beslagla politiet satsfordig heimebrent og apparater. Tre av heimebrennerne har fått seg forelagt böter på tilsammen 2500 kroner.

FLERE ARRESTASJONER I SVERIGE.

21.30 & S.R.19.00. Foruten de 8 personer - en nordmann og sju svensker - som ble arrestert lördag for ulovlig underretningsvirksomhet ble idag ytterligere to personer anholdt i samme sak.

Det dreier seg om en svensk sjömann som har drevet spionasje og en ungarsk statsborger, anklaget for ulovlig underretningsvirksomhet. Svensken har innrömmet at han har gått en fremmed makts ærend, og at han mot godtgjörelse har gitt informasjon om militære og politiske forhold i et kregsförende land.

Hans virksomhet har til dels vært rettet mot Sverige.

Ungarerens virksomhet har ikke vært rettet mot Sverige. Han har innrömmet at han har gitt sine oppdragsgivere opplysninger av militær og annen art i krigsförende land.

To svenske borgere som befinner seg på frifot, kommer til å bli stevnet for retten i samme sak.

SVENSKE SKÖTÖISHANDLERE ANKLAGET FOR RASJONERINGSOVERTREDELSER.

D.R.21.45. Omlag 1000 skotöishandlere i Sverige er implisert i en sak om overtredelse av rasjoneringsbestemmelsene for skotöi og liknende.

OSLO STUDENTENE.

S.R.19.00. Fra tysk hold i Oslo bemerktes det at flere kontingenter av de arresterte studenter er sendt til Tyskland. Kun et lite antall norske studenter er sendt til tysk konsentrasjonsleir, og derimellom ingen medisinere. (Rapporten var utydelig grunnet på dårlig mottakelse).

S.R.19.00. Lærerrådet ved Göteborg Högskole har besluttet å sende et forslag til regjeringen om avbrytelse med Tyskland, vitenskapsmessig set, såfremt [illegible] råder der.

2 SVENSKER ARRESTERT I NORGE.

S.R.08.00. To svenske statsborgere sitter for tiden arrestert i Norge.

De er kaptein Allan Larsson på dampskipet 'Kronan' og en til av skipets besetning. 'Kronan' kom for en tid siden til en havn i Norge med en last poteter for Nasjonalhjelpen. De to svensker ble anholdt fordi de ble beskyldt for å ha hatt med seg private brev og matpakker utenom lasten.

Enno igår hadde ingen av de to anholdtes slektninger fått noen underretning om arrestasjonen. Den svenske konsul på stedet har forsökt å få de arresterte löslatt men uten noe resultat.

SVENSKE REPRESENTANTER TIL AMERIKA.

D.R.12.30. Representanter fra Svensk Exportforbund og Svensk Industriforbund vil reise til Amerika i nærmeste framtid ombord et svensk exportskip som seiler til Canada for å brukes i trafikken til Grækenland.

De vil reise tidligst på mandag.

NORSK EMIGRANTREGJERING KRITISERER ENGELSK UTENRIKSPOLITIKK.

O.R.12.00. Störstedelen av den norske emigrantregjering har no fått öynene opp for de tomme löfter som er gitt i den engelske hjelpepolitikk. Man hörer bestandig klager over den engelske riksstyrelses manglende forståelse.

Således uttaler formannen for sjömennenes forbund, Ingvald Haugen, seg i skarpe vendinger om Englands utenrikspolitikk, og sier bl.a. at Norge ved krigens utbrudd hadde verdens 4de störste handelsflåte, men ved krigens slutt vil denne flåten bli redusert til 10de klasse.

Alle engelske erklæringer om de enkelte lands gjenvinnelse av sine respektive eiendeler nevner ikke noe om den norske handelsflåten.

VANNTÅRN SPRENGT I LUFTEN.

D.R.12.30. Vanntårnet ved Söndermarken på Frederiksberg ble inatt fullstendig sprengt i luften. Noen nærstående treer fallt om og sperret trafikken på Roskildevei.

Sprengningen av vanntårnet vil ikke medföre noen særlig uleilighet for beboerne på Frederiksberg, med unntakelse av, at man visse steder vil finne det vanskelig å kontrollere vanntrykket.

TEGLVERK BRANT TIL GRUNNEN.

D.R.12.30. ?.. Teglverk i Nord-Sjælland brente igår ned til grunnen, så kun skorstenen stod tilbake i ruinene. 70-80 arbeidere vil no bli uten arbeid. Noen uerstattelige maskiner gikk tapt og et stort parti dansk tobakk som var sendt fra en köbenhavnsk tobakksfabrikk for å bli törret på teglverket.

En mener brannen skyldes en utæthet i ovnen.

SPERRETIDEN I ÅRHUS OPPHEVET IDAG.

D.R.12.30. Fra og med idag, onsdag, oppheves sperretiden i Århus. Den har varet i 25 dager.

NY REDNINGSMOTORBÅT P. SKAGEN.

D.R.21.45. Idag blir det innsat en ny motor-redningsbåt på Skagen. Det er den eneste redningsbåt i Danmark som har radiopeilеapparat o. radiotelefon. Redningsbåtens motor er på 22 h.k.

ANKLAGE MOT HORSENS REDERI.

D.R.21.45. Ved Horsens Sjöretsforhör blir der i disse dager reist anklage mot Horsens Dampskipsselskaps direktör, Björn Finsen og kaptein Fr.Hansen for å ha seilet et av sine skip på ruten Horsens-Samsö-Kalundborg med passasjerer gjennom sommeren 1943.

De anklagede påstod at de trodde trafikken var lovlig og at offentligheten billiget den, fordi det på den tid ikke var noen ordinær skipsfart på Horsens-Samsö ruten.

Dampskipsselskapet vil bli ilagt en stor bot.

TETT TÅKE I NORD-JYLLAND.

D.R.21.45. I kveld mellom klokken 17.00 og 18.00 senket seg en tett tåke over Aalborg og Nörre-Sundby. All trafikken ble innstillet. Det skjedde en rekke småuhell.

DANSK RUTEFLY FORSINKET GRUNNET PÅ VÆRFORHOLD..

D.R.21.45. Ruteflyet København-Rönne, som skulde ha returnert tirsdag fra Rönne, er forsinket grunnet på dårlige værforhold. Det ventes at flyet vil forlate Rönne i morgen klokken 09.00.

KOMMENTAR OM ILLEGALE BLADE.

D.R.21.45. Ordet "illegal" över på alle en særlig tiltrekningskraft, især på de unge - det minner om sammensvergelser og mystikk - og det benytter våre fiender seg av.

Det er ingen tvil om at bagmennene, som er dirigert fra London og Moskva og som utgir disse illagale bladene, også står bak begivenhetene den 29.august.

Enhver vet at pressen i krig ikke kan skrive om alt - således der det overalt i verden og ikke minst i England. Man kan her bare nevne det eksempel at enhver viste at Churchill, Roosevelt og Stalin möttes i Nord-Afrika om tirsdagen, alle viste det med unntakelse av englendene som ikke fikk det å vite til den neste dag, onsdagen.

I vårt eget land har vi det eksempel, at radioen har innstillet sine værmeldinger fordi fienden kan dra nytte av dens slags opplysninger. Dette er kun en av mange av de meddelelser pressen ikke kan offentliggjöre - og det er meddelelser som disse som den illegale presse gjör bruk av.

Det er derfor at mange mennesker tror den illegale presse er bedre orientert, og ikke kontrollerer om nyhetene er sanne eller bare uhyrlige påstander, hvis eneste formål er å ophisse leserne og spre uro.

Her kan man nevne at bladet "Land og Folk" den 9.oktober 1942 skrev at rasjonene i Tyskland skulde forhöyes grass i at landbruket der hadde hatt det verste år på lange tider. Ekstrarasjonene måtte derfor komme fra Danmark. Det ble også nevnt at tyskene vilde begynne tvangsutskrivning av danske arbeidere til Tyskland og de besatte östlige områder. Det er ikke et gran av sannhet i alle disse påstander. Man må her tenke på ordspråket som sier: "Papiret er [illegible]dig."

ØKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser:

4 1/2 % stat 1937 k 103 1/2
4 % stat 1935 I k ?
3 1/2 % stat 1941 I k 104
3 1/2 % stat 1938 I k 103
4 % Hypotekbank 1938 k 105
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105
Creditbanken s 141 k 138
Kreditkassen k 800 oms.800
Bjölvefossen s 20 1/4 k 20
Borregård s 133 k 131
Elektrokjemisk s 140 k 135
Hafslund s 697 1/2 k 690
Orkla s 290 k 280
Saugbruksforeningen s 1825 k 1825
Union s 5.70 k 5.60
Agdesiden s 170 k 162 1/2
Borgestad s 255 k 252 1/2
Bruusgård Kiösterud s 287 1/2 k 282 1/2
Amerikalinjen s 252 1/2 k 250
Bergenske s 181 k 180
Nordenfjeldske s 181 k 192 1/2
Ivaran s 287 1/2 k 280
Ocean s 315 k 307 1/2
Kosmos 2 s 260 k 259
Odd s 245 k 235
Rosshavet k 330.
Valutanoteringene var uforandret.

ANHOLDELSE VED ÅRHUS UNIVERSITET.

D.R.18.35. Politiet anholdt i går undervisningsassistent ved Århus Universitet, Axel Folke (?), som var mistenkt for å ha deltatt i sabotasje. En del sprengstoff ble funnet i hans hjem ved en husundersökelse.

VANNTÅRNET PÅ FREDERIKSBERG BAKKE.

D.R.18.35. Undersökelser har nu vist at det var en sprengstoff bombe som var årsaken til ödeleggelsen av vanntårnet på Frederiksberg bakke i morges klokken 4. Saken er stadig under behandling.

DEN DANSKE SJÖMANNSKIRKE I HAMBORG I RUIN.

D.R.18.35. Formannen for danske sjömannskirker i utlandet, pastor Krarup, Horsens, har mottatt meddelelse om, at sjömannskirken i Hamborg er blitt fullstendig ödelagt under et luftangrep på byen. Begge prestene ved kirken er i god behold.

UTGANGSFORBUDET OG AFTENKURSENE.

D.R.21.45. Utgangsforbudet har på forskjellige steder i landet voldt vanskeligheter for kursuselever. Man har no bestemt at personer, som deltar i kurser for mellomskole- real- eller studentereksamen kan innsende en ansökning til undervisningsinspektören for Mellem- og realskoler om tillatelse til å ferdes ute etter sperretiden.

HARDE BÖTER FOR 22 KORNPRODUSENTER.

14.00. Rasjoneringspolitiet i Halden har no ilagt 22 kornprodusenter fra Öymark böter fra 100 til 1000 kroner for å ha levert for lite korn til statens kornforretning. En kvinnelig kornprodusent i Berg, som i to år har levert for lite korn, fikk 800 kroner i bot, subsidiært 90 dagers fengsel. En gårdbruker fra Berg fikk 1000 kroner i bot for samme forseelse.

TYVSLAKTNING I DRANGEDAL.

12.30. Ved herredsretten i Drangedal er tre personer som var satt under tiltale for tyvslaktning av en sau, idömt henholdsvis 100, 120 og 45 dagers fengsel.

[illegible] TYVSLAKTNING.

12.30. Statskonsulent Seland forteller i en samtale med Vardøn at 23 sauer i sommer ble borte fra hans distrikt i Hovradalen, som talte et tusen og 25 dyr. Dette resultat er etter statskonsulentens utsagn bra, og det ser ut til at det under de noværende forhold er tryggere å ha sauene langt inne i fjellet på sommerbeite, enn i lavlandet nær den mere bymessige bebyggelse, hvor tyvslaktning er mere alminnelig.

JULEFLESKET FORSVANT.

12.30. En familie i Stokke, som var fraværende fra heimen et par timers tid, er blitt berövet alt sitt juleflesk, omlag 25 kilo. Man er enno ikke kommet på spor etter tyvene.

ENNO TO ARRESTASJONER I HEDRUM.

12.30. I forbindelse med den store tyverisak i Hedrum har lensmannen ytterligere arrestert to personer, som er implisert i en rekke större forbrytelser. I alt er det no arrestert 6 mann. Etter hva politiet opplyser er enda en stor tyverisak under oppseiling i Sandefjord-distriktet.

REGULERING AV EN DEL AV SANDEFJORD.

12.30. Sandefjord byting vedtok i 1938 ny reguleringsplan for byens nedre del, utarbeidet av professor Sverre Pedersen.

Ordföreren besluttet i bytinget i går at spörsmålet om regulering av dette sentrale strök av byen og byens hovedtrafikkårer bör tilpasses et rådhus på det noværende Folkets Hus tomt, eller anvendelse av Sandefjord Bads societetsbygning som administrasjonsbygning.

Ordföreren besluttet å anta nödvendige arkitekter til byens reguleringsplan.

UTNEVNELSE I SVERIGE.

12.30. Stockholm: Den hittilværende svenske Charge d'Affaires i Sofia, Sven Allard, er etter hva det offisielt meddeles utnevnt til sendemann i Chungking.

DÖDSULYKKE I HAMAR.

12.30. Ved 15.tiden i går hendte en dödsulykke i Strandgaten i Hamar. En sytten år gammel gutt, Magnus Holt, fra Trysil stod ved fortauskanten da han ble påkjört av en lastebil, som kom mot ham i full fart. Den forulykte ble öyeblikkelig brakt til sykehus, hvor han i går kvold avgikk ved döden.

TYVERI AV RASJONERINGSKORT.

12.30. Sör-Hedmark prisrett behandlet i går saken mot korttyvene fra Vang og Stange forsyningsnemnder i november-desember 1942 og april 1943.

Tiltalen gjalt utelykkende den rasjoneringsmessige side av saken, idet tyveriet, som ble begått av tre menn, allerede tidligere er pådömt i retten.

Av de tiltaltes forklaring gikk det fram at störstedelen av de stjålne merker er omsatt på svartebörsen til höye priser. Pengene som "forretningen" innbrakte, ble brukt til pokerspill.

Dommen löd på 5 års fengsel ubetinget, 3000 kroner i bot og inndragning av 25 kroner for hovedmannen, Magne Engs vedkommende.

Tiltalte nr. 2, Asmund Howard Melby ble dömt til 8 måneders fengsel, 800 kroner i bot og inndragning av 600 kroner.

I domspremissene understreket dommeren at han ved straffeutmålingen hadde tatt hensyn til at Engh er den drevne og forherdede forbryter som har forstått å få de andre med seg.

At Melby straks brente opp den bunken med rasjoneringshefter som han fikk og således unndro dem fra omsetning, viser at det forbryterske sinnelag hos ham ikke er utviklet. Ved sin forbrytelse har Engh brakt uorden inn i samfundets kontroll, av visse begrensede rasjonerte varemengder, og mange personer er takket være ham fört inn på forbryterbanen.

FOR HÖY PRIS FOR SILD.

14.00. En fiskehandler i Drammen kjöpte for en tid siden 50 tusen kilo sild fra en leverandör i Bergen, og forsökte å selge dem på Östlandet til en pris som lå langt over det lovlige.

Prispolitiet ble oppmerksom på affæren, og störsteparten av sildepartiet ble beslaglagt. Ved prisretten i Drammen er fiskehandleren no idömt fire måneders ubetinget fengsel, fem hundre kroner i mulkt og et års tap av retten til å drive fiskeforretning, forteller "Drammens Tidende". Selgeren i Bergen får også et oppgjör med politiet.

ULOVLIG SALG AV KJÖTT.

14.00. En tidligere straffet svarthandlerske i Spydeberg ble i går kveld av prispolitiet i Askim knepet på fersk gjerning. Da politiet kom tilstede, var forretningen full av folk, og på disken lå det en partert gris og en mengde kjött.

Svarthandlersken har solgt kjött og flesk til meget höye priser, og omsetningen har vært stor. Tre sekker med kjött ble beslaglagt. Det er ikke bare folk fra distriktet som har besökt forretningen , også Oslo folk har vært faste kunder. Svarthandlerske n og flere andre personer sitter no arrestert.

SJØMANNSSENDINGEN.

23.30. En rekke jule- og nytårshilsener ble utsendt til norske sjømenn ikveld, bl.a. til:

Lauritz Markussen fra Ole Markussen, Hareiddal.

Alf Gustav Olesen fra Gustav Andreassen.

Paul Bang fra Gustav Bang

Bergemann Anders Sjöberg fra Ingrid Sjöberg.

Kaptein Thorad Meyer fra Anne Thorad Meyer

Maskinmester Andreassen fra Constance Andreassen Haugeland.

Leif Harald Nielsen fra familien i Stavanger.

Frederik Olav Grön fra familien i Stabben

Alf Larsen fra familien i Narvik.

Styrmann Sofus Konrad Borgen fra Hansen, Holmestrand.

Styrmann William Olsen

Kaptein Reidar Vagn Olesen og

Kaptein Björn Olesen fra familien i Oslo.

Styrmann Marinus Mageröy

Skipsförer Bent Wilhelmsen og

Paul Wilhelmsen fra Agnes Olsen.

Harald Haslund Henriksen

Martinus .. Nielsen

Styrmann Sören Richter.

(Alle navnene er stavet fonetisk. Mottagelsen ut[illegible]delig.)

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. A.N.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor

17. des. 1943. Nr. 962. Fortrolig.

Meldinger torsdag 16 des.

MACODY LUND DØD.

24.00. Et telegram fra Farsund seint ikveld forteller at Macody Lund er död på sitt kjære Husan etter lengere tids sykdom, vel 80 år gammel. -

Det er noe naturstridig dette at Macody Lund er död, han som var en kampens mann framfor noen annen og som alltid var i aktivitet på ett eller annet felt hvor han fant oppgaver verdig sin sunne fornuft og sine glimrende evner. Macody Lund hadde alltid tusen jern i ilden, og han har bedre enn de fleste realisert det kjendte ordspråk: "Homo sum, Humani Nihilame Llienum Puto", (jeg er et menneske og anser intet menneskelig som fremmed for meg). Alt interesserte Macody Lund, alt ville han forsöke og alt måtte innordne seg under hans vidtfavnende men sterkt særpregete geni. - Etter å ha studert filosofi og kulturhistorie i København, Berlin og Paris, ble Macody Lund i 1882 stortingsstenograf, en stilling som han skjøttet på en ypperlig måte i hele 16 år. I 1898 grunnla han Farsund og Oplands telefonforretning samtidig som han startet sin egen bokhandel i Farsund. Men hans kulturhistoriske interesse hadde i alle år beskjeftiget han og fra 1903 til 1907 hadde han Houens legat for å drive historisk forsking. I 1908 ble han statsstipendiat og fikk i 1917 statsbevilling til undersökelse av Norges ökonomiske forhold i Middelalderen. Fra 1882 utga han kronologiske tabeller og avhandlinger om fisk, penger, kultur og politikk för og etter 1814. I Vitenskapsselskapets skrifter offentliggjorde han i 1908-9 sine undersökelser over Norges ökonomiske system og verdiforhold i Middelalderen. Etter et foredrag i Vitenskapsselskapet i mai 1915 om det ennetriskesystem ved antikkens og Middelalderens skrak - byninger fikk han av Stortingen i oppdrag å foreta en nærmere historisk dokumentasjon av systemet med henblikk på restaurering av Nidaros Domkirke. Det endelige resultat av disse undersökelser var det store vitenskapelige verk "Ad Quadratum" I og II som kom ut i 1919 og 1928 og vakte voldsom oppsikt både i Norge og i utlandet.

Men - Macody Lund var autodidakt, han kunne ikke legge fram noen doktoravhandling full av sitater som beviste at han hadde lest alt det som professorer og doktorer för ham hadde skrevet. På egen hånd hadde han lest, undersökt, tenkt og forstått og på denne måten erverdet seg levende kunnskaper. Hans prinsipper ble ikke lagt til grunn for domkirkens restaurering, men hans Ad Quadratum blir nu dosert ved en rekke utenlandske universiteter, noe som viser tydelig at denne autodidakt tross all motstand og alle intriger virkelig hadde noe å fare med. Men de såkalte lærde var ikke vant til å goutere en mann som doserte læresetninger som ikke var å finne i böker, og som hadde kunnskaper som han ikke hadde lært på skolen. MacodysLunds livsverk fikk forsåvidt en sörgelig skjebne, men ikke et öyeblikk tvilte han på at han gjennom det hadde rört sakens kjerne, og at det var han som hadde rett mens alle de andre ikke ville forstå. - Det er igrunnen ikke så rart at Macody Lund ble bitter og hans bitterhet kunne gi seg de underligste utslag. Enhver som har hatt den glede å besöke ham på Husan, vil nu med et visst vemod minnes hans mer eller mindre rettferdige utfall mot hær sagt alle mennesker, - for det var ytterst få som i de senere år fant nåde for hans blikk. - I löpet av den korteste samtale kunne han la de fleste av jordens folkeslag passere revy, og han kunne som ingen annen i få velvalgte ord gi den mest treffende karakteristikk såvel av det enkelte land som dets innbyggere. Og - enig eller ikke enig, det var alltid en fryd å lytte til hans enthusiastiske skarpe replikk og sprudlende vidd.

MACODY LUND. Fortsatt.

Macody Lund kan vel sies å være en av de störste orginaler vårt land har fostret, neppe noe navn har vært så omdiskutert som hans. Det har alltid stått strid om Macody Lund og striden vil neppe forstumme fordi om han selv er gått bort. Han var et unntakelsesmennesko, og de fleste unntakelsesmennesckers skjebne ble også ham til del. Men til tross for all motstand stod han fast på sin post og kjemper fir sine ideer til det siste. At han ikke seiret var kanskje ikke hans feil, og det er ikke som seierherre, men som den alltid kjempende mann, mannen som var seg selv under alle forhold, Macody Lund fortsatt vil leve i det norske folks bevisthet.

UKENS FISKEOVERSIKT.

24.00. Fisket i uken som endte den 11te desember var smått. Fetsild fås fremdeles ikke men i Nord - Norge ble det i ststte uke tatt endel småfallen sild. Således hadde noen få bruk tildels bra utbytte i Repparfjord i Vest - Finnmark. Videre ble det tatt noen mer storfallen sild på Malangen i Troms og liknende - men mindre fangster i Sör - Reisa g Katangen.

I Nordland f regikk det litt fiske i Finneidfj rden. I Tröndelag var sildefisket betydelig mindre enn i de nærmeste f regående uker. Det ble tatt n en få fangster i Ofj rd g n en ved Levanger Lenger sör var sildefisket helt ubetydelig. Det övrige kystfisket g bankfisket ser gså ut til å ha vært lite på störstedelen av kysten. Enkelte steder er nu agnmangelen avhjulpet g en venter bl.a. en pgang i Torskefisket så snart agn k mer rundt til fiskerne i Troms og Finnmark. I Vest - Finnmark har t rskefisket riktignok vist n en ökning, vesentlig ved snurrevadsfangst. På Möre og Vestlandet var forh ldene som för med mindre godt fiske.

Norges Makrellag har holdt representantskapsmöte i Kristiansand. Det mötte Lag fem ti representanter for strekningen Svenskegrensen - Stadt. Regnskapet ble referert g godkjent. Av over - skuddet ble det besluttet avsatt 150.000 kroner for tilrettelegging g innkjöp av pakkeplasser langs kysten og 100.000 kroner til pakkeplass i Kristiansand.

POLITIRASSIA I TRONDHEIM RETTER SVARTEBÖRSSPEKULANTER.

24.00. For å se svartebörskandidatene litt nærmere etter i sömmene, foretok ordenspolitiet ved middagstider idag en storstilet rassia i det verste svartebörsströk i Trondheim. Gatene ble sperret, alle personer innenfor området samlet sammen og kjört til politikamret hvor deres forhold ble gjennomgått. Ikke mindre enn 200 personer ble innbrakt. Et flertall hadde heldigvis rent mel i posen og fikk straks gå igjen etterat deres arbeidsforhold var kontrollert. Men det var også svarte- börsagenter i garnet og endel ulovlige varer ble beslaglagt. Alt i alt får en si at politiet gjorde en bra fangst.

FIRE OVERFALL I TRONDHEIM PÅ EN DAG.

24.00. Politiet i Trondheim fikk idag melding om ikke mindre enn fire overfall hvorav tre hadde funnet sted i nedre bydel. Fire navn- gitte personer er anmeldt for to av disse overfallene og det vil ikke bli tatt på dom med silkehansker. Et par av dem er omstreifere. Det dreier seg også om ran. Foruten den brutale ransaffære som hendte igårnatt, fortelles det nu om en mann som ikveld i midtbyen ble overfallt av fire banditter som slo ham i gaten og ranet ham for penger og diverse papirer. Overfallsmennene var etter hva som opplyses noe beruset.

KRIMINALPOLITIET I STAVANGER ER FLITTIG.

18.00. Kriminalpolitiet i Stavanger arbeider med en imponerende fart og energi når det gjelder tyverisaker. I den senere tid har man kunnet notere mange utmerkede resultater. No har man nettop oppklart en rekke innbrudd som er begått i löpet av de siste år i Stavanger. To utenbys menn, litt over henholdsvis 30 og 40 år, er no gjort ansvarlig for ialt 13 innbrudd, tildels av stort format. Det begynte med at de ble pågrepet i en tobakksforretning. Politiet arbeidet videre og mange innbrudd ble oppklart. Det er bevist at karene har gjort innbrudd i en manufakturforretning hvor det ble stjålet varer for flere tusen kroner. Et innbrudd på skattekreverens kontor i Stavanger er også disse karenes verk. Alt i alt har de fått tak i anseelige beløp. Etter hva man forstår vil synderegistret bli enda lenger.

KJÖREULYKKE MED RETTSLIG ETTERSPILL.

18.00. En kjöreulykke i Strandgaten i Hamar forleden som kostet den unge Magnus Holt livet ser ut til å få rettslig etterspill. Sjåfören på den lastebilen som kjörte på Holt er nu siktet for uaktsomt drap, forteller Hedemarkingen. Det er nemlig konstatert at bilen gjorde en usedvanlig stort"sleiv" da ulykken skjedde, og bakdelen av lasteplanet slang helt inn på fortauet og rammet Holt slik at han pådro seg alvorlige skader. Til politiet forklarer sjåfören at det var noe i veien med gasspedallen, men en har misstanke om at bilen hadde for stor fart.

REDNINGSSKÖYTEN I VIRKSOMHET.

18.00. En redningsdåd er atter utfört av en redningssköyte. Forleden ble en mindre motorbåt som befant seg 12 nautiske mil nordvest for Grylleфjord utsatt for havari. Redningssköyten Raghhild Schancke kom tilstede og berget båten som da var uten seil og ikke kunne styres på grunn av maskinskade. Det var tre mann ombord i motorbåten og de ble alle reddet.

KANINTYVERIER.

12.00. Ved forhörsretten i Hadeland forleden ble to gutter dömt til 40 dagers fengsel for kanintyverier. Politiet reknet med at tyvene ville forsöke å selge kaninene på svartebörsen og det ble derfor satt vakt ved buss-stoppestedene for rutebilen til Gjövik. De to guttene ble knepet på denne måte like för bussen skulle gå. På grunn av deres unge alder ble dommen gjort betinget med en prövetid på tre år.

SANDEFJORDS FORRETNINGER ÅPNEDES OM .. LUKKE MELLOM JUL OG NYTTÅR.

18.00. Sandefjord Handelsforenings styre har anmodet de forretningsdrivende innen de forskjellige grupper, unntatt nærings - middelbransjen, om å holde forretningene holt lukket mellom jul og nyttår De kommunale myndigheter ser gjerne at lukkingen gjennomföres da man på denne måte også oppnår en betydelig brensels besparing.

KJENDT PORSGRUNNSMANN DÖD.

18.00. En kjendt mann i Porsgrunnsdistriktet, kjöpmann Isak Sörlie, er död, vel 53 år gammel. Med ham er en virksom forretningsmann gått bort. Han var en söss av den kjente Gjerpenmann Ole Sörlie o hadde drevet forretning i over 30 år i Porsgrunn. I mange år var han bestyrer av Gjerpen og Eidanger Innkjöpsnemnd.

KJENT MANN I KILEBYGDA DØD.

19.00. En av de mest kjente menn i Kilebygda, gårdbruker Halvor Fjeld, er död, 62 år gammel. Han var en av bygdens störste gårdbrukere og skogeiere. Han har gjennom årene deltatt meget i det offentlige liv i bygda.

SVØMMESTEVNE I HALDEN.

20.30. Söndag samles Östlandets beste svömmere i Halden, hvor Halden Svömmeklubb arrangerer sesongens förste innendörsstevne i byens vakre og moderne svömmehall. Ialt 35 svömmere starter. Fra Oslo kommer hele eliten med Karl Christensen, Erik Evensen, Johan Corneliussen, Arthur Andersen, Else og Solveig Fyhn, Anne Marie og Grethe Hvalstad og Björg Hannestad. Av pikene startet Ellen Störon - Riis, Kari Olafsen, Kari Endresen, Else Sandven og Ingrid Arnebergs. Sven Espestrand, Roar Flötre, Brödrene Hvalstad, Guttorm Bremer, Henry Andersen, Harald Möller stiller opp av guttene. Dessuten kommer fem av Drammens beste svömmere, foruten Haldens egne med Mary Velund i teten. Stevnet ledes av Halden Svömmeklubbs formann, kretssvömmeleder Arne Björge.

RÖGDEN DAMPSAG & HÖVLERI GJENOPPBYGGES:

21.00. Som kjendt brente en av Östlandets störste trelastbedrifter, Rögdens Dampsag & Höveri i sommer. Etter hva Glomdalen erfarer er man nu kommet godt i gang med gjennoppbyggingen av saghuset. Man rekner med at arbeidet kan ta til igjen i januar, men å få bruket helt ferdig etter planene lar seg ikke gjöre får etter krigen.

MERKELIG UHELL PÅ FLÅMSBANEN.

21.00. Et merkelig uhell som truet med å anta faretruende dimensjoner, inntraff forleden på Flåmsbanen. 15 arbeidere startet på en av jernbanens tralle oppe ved tokverket for å kjöre nedover dalen. Det viste seg imidlertid at bremsen på trallen ikke virket. Følgen var at den i stadig voldsommere fart rutsjet nedover banelegemet. Trallen stoppet ikke för den kom til Bakvam stasjon, som ligger omtrent midtveis mellom Mödal og Fretheim. I mellomtiden hadde de 15 arbeidere måttet kaste seg av trallen en etter en og mange av dem fikk temmelig alvorlige kvestelser. Noen av arbeiderne fikk så store skader at de straks måtte bringes til sykehus. Det er allikevel håp om at alle slipper fra det forferdelige "dödsrittet" uten varig men, noe som må sies å være litt av et mirakel når man tar i betraktning det ulendte terrenget og den store stigning i övre del av Flåmsdalen.

LÅGENDALSBUSSENE PLAGET AV BLINDPASSASJERER.

13.00. Lågendalsbussene i ruten mellom Larvik og Svartstad har lenge vært plaget av folk som hengerbak på disse bilene under oppkjöringen fra Larvik stasjon. På grunn av stigningen blir farten meget liten her og dette har folk benyttet seg av. Nylig ble to verdifulle kufferter stjålet fra bagasjerummet på denne måten. En har nu under overveielse å sette opp elektriske gjerder bakpå bilene for å unngå tyverier.

SLO SIG IHJEL PÅ ISHOLKEN.

13.00. En livlös mann ble sent igår funnet på et gatekryss i Tönsberg. Det viste seg å være en 44 år gammel skraphandler, Edvard Leifsen, fra Tönsberg. Han hadde fallt på det glatte föret og hadde slått pannen mot en issvull med döden tilfölge.

ÖKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser:

4 1/2 % stat 1937 k 103 1/2.
4 % stat 1935 k 103.
3 1/2 % stat 1941 k 104.
3 1/2 % stat 1938 k 103.
4 % Hypotekbank 1938 k 105.
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105.
Creditbanken s 141, k 138.
Kreditkassen s 805, k 800.
Bjölvefossen s 20 1/4, k 20.
Borregård s 132, k 130 1/2.
Elektrokjemisk unotert.
Hafslund s 697 1/2. k 690.
Orkla s 290, k 280.
Saugbruksforeningen s 1825.
Union s 5.70, k 5.60, oms. 5.60.
Agdesiden s 170, k 162 1/2.
Borgestad s 253, k 252, oms 252 1/2.
Bruusgård Kiösterud s 285, k 281.
Amerikalinjen s 255, k 247 1/2.
Bergenske s 182, k 179.
Nordenfjeldske s 197 1/2, k 192 1/2.
Ivaran s 285.
Ocean s 315, k 305.
Kosmos II s 260, k 252 1/2.
Odd s 245, k 235.
Rosshavet k 330.
Valutanoteringene var uforandret.

VOLDTEKT I ÅTTE TILFELLER:

22.00. En disponent for et entreprönörfirma i Stavanger er tiltalt for voldtekt i åtte tilfeller. Under saksbehandlingen mötte 22 vitner. Han nektet seg skyldig men det er nedlagt påstand om 8 års fengsel og forvaring.

DÖDSULYKKE I FJÖSANGER.

22.00. En 7 år gammel gutt fra Fjösanger ble i ettermiddag overkjört av en rutebil og så ilde tilrett at han döde kort etter ankomsten til sykehuset.

NYTT FRA DANMARK.

22.00. Tåken la seg i formiddag over de ytre distrikter ii Köbenhavn og flere steder var den så tett at trafikken ble fullstendig lammet. Det skjedde mange feilkjörsler opp på fortauene, biler stöttet sammen og spaserende ble påkjört. Omlag 20 mennesker kom lettere tilskade og det ble anrettet megen skade på vogner. På Lyngbyveien og i Valby var tåken tettest. Her måtte politiet rykke ut med större mannskap. I gatekryssene hvor lysene var usynlige overtok politiet veiledingen av kjöringen ved å rope når vognene skulle stanse og pipe i flöyter som tegn på framkjöring.

NYTT FRA DANMARK: Fortsatt.

D.R. 08.00. Passasjerene med ekspresstoget til København ble inatt ca 1 time forsinket på grunn av luftalarm i Nyborg. Passasjerene måtte oppholde seg hele tiden i statsbanenes tilfluktsrom under stasjon.

Ferdselsforbudet i Odense og Naksöe er opphevet fra og med idag.

Radioutsendingene var igår avbrudd over Kalundborg og København fra klokken 1904 og utover resten av kvelden.

S.R. 19.00. I Jylland er flere personer i den senere tid blitt arrestert av de tyske myndighetene. Årsakene til arrestasjonene er ikke kjendt ennu, men det antas at de er i forbinnelse med illegal virksomhet av ett eller annet slag.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R. 19.00. Et tysk fly flöy iformiddag innover svensk område ved Skåne. Flyet forandret kurs og flöy til havs igjen etterat det svenske luftværnet åpnet ild mot det.

De to store amerikanske fly som for en tid siden nödlandet ved örebro ble idag flöyet til Vesterbro. Flyene ble flöyet av de amerikanske besetninger med svansk kontrollmannskap ombord. De amerikanske besetninger vil bli internert.

S.R. 08.00. Et britisk fleremotors fly som igårkveld flöy inn over svensk område ved Karlshamn styrtet inatt ved 1.30 tiden ned ved Småland: 4 mann av besetningen er blitt reddet mens man ennu ikke vet noe om de övrige tre av flyets besetning. Det meldes at de fire flyvere hadde hoppet ut i fallskjerm ca 10 kilometer fra det sted hvor flyet styrtet ned sammen med sine tre kammerater. Man antar imidlertid at de tre befinner seg ett eller annet sted i traktene mellom Blekinge og Småland. De fire meldte seg selv til en gård nær det sted hvor de styrtet ned.

vvvvvvVVVVVVvvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. E.S.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

18.desember. Nr.963 Fortrolig.

Meldinger fredag 17.desember,1943.

BRANN I RÅDHUSGATEN.

13.00. Tidlig imorges er den 300 år gamle bygning Rådhusgaten 11 alvorlig skadet av brann. Da brannvesenet kom fram var det full brann i en innvendig tretrapp fra første til annen etasje.

En gikk straks til angrep på ilden som hurtig ble slokket her, men i den gamle bygning hadde ilden funnet veg til hulrom på flere steder og langs besimsen fortsatte den å ete seg oppover mot en påbygget mansardetasje og overloftet.

Brannvesenet reknet med denne utvikling av brannen og på overloftet var det plasert röykdykkere som skulde angripe ilden når den nådde fram. Det lyktes å hindre ilden i å trenge videre fram men etterslokningen ble et meget langvarig og vanskelig arbeide.

Ialt fem stasjoner deltok i slokningen. Det ble lagt ut i alt elve slanger. Brannsaken ble begrenset til 10-15 meter av bygningens lengde i gateflöyen. I sideflöyen er skaden begrenset til et lagerrom i første etasje og et mindre rom i annen etasje.

En brannmann måtte kjöres til legevakten da håndleddene var oppskåret av glass. Tre röykdykkere holdt på å bli innesperret, men i siste öyeblikk kom de seg ut. Brannårsaken er enno ukjent. Rådhusgaten 11 var forsikret for i alt 557.000 kroner.

LOV OM BEHANDLING AV PRISSAKER.

14.30. "Ministerpresidenten"har den 11.desember vedtatt og undertegnet lov om endring i forordning om håndhevelse av prisbestemmelsene av 28.januar 1942.

I forordningen bestemmes at herreds og byrettens forretninger med prissaker skal styres av særskilte dommere som oppnevnes av"justisdepartementet"

En pågrepet siktet kan framstilles for den ordinære forhörsdommer etter reglene i straffelovens kap.19. Den som oppnevnes som prisdommer skal fylle vilkårene for å bli utnevnt som herreds- og bydommer.

"Justisdepartementet" kan bestemme at en slik dommer skal ha prissakene i flere domsokn, eller at det skal være flere prisdommere i et domsokn. Prislagmannsretten skal bestå av en lagmann og så mange andre dommere som "justisdepartementet" bestemmer. Det oppnevnes vara-menn. Lagmannen skal fylle de krav som gjelder for höyesterett dommere. De övrige dommere i prislagmannsretten skal fylle vilkårene for å bli utnevnt som lagdommere.

Denne lov trer i kraft straks.

NYE TOBAKKSRASJONER.

18.00. Sturlasson. - Ordre S 5125 - följende innrykkes omgående over 60 mm, 2 spalter med ramme og halvrunne hjörner:

Nye tobakksrasjoner.

Avdelingen for proviantering og rasjonering har bestemt at 7.tildelingsperiode for tobakksvarer skal vare fra og med 15.januar til og med 21.februar 1944. (fortsatt)

TOBAKKSRASJONERINGEN (fortsatt)

I dette tidsrom kan det selges og kjöpes på merkene 25 M 25, 26 M 26, 27 M 27, 28 M 28, 13 K 13, 14 K 14, 35 TM 35, 36 TM 36, 27 TM 37, 38 TM 38, 39 TM 39 og 40 TM 40.

På tilleggskort for gruvearbeidere gjelder merkene fra og med T 33 G til og med T 36 G i tiden fra og med 1.januar og til og med 31.januar 1944. Videre gjelder på dette tilleggskort merkene T 37 G til og med T 40 G i tiden fra og med 1.fabruar 1944.

På tilleggskortet for skogsarbeidere gjelder merkene fra og med 31. til og med 34 i tiden fra 27.desember 1943 til og med 23.januar 1944. Videre gjelder på dette tilleggskort merkene fra og med 35. til og med 38 i tiden fra og med 24.januar til og med 20. februar 1944.

Alle de nevnte merker blir ugyldige fra 1.april 1944. Tobakksanvisningene til forhandlerne for 7. periode blir ugyldig fra 15.mars 1944.

Oslo den 16.desember 1943.

Sturlasson.

UTDELING AV RASJONERINGSKORT.

18.00. Sturlasson. - Ordre S 5128. - Följende innrykkes omgående over 45 mm, 2 spalter med ramme og halvrunne hjörner.:

Utdeling av ukerasjoneringskort for uke nr.1.

Som tidligere nevnt i pressen er det gitt en julerasjon av 1 kg havremel. For folk med ukerasjoneringskort skal rasjonen kjöpes mot klipp av ekstramerket 1 G 1 på ukerasjoneringskortet for uke nr.1.

Av mange bedrifter utdeles ukerasjoneringskortene först fredag i den foregående uke. For uke nr.1 vil da kortene bli delt ut julaften med den följe at arbeiderne ikke får kjöpt julerasjonen för etter julehelgen.

Næringsdepartementets avdeling for proviantering og rasjonering har av denne grunn funnet å burde henstille til bedriftene å utdele ukerasjoneringskortene for uke nr. 1 så tidlig i kommende uke at arbeiderne kan få benyttet dem för julehelgen.

Sturlasson.

INTERESSEN FOR UNGHIRDMARINEN STIGENDE.

18.00. Unghirdmarinen har i den siste tid vært omfattet med en stadig större interesse blandt unge norske gutter som har interesse for sjömannslivet. Og oppslutningen om organisasjonen har vært enorm. Etter hvert som medlemstallet i unghirdmarinen vokser, melder kravene seg om et större og bedre instruktörkorps som kan ta seg av opplæringen av guttene i årene framover.

For å dekke behovet for insutrktörer har unghirdmarinen i år opprettet en egen skole som varer i tre år hvor de best kvalifiserte gutter kan få en grundig utdannelse som instruktörer.

Skolen begynte i april måned med opptakelsespröve i Oslo. I sommer har guttene holdt til på Granholmen. Unghirdmarinens övelsesstasjon i Sandefjorden. Her har de fått teoretisk utdannelse samtidig som de har drevet praktiske övelser. Den 9.oktober rykket så guttene inn på förerskolen på Jessheim hvor de skal holde til i vinterhalvåret.

Oslopressens representanter hadde forleden dag anledning til å besöke skolen og följe undervisningen.

(fortsatt)

UNGHIRDSKOLEN. (fortsatt)

I dette første kull deltar over 20 gutter fra alle kanter av landet i alderen 17 - 20 år. Undervisningen er lagt allsidig an med forelesninger, bl.a. norsk, tysk, engelsk, fysikk, kjemi, matematikk, maskinlære, sjömannskap, navigasjon, meteorologi, historie og rettslære.

De fleste av skolens pedagoger har tidligere tjenestegjort i den norske marine som offiserer, og har derfor et eget tak på guttene og undervisningen.

Det er ganske naturlig at turn og gymnastikk inntar en bred plass på skoleprogrammet. Turn og gymnastikk kan drives på det minste skipsdekk og i hvilken som helst vær og en sprek kropp kommer godt med for en sjömann i alle situasjoner.

På skole er det hver dag obligatorisk morgengymnastikk klokken 7 om morgenen og tre ganger i uken er det turnkvelder med trening i frittstående övelser, ringer, svingstang, skranke og hest.

Om vinteren får guttene også anledning til å bruke skiene. Like i nærheten av skolen er det bygget en stor hoppbakke hvor treningen går med liv og lyst etter skoletid. Alt i alt er unghirdmarinens instruktörskole en önskeskole for hver ungdom som interesserer seg for sjöen.

JULEGRATIALE TIL STATSTJENESTEMENN.

18.30. "Finansdepartementet" meddeler: Det skal som en unntagelse for denne gang for 1943 utbetales julegratiale til: Arbeidere i statens tjeneste, med en ukes lönn, statstjenestemenn med grunnlönn på kr. 4000 årlig og derunder og som dessuten har forsörgelsesbyrde, med en kvart måneds grunnlönn. Det skal ved grunnlönnen ikke tas hensyn til pensjonsinnskott, heller ikke til alderstillegg, reguleringstillegg, uniformtillegg o.l.

Tillegg etter forordning av 20.desember 1941 paragraf 8 og andre faste lönnstillegg (herunder tilleggene til politiet og arbeidstjenesten etter "ministerpresidentens" vedtak av 21.oktober 1943) skal derimot regnes med.

For bistillinger utbetales ikke julegratiale. Forsörgelsesbyrden blir å beregne på samme måte som ved utbetaling av reguleringstillegg. Julegratiale skal foruten til samtlige fast ansatte tjenestemenn, også utbetales midleritidig ansatte tjenestemenn med minst 6 måneders sammenhengende tjenestetid.

POLITISAKER.

14.00. Dömmen i den store voldtekssaken i Stavanger mot disponent Alte n, er no falt. Tiltalte ble dömt til 5 års fengsel, retten fant det ikke nödvendig med sikring.

18.30. Toabakkstyveriene har öket betraktelig no innunder jul. I Tromsö er det bare i siste dögn begått tre tobakkstyverier i forretning og lagerlokaler. I et agenturlager var imidlertid tyvene mindre heldige, idet de ble grepet på fersk gjerning mens de var i ferd med å fordufte med hele tre fullstoppede sekker tobakk.

18.30. En omstreifer gikk en dag inn i to hus hvor entredören stod åpen og stjla noen klær. Han er tidligere straffet og er no i Asker forhörsrett dömt til fengsel i ett år. Retten uttalte at tyverier av klær no må straffes på det strengeste.

18.30. Prisretten i Fredrikstad har avsagt dom i en större prissak mot agent Fritz Andne, Fredrikstad. Han var tiltalt for å ha kjöpt inn forskjellige varer for dyrt og ha drevet unödvendig mellomhandel og videre har han solgt en rekke varer,

(fortsatt)

POLITISAKER (fortsatt)

særlig matvarer til större bedrifter og kontorer til urimelige priser. Mannen ble dömt til fengsel i ett år og tre måneder, en bot på 500 kroner samt inndragning av 13.600 kroner og fradömt rettentil å drive erverfsvirksomhet som handlende og agent for egen regning i tre år.

Domfelte har vedtatt dommen.

13.30. En av våre mest kjente innbruddstyver har i dag stått for byretten tiltalt for innbruddsforsök på Grönland. Han er tidligere straffet 18 ganger og fra 1920 tilsammen holdt til 9 1/2 års fengsel plus fem års sikring. Han ble denne gangen dömt til tre års fengsel, men da han mente seg uskyldig dömt, appellerte han til lagmannsretten.

DÖDSULYKKER.

13.30. Som tidligere meddelt druknet fra Upman og hennes datter i går kveld på Öymarksjöen i Östfold. Det meldes no at likende ble funnet ved 11.tiden i formiddag etter iherdig sökning.

13.30. For en tid siden hendte en sörgelig ulykke på Tordenskioldsplass i Oslo. En dame ble overkjört av en drosje og döde like etter. Sjåfören har no stått for byretten tiltalt for å ha kjört uforsiktig og for ikke å ha brukt tilstrekkelig lys.

Han ble dömt til en bot på 300 kroner subsidiært 30 dagers fengsel og 30 kroner i saksomkostninger.

ÖKONOMISK OVERSIKT.

13.30. Aksjekurser:

4 1/2 % stat 1932 I s 104 k 103 1/2
4 % stat 1935 I k 103
3 1/2 % stat 1941 I k 104
3 1/2 % stat 1938 I k 103
4 % Hypotekbank 1938 k 105
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105
Creditbanekn s 141 k 138
Kreditkassen s 805 k 800
Bjölvefossen s 20 1/4 k 19 3/4
Borregård s 131 k 130
Elektrokjemisk s 140 k 135
Hafslund s 700 k 690
Orkla s 290 k 280
Saugbruksforeningen s 1825
Union s 5,70 k 5,60
Agdesiden s 170 k 162 1/2
Borgestad s 285 k 280
Bruusgård Kiösterud k 390
Amerikalinjen s 255 k 247 1/2
Bergenske s 181 k 179 oms 180
Nordenfjeldske s 195 k 192 1/2
Ivaran s 288 k 280
Ocean s 310 k 305
Kosmos II s 257 1/2
Odd s 245 k 235
Rosshavet k 330.

Valutanoteringene var uforandret.

ENGELSK BOMBEFLY STYRTET NED I SVERIGE.

O.R.12.00 Det meldes fra Stockholm at et engelsk 4-motor bombefly i går kveld styrtet ned i nærheten av Alsund (?). Besetningen, som hoppet ut med fallskjermer, ble anholdt.

SVENSK SKIP GRUNNSTÖTT.

S.R.19.00. Det svenske skipet "Skedne"(?) löp i dag på grunn ved Leberget på ruten Göteborg-Landskrona. Grunnstötningen var et resultat av forsök på å unngå kollisjon med et motgående skip.

DEN SVENSKE LEGASJONS YRKE I BERLIN FORTSETTES UAVBRUTT.

D.R.12.30. Den svenske legasjon i Berlin innstillet ikke på noe tidspunkt sitt arbeid, trass i at legasjonens bygninger ble ruinert under luftangrepene. Inntill man fant andre lokaler ble forhandlinger ført under åpen himme de förste dager etter luftangrepet.

ÖVELSESSKYTNING I DANMARK.

D.R.12.30. Ritzaus byrå meddeler at man i morgen mellom klokken 08.30 og 11.00 vil foreta övelsesskytning fra östkysten av Amager, Dragör og andre steder på öresundskysten. Kun viktig nærtrafikk vil bli tillatt å seile gjennom og tillatelse hertil må först innhentes fra havnebetjenten.
Annen trafikk kan kun seile igennom på egen risiko.

BOMBENEDKASTNING NÆR NYBORG.

D.R.12.30. Nyborg hadde sin annen luftalarm i går kveld fra klokken 21.00 til kl.22.09. En spreng-bombe ble nedkastet på en mark ikke langt fra Nyborg. i nærheten av Tosbölle (?).
Ingen personer kom til skade, men en mengde vinduer ble knust i nærliggende hus og en del elektriske ledninger ble ödelagt.

DANSK RADIO AV LUFTEN.

D.R.18.35. Statsradiofonien avbröt sine utsendelser idag mellom klokken 12.56 og 14.19.

TÅKEN I KÖBENHAVN.

D.R.12.30. Det opplyses at tåken i Köbenhavn de siste dager er den tetteste man har opplevd siden 1921.

DANSK LANDBRUK MANGLER ARBEIDSKRAFT.

D.R.18.35. Arbeidsministeriet utsendte i dag en meddelelse om landbruksarbeiderne som for tiden går over til entreprenörarbeide i Jylland.
Det sies her at man har truffet en ordning hvorved entreprenörer er forpliktet til ikke å anta arbeidere som har beskjeftigelse ved landbruket, likesom de må gi en fortegnelse over de arbeidere de beskjeftiger no, og hvis der mellom dem finnes landbruksarbeidere er arbeidsanvisningskontoret berettiget til å sörge for at disse blir avskjediget og sendt tilbake til landbruket

DANSK KOMMENTAR OM SABOTASJE.

D.R.18.35. Det mest fremtredende trekk hos de danske sabotörer er at de mangler planmessighet i sitt arbeid. Det er dette som gjör at det, i motsetning til de andre besatte land, er så vanskelig for de tyske myndigheter å benytte de alminnelige metoder til å motvirke den

De foranstaltninger man treffer mot den må derfor være av en mere generell art, som nödvendigvis berörer mange uskyldige.

Hvad var sabotörenes mening da de sprengte vanntårnet på Fredriksberg i luften? Dette og mange andre tilfelle synes bare å ha det ene mål, nemlig å ergre og irritere den alminnelige befolkning overalt i landet.

Sprengningen av vanntårnet har også en annen side. Man hadde overveiet å opphave utgangsforbudet för jul, men denne siste sabotasjehandling vil sikkert endre denne planen. Utgangsforbudet er det beste middel man har mot sabotörene, risikoen er for stor.

"GANGSTER" VIRKSOMHETEN FORTSETTES.

D.R.21.45. I kveld ved 20 tiden ankom noglo unge revolverbevæbnete unge menn til Frederiksberg slott, hvor de overmannet vakten, för de löp opp på kontorene på förste etasje. Her tok de en del skrivemaskiner, hvoretter de forsvant.

På omtrent samme tid overmannet omlag 6 revolverbevæbnete unge mennesker vakten i eiendommen Bredgade 50 i Köbenhavn. För de fikk tid til å ta noe annen politiet. Det begynte en revolverkamp, i hvilken omlag 100 skudd var avfyrot, men ingen kom til skade. Sabotörene forsvant, idet de löp ut av porten truet de vakten med revolver.

EKSAMEN P. SMÅBRUKSLÆRERSKOLEN.

20.30. Ved statens småbrukslærerskole er det i disse dager uteksaminert en rekke nye småbrukslærere. De nye kandidater fikk sine eksamensvitnesbyrd utlevert i dag ved en enkel höytidelighet på småbrukslærerskolen. Resultatene ble (karakterene gjelder henholdsvis teori og praksis):

Viktor Fransson, Rogaland, 1,83 - 1,75
Karl Aatun, Rogaland, 1.92 - 1.60
Jakob J.Sverri, Sogn og Fjordane, 1,86 - 1.57
Halldor Skattebo, Opland, 1.61 - 1,67
Ole Sjöbakken, Troms 182 - 1,72
Andreas Gjems-Onstad, Akershus 2,29 - 2,02
Ole Nyhus, Hedmark 2,11 - 1,63
Ole Nordvik, Möre og Romsdal 1,84 - 1,67
Jon Magnus Mön, Hedmark 1,92 - 1,72
Eivind Kvinge, Hordaland 2,08 - 1,72
Reidar Lunde, Opland 1,86 - 1,75
Arne Lerum, Sogn og Fjordane 1,83 - 1,58
Kjell Jensen, Bergen, 1,67 - 1,78 .

En rekke framtredende representanter fra jordbruksnæringen var tilstede ved eksamenshöytidelighete, blandt disse så en ekspedisjonssjef Grinde og byråsjef Melleberg fra landbruksdepartementet

HJELP NÖDLIDENDE LANDSMENN!

20.30. Bruk landshjelp-frimerkene på juleposten.

Vi vil inntrengende henstille til publikum å benytte landshjelp-frimerkene til sin julepost i år.

Disse merkene som ble gitt ut i forrige måned i verdiene 10, 20 og 40 öre har for hvert merke en tilleggsverid av 10 öre. Denne tilleggsverdien kommer i sin helhet N.S.H.-hjelpearbeid til gode, og det vil, om salget går bra, innbringe flere hundre tusen kroner.

Når tilleggsverdien denne gangen er satt til bare 10 öre pr.frimerke - mot tidligere i alminnelighet 30 öre - så er det fordi det skal være anledning for alle uten större savn å kunne delta i dette hjelpearbeide for nödlidende landsmenn.

Derfor sier vi: Bruk landshjelpefrimerkene på juleposten.

UTNEVNELSER.

20.30. Fra "regjeringsmöte" 16.desember: "Innenriksdepartementet": Apoteker M.E.Lundschien löses fra sin bevilling til å drive Nesna apotek, Lillehammer og beholder retten til å drive apoteket ved Koppang i Stor-Elvdal.

"Landbruksdepartementet": Distriktsveterinær O.P.Rulfseng ansettes som statskonsulent i Husdyrbruk.

Lektor i bygningslære ved Norges landbrukshögskole L.Styri, utnevnes til professor i bygningslære m.v. ved Norges landbrukshögskole fra 1.januar 1944 å regne.

"Kirkedepartementet" Sokneprest i Nordre land O.Erla meddeles av helbredshensyn avskjed i nåde fra sitt embete fra 1.januar 1944 å regne.

"Justisdepartementet": Advokat O.K.Lindheim konstitueres som sorenskriver i Flekkefjord fra den tid "justisdepartementet" bestemmer.

"Finansdepartementet": Tollkontrollörene i Trondhiem tolldistrikt F.M.Pettersen og M.E.Shuulstad beskikkes som overtollkontrollörer i samme tolldistrikt.

GENERALDIREKTÖR AXEL AUBERT DÖD.

22.00. Generaldirektör Axel Aubert, Norsk Hydro, er igår avgått ved döden 70 år gammel.

Aubert har en stor del av æren for å ha gjenskapt det store industrikforetagende hvis leder han var fra 1926. Som leder av Norsk Hydro viste han seg som en mann med den rette sosiale ansvarsfölelse. Han önsket alltid å spre glede og velvære for de tusner som var avhengige av dette störste norske industriforetagende.

Aubert har skrevet en rekke artikler i dagspressen og levert flere faglige avhandlinger. Han var medlem av hovedstyret for den norske ingeniörforening og av Norges industriforbund.

ANKLAGE MOT TIDLIGERE LENSMANN.

22.00. Torridal forhörsrett har behandlet en sak mot en tidligere lensmann i Venneslo som var tiltalt for å ha kjört bil i påvirket tilstand og for å ha kjört uforsiktig på hovedvegen i Venneslo med den følge at en mann ble kjört ned og skadet.

Retten fant det bevist at tiltale hadde nytt alkohol för påkjörslen, og videre fant den det godtgjort at tiltalte ved anledningen ikke viste tilbörlig forsiktighet. Tiltalte ble idömt 45 dagers fengsel.

VINTERSOLVERVSFEST.

23.30. Den vintersolvervsfesten som hirdregiment 7 Viking arrangerte i kveld formet seg som en gledens fest, hvor de korte, mandige taler dannet det rette alvorlige sinnslag som manet til ettertanke og öket innsats for folk og land.

Blandt de tilstedeværende la man spesielt merke "til ministrene" Fuglesang og Riisnæs, hirdsjef Möystad, fylkesförer Holm, stabsjef Thronsen, landslederne Olga Bjoner og Randi Roberg m.fl., samt flere tyske gjester.

Regimentspropagandalederen önsket gjestene velkommen. Han minnet om at det er en gammel nordisk skikk å feire vintersolverv og at det går inn som et naturlig ledd i hirdens kulturelle programm å gi gamle seder og skikker ny aktualitet.

RegimentsförerTvedt steg så opp på talerstolen og oppfordret i en kort tale f rsamlingen til å minnes de falne frontkjempere ved et minutts stillhet. Under åndelös stillhet spilte så stabsmusikkens strykeorkester "Våren" av Grieg.

.....Kalle Kristiansen höstet stormende bifall for sitt entusiastiske foredrag av Olav Aukrust praktfulle Norrösasangen, som er minst like aktuell og tankevekkende i dag som den gang den ble skrevet.

Aftenens hovedtaler var hirdsjef Oliver Möystad, som ble hilst med demonstrativt bifall av sine hirdkamerater. Hirdsjefen understreket i sin tale at vi her heime må forstå å sette pris på de forholdsvis rolige forhold vi lever under, til tross for krig og elendighet så å si rett utenfor stuedören.

"Det skyldes ene og alene Vidkun Quisling at vi ikke idag befinner oss midt oppe i denne kampen, det er ham vi kan takke for at vi fortsatt kan leve vårt liv på en noenlunde normal måte.

Vår"förer"sluttet en gang en tale i Colosseum med ordene "Nordiske mennesker i alle land, foren dere", "fortsatte hirdsjefen.

"Disse ordene gjorde et uutslettelig inntrykk på meg og de ble av uvurderlig betydning for mitt hele liv. Det er stolte ord, og ordene betyr en drön så vakker at den bör preges inn i bevissthetén til alle nordiske mennesker. Det er de nordiske, germanske mennesker som gjennom alle tider har båret kulturen oppe, og når jeg ser ut over denne forsamling som består av utvalgte nordiske mennesker, er det som om jeg får lov å tro på livet og framtiden.

Men", fortsatte hirdsjefen, "no ved vintersolverv faller det naturlig å se tilbake - og fram, vi har store kamper bak oss, men det er ingen tvil om at vi har enda större kamper i vente. Og allikevel, vi behöver ikke frykte, for vi vet at enhver fare vil bli bekjempet av den energi og den tro som er karakteristisk for nordiske mennesker.

Derfor kan vi gå rolige og glade inn i det nye år i bevissthetén om at den kamp vi kjemper vil bli fört til en seirrik slutt. For det har aldri vært det nordiske menneskes vis å vike tilbake for harde kamper og store prövelser. Tvert imot, det nordiske menneske har sökt kamper- og seiret!"

Hirdsjefen takket til slutt sine hirdkamerater for det trofaste arbeidet i året som gikk og önsket alle en god jul og et godt nytår.

Regimentsförer Tvedt takket hirdmennene for godt samarbeid i året som gikk, og fylkingsförer Andersen gjenoppfrisket gamle minner fra den tid han var regimentsförer i stor-Oslo.

Programmet böd videre på et variert underholdnings-program hvor spesielt lille Anita Tuallaug vakte stor begeistring. Seinere på aftenen ble hirdmerker, hirdidrettsmerker og utnevnelsesbrev delt ut til hirdmennene. Årets vintersolvervfest ble avsluttet med förerhilsen og siste vers av fedrelandssangen.

SKINNTÖY TYVLRI.

22.00. Kristiansand forhörsrett har pådömt en sak mot to unge menn som hadde gjort innbrudd i en forretning her i byen og stjålet skinntöy for over 6000 kroner. Straffen ble satt til 9 måneders fengsel for hver av de tiltalte, skjönt de ikke tidligere har vært straffet.

En annen ung mann ble dömt til fengsel i ett år for å ha stjålet et ulltepe på et herberge hvor han bodde, idet det var tredje gang han ble dömt for tyveri i dette året.

RASJONERINGS OVERTREDELSE.

22.00. Prisretten for Sogn og Fjordane fylke har i disse dager behandlet en sak mot en mann fra Gulen som var tiltalt for en rekke overtredelser av pris- og rasjoneringsforskriftene.

Han ble funnet skyldig i svarthandel seks ganger og ble dömt til fengsel i sju måneder, foruten 200 kroner i bot og 280 kroner i inndragning.

Prisrettsdommeren for Sogn og Fjordane har også dömt tidligere handelsbestyrer fra Förde i Sunnfjord til 6 måneders fengsel, 750 kroner i bot, 2400 kroner i inndragning og inndragning av 90 kg.kjött og 20 kg.smör som politiet hadde beslaglagt.

NORGES HERREDSFORBUND.

13.30. Som formann i Hedmark fylkesavdeling av Norges herredsforbund, er oppnevnt ordförer Hyki, Löten. De övrige medlemmer er rådmann Vorum, Åmot og ordförer Råberget,Hoff.

LANDBRUKSMELDINGER.

13.50. Det har vært en stigende tilgang til statens kornforretning denne sesongen sammenliknet med den siste sesong. Blandt kornsortene utgjorde bl.a. havre 75%, bygg 21 % og hvete 17%.

Maximalprisen for gran er den samme som ifjor, nemlig 1 kr. for treer inntil 30 cm, stigende til 10 kroner for treer av 3 mtrs höyde.

SJÖMANNSSENDINGEN.

23.30. Olaf Hatle talte i sentimentale vendinger om julen heime, og sa at mange mödre önsket [illegible] sine sönner hjemme no.

De de norske sjöfolk sluttet seg til de allierede mente de det godt. De trodde de tjente sitt eget land og folk, men no vet de bedre beskjedd. Han brukte som en målestokk for de lögner som blir utsendt fra London, det faktum at han for kun 20 minutter siden hadde hört fra London at han hadde blitt dömt til döden.

Han sluttet med å appellere til nordmenn om å komme hjem, hvor de kan leve i fred og ro og hvor slektninger og venner lenges etter dem - "kom heimat, men kom snart, ellers kan det være for sein."

SJØMANNSSENDINGEN. (fortsatt)

Jule- og nytårshilsener:

Bjarne Karlson fra Axel Karlson, Oslo

Radiotelegrafisk Olge Kristensen

Rolf Karlsen fra Axel Karlsen, Oslo

Oscar Brann fra Klara Brann, Oslo

Elektriker Johannes Tönder fra Johan Tönder

Signe Gulstad fra Klara Gulstad, Oslo

Erling Arvidsen fra Solveg Arvidsen, Oslo

Styrmann Terje Hansen fra Skipsförerhansen, Niels Juelsgate 46, Oslo

Jakob Jakobsen

Maskinmester Evald Ruud fra Carla Ruud, Oslo

Kaptein Alf Markussen fra .. Markussen, Oslo

Olaf M.Jönsson

Oskar F.Petterson

Sigurd Hauglund fra Gulborg Petterson, Oslo.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra F.P.
Regjeringens Informasjonskontor.

20. desember 1943. Nr. 964. Fortrolig.
Meldinger lördag 18. desember.

Oslo Skinnauksjoner.

13.00 Oslo Skinnauksjoner, L.V. Håsted, begynte 6. desember med sesongens förste auksjon.

Salget foregikk i 2 serier. På 1. serie ble det frambudt utelukkende overliggende, gamle skinn, mens det på den 2. serie ble frambudt friske skinn av sesongens produksjon.

I 1. serie ble det frambudt 1770 sölvrev, hvorav 38 % ble solgt. Gjennomsnittsprisene lå på kr. 506.-, med högste tilslag på kr. 930.-. Videre ble det frambudt 475 blårev til en gjennomsnittspris av kr. 367.-. Av 285 platinaskinn ble 25 % solgt til en gjennomsnittspris av kr. 504.-. Av hovbrenderplatina ble 67 % solgt til en gjennomsnittspris av kr. 532.-. Såvel sölvrev- som platinakolleksjonene var av mindre god kvalitet og var omfattet med liten interesse.

2. serie begynte mandag 13. desember og sluttet fredag 17. desember. Det var frambudt följende kvantiteter frisk vare: 1114 sölvrev, gjennomsnittspris kr. 547.-, - 906 blårev, gjennomsnittspris kr. 418.-, - 512 platina, gjennomsnittspris kr. 845, - 5 gullplatinaskinn, gjennomsnittspris kr. 581.-, - 112 hovbrenderplatina, gjennomsnittspris kr. 639.-, - 854 mink, gjennomsnittspris kr. 406.-, - 175 kvitrev, gjennomsnittspris kr. 227.-, - 201 rödrev, gjennomsnittspris kr. 186.-, - 31 korsrev, gjennomsnittspris kr. 355.-, - 33 mår, gjennomsnittspris kr. 608.-. Platina- og blårevkolleksjonen var gjennomgående god, mens sölvrev nærmest var av alminnelig kvalitet uten særlige topper og med relativt mange skinn mellom kr. 300.- og kr. 500.-. Minkkolleksjonen var gjennomgående god.

Som ventet var det adskillig större interesse for friske varer og salget gikk godt unna. Også iår synes det som omom det er de gode og bedre kvaliteter som samler störst interesse.

Oslo Börs.

13.00 Aksjekurser fra Oslo Börs den 18. desember.

4 1/2 % Stat 1937 kj. 103 3/4. - 4 % Stat 1935 I kj. 103. - 3 1/2 % Stat 1941 I kj. 104. - 3 1/2 % Stat 1938 I kj. 103. - 4 Hypotekbank 1938 kj. 105. - 3 1/2 % Hypotekbank 1941 kj. 105. - Creditbanken s. 141 kj. 137 1/2. - Kreditkassen s. 805 kj. 800. - Bjölvefossen s. 20 1/4 kj. 19 3/4. - Borregård s. 132 kj. 130. - Elektrokjemisk s. 140 kj. 135. - Hafslund s. 700 kj. 690. - Orkla s. 290. - Saugbruksforeningen s. 1825. - Union s. 5.70 kj. 5.60. - Agdesiden s. 170 kj. 162 1/2. - Borgestad s. 252 1/2 kj. 247 1/2. - Bruusgård-Kiösterud s. 285 kj. 280. - Amerikalinjen s. 255 kj. 247 1/2. - Bergenske s. 181 kj. 178. - Nordenfjeldske s. 197 1/2 kj. 190. - Ivaran s. 285 1/2 kj. 277 1/2. - Ocean s. 315 kj. 305. - Kosmos II s. 257 1/2. - Odd s. 245. - Rosshavet kj. 330.

Valutanoteringene var uforandret.

Dödsulykke.

11.30 Bergen. Idag hendte en stygg ulykke i Odland i Samnanger, idet en lastebil med 3 arbeidere i styrehuset kjörte utfor vegen og i sjöen. 2 av menneno kom seg ut av bilen og opp til overflaten, hvor de ble reddet av folk som hadde vært vitne til ulykken. Den tredje er ennå ikke funnet. En servisebil arbeider med å få lastebilen opp.

Större innbrudd på Voss.

12.00 Bergen. Igår natt ble det gjort et större innbrud på Voss i O. Gjösteins kortevareforretning. Da innehaveren igår morges kom til forretningen, fant han dören knust og inne var det rumstert ganske forferdelig. Det var stjålet en god del tobakk, film og forskjellig annet. Også andre forretninger på Voss er i den siste uke blitt heimsökt av tyver.

Större gaukeaffære i Kragerö.

12.30 Skien. Prispolitiet har fått en större gaukeaffære fra Kragerö til behandling. Det er omsatt store kvanta brennevin på svartebörsen og prisene har vært meget höge. Såvidt Varden opplyser er det temmelig mange impliserte i saken. 3 mann har vært arrestert, men er sloppet ut igjen etter å ha avgitt forklaring.

Kråkene gjör stor skade i Hedmark.

11.00 Elverum. Distriktsjegermesteren i Hedmark og Opland forteller til Östlendingen at det er stilt et belöp til disposisjon til bekjempelse av kråkeplagen i Hedmark. Man vil dessuten söke kommunene om bidrag. Hensikten er å sette igang en effektiv kråkekrig i alle bygder i Hedmark i februar måned. Kråkene gjör stor skade for tiden.

Svensk-finsk handelsavtale.

D.R.18.35 Det er i disse dager avsluttet en svensk-finsk handelsavtale for 1. kvartal 1944. Sverige skal levere varer for 12.5 millioner kroner, hvorav 4.3 faller på jern og stål, 1.7 på produkter av jern og stål, og 4.6 på maskiner. Finnland skal levere varer overensstemmende med det kvantum forsyningsforholdene tillater. Sverige har ydet Finnalnd en kreditt på 5 millioner kroner.

vvvvvVVVVVvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra F.P.
Regjeringens Informasjonskontor.

20. desember 1943. Nr. 965. Fortrolig.
Meldinger söndag 19. desember.

Den svenske regjerings svar på den tyske note.

S.R.19.00 (19.12.) Den svenske regjering har torsdag overlevert svar på den tyske utenriksministers note i anledning av den svenske regjerings henvendelse vedkommende den tyske aksjon mot Oslo Universitet.

I svaret framholdes det at den svenske regjering ikke kan godta den tyske tesen om at nabolandenes forhold er den svenske regjering uvedkommende. Sverige er knyttet til nabolandene med så mange bånd, at disses skjebne ikke kan være Sveriges regjering og det svenske folk uvedkommende. Ulykker som har rammet nabolandene har alltid framkalt en sterk reaksjon i Sverige. Den svenske regjering har derfor ved flere anledninger gjennom forskjellige diplomatiske kanaler framfört såvel regjeringens som det svenske folks oppfatning. Aksjonen mot Universitetet i Oslo har da heller ikke kunnet unngå å innvirke på forholdet mellom Tyskland og Sverige og har således gjort seg gjeldende på forholdet mellom svenske og tyske institusjoner og privatpersoner. Det er den svenske regjerings plikt å gjöre oppmerksom på, at såfremt aksjonen ikke opphörer vil en ytterligere forværring av det svensk-tyske forhold være uundgåelig. Den svenske regjering har å ta omsorg for at forholdet mellom de to land er det best mulige og den har derfor ikke bare rett men også plikt til å gjöre den tyske regjering oppmerksom på dette forhold.

Ammunisjonslast eksploderte i ettermiddag på Oslo havn. Eksplosjonene forårsaket store ödeleggelser og 4 personer ble drept.

22.10 I Oslo inntraff det tidlig söndag ettermiddag en rekke eksplosjoner da en ammunisjonslast skulle föres over fra et skip til noen lagerskur. Man har ennå ikke kunnet bringe på det rene årsaken og det fulle omfang av den skaden som er anrettet. Noen hus kom i brand og et stort antall vindusruter ble knust. Brandene ble begrenset i löpet av forholdsvis kort tid ved energisk inngripen av det norske brannvesen og ved tyske soldaters beredvillige hjelp.

S.R.22.00 Ved 14.30-tiden i ettermiddag hörtes en rekke eksplosjoner fra Oslo havneområde, hvor en ammunisjonslast ble losset fra et skip. Eksplosjonene skjedde i hurtig rekkefölge hele ettermiddagen og var ennå ikke opphört ved 19.30-tiden. Kl. 20.00 ble det opplyst at det ikke var noen fare for at ytterligere eksplosjoner ville inntreffe. Fra tysk kilde opplyses at der ikke foreligger sabotasje. 4 personer ble drept og 2 hårdt såret. Et stort antall personer ble lettere såret. En rekke granater ble slengt utover byen men disse forårsaket dog ingen skade, men ved 17-tiden gikk det luftalarm for at folk skulle söke tilflukt i beskyttelsesrommene. Ved eksplosjonene ble flere hus skadet og gatene i nærheten av havnen ble oversådd med knust glass fra de ödelagte vindusruter. Flere beboelseshus kom i brand, men brandene kom snart under kontroll ved Oslo Brandvesen og de tyske soldaters energiske inngripen.

(Nyhetssendingen fra Oslo kl.19.00 og den derpå fölgende programpost "Aktuell sending" ble innstillet. Hvorvidt det ble sendt nyheter over Oslo Radio kl.22.00 kunne ikke kontroleres, idet Sverige sender på samme tid som Oslo.)

Sportsnyheter.

22.30 Halden. Svömmestevne i Halden bad idag. Bra deltagelse. Navn: Else Fyhn, K.K.S. Laila Michaelsen, K.K.S. Sven Aspestrand, O.I. Henning Andersen, O.I. Ingrid Arneberg, K.K.S. Ellen Stören, Riis, K.K.S. Johan Corneliussen, K.K.S. Solveig Fyhn, K.K.S. Björg Hannestad, O.I. Roar Flöttre, Åse Larsen, K.K.S.

Ekstra julerasjon av spisefett på 100 gram pr. person.

24.30 "Næringsministeren" meddeler:

På grunn av en tidligere ikke beregnet import, er det blitt mulig å dele ut en ekstra julerasjon av spisefett på 100 gram pr. person. Denne ekstrarasjon vil den enkelte forbruker i alminnelighet få kjöpt der hvor han får sin ordinære rasjon, og mot klipp av ekstramerket E.225 på ekstrakortet for 21. kortperiode eller mot merke 1.G.4 på ukerasjoneringskortet for uke nr. 1.

Ekstrarasjonen vil bli levert i form av smör eller margarin, alt etter beholdningssituasjonen for disse varer hos den enkelte kjöpmann.

De nevnte merker er gyldige til 1. februar förstkommende.

Nytt fra Sverige.

20.30 Stockholm. Statistiske Sentralbyrå meddeler at tallet på levende födte barn i månedene juli-september viser en avgjort stigning såvel på landsbygden som i byene, sammenliknet med de tidligere måneder. 3. kvartal 1943 oppviser det höyeste födselstall siden 1926. I de 3 förste kvartaler i år er det födt 95.355 levende barn mot 86.487 ifjor. Födselsoverskuddet for de 3 förste kvartaler i år er 46.675.

Nytt fra Danmark.

18.35 (18.12.) I mere enn 3 år gikk alt udmerket her i Danmark, idet det fra tysk side ble framholdt at man ikke önsket å blande seg opp i danske forhold, og at de bestemmelser som måtte treffes kun var av hensyn til de tyske besettelsestroppers sikkerhet. Den danske konge og regjering forstod at det bare dreiet seg om en militær besettelse. Tyskerne hadde intet annet önske enn at det normale liv skulle fungere som vanlig. Når det derfor fra dansk hold i London framholdes at trykk avler mottrykk, så er det å sette tingene på hodet. Den forandring som har inntruffet skyldes provokatörer på den annen side av Nordsjöen. Det er herr Möller som har ansvaret og det må han ta, samtidig som han jubler over resultatet.

D.R.8.15 På grunn av juletrafikken og de tidlige morgentog, vil det fra og med imorgen til og med den 23. ds. bli gjennomfört en lettelse i utgangsforbudet i Kjöbenhavn, således at personer som er i besittelse av billetter utover Korsör og feriebilletter, er tillatt å ferdes ute etter kl. 3.00 morgen. Kjöbenhavn sporveger vil innsette noen få vogner fra kl. 4.30 om morgenen.

8.30 Den offentlige tegning til det nye danske statslån på 60 millioner kroner åpnet igår. Det var stor tilgang.

(fortsatt)

Nytt fra Danmark.

D.R.21.45 2 sporvogner kolliderte idag i Kjöbenhavn. Den ene av sporvognene veltet med den følge at 2 personer ble drept og 15 så alvorlig skadet at de måtte bringes til sykehus. 14 av dem er utskrevet fra sykehuset etter å være forbundet. Ulykken inntraff om ettermiddagen og i det mörke og regnfyldte vær, syntes det hele dobbelt uhyggelig. Hjelpearbeidet var meget vanskelig. - Dette er den største ulykke som har rammet Kjöbenhavns sporveger, idet det aldri för har hendt at noen personer er blitt drept ved kollisjon eller at en sporvogn er veltet. De 2 omkomne er Åge Madsen og fröken Gledvig Pedersen.

D.R.18.35 Dansk Styrmannsforening sender alle fraværende medlemmer og deres pårörende de beste önsker for julen og det nye år.

S.R.19.00 Det föres for tiden forhandlinger mellom de danske og tyske myndigheter om opphevelse av utgangsforbudet i Kjöbenhavn. Man håper at det i julen kan innföres visse lettelser.

S.R.19.00 Fra Kjöbenhavn meddeles at et nybygd skipsskrog er sunket på havnen etter en eksplosjon ombord i fartöyet. Skipet ble bygget for den tyske krigsmakts regning.

D.R.12.30 Statens sivile Luftvern meddeler at det öst for Lille Bælt i dagene för jul er tilladt å ha lys i butikkvinduene inntil kl.20.00. Dog må lysene slukkes ved fastsatt lukningtid i utgangsforbuds-distrikter. Forutsetningen for dispensasjonen er at lyset kan slukkes straks alarm gis.

D.R.12.30 En person der tidligere har vært ansatt ved Kjöbenhavn politi, Max Velving (?), er blitt hårdt såret ved revolverskudd avfyrt fra en forbipasserende bil. Det ble avfyrt et halvt dusin skudd, hvorav flere rammet ham, bl.a. i skulderen og det ene lår.

D.R.12.30 Det er i den senere tid foregått omfattende handel med smör på ulovlig vis. En rekke personer er arrestert.

Germanske SS-Norge arrangerer vintersolvervfest.

24.30 Oslo. Germanske SS-Norge arrangerte söndag middag vintersolvervfest i Klingenberg kino. "Ministerpresident" Quisling og flere andre höytstående norske og tyske personligheter overvar höytideligheten. - Festen ble innledet med Corellis vakre julekonsert.

"Minister" Jonas Lie, som skulle holde festtalen, var forhindret fra å möte og stabsleder Schjören leste "ministeren"s tale.

Nå går det atter mot lysere dager, het det bl.a. i talen. Idag ligger det nok skodde over landet, men vi vet at det går mot vår og lys og sommersolverv. I historiens löp har det ofte ruget mörke over dette land, men nordmenns sunde instinkter har atter og atter kjempet seiren fram, trass i alle mörkets makter som var på ferde for å margstjele vårt folk.

Slik er det også idag. Nordmenn tar idag et krafttak for å vekke det norske folket, og vår förer, Vidkun Quisling, er garantien for at krafttaket vil lykkes. Vi följer vår förer under det stolte motto: "Vår ære er troskap". Det gir oss tro og visshet. Det som vi opplever idag er ikke noe annet enn kampen mellom alle gode makter, de som vil det gode,- mot alle

(fortsatt)

Germanske SS-Norge. (fortsatt)

jödedommens nedbrytende krefter på den annen. Mot alle mörkets makter må alle SS-kamerater ta kampen opp. Og det gjöres av full kraft men uten hat når det gjelder våre stakkars mörklagte landsmenn. Vi besvarer ikke deres hat. Det er under vår verdighet, men vi ynkes over dem. Kampen går videre i det år som kommer, og våre motstandere skal finne oss endda mere beredt til innsats for vår sak. Og i klippefast vilje og tro följer vi vår förer Vidkun Quisling og germanernes store förer Adolf Hitler i frigjörelseskampen.

Den fengende tale ble hilst med kraftig bifall.

Et særlig höytidelig öyeblikk var det da SS-Standartenführer Skudlarek trådte fram og overrakte Germanske SS-Norge ved stabsleder Schjören et billede av Der Reichsführer SS Himmler. Han önsket alle norske SS-kamerater en god jul og et fremgangsrikt nyttår. Stabsleder Schjören takket for gaven. Etter et musikknummer og en minnetale för de kjempende på Östfronten, ble festen avsluttet med en kort appell av stabsleder Schjören.

Eksplosjonsulykken i Oslo.

01.00 .... tidligere er gitt minister Alf L. Whist, gir jeg ham med dette i særlig oppdrag å lede hjelpe- og utbedringsarbeidet etter eksplosjonsulykken i Oslo 19. ds. Minister Whist har fullmakt til å treffe alle forholdsregler av enhver art som er nödvendige for å löse dette oppdrag.

Oslo, 19. desember 1943.

Quisling.

Lundesgård.

Kunngjöring.

Til alle vindusglassforhandlere, glassmestre, vindusfabrikanter og andre som fabrikerer eller selger de nedenfor nevnte materialer:

Med öyeblikkelig ikrafttreden er alt salg av vindusglass, kitt, ferdige vinduer og dörer, og materialer for samme, takpapp og alle sorter pressede spesialplater innen Oslo, Akershus, Östfold, Vestfold, Buskerud, Hedmark og Opland fylker sperret uten tillatelse fra minister Alf L. Whists hjelpekontor. Bestemmelsen gjelder ikke leveranser til tyske myndigheter.

Alf L. Whist, minister.

60 dansker arrestert og ført til Tyskland.

S.R.8.00 (20.12.) 60 danske statsborgere er arrestert for kommunistisk virksomhet og sendt til konsentrasjonsleir i Tyskland.

Eksplosjonene i Oslo kunne höres i Värmland.

S.R.8.00 (20.12.) Det meldes fra Värmland at man igår ettermiddag hörte en rekke voldsomme rystelser. En går ut fra at disse skrev seg fra eksplosjonsulykken i Oslo.

vvvvvVVVVVvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. A.W.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor

21. des. 1943. Nr. 966. Fortrolig.

Meldinger mandag 20. des.

EKSPLOSJONEN I OSLO. BRANNSJEF HAGEN FORTELLER.

21.00. Aftenposten har hatt en samtale med brannsjef Hagen som kort og nökternt forteller om brannvesenets arbeid.

"Jeg oppdaget ved 14.30 tiden igår at det lyste fra en brann, samtidig som jeg så röykskyer og hörte eksplosjoner i retning av rådhuset. Jeg skjönte med en gang at det måtte være noe alvorlig på ferde. Klokken 14.38 slo jeg "stor brann". Vi kjörte öyeblikkelig ut med alle vogner fra brannstasjonen og undersökte i ströket Rådhuset - Vestbanen og Akers Verksted. Under de voldsomme eksplosjoner ga jeg ordre til at vognene skulle söke dekning bak Akers Verksted og Odd Fellowbygningen. For å bekjempe ilden ble alle tjenestefri mannskaper innkallt, likeson det sivile luftværn trådte i aktivitet. Helt til klokken tre inatt var brannvesenet i ustanselig virksomhet. Da var vi nådd så langt at mannskapene kunne ta seg en hvil og reservemannskapene overta vakten. Under slukningsarbeidet i Munkeveien 55 inntraff en uhyggelig ulykke. To sprengdeler slo ned og drepte fem brannfolk. De fire ble drept av splinter og den femte ble blåst ned överst fra en stige og slo seg ihjel. De fem brannmenn var följende: Underbrannmester Olaf Sjölie, brannformann H. Röine og brannkonstablene P. Andersen, N. Gundersen og R. Eid. Följende brannmenn er skadet: Inspektörene Winsnes og Kai Nielsen, brannformann B. Holth og brannkonstablene B. Kristiansen og K. Hauge.

Hvor påkrevd det er å ha gjennomgang gjennom gavlveggen mellom de forskjellige leiegårder viste seg i Parkveien 80. Her ble 14 sårede mennesker reddet ut gjennom gjennomgangene til 78 av brannvæmnlederen i 78. Samtlige gårder som er brent eller rast sammen er store leiegårder. Det var ingen tegne til panikk, slutter brannsjefen og våre egne folk viste et enestående mot og beholdt fatningen selv i de værste situasjoner. Den eksplosjonen som drepte de fem brannfolkene inntraff klokken 16.30.

STOCKHOLM MELDER AT 15 NORDMENN BLE DREPT I OSLO SÖNDAG.

S.R. 19.00. Det meldes at 15 nordmenn ble drept under eksplosjonene i Oslo söndag. Derav er 5 brannmenn. Man rekner imidlertid med at tallet på dödsofre vil öke ennu mer. 20 mann av besetningen på ammunisjonskipet som sprang i luften omkom. Besetningen var på 26 mann.

Katastrofens störrelse kan bedömmes av det faktum at store deler av Oslo ser ut som en bombeherjet by. Også inatt fant det sted eksplosjoner og flere branner ble antent.

Oslo politi var idag samlet for å få instruksjoner med hensyn til de forholdsregler som må tas for å hindre tyverier fra ödelagte forretninger og privathus. Det opplyses at en nordmann er blitt dömt til 8 års fengsel for å ha stjålet noe klær. (se side 4.)

10.000 TIL DE SKADELIDTE FRA BLIX' FORLAG.

21.00. Aftenpostens redaksjon har iformiddag mottatt följende: Herved framkommer anvisning på den Norske Creditbank stor kroner 10.000 - ti tusen kroner - til hjelp for skadelidte. Ærbödigst Blix Forlag A/S, Björn Blix.

MACODY LUNDS BÅRE FØRT TIL OSLO.

19.00. Macody Lunds båre ble igår ettermiddag fört fra Husan og den by hans forfedre skapte til Oslo. Begravelsen finner sted i Oslo onsdag og Macody Lund vil bli stedt til hvile i sin mors grav på Vår Frelsers gravlund. Bisettelsen fant sted i biblioteket i flöybygningen på Husan og ble en gripende höytidelighet. Kapellanen Sverre Brekke risset i få ord et billede av mennesket Macody Lund. Kapellanen sa bl.a.: "Det er få mennesker gitt å leve så fullt med Macody Lund. Hans liv var et liv med overskudd og vitalitet og mange begivenheter fulgte i hans spor. Hans interesser spente så vidt, - frisk motig og uvörren kastet han seg inn i dagens strid. Når vi nu er kommet til den stund da vi skal bære ham ut av dette hus som han var så gla i og så stolt av, har vi noe av den samme følelse som den gang Husan brente. Et kapitel i Farsunds historie er til ende, Men Farsund vil alltid huske hva den skylder Lund slekten og den ånd den skapte. "

Etterat presten hadde lyst fred over Macody Lunds minne, ble båren fört ut av Husan til tonene av Chopins sörgemarsj. Mange Farsund folk var mött fram for å vise Macody Lund den siste ære, og et stort følge fulgte ham på veien til hans siste ferd til landets hovedstad.

NSUF HOLDER KRETSMÖTE I BERGEN.

10.00. Nasjonal Samlings Ungdomsfylking i fylkesområde 12 holdt lördag et stort kretsmöte i partihuset i Bergen. Mötet ble åpnet av propagandaleder Schriner som önsket de frammötte velkommen. En særlig velkomsthilsen fikk de hjemvendte frontkjempere som han håpet ville tre aktivt inn i rekkene for å kjempe videre på hjemmefronten.

Ordet ble så gitt til ungdomslederen for Vestlandet, Voxen Johansen som i en kort tale trakk opp linjene for arbeidet framover. Han meddelte bl.a. at det har funnet sted endel organisasjonsmessige forandringer i den senere tid innen NSUF på Vestlandet. Fylkesförer Astrup foretok så utdelingen av en rekke hirdmerker. Tilslutt holdt fylkesföreren en manende tale til de unge.

HIRDFEST I SKIEN.

10.00. Lördag kveld arrangerte SS Storm Telemark og Telemark hirdfylking en stemningsfull vintersolvervsfest i Skien med utdeling av frontkjempermerker til frontkjemperne fra Telemark. På vegne av "föreren" foretok fylkesförer Dahlen utdelingen av merkene til 60 frontkjempere.

STIPENDIUM.

20.30. "Kultur ogg folkeopplysningsdepartementet" har tildelt arkitekt Finn R. Ditlefsen reisestipendium for 1943 av arkitekt Erik Glosimodts legat med kr. 4.000.

ULYKKER.

14.00. En uhyggelig ulykke hendte igår formiddag ved Oslotogets avgang nordover fra Jaren stasjon. En 37 år gammel mekaniker fra et verksted i Oslo som var på vei til Raufoss sammen med sin kone, hadde vært på stasjonen og han kom löpende etterat toget hadde satt seg i bevegelse. Han sökte å hoppe på en vogn, men taket glapp og han fallt mellom plattformen og skinnegangen. Hans kone som sto i kupevinduet for å se hvor det ble av ham, var vitne til ulykken. Det lyktes å stoppe

ULYKKER. Fortsatt.

toget på en avstand av 15 meter og da stasjonsbetjentene kom styrtende til fant de mannen ilde tilredt under toget. Hjulgangen hadde gått over hans höyre bein og både leggen og endel av låret var smadret. Den tilskadekomne var ved bevissthet og trass i at han hadde voldsomme smerter tok han situasjonen med ro. Han ble brakt inn på venteværelset og to tilkalte læger tok ham under behandling. Med sykebil ble han sent til Gjövik sykehus. Bladet Hadeland opplyser at det er håp om at han slipper fra ulykken med livet.

12.00. En trist dödsulykke hendte igår ved Dokka jernbanestasjon idet den 45 år gamle Aksel Avsethengen fra Moelv ble overkjört og drept av toget. Han gikk sammen med en annen mann på ski i skinnegangen. I det forferdelige uværet som var ble han ikke oppmerksom på toget. Hans följesvenn syntes han hörte en dur og fikk kastet seg til siden i siste öyeblikk. Forulykkede etterlater seg hustru og to barn.

BRANN PÅ RÖYKEN PRESTEGÅRD:

22.00. Forpakterboligen på Röyken prestegård brente lördag ned til grunnen. Det meste av forpakterens innbo ble også flammenes rov. Ilden truet en tid prestegården og uthuset men disse bygninger ble reddet av Drammens brannvesen som kom til stede. Forpakterboligen var assurert for 25.000 kroner.

LYNNEDSLAG PÅ HERDLA.

Lynet slo forleden dag ned i Herdla i Nordhordland hos Nikolay Torsvik. Det var syv mennesker i huset, som ble fryktelig ramponert, men alle slapp heldig fra ulykken.

JULLBREV TIL EN AV "MINISTRENE" FRA EN ÖVELSESLEIR.

19.30. Kjære "minister".

Herved vil jeg tillate meg å sende en hilsen med noen ord til herr "ministeren". Vi er 180 nordmenn bare på dette sted her nede for å bli utdannet. Vi venter nu på å reise herfra med det förste til fronten, hvor vi skal treffe sammen med de andre avdelinger. Har naa vært her i flere måneder og vi trives riktig bra. Vi har hatt flere lange utmarsjer. Naturen her er likefram imponerende med mange og höye fjell. Flere av fjelltoppene passerer 3000 meters höyde og på enkelte topper, som det ser vanskelig ut overhodet å bestige, er det byget store hus. I det hele tatt minner naturen her nede meget om Norge. Når det nu allerede er kommet snö, får det hele oss til å föle oss som hjemme. - Maten er god og rikelig. Kjött har vi hver middag og ofte også om kvelden, så jeg tror a ha rett når jeg sier at gutta har lagt ganske kraftig på seg. Øksersisen er streng og det blir stillet store krav til oss. Men gutta tar det alt med godt humör. Alle vet at for hver dråpe svette som vi må gi fra oss, får vi större krefter for de oppgaver som venter oss når vi kommer til fronten. Jeg slutter dette brevet med å önske Dem en god jul og et riktig godt nyttår fra oss alle her nede.

Heil og Sæl.

Erik Dahl
SS - Jæger
(sign).

AUSTHEIM BLIR BADEPLASS.

10.00. Kjyrkjebö herredsting har i sitt siste möte besluttet å kjöpe inn Austheim til badeplass for Höyanger. På samme möte bevilget ordföreren 500 kroner som erkjentlighetsgave til en arbeider, Asbjörn Kavestad, som ved forskjellige anledninger i de siste år ialt har reddet fem barn fra å drukne. Redningene ble tildels utfört under meget vanskelige forhold og med fare for eget liv.

8 ÅRS FENGSEL FOR FORSÖK PÅ TYVERI.

23.30. "Politidepartementet" meddeler: Ved politiets særdomstol, Oslo, ble 20/12-43 anleggsarbeider Thorbjörn Andresen, födt 16/4 1910 idömt 8 års fengsel for i tyvs hensikt under flyalarm å ha trengt seg inn i et butikklokale hvor vindusrutene var knust på grunn av eksplosjoner. Retten ble satt 20/12-43 klokken 04.10. Dommen ble avsagt samme morgen klokken 08.30.

Hver og en, som blir påfört liknende handlinger vil öyeblikkelig bli stillet for særdomstolen og vil etter omstendighetene måtte være forberedt på endog langt strengere straff. Dödsstraff kan idömmes.

(Klokken 0035 ble ovenstående melding trukket tilbake.)

MERE OM EKSPLOSJONEN. ALF L. WHIST I ARBEIDE.

23.30. Like etter eksplosjonsulykken på Oslo havn söndag middag, ga som kjent "ministerpresident" Vidkun Quisling "minister" Alf L. Whist fullmakt til å ordne med hjelpe - og oppryddingsarbeidet i de skadelidte distrikter. "Minister" Whist opprettet med en gang et hjelpekontor hvor personer som hadde lidt skade under ulykken kunne få hjelp, råd og veiledning. En av "NTB"s medarbeidere har hatt en samtale med direktör I. Vetlesen for å höre litt om kontorets arbeide på den förste dag. Direktören forteller at "minister" Whist straks satte seg i sving for å opprette en organisasjon som kan hjelpe de mange personer som har mistet sitt hjem. Linjene for kontorets arbeide ble trukket opp og flere forelöpige tiltak ble satt ut i livet. Det förste opp - ryddingsarbeidet ble satt igang og allerede mandag morgen var flere hundre arbeidere sysselsatt med oppryddingen. Den oppnevnte glasskomite trådte også i funksjon mandag formiddag. Komiteen skal undersöke alle skadede hus og gi oppgaver over de hus hvor det er mest påkrevet å sette inn vindusglass. I förste rekke må behovet i viktige bygninger som f.eks. sykehusene dekkes. Det er opprettet sentraler hvor skadelidte kan få seg tildelt pappplater, spiker, osv. Sentralen er henlagt til före av byens störste trelastfirmaer. Allerede söndag kveld ble det opprettet suppekjökken, matstasjoner og samlingssteder. "Minister" Whist rekvirerte tidlig på kvelden melk og havregryn til de skadelidte. På de tre samlings-sentralene i Turnhallen, Hotell Bristol og Kristelig Gymnasium, fikk alle rikelig med mat, samt madrass og ulltepper. Direktör Vetlesen opplyser tilslutt at oppryddingsarbeidet som er meget omfattende blir utfört av Oslo kommunes tekniske etater, med assistanse av teknisk nödhjelp, AT og det sivile luftværn, som alle utförer et energisk og godt arbeide.

DÖMT FOR Å HA HJULPET GRISEHANDLER JACOBSEN UT AV SYKEHUSET.

12.00. Fra Lillehammer meldes at det nu er avsagt dom i saken mot de to som hjalp grisehandler Jacobsen da han römte fra fylkessykehuset i höst. De to som skaffet ham klær, mat og sykkel under flykten var hans frue og en 22 år gammel gutt. Fruen ble frikjent, mens gutten ble idömt 45 dagers fengsel. Jacobsen er ennu ikke funnet.

ØKONOMISK OVERSIKT.

Oslo: Indeks for Oslo Börs 17 desember: Bankaksjer 165.55 (+ 0.25), industriaksjer 195,73 (+0.10), skipsaksjer 253.40 (+0.20) hvalaksjer 186.25 (+ 0.50).

Indeks for Oslo Börs 18 desember: Bankaksjer 165.50 (÷ 0.05), industriaksjer 196.07 (+ 0.34), skipsaksjer 252.30 (÷ 1.10), hvalaksjer 185.75 (÷ 0.50).

København: Nationalbankens samlede balanse pr. 15de desember er steget med 45 millioner kroner i forhold til uken för til 4.600 millioner kroner. På aktivasiden forekommer den störste stigning i clearingkontoen med utlandet som er steget med 37 millioner kroner til ialt 1931 millioner kroner. På passivasiden er seddelomlöpet steget med 20 millioner kroner til 1295 millioner og innskuddene er steget med 37 millioner kroner til ialt 2926 millioner kroner.

Stockholm: Handelsdepartementets engrosindeks for november viser uforandret nivå fra de tre foregående måneder med 195 poeng. I august 1939 var indeksen på 111 poeng.

Stockholm: Ifölge Sveriges Riksbanks ukerapport pr. 15de desember var bankens bokförte gullbeholdning så godt som ufor - andret med 853.6 millioner kroner. Dagsverdien var likeledes så å si uforandret med 1626.7 millioner kroner. Beholdningen av verdipapir, checker, veksler, obligasjoner m.v. steg i forhold til foregående uke ed 29.9 millioner kroner til 1212.9 millioner. På passivasiden viser seddelomlöpet en stigning på 153 millioner kroner til 2218.1 millioner og innskudd på anfordring er gått tilbake med vel tre millioner til 319.1 millioner kroner.

Stockholm: Sveriges utenrikshandel i november måned viser et importoverskudd på 70.23 millioner kroner mot et importoverskudd på 41.24 millioner kroner samme måned forrige år. Importen i november hadde en verdi av 153 millioner kroner mot 157.2 millioner i november 1942.

Stockholm: Det svenske utenriksdepartement meddeler at det er underteknet en handelsavtale mellom Sverige og Finnland for förste halvår 1944. Sverige har for den nevnte periode påtatt seg , levere varer til en samlenlagt verdi av 12.5 millioner kroner. Blandt eksport- varene merkes jern og stål, jern - og stålvarer, maskiner og apparater. Finnland kommer på sin side til å opprettholde eksporten til Sverige i den utstrekning som landets egen forsyning tillater. Etter overens - komsten skal den svenske eksport som finner sted innenfor rammen av den fastsatte kvote, betales kontant fra finsk side. For å muliggjöre en kontant betaling har Sverige innrömmet Finnland en kreditt på 5 millioner kroner.

POLITISAKER.

Bergen: En av rasjoneringskontrollörene i Nord - Hordaland har drevet underslag og svindel med rasjoneringsmerker. Det er bevist at han har underslått en mengde rasjoneringsmerker som han har byttet bort med varer eller solgt dem. Mannen er nu arrestert.

Gjövik: Et usedvanlig frekt kjött-tyveri er gjort i Gjövik. Fra Norges Kjött - Og Fleskesentrals avdelings lager forsvandt det i nattens mulm og mörke to hundre og tredve kilo kjött som utgjorde en del av byens julekvote. Kjöttet lå under en pressenning på gårds - plassen og de nærmere omstendigheter ved tyveriet tyder på at det er lokalkjent folk som har vært på ferde. Etterforskning drives for full kraft.

UNGHIRDMARINENS INSTRUKTÖRSKOLE.

21.00. Som tidligere meldt er det nylig opprettet en treårig skole som har som formål å utdanne kvalifiserte instruktörer til unghirdmarinen. Skolen opptar gutter fra hele landet som har interesse for sjömannslivet. De må være i alderen 17 - 20 år og ha middelskole eller tilsvarende eksamen. Unghirdmarinen har i disse dager sent ut innbydelse til instruktörskolens annet kull som begynner med opptakelsesprøve den 15de april 1944. Selve opptakelsesprøven foregår i tre uker. I de to første ukene blir guttene övet i eksersis, gymnastikk og idrett, samtidig som de må avlegge prøver i norsk, tysk, engelsk matematikk og fysikk. Etter bestått opptakelsesprøve tjenestegjör guttene på unghirdmarinens övelsesstasjon Granholmen ved Sandefjord hele sommeren, og om vinteren holder de til på "förerskolen" på Jessheim, hvor de får en mer teoretisk utdannelse. Skolen varar som för nevnt i tre år. Etter avsluttet eksamen har guttene en utdannelse som tilsvarer skipsförereksamen, realartium og nederste avdeling ved statens gymnastikkskole. Etter skoletiden må elevene forplikte seg til å tjenestegjöre som instruktörer i unghirdmarinen i tre år. Hvis gutten selv önsker det kan han også etter denne tiden fortsette som instruktör i UHM. Instruktörskolen blir ledet av ungsveitförer Sverre Wille som har vært offiser i den norske marine. De övrige lærerkrefter på skolen er også tidligere marineoffiserer, som ved siden av sine grundige fagkunnskaper, har gode pedagogiske evner. De har derfor et eget tak på guttene, og kameratskapet mellom elevene og lærerne er helt förstaklasses.

DET NYE IDRETTENS HUS I MOSS OVERTATT AV KOMMUNEN.

21.00. Moss kommune har nu overtatt det nye idrettens hus. Bygget var egentlig ment som gymnastikkskole, slöydsal, og rum for kjemi og fysikkundervisning for den höyere skole. Bygget er imidlertid for stort til å tjene bare dette formål, hvofor en del av det nu blir stillet til rådighet for idrettslivet i Moss. Bygningen vil fullt ferdig komme på omlag 750.000 kroner, Selve turnhallen er 30 ganger 14 meter, og fullt moderne utstyrt.

SKIKURS PÅ RJUKAN.

Etter det Rjukan Dagblad erfarer skal Telemark NSUF holde et skikurs på Rjukan i tiden 1ste - 10de januar. Man rekner med at omlag 45 gutter og jenter fra hele Telemark vil delta i kurset. Instruktörer blir jente - idrettsleder Berit Gundersen og Ole Knudssen fra Oslo.

INNSAMLINGEN TIL POLYOMYELITTHOSPITALET GÅR GODT.

13.30. Etter det Kristelig Pressebyrå erfarer går innsamlingen til det vordende polyomyelitthospitalet meget godt. Det kommer store og små bidrag frax alle kanter av landet, og en er nu oppe i over en halv million kroner. Innsamlingen fortsetter og går det med den samme fart i tiden framöver har en snart det nödvendige belöp.

SVARTEBÖRS I STOR STIL. I GRÖNNSAKER.

19.30. Prispolitiet har arrestert en sandarmann som er forpakter på en gård i Hedrum og har drevet svartebörs i stort omfang. Han har solgt ikke mindre enn 5000 kilogram gulerötter, 1200 kilo kål, 500 kilo hvete, 100 kilo havre m.v. Dessuten har han slaktet og solgt to griser og en kalv ulovlig. Kornveieren hadde hjulpet ham med å sette tilside 800 kilo korn. Han vil også få et oppgjör med prispolitiet.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 13.15. Om sildefisket er det bare en melding fra Trøndelag. I Kondal i Levanger ble det lørdag tatt en fangst på 250 hl og igår 120 hl. pr. bruk. Silden var for det meste storfallen mussa.

Om kyst og bankfisket meldes at det er dårlig på de fleste felter. Fra Möre og Romsdal meldes om dårlig fiske i uken som endte 11te desember. Tilförselen til Kristiansund bestod for det meste av torsk, sei og mortesei. Til Ålesund kom det for det meste inn mortesei. Fra Måløy meldes at det i uken kom inn noe pighå men kvantumet var mindre enn foregående uke. Til Bergen var det som vanlig liten tilgang. Det var for det meste sei. Dernest kom det inn noen småpartier med torsk fra Smöla.

NYTT FRA SVERIGE.

O.R. 12.00. I en publikasjon av Sveriges Journalistforbund som er gjennomgitt i Dagens Nyheter og Dagsposten pekes det på at antisemitismen brer seg i stor utstrekning i Sverige. Det er ikke bare i nasjonalsosialistiske kretser at dette fenomen utarter seg men også i betydelige kretser av den almindelige befolkning. Det hevdes at denne uvilje mot jödene i Sverige er påvirket av de ökonomiske forhold som hersker der hvor jödene har innpass. Publikasjonen regner med at denne antisemitisme vil kunne anta form av en epidemi i Sverige.

S.R. 19.00. Et tysk fly fløy idag innover Skånes kyst fra sydvest. Flyet snudde og fløy til havs igjen etterat det svenske luftværnet hadde åpnet ild mot det.

NYTT FRA DANMARK.

S.R. 22.00. Sent ikveld bröt det ut en voldsom brann i Rifeldt? Syndikats bygning i København frihavn. Ilden brette seg med stor voldsomhet og slukningsarbeidet ble gjort praktisk talt umulig på grunn av heten. Det meldes at 10 personer er kommet tilskade.

S.R. 08.00. 2 mord har funnet sted i Köbanhavn inatt. Den ene av de drepte er redaktör Erik Hans Gaust som var ansatt hos den tyske værnemakt. Han ble skutt av tre menn som ringte på hans dör om natten. De tre menn forsvandt etter mordet.

Det annet mord ble begått under liknende omstendigheter. Denne gang dreiet det seg om kapteinlöytnant Erik Östervåg Phersen? Også i dette tilfellet lyktes det morderne å slippe bort uten å bli sett.

D.R. 18.35. Difteriepidemien har igjen blusset opp i Odense. Det er allerede kommet inn flere tilfeller til sykehuset og i tre tilfeller er döden inntrått. Den ene av de avdöde er en 11 år gammel som var den eneste i sin klasse som ikke var blitt vaksinert.

S.R. 22.00. 2 bombeeksplosjoner inntraff igår i Loksör i Limfjorden. En mann ble drept som følge av den ene eksplosjonen.

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. L.S.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

22.desember. Nr.967 Fortrolig.

Meldinger tirsdag 21.desember 1943.

"FYLKESMENNENE"OG NORSK"STATSFORVALTNING?

22.30. "Fylkesmennene" skal innta en sterk central stilling i den lokale forvaltning, - "fylkesmennene"har fra gammelt av inntatt en central stilling i den lokale del av norsk statsforvaltning.

Bestemmelser om fylkesmannens stilling finnes i vår eldre lovgivning, i norsk lov av 1684, i instruksjon for amtmanden av 7. februar 1685, samt i en rekke cancelli-promemoria m.v.

Om fylkesmannens oppgaver gir N.L. 3 - 12 följende generelle utsagn: De skulde have flittig og alvorlig akt og innseende med at kongens lov, forordninger og befalinger så vit deres amt strekker sig i alle måder holdis og etterkommis.

Utviklingen har imidlertid redusert betydningen av denne bestemmelse. "Fylkesmannens" stilling i dag er således i en nyere lærebok i forvaltningsrett karakterisert slik: hele stadsadministrasjonen er blitt mer forretningsmessig preget. Langsom ekspedisjon må unngåes og unödvendige mellomledd oppheves. Dette har fört til, at "fylkesmannen" i våre dager vesentlig utförer de oppgaver som positivt er lagt til ham ved lov eller andre bestemmelser.

"Fylkesmannen" var således i den senere tid faktisk rykket ut av sin tidligere dominerende stilling som den samlende överövrighetsperson innen fylket. Det demokratiske styresett svekket sansen for enhetlig ledelse og konsentrert myndighet. Under den utvikling som fant sted like til 1940 måtte fylkesmennene sies å gå en ynkelig framtid i möte.

Når fylkeskontoret såvel av myndighetene som av publikum i mange anli gender ble betraktet som et unödvendig mellomledd, skyldtes dette også fylkesmennene selv som ofte forstod li e å nyttiggjöre seg moderne forretningsförsel og kontorteknikk. Vesentlig medskyldige forsåvidt var selvfölgelig de bevilgende myndigheter som var bunnet i et foreldet syn på pengenes oppgave og funksjon.

Fra det öyeblikk landets "forvaltning" tok sitt preg av Nasjonal Samlings ret ningslinjer oppstod det med ett en helt ny situasjon for "fylkesmannsinstitusjonen" som no kunde regne med å komme til en större heder og verdighet enn noen gang tidligere.

Spörsmålet om hel eller delvis revisjon av fylkesmannens stilling hadde tidligere vært dröftet gjentagne ganger av fylkesmennene som også har reist krav om en styrkelse av deres stilling i administrasjonen. Dette krav har vært begrunnet dels med at man savnet klare regler om fylkesmennenes myndighet og kompetanse, dels med at det i forvaltningen har vært en tendens til på visse områder å la sentraladministrasjonen treffe bestemmelser uten at fylkesmannen har vært trukket inn, og dels i at fylkeskontorene har vært altfor dårlig utstyrt både med lokaler og arbeidshjelp.

Tidligere fremtrådte kravet om styrkelse av fylkesmannens stilling som et revisjonskrav fra dem selv. Under det da rådende politiske system kunde de imidlertid ikke finne gehör for sine önsker og meninger fordi systemet i seg selv var til hinder for gjennomföringen av det. No er forholdet helt omvendt.

No er det den sentrale "statsledelse" som krever en sterkere fylkesmannsinstitusjon. No er ikke kravet

(fortsatt)

"FYLKESMENNENE" (fortsatt)

lenger i strid med, men i full overensstemmelse med det rådende politiske system.

For det förste er det et mål for Nasjonal Samling å rasjonalisere statsforvaltningen og å öke den enkelte"embets og tjenestemanns"ansvar og myndighet.

Det er videre et krav etter Nasjonal Samlings program at "fylkesmannens" stilling som organ for regjeringsmakten skal styrkes. En riksregjering som enhver annen administrativ ledelses handlekraft er i hög grad avhengig av at den til sin rådighet har færrest mulig utövende organer og myndighetens omfang er et hensiktsmessig ...spörsmål.

Skal "embetsmennenes" ansvar bety noe, er det også i statens interesse at ansvaret ikke blir fordelt på altfor mange personer. Det var etterhvert oppstått en tendens hos "sentraladministrasjonen" til å etablere særegne lokale organer for forskjellige forvaltningsgrener utenom fylkesmannsinstitusjonen. På de områder hvor dette er gjort, er fylkesmannens stilling blitt svekket i tilsvarende grad. Det har vært lagt störst vekt på at vedkommende departement kunde ha direkte forbindelse med sin faglige representant ute i fylkesdistriktene uten å være avhengig av fylkesmannens mellomkomst. Man har herunder hevdet at fylkesmannen ikke ville kunne mestre de faglige anliggender på en rekke forskjellige områder samtidig. Til det er imidlertid å si at fylkesmannen ikke mer enn andre skal være fagmann på mange områder. Han skal være fagmann på et, nemlig det forvaltningsmessige.

Han skal være en toppadministrator og skal vite hva god administrasjon er. Det skulde være nokså innlysende at når det er inntruffet en regjering som skal dirigere hele statens liv under et og man samtidig har indelt landet i bestemte forvaltningsområder hvor alle deler av statens virksomhet bringes til utövelse, at det da bör sitte en person som felles sjef for dette område, ansvarlig overfor"regjeringen"for gjennomföringen av dens beslutninger og samtidig med myndighet til å iverksette det nödvendige.

Etter 25 september 1940 ble spörsmålet om revisjon av "fylkesmannens" stilling tatt opp av "innenriksdepartementet". I en viss utstrekning har man allerede tillagt "fylkesmannene" endel nye oppgaver likesom forskjellige anliggender er blitt overfört til dem fra "sentralforvaltningen". Men det viktigste står dog igjen, nemlig visse viktige lokale myndigheters innföring under "fylkesmannens" ledelse.

Flere omstendigheter har under de rådende ekstraordinære forhold vært avgjörende til hinder for dette. Imidlertid har "innenriksdepartementet" funnet det tilrådelig å få den prinsipielle kurs offisielt fastlagt.

Etter "innenriksdepartementet"s innstilling har derfor "ministerpresidenten" i "regjeringsmöte" 2.desember d.å. fattet et vedtak hvoretter det er prinsipielt fastslått at "fylkesmannen"stilling skal bli av en langt mer sentral karakter enn hittil, og at myndighetene straks skal ta skritt til å omsette dette prinsipp i praksis.

Vedtaket fastslår at i den utstrekning det finnes hensiktsmessige skal forvaltningsgrener, som etter nogjeldende bestemmelser hörer under andre lokale forvaltningsorganer, legges under "fylkesmannen". Det samme gjelder for de forvaltningsgrener som heretter blir opprettet.

Videre pålegger vedtaket de forskjellige fagdepartementer i samråd med "innenriksdepartementet" å forberede de nödvendige endringer i lover og administrative bestemmelser for å sette dette i verk. Endelig pålegger vedtaket "departementene" å være oppmerksom på hvilke saker av lokal art som kan overföres fra"sentraladministrasjonen" til "fylkesmannen",

(fortsatt)

"FYLKESMENNENE" (fortsatt)

og foranlediger dette gjennomfört. Hvert enkelt"departement" må no for sitt vedkommende straks ta forannevnte anliggende opp til grundig behandling, og vil herunder sikkert kunne regne med interessert assistanse fra samtlige "fylkesmenn".

EKSTRARASJON AV SPISEFETT.

19.00. Sturlasson: Ordre S.5151 - följende innrykkes omgående over 55 m.m., 2 spalter med ramme og halvrunne hjörner,

Ekstrarasjon av spisefett.

Hver person kan i tiden **til 1.februar fk.** få kjöpt 100 gram spisefett på merke E 225 på **ekstrakortet** for 21.kortperiode eller på ekstramerke 1-G-4 på ukerasjoneringskortet for uke nr. 1.

Salget begynner straks, dog först etter nærmere bestemmelse av forsyningsnemnda der den har etablert lokal fordelingsordning. Ekstrarasjonen leveres som smör eller margarin alt etter beholdningenssituasjonen på det enkelte sted, og heves der de ordinære rasjoner heves.

Dog skal smörprodusenter som ikke har vanlig fettkort kjöpe hos sin vanlige kolonialforbindelse. Anstalthusholdninger får anvist ekstrarasjon hos forsyningsnemnda. Kjöpmennene leverer ekstramerkene til forsyningsnemnda straks etter 1.februar 1944 og får anvisning svarende til merkene.

NORSK FORBUND FOR NÆRINGS OG NYTELSESMIDDELINDUSTRI.

19.00. Norsk forbund for nærings og nytelsesmiddelindustrien har hatt möte i Hamar for tillitsmenn fra Hamar og Brummunddal. Samtlige 22 innkalte tillitesmenn mötte. Forbundsleder Bjerke var tilstede og ledet mötet. Han gjorde rede for sammslåingen av de forskjellige gamle forbund i det nye. Fra Hedmark faglige samorganisasjon mötte "fylkesleder" Ålgård.

FRONTKJEMPERMÖTE I TRONDHEIM.

22.00. Mandag kveld ble det arrangert et stort frontkjempermöte i Trondheim. Det ble delt ut frontkjempermerker til en rekke frontkjempere fra distriktene rundt byen.

Fylkesförer Rogstad holdt festtalen, og takket frontkjemperne for hva de har gjort for Norge.

POLITISAKER:

19.00. Etter hva "Hedemarkingen" erfarer vil hovedmannen i den store tyverisaken fra Vang og Stange Magne Oddvar Engh, Brunmunddal, anke prisrettens dom til prislagmannsretten. Som kjent fikk han 5 års fengsel, 300 kroner i bot og 25.000 kroner i inndragning for å ha omsatt en stor del av de stjålne kortene på svartebörs.

21.00. Forleden natt ble det stjålet 600 kilo hvete fra en gård på Haukeröd i Sandar. Sporene viste at kornet var kjört vekk med en spark. Politiet har arrestert gårdens bestyrer og to andre karer som er mistenkt for tyveriet.

21.00. Natt til igår ble det gjort innbrudd i en landhandel i Arendal sokn i Stokke. Tyvene tok med seg hele julekvoten av tobakk, adskillig smör og maragarin og sukkermerker for 200 kilo.

"DAGSPOSTEN" KRITISERER INNKVARTERINGEN AV ESTLAND-SVENSKENE.

O.R.12.00. Innkvarteringen av de hjemvendte svensker fra Estland er blitt stork kritisert i "Dagsposten", som sier at man har gitt dem de mest forfallne hoteller i den fattige del av Stockholm, mens man har overlatt badehotellene til danske flyktninge, især danske jöder.

TYSK-SVENSKE HANDELS AVTALER AVSLUTTET.

O.R.13.00. De tyske-svenske handels forhandlinger ble avsluttet i går. Resultatet skal nu forelegges de respektive regjeringer.

KOLLISJON VED SKAGEN.

D.R.12.30. Skagenskutteren S 25 "Birgit" ble igår påseilet av skagenskutter "Elma Salsberg"(?). Under påseilingen ble en av mannskapet på "Birgit" slått overbord, men ble reddet, mens de andre medlemmer av mannskapet gikk over i "Elma Salsberg".

"Birgit" gikk til bunns like etter.

ÖKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser.

4 1/2 % stat 1937 k 103 3/4
4 % stat 1935 I k 103
3 1/2 % stat 1941 I k 104
3 1/2 % stat 1938 I k 103 1/2
4 % Hypotekbank 1938 k 105
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105
5 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105
Kreditkassen s 810 k 800
Bjölvefossen s 20 1/2 k 20
Borregård s 131 k 131 oms. 134
Elektrokemisk s 140 k 135
Hafslund s 700 k 690
Orkla s 290
Saugbruksforeningen s 1800 k 1760
Union s 5,70 k 5,60
Aadnesiden s 170 k 162 1/2
Borgestad s 255 k247 1/2 oms 250
Bruusgård Kiösterud s 285 k 280
Amerikalinjen s 255 k 247 1/2
Bergenske s 181 k 178
Nordenfjeldske k 192 1/2
Ivaran s 282 1/2 k 277 1/2
Ocean s 315 k 395
Kosmos II s 242 1/2 k 235
Odd s 242 1/2 k 235
Rosshavet k 327 1/2.
Valutanoteringer uforandret.

ARRESTASJON I SVERIGE.

20.00. Politiet i Stockholm har i dag arrestert en utlending for ulovlig underretningsvirksomhet. Virksomheten har ikke vært rettet mot Sverige.

SVENSKER UTTALER SEG OM ANGREPENE PÅ BERLIN.

D.R.21.45. Alle de hjemvendte svensker som oppholdt seg i Berlin under de britiske terrorangrep sier at den tyske arbeiderbefolkning har vist en stadig större motstandskraft og fortsetter sitt arbeid som för.

INVASJONSFORBREDELSENE I JYLLAND.

[illegible]22. [illegible]det [illegible]fra [illegible]benyttet tyske forberedelser [illegible]t invasjon fortsetter i Jylland. For tiden studerer [illegible] jernbanenettet det innviklede jernbaneknutepunkt i Frederica.

DANSK KOMMENTAR.

D.R.21.45. Mye tyder på at denne julen ikke vil bli helt alminnelig. Hvordan kan en feire julen i fred, når f.eks. rikspolitisjefen har vært nöd til å gi det råd til befolkningen at det er farlig å lukke sin dör opp, når det ringer?

Forbrytelser forökes for hver dag som går, fra sabotasjevirksomhet til det rene röveri. Man er begynt å tale om "patriotisk röveri", og regner tilfeller som röveriet av skrivemaskiner fra Frederiksborg slott under denne kategorien.

De midler som er brukt til å motvirke sabotasje har inntil nu vært ufullstendige, men måske alminnelig visitasjon vil kunne hjelpe, en må håpe den kan bli gjennomfört.

Det er mange som mener at pågripelse av sabotörer ikke er danskenes, men tyskernes oppgave. Selv innenfor politiets rekker kan man finne denne oppfattelse, og man kan se folk med vilje unngå å stå en flyktende sabotör i veien når han forsöker å flykte. Men naturligvis er det en av det danske politis mest viktige oppgaver å forhindre denne utbredelse av forbrytelser, som lokker så mange unge, ikke bare fordi det er lett tjente penger, men også medförer en slag heltеglorie.

Det som igår ansås for en forbrytelse gis idag navnet "bedrift". Det er især kvinnenes plikt å forsöke å tale sine unge tilrette.

ANDERS SANDÖE ÖRSTEDS FÖDSELSDAG.

22.00. Under en höytidelighet på Christiansborg tirsdag ettermiddag, - på 150 års dagen for Anders Sandöe Örsteds födsel, - ble Örsteds hedersmedalje tildelt professorene dr. jur. Henry Ussing og dr.jur. Poul Johannes Jörgensen.

MORDFORSÖK PÅ OVERRETSSAKFÖRER KRENCKEL.

D.R.18.35. Et attentat på overretssakfører Ove Krenckel ble forsökt siste söndag, bare 10 minutter för et möte i "Dansk Sabotasje Vern", som han skulle ha ledet. Attentatet mislyktes og en av de revolverbevepnete menn ble anholdt under fluktforsök og overlevert til politiet.

Overrettsakförerens siste piece om sabotasje er no utgitt i 40.000 eksemplarer og han meddeler at det er stigende tilslutning til foreningen "Dansk Sabotasje Vern".

(Krenckel er som bekjent en av de mest fremtredende danske quislinger.)

BOMBEEKSPLOSJON I EN KÖBENHAVNER RESTAURASJON.

D.R.18.35. I restaurasjonen "Örnen", i Broleggerstrede, København, eksploderte to bomber i går kveld ved 19-tiden. 3 damer ble såret, hvorav en alvorligt.

250 TYVERIER I 5 DAGER.

D.R.18.35. I de siste 5 dager er der i Århus begått ikke mindre enn 250 tyverier som omfatter alt, like fra bildekk og ridestövler til dametöy og spiritus. Århus politi ha tilkallt hjelp utefra, da man ikke kan behandle alle sakene lokalt.

NORSK SKINNAUKSJON.

19.30. Nordiske skinnauksjoner A.M.Vik, holdt auksjon i Oslo fra 6 - 17 desember. Salget foregikk i to serier slik at man solgte varer fra forrige sesong i förste serie og nye varer i den andre. Det var mange kjöpere, og man merket seg flere utenlandske innkjöpsordrer. De gamle varer var for det meste av temmelig dårlig kvalitet og gjennomsnittsprisene ble for platinaskinn 655 kroner, for sölvrev 508 kroner og for blårev 339 kroner.

Av de friske skinnene var sölvrev og blårevskinnene av gjennomgående god kvalitet. Det ble budt fram et tusen to hundre og åtte og förr sölvrevskinn og solgt 58 % til en gjennomsnittspris av 585 kroner. Höyeste tilsalg var 960 kroner. Av blårevskin ble det budt fram 981 og 36 % ble solgt til gjennomsnitspris av 446 kroner med toppris 610 kroner.

Platinakolleksjonen var mindre interessante og var av gjennomgående svak kvalitet. Det ble solgt 42 % av de frambudte skinn til en gjennomsnittspris av 825 kroner. Toppris var 1210 kroner. Når det gjelde mink bestod partiet mest av sommerskinn og skrapskinn. Gjennomsnittsprisen ble 260 kroner med höyeste tilbud 480 kroner. Av de frambudte hvitrevskinn solgtes 88 %, gjennomsnittsprisen var her 169 kroner. Av korsrev og rödrevskinn solgtes 67 %, med gjennomsnittspriser henholdsvis 200 og 280 og 181 kroner. Av mår solgtes 47 % til gjennomsnittlig 459 kroner. Neste seire av skinnauksjoner tar til i Oslo i de siste dager av januar.

HARD STRAFF FOR RASJONERINGSOVERTREDELSE.

22.00. En disponent fra Drammen har stått i prisretten tiltalt for overtredelse av pris- og rasjoneringsforskriftene. Han ble dömt til to års fengsel, 3000 kroner i bot, og 25.000 kroner i inndragning.

DEUTSCHES THEATER.

22.00. Deutsches Theater hadde mandag premiere på Wagners opera, "Den flyvende hollender" . Hovedrollene var besatt av dyktige og rutinerte sangkrefter. Georg C.Winkler hadde den musikalske ledelse. Forestillingen vakte stor begeistring.

SJÖMANNSSENDINGEN.

23.30. Jule- og nytårshilsener til:
Kaptein Adolf Jörgensen
Hans og Hilder Holme
Anker Olsen
Hilmer Magnus Bakke fra Hamar
Alf Lönsberg
Brödrene Håkon og Arne Wilhelmsen
Johan Sanddahl Vester
Matros Karl Edvard Hangö (?)
Nekk Möller
Leif Bergetol Eriksen
Tollef Blasbak (?)
Maskinist Ole Christen Andersen
Karl Björnstad og Johannes Berg
Terre Karl Heggelund
Karsten Andersen
Kaptein Fritjof Höften
Olav og Berg(?) Skjerdahl fra Oslo
Sjömann Verner Hansen fra Lyngvei 9 Drammen
Reidar Martinsen
Lars Jonberg Larsen
Kristen Ström fra Porgrunn
Styrmann Leif Fjelvang
Andreas Carlsen
Leif Granemo
Arne Rudolf Storvik
Radio telegrafist Roger Kirkeby, Kort Adlersgate 2, Oslo
Jörgen Gran, Sandefjord
Maskinist Alf Abrahamsen
Jörgen Alexander Nielsen
Radio telegrafist Thorbjörn Rafse (?)
Egil Mortman Larsen
Ole Nielsen
Torkild Terkelsen
Solveg Gullefsen
Asbjörn Eriksen Halm fra Sandefjord
Gunnar Sande fra kaptein Sande
Styrmann P.Halvorsen, Oslo
Due Oscar Mathiesen
Oscar Jensen, Oslo
Rolf Asbjörnsen.

Meldinger onsdag 22. des.

FYLKESFÖRERENS STILLING.

21.00. "Föreren" og "Ministerpresidenten" har den 18de d.m. truffet følgende vedtak om "fylkesförerens" stilling:

Kapitel I."Fylkesförernes"stilling og myndighet.

Paragraf 1. "Fylkesföreren" er "förerens" og partiets överste representant i vedkommende fylkesorganisasjons - område.

Paragraf 2. "Fylkesföreren" er med generalsekretæren som forbindelsesledd direkte underordnet "föreren" og ansvarlig likeoverfor ham.

Paragraf 3. "Fylkesföreren" har den överste myndighet innen fylket over alle derværende partiorganisasjoner og kan gi alle partiorganisasjoner i fylket direkte ordre med hensyn til deres politiske anvendelse og innsats.

Paragraf 4. "Fylkesföreren" er ikke underordnet noen annen statsmyndighet enn "ministerpresidenten" og har i fylket den överste politiske kontroll med alle fylkets offentlige myndigheter. Han skal arbeide i nöyeste kontakt med fylkesmannen som er statsforvaltningens överste sjef i fylket.

Kapitel II. "Fylkesförerens" særlige oppgaver.

Paragraf 5. I særdeleshet påligger det "fylkesföreren" å löse følgende oppgaver i samhöve med de anvisninger som blir gitt av "föreren" og av "rikslederen" på "förerens" vegne:

A. Gjennomföre i fylket Nasjonal Samlings program og politikk planmessig og målbevist med alle midler som står til rådighet,
B. Utbygge i fylket partiet og dets særorganisasjoner til en effektiv og helstöpt kamporganisasjon overensstemmende med gjeldende organisasjonsplaner.
C. Pase at partiets og særorganisasjonenes tillitsmenn fyller sine oppgaver og stadig inspisere og aktivisere deres arbeide.
D. Lede Nasjonal Samlings propaganda i fylket etter en propagandaplan som han utarbeider måned for måned.
E. Före overordnet tilsyn med alle partiorganers ökonomiske disposisjoner i fylket.
F. Gjöre seg grundig kjent med fylkets politiske, ökonomiske og kulturelle forhold, og skaffe seg et nöye personalkjennskap til fylkets befolkning.
G. Gjennomföre en strang partidisiplin, om nödvendig foreslå til eksklusjon eller reise sak ved fylkespartiretten når medlemmer overtrær partiets lover eller andre bestemmelser som medlemmene som sådanne er bunnet av, eller når de gjör seg skyldig i uverdige forhold.
H. Ivareta befolkningens interesser og være formidler mellom befolkningen og forvaltningen. Tiltak og saker som ikke kan fremmes direkte gjennom forvaltningen, tas opp med "rikslederen" eller "föreren".
I. Före en skarp kontroll for å forhindre alleslags folkefiendtlig og statsfiendtlig virksomhet. For dette öyemed samarbeider han med statspolitiet og gjör bruk av hirden og germanske SS Norge. Når han finner det påkrevd, innsender han til "ministerpresidenten" begrunnet forslag om formuesinndragning i henhold til lov av 19/3-42.
J. Å holde "föreren" ved regelmessige ukentlige rapporter underrettet om den politiske stilling innen fylketsområdet samt straks og særskilt underrette om et hvert forhold av betydning som måtte oppstå.

Fortsatt.

"FYLKESFÖRERENS" STILLING. Fortsatt.

Kapitel III. "Fylkesförerens" rettigheter.

Paragraf 6. "Fylkesföreren" kan fordre enhver innen fylket til å möte for seg i "statssaker" for å avgi forklaring, "ministre" og "höyesterettsmedlemmer" unntatt. Han kan hos de stedlige offentlige myndigheter, offentlige og private sammenslutninger, bedrifter og enkeltpersoner, innhente opplysninger om ethvert forhold av offentlig interesse.

Paragraf 7. "Fylkesföreren" kan med öyeblikkelig virkning suspendere medlemmer i partiet og dets særorganisasjoner for et tidsrom av inntil tre måneder og likeledes tillitsmenn unntagen "förere" i hirden og i germanske SS Norge.

Paragraf 8. "Fylkesföreren" kan på "förerens" vegne og på "ministerpresidentens" vegne henstille til statspolitiet å sikre personer for et tidsrum av inntil tre måneder.

Kapitel IV. Fylkesförerens" personlige forhold.

Paragraf 9. "Fylkesföreren" skal ikke uten "förerens" samtykke stå tilsluttet noen av partiets særorganisasjoner eller inneha annen stilling eller annet verv.

Paragraf 10. "Fylkesföreren" skal ikke forlate sin stilling for lengere tid enn 14 dager uten på forhånd å innhente "förerens" samtykke. For fravær inntil 14 dager skal han på eget ansvar oppnevne en stedfortreder. For fravær utover denne tid skal stedfortreder godkjennes eller oppnevnes av "föreren".

ÖYENVITNEBERETNING FRA KATASTROFEN I OSLO.

18.00. En kranefører ved navn Christiansen har gitt følgende öyenvitneberetning av eksplosjonene på Oslo havn söndag etter-middag:

"Jeg satt i kranen da ulykken hendte. Vi holdt på å losse an ammunisjonsbåt. Klokken kunne vel være omkring 14.30, da det plutselig skjedde en stor eksplosjon fra söndre vareskur. Eksplosjonen skjedde midt i skuret og en voldsom ildsöyle stod tilværs. Jeg hadde det besste overblikk en kunne tenke seg, og så det hele. Eksplosjonen slo inn hele glasskiosken i ansiktet på meg. Jeg hadde åndsnærværelse til å komme meg ned i maskinhuset som ligger under förer-kiosken, og her sökte jeg dekning under maskinene. Et öyeblikk etter kom den annen eksplosjon og kranen raste sammen og jeg fulgte med ned på bryggen. Blodet silte ned i ansiktet på meg og plaget meg en tid. Jeg kom meg imidlertid ut av ruinene og fikk törket blodet vekk fra öynene. Jeg befant meg da like ved bryggekanten og sökte dekning bak en av de andre kranruinene. Der lå jeg i to timer, mens granatene sprang rundt om. Den ene fryktelige eksplosjonen etter den annen fulgte. Det var som et eneste haglskur av granater som slo ned. Kasse etter kasse for i lufta og slengte granatene vidt omkring. Der de fallt ned skjedde nye eksplosjoner igjen. Jeg trodde jeg aldri skulle slippe fra dette med livet. Mens jeg lå bak kranportalen i dekning for granatregnet, kom to menn svömmende fra skipet. Det var to norske arbeidere som hadde deltatt i lossingen, og den ene var såret. Granatene regnet ned omkring og de antente også båten, hvorpå mannskapet og arbeiderne som var ombord hoppet i sjöen. Ytterst ute på bryggekanten lå en sementbunkers av 20 tonns sementblokker, og vi ble enige om at nådde vi dit bort så var det en mulighet for redning. De verste eksplosjonene hadde foreløpig gitt seg, og vi benyttet sjansen og krabbet langs bryggekanten gjennom ruinene av kranene og kom lykkelig fram til bunkerse. Også en rekke andre arbeidere hadde klart å redde seg inn i bunkersen og vi var vel 20 mann ialt. Vi gjorde oss ikke noen forhåpninger om å bli reddet med det förste, men så fikk vi se bergningsselskapets "Breifonn" og brannvesenets "Sjösprøyt"

KATASTROFEN I OSLO. Fortsatt.

Vi vinket til båtene i håp om at noen skulle se oss. Og så oppfattet vi plutselig at Breifonn blåste til oss for å gi signal om at vi var oppdaget. Breifonn bakket straks ut og gikk helt inn til bryggekanten og tok oss ombord. Det skjedde midt under det voldsomme granatregn. Det var en enestående redningsdåd."

På spörsmål om hvorledes sikkerheten var under ammunisjonslossingen, svarer Christiansen: "Sikkerheten var som vanlig, og meget streng. Vi var alle instruert om faren og visste hva vi hadde å holde oss til. Vårt eget liv står jo alltid på spill under slikt arbeide og alle utviste den ytterste grad av forsiktighet. Dessuten går det tyske vakter omkring over alt og påser at alle sikkerhetsforanstaltninger er i orden."

På forespörsel om hva han mener om ryktet om at en ammunisjonskasse skulle være falt ut av en av kranene og dermed forårsaket eksplosjonen, svarer Christiansen: "Det er ikke tilfelle. Det er ikke fallt noen kasse fra min kran eller noen av de andre kranene. Eksplosjonen oppstod i söndre vareskur. Kranene og wirene var i full orden. Vi tar nemlig ingen sjanse. Det var allt i orden inntil eksplosjonsöyeblikket. Heller ikke fra tysk side ble det utvist noen uforsiktighet. Det hele er utelukket. Tyske vakter passerer overalt og passer på at ingen bruker noen som helst ild. Intet kan bebreides dem som arbeidet på bryggen."

Et annet rykte i forskjellige variasjoner går ut på at eksplosjonen oppstod på den tyske båten, at den straks etter flöy i luften og så gikk tilbunns.

"Jassa sies det det," sier Christiansen og kryster forbauset på hodet. "Båten lå der så seint som klokken 21.30, den. Brannen ombord begynte også som jeg har fortalt tidligere en halv time etter den förste eksplosjonen. Alle mann ombord hoppet da tilsjöss og forsökte å svömme iland."

Aftenposten har også hatt en samtale med kranförer Henrik Meedam. Han hadde söndagstörn den 19de desember fra klokken 7 til 15 på kran F.2 og drev med lossing av "Wehrmachtsgods". Ved bryggen lå flere båter, deriblant den tyske tre - fire tusen tonner, Selma. Den hadde ligget der noen dager og man var ennu ikke ferdig med lossingen söndag. Meedams kran stod stasjonert foran båtens kommandobru og losset fra luke to. Den stod på samme sted hele dagen. I kranens styrerum sitter kraneföreren omkring 12 meter oppe fra bakken med oversikt over hele havneområdet og selvfölgelig også hver flekk på båten utvendig.

"Jeg skulle slutte vakten og ventet avlösning klokken 15", forteller Meedam. "Jeg hadde akkurat sett på klokken, den var 14.20 da den förste eksplosjonen löd. Min kran stod da vendt med front mot båten. Jeg hadde hivd opp, som det heter, og skulle svinge i land. Det förste smellet kjentes som et veldig luftpress og knuste förerhuset som jeg satt i. Det er vesentlig av glass, bare bakveggen er av tre. Hele förerkiosken ble trykket sammen på og omkring meg. Jeg tenkte at her gjelder det å bære seg ad så kommer man kanskje noenlunde helskinnet ned på jorden ved hjelp av de tre jernleidere som er bygget til det bruk. Og jeg klarte med min sönn på komme ned etappevis. Min 8 år gamle sönn som hadde brakt mat til meg satt på en jernkasse i nærheten av meg i kiosken. Jeg grep gutten lynsnart ved den ene armen og jumpet ned i maskinhuset under kiosken. Herfra tok jeg et nytt overblikk over situasjonen og oppdaget da at taket på lagerskuret var revet bort. Jeg måtte sparke ut babords dör i maskinhuset og nådde derfra til rekkverket på trabulanten. Derfra for jeg ned de siste leiderne og var omsider på jorden. Under nedturen både så og hörte jeg en rekke mindre eksplosjoner på forskjellige steder i skuret som lå ca 15 meter fra båten. Mens jeg stod ned så jeg först et röykblink som steg til værs fra skuret, hvorfor jeg kastet meg flatt ned og la meg over gutten. Derpå kom et öredövende smell. Det föltes som om bakken reiste seg under meg, deretter

KATASTROFEN I OSLO. Fortsatt.

Jeg for opp, som et lyn, løp av alle krefter innover kaien i retning av Akers Mek. Verksted, helt til jeg fikk öye på et tilflyktsrum hvor jeg sprang inn sammen med gutten. Hens vi oppholdt oss der, det kunne vel være en fem minutters tid, hörte vi ytterligere to veldige brak, en slags lydsöyle inne mellom småeksplosjoner som löd hele tiden. Jorden skalv under oss, lufttrykket knuste dören til tilfluktsrummet og formelig sopte oss innover sementsylinderen. Vi sprang videre i samme retning som får. Omsider nådde vi en av havnevesenets arbeidsvogner, hvor vi ilsomt måtte söke dekning mot planker, jernstykker og annet som sprutet vidt omkring etter eksplosjonen. Under et lite opphold i denne spruten sprang jeg videre til utgangsporten like ved Akers Mek. Verksted. Her var det pany å söke dekning, denne gang ved veivesenets opplagstomt. Derfra fikk jeg öye på en grönn pil som pekte mot et beskyttelsesrom i Gröndahlgården, og tok atter beina fatt. Innen vi nådde fram rystet to nye smell gaten og omgivelsene. I tilfluktsrummet ble jeg forbunnet av luftværnets folk. Jeg följte ingen trygghet på dette stedet heller og fortsatte etter en stund mot sentrum. Vi var kliss våte og hadde lite klær på. Utenfor Kontinental tok det sivile luftværnet av oss, viste oss inn, ga oss varm suppe, törre klær og stelte overhodet på beste måte for oss. I ambulansebil ble vi kjört videre til en sentralkommandoplass, hvor leger foretok en endelig forbinning av mine uvesentlige skader. Etter å ha gitt forklaring om mine opplevelser, kjörte politiet oss like hjem."

Det verserer rykter om at det var fulle folk på bryggen og ombord i båten og at ulykken må sees på bakgrunn av det bl.a. Hva er Deres mening om en slik antakelse?

"Etter min overbevisning er slike rykter det rene oppspinn. En hvilken som helst person som hadde våget å vise seg beruset, ja, en som bare ga grunn til mistanke, ville öyeblikkelig blitt grepet av de utallige tyske kontrolloffiserer og vaktmannskaper, både uniformerte og sivile, både tyske og norske. En person som röyker innefor havneområdet, blir öyeblikkelig arrestert, bortvist og mulktert."

Ryktene vil videre vite at det skal være utvist uaktsomhet endog grov uaktsomhet under lossearbeidet.

"La meg först svare med et spörsmål: Tror De at noen som var på det rene med hva lasten bestod av for makelighets skyld ville våge livet ved å se gjennom fingrene med gjeldende regler for lossing og behandling av så farlige saker som ammunisjon og sprengstoff? Det er derfor ganske usannsynlig at en ammunisjonskasse eller gjenstand kan ramle ned. Jeg er opprört både på mine egne og på havnearbeidernes vegne hvis det virkelig er slik som De sier at man insinuerer skjödeslöshet eller fyll under dette farlige arbeide. Jeg er når som helst villig til under eds ansvar å forsikre som min overbevisning at alt arbeide söndag, såvel på bryggen som ombord i den nevnte båt, foregikk på vanlig måte under den strengeste kontroll og aktsomhet. Fra mitt höte stade har jeg et enestående overblikk og hvis jeg f.eks. merker at en hiv ikkem er lagt forsvarlig an eller det er brukt et annet lossemiddel enn det foreskrevne i de enkelte tilfeller, så löftes ikke heisen, Og hvis jeg ikke har overblikk på grunn av at det arbeides under dekk, plaseres en spesiellt uttatt signalmann ved lukekarmen. Denne signalmann er ansvarlig for heisen, inntil kraneföreren selv får öye på den".

Har De gjort Dem opp noen mening om hvordan denne ulykken kunnevære skjedd, eller hva som var grunnen til den?

"Nei. På samme måte som jeg må anse min egen og guttens redning som det rene mirakel, må jeg anse hendelsen som et av disse fryktelige uhell som dessverre kan inntreffe selv i fredstider. Vi har jo mangfoldige eksempler på det. Men det jeg her har sagt burde vel være tilstrekkelig til , stoppe skadelige, i beste fall unyttige spekulasjoner omkring en slik ulykke. Det er neppe mennésker gitt å utforske den.

KATASTROFEN I OSLO. Fortsatt.

13.00. "Ministerpresidenten" har overfor brannsjef Hagen uttalt "riksstyrets" takk og anerkjennelse av brannkorpsets arbeid under eksplosjonsulykken i Oslo söndag. Som en erkjentlighet for brannkorpsets tapre innsats har "ministerpresidenten" personlig gitt 10.000 kroner til Oslo Brannkorps premie og understöttelsesfond.

22.00 Like etterat eksplosjonsulykken i Oslo var kjent i Trondheim ble följgende telegram sent til "minister" Alf L. Whists hjelpekontor: "Adresseavisen, Trondheim, oversender idag sjekk på 10.000 kroner til de skadelidte i Oslo etter eksplosjonsulykken.

Skylstad, redaktör.

Da det idag forelå nærmere enkeltheter om eksplosjonsulykken i Oslo tok ordföreren i Trondheim opp spörsmålet om hva Trondheim kommune kan gjöre for å hjelpe i dette tilfellet. Etter endel konferanser ble det besluttet å bevilge 25000 kroner til hjelp for de skadelidte etter eksplosjonsulykken.

STURLASSON. ORDRE 5157.

Följende innrykkes omgående over 75 mm, 2 spalter med ramme og halvrunde hjörner:

TELLING AV TEKSTILVARER PR: 31. DESEMBER 1943.

Etter beste avtale av avdelingen for industriforsyningen av 7. desember 1943 skal enhver som framstiller eller bearbeider rasjonerte tekstilvarer, og enhver som forhandler slike varer gi oppgave over sin beholdning av tekstilvarer pr. 31. desember 1943. PLIKTEN TIL Å AVGI OPPGAVE BERÖRES IKKE AV EVENTUELT STENGINGSPÅBUD OG BORTFALLER IKKE SELV OM DET I DET ENKELTE TILFELLE IKKE SKULLE FINNES NOEN BEHOLDNING PR. DENNE DATO. Oppgaven skal gis på fastsatt skjema T.48, som i utfyllt stand skal være sent den stedlige forsyningsnemnd innen 10. januar 1944 i konvolutt merket "TEKSTIL". Skjema fåes utlevert ved henvendelse til forsyningsnemnda. Grossister skal foruten å sende inn oppgave til forsyningsnemnda, innen samme dato sende et eksemplar av oppgaven til tekstil - og lærkontoret, Kongens gt. 15, Oslo. Grossister med produsent - o/eller detaljavdeling skal sende inn til nevnte kontor et eksemplar av oppgavene også for hver av disse avdelingene. Unnlatelse av å gi oppgaver eller avgivelse av uriktige eller ufullstendige oppgaver eller medvirking til dette kan medföre straff og inndraging.

Oslo den 23. desember 1943

STURLASSON.

"MINISTER" BLIR LOVER MERE MEL OG BRÖD.

O.R. 19.20. "Næringsdepartementet" har gjennom lengere tid arbeidet med spörsmålet om å få öket rasjonene spesiellt for ungdom i alderen 12 til og med 20 år i erkjennelse av disse årsklassers særlige behov og at man her ikke kan löpe noen risiko uten å sette hele etterslekten i fare for lange tider. De særfordeler man hittil har kunnet tilföre disse årsklasser har imidlertid ikke "departementet" funnet det forsvarlig å slå seg til ro med og spesiellt ikke etter tilgangen på tidligere urasjonerte, relativt næringsrike varer etterhvert har avtatt for ikke å si praktisk talt opphört. Det er nu lyktes med bistand av herr Reichskommissar å få stillet til disposisjon et ekstra kvantum

MERE BRÖD OG ILL FOR UNGDOMMEN. Fortsatt.

importert tysk korn til foreløpig bedring av bröd - og melrasjonene for de foran nevnte årsklasser. Tillegget blir på 50 gram mel eller 65 gram bröd pr. dag, og begynner fra 27de desember förstkommende. Den berettigede ungdom er personer som er födt i tiden fra og med 1ste februar 1924 og til og med 31te januar 1932.

Det har videre på samme måte lyktes å oppnå grunnlag for en foreløpig forhöyelse fra omkring 1ste februar av rasjonene for de tungarbeidende som nu har to eller tre tilleggskort på bröd. Disse tillegg vil bli på 25 gram mel pr. dag for folk med to tilleggskort og femti gram mel pr. dag for dem som har tre tilleggskort. Det nöyaktige tidspunkt når disse tillegg kan tre ikraft vil bli kunngjort såsnart det nödvendige rasjoneringskortmateriale foreligger utdelt. Det kan som nevnt reknes med at ordningen trær ikraft omkring månedskiftet januar/februar.

VÅNINGSHUS TIL KRIGSHERJEDE FAMILIER. BYGGEFIRMA I TRONDHEIM FORESLÅR.

22.00. Et av bygningsfirmaene i Trondheim har foreslått for Strinda kommune at de tar opp til dröftelse byggingen av en del våningshus for familier som på grunn av krigssituasjonen har mistet hjemmene sine. Firmaet foreslår at det oppnevnes en komite på tre mann for å arbeide med boligbygg på samfunnsmessig basis. Komiteen skal finne enn hustype som tilfredsstiller bygnings og helserådets for - skrifter. Det er firmaets forutsetning at kommunen skal ordne med gater og kloakker. For finansieringen forlanger firmaet at det dannes et boligselskap med kommunen som interessert. Firmaet har allerede sent inn forslag til bygging av husene. Hvert hus kommer på 6600 kroner. Bygningssjefen er enig i at slik forholdene og situasjonen nu ligger an er det nödvendig å gjöre noe for å rette på forholdene. Han er imidlertid imot en hver form for kommunal boligbygging sålenge det private initiativ er tilstede. Han anbefaler derimot at kommunen for å löse saker trær inn som mellommann mellom de private og rasjoneringsmyndighetene og foreslår at det oppnevnes en komitee på tre mann som kan arbeide med saken, Under forutsetning av at söknaden blir innvilget setter kommunen seg i forbinnelse med innvånere i kommunen som er interessert i å bygge. Saken ble lagt fram for herredstinget idag. Ordföreran opplyste å denne forbinnelse at nemnda som allerede hadde begynt sitt arbeide, er kommet til det resultat at oppförelse av hus er nödvendig. Man har nu sent ansökning til de rette myndigheter om materialer til disse hus. Vedtaket ble gjort i overensstemmelse med ordförerens innstilling.

FRITAKELSE FOR SKJERMBILLEDFOTOGRAFERING.

14.30. "Innenriksdepartementet" meddeler: Da det har vist seg å herske noen tvil om hvem der etter lov av 30te april 1942 er FRITATT for å la seg skjermbilledfotografere skal de gjeldende regler for fritakelse nevnes: Fritatt er:

1. Personer som er blitt röntgenundersökt ved skolers eller kursers forsorg i det kalenderår da de i henhold til nevnte lov skulle vært skjermbilledfotografert.

2. Personer som lider av smittsom lunge-tuberkulose og som har vært röntgenundersökt for ikke lenger tilbake enn ett år.

Fritakelse erholdes ved henvendelse til den offentlige læge på stedet. Denne stempler vedkommendes legitimasjons - kort med et spesiellt fritakelsesstempel.

ØKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser 22 desember:

4 1/2 % stat 1937 k 103 3/4.
4 % stat 1935 k 103.
3 1/2 % stat 1941 s 105, k 104.
3 1/2 % stat 1938 k 103 1/4.
4 % Hypotekbank 1938 k 105.
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105.
Creditbanken k 138.
Kreditkassen k 800.
Bjölvefossen k 20 1/4, oms 19 3/4.
Borregård s 132, k 134, oms 131.
Elektrokjemisk s 140, k 135.
Hafslund s 700, k 690.
Orkla s 290, k 275.
Saugbruksforeningen s 1800.
Union s 5.70, k 5.60.
Aggesiden s 170.
Borgestad s 255, k 247 1/2, oms 250.
Bruusgård Kiosterud s 285, k 280.
Amerikalinjen s 255, k 247 1/2.
Bergenske s 180, k 178.
Nordenfjeldske k 192 1/2.
Ivaran s 282 1/2, k 277 1/2.
Ocean s 315, k 305.
Kosmos II s 257 1/2.
Odd s 242 1/2, k 235.
Rosshavet k 327 1/2.

Valutanoteringer uforandret.

Oslo: Det er nu truffet en avtale vedrörende det norsk - belgiske varebytte gjeldende for året 1944. Etter avtalen skal Norge eksportere bl.a. tremasse, sulfitlut, pelsskinn, svovlkis, ferrosilisium, talkum og andre pulveriserte mineraler m.v.. På den annen side omfatter avtalen særlig belgisk eksport av industriprodukter til Norge, bl.a. klorkalsium og andre kjemiske produkter, valseverkprodukter, ferdige produkter av jern og stål, fotografisk papir, film og plater, röntgenfilm, glass og glassvarer. De varekontingenter som ikke er fullt utnyttet ved utlöpet av 1944 vil kunne utnyttes inntil 30te april 1945 hvis en ny avtale ikke er kommet istand för dette tidspunkt.

KURSUS I MEDAUGYMNASTIKK.

13.00. Som tidligere nevnt arrangerer "Norges Idrettsforbund" er medaukurs i Oslo i tiden 4de til 15de januar. På kurset vil det delta damer fra hele landet, ialt 25. Alle har tidligere deltatt på kurser i medaugymnastikk. Följende byer blir representert ved kurset: Hammerfest, Trondheim, Bergen, Stavanger, Mandal, Kristiansand, Skien, Arendal, Sandefjord, Tönsberg, Horten, Moss, Drammen, Notodden, Röykenvik, Sarpsborg, Fredrikstad, Halden og Oslo. Fru Stören - Riis skal lede kurset og Ingeborg Bjerke som for tiden studerer ved medauskolen i Breslau skal være lærerinne. Programmet er basert på repitisjon og videre utdannelse. Deltakerne i kurset skal også öve inn et flott oppvisningsprogram som skal framvises på den store gymnastikkoppvisning til sommeren. Fru Stören - Riis forteller at det nu er meningen å slå et virkelig slag for medaugymnastikken her i landet. Dette kurset danner innledningen, og klimakset kommer med den store medauoppvisningen i sommer. Fruen skal nu reise rundt i landet og besöke de forskjellige medaukurs.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R. 12.30. To svenske skip, motorskipet Mandalor og motorskipet Sagga gikk idag morges fra Göteborg på sin jomfrureise for det Internasjonale Röde Kors. Skipene skal til amerikanske havner.

S.R. 19.00. I Trälleborg har man kommet under vær med en stor underslagsaffære. Det dreier seg om 60.000 kroner som er forsvunnet fra havnekontorets kasse.

NYTT FRA DANMARK.

D.R. 21.45. Tirsdag den 14de desember arresterte politiet i Köbenhavn den 29 år gamle Björn Skou Nielsen og anklaget ham for delaktighet i en rekke röveriske overfall som har funnet sted i Köbenhavn i den senere tid. Politiet fattet også mistanke om at han var identisk med den person som den 13de desember overfalt en tysk soldat som satt på en benk med en kvinne. Mens de to satt der kom nemlig en mann spaserende forbi med to damer. Mannen trakk en revolver og skjöt på soldaten. Denne trakk sin revolver og en skuddveksling fant sted. Soldaten ble såret i underlivet og ble brakt på hospital, mens en forbipasserende dame fikk lettere skader og ble brakt til lægevakten. Björn Skou Nielsen tilstod dette overfallet og tilstod også at han den 3dje desember deltok i et overfall på en fabrikkeier i hans hjem og truet ham til å utlevere 315 kroner. Hvis ikke ville fabrikkeierens hus bli sprengt i luften. Den samme mann var også delaktig i et overfall i kontoret til en trikotasjefabrikk hvor han sammen med en annen mann truet fabrikkeieren til å utbetale 10.000 kroner. Hvis ikke ville fabrikken bli sprengt i luften i löpet av to minutter. Fabrikkeieren nektet imidlertid å utlevere pengene og overfallsmennene forsvant.

Björn Skou Nielsen er födt den 27de oktober 1914. Han har vært i konflikt med politiet helt siden han var 15 år.

Det meldes förövrig at en krets personer som har vært mistenkt for röverier nu er blitt pågrepet.

S.R. 19.00. Utgangsforbudet i Köbenhavn vil bli lettet noe i juletiden. Lettelsen varer fra og med juleaften til og med 27de desember og medfører at utgangsforbudet i disse dager vil opphöre klokken 4 om morgenen og begynne klokken 23.00. Kafeer, restauranter teatre og andre forlystelsesetablissementer vil i denne tiden holde seg til de vanlig lukningsvedtekter for helligdager, dog skal de ikke holdes åpne lenger enn til klokken 22.00. Butikker skal forholde seg på samme måte, dog skal de ikke lukke senere enn klokken 19.00.

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. E.S.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

24.desember. Nr.969 Fortrolig.

Meldinger torsdag 23.desember, 1943.

"NORSK SKJEBNEFELLESSKAP I KAMPEN OM EUROPAS FREMTID".

14.00. (Til red: Må ikke offentliggjöres för fredag 24.desember.)

"Minister" Fuglesang holdt ikveld (torsdag) följende tale over kringkastingen i den tyske sendingen "Rundfunktagebuch" om "Norsk skjebnefellesskap i kampen om Europas framtid":

"Et nytt år bryter inn over Europa som står midt oppe i en skjebnekamp for sin eksistens og framtid. Den femte krigsjulen blir feiret ved fronten og heime under forhold som mer tydelig enn noensinne viser hvor nödvendig og skjebnebestemt denne kampen er.

I årtusner har Europa vært kilden og midtpunktet for en verdensomspennende kultur med de mest framragende verker og resultater på alle områder av kunst, forsking og teknikk. I dette gamle Europa er kreftene enno ikke uttömt eller degenerert. Og dette gamle Europa vil enno kunne bidra meget til å före verden framover mot nye og höyere mål og til å gi verdenskulturen en enda mer strålende og blomstrende utvikling.

I denne tiden har alle de tilintetgjörende krefter i verden som ödelegger kulturen, rottet seg sammen for å legge de europeiske folk og Europas kultur og sivilisasjon öde. England og Amerika har gjort seg skyldige i en skjendsel som de neppe noengang er i stand til å vaske bort. De ödelegger kunst- og kulturverdier som ikke bare tilhörer det folk som har skapt dem men alle europeiske folk, ja hele verden.

De har sådd vind, de vil höste storm. Det er en glede å kunne slå fast at fellesskapsfölelsen er vakt til live i alle de europeiske land opp gjennom denne kampen på liv og [illegible] overalt i Europa er det en overveldende majoritet som er mot bolsjevismen og som vet at hele Europa vilde gå under og at hvert eneste europeisk folk vilde dö, hvis den europeiske fronten i öst skulde bryte sammen og hvis det skulde bli virkelighet som Stalin önsker og Roosevelt og Churchill samstemmer i.

I denne kampen består det en ulöselig skjebnefellesskap mellom alle europeiske folk. Enten seirer vi eller også går vi alle under sammen.

Gjennom tusner av år har de germanske folk vært Europas bollverk mot öst. Gjennom tusner av år har bölge på bölge vandret ut fra våre germanske folkestammer og har tilfört Europa og verden rik kraft og store verdier. Enno er kraften ubrutt. Plikt- og ansvarsfölelsen er ikke slukket enno i de germanske folkene. [illegible] de skylder Europa som bollverk mot öst. Ut fra denne erkjennelse og over faren fra öst som svever over oss, har det i denne blod- og ståltid fört fram en mektig vilje til sammenslutning i de germanske folkene, en trang til å stå sammen mot den felles fare og mot de felles interesser.

Foran alle står den germanske ungdom i en samlet innsats for sin og for Europas sak. Ved denne innsats, derute og heime, vekkes fellesskapstanken, tanken om en sluttet skare av frie og selvstendige germanske folk i felles innsats for felles mål, for å beskytte Europas eksistens.

Gjennom generasjoner har denne tanke holdt seg levende i den norske ungdommen. Våre mest framrakende åndshövdinger hvis navn er kjent over hele verden har vært fyllt av denne tanken, og har innsett at det er nödvendig at de germanske folk slutter seg sammen.

Når den norske ungdom går inn for det idag og följer sin "förer", "ministerpresident" Vidkun Quisling,

(fortsatt)

FUGLESANGS TALE (fortsatt)

følger de ropet fra Ibsen, Björnson, Hamsun og fra det overveldende flertall av dem som har vært de åndelige förere i vårt folk gjennom århundrer.

Jeg taler på vegne av alle dem i mitt land som står med våpen i hand i en forbitret kamp på östfronten mot den truende bolsjevikiske fare. Jeg taler på vegne av alle dem som her heime hos oss gjör en seig innsats for Norges og Europas sak. Å slik som det er i mitt land - det tusenårige, sagnomspundne fjelland der oppe mot nord, Norge - slik er det også i alle andre europeiske land - ung og gammel, gutter og gjenter, kvinner og menn slutter seg sammen til strid, til ragnarokstriden, for at de gode krefter skal seire over mörkekreftene i verden, Europa vil aldri kapitulere i denne kampen som gjelder dets eksistens, rett og framtid.

Vi kjemper og arbeider og vi vil kjempe og arbeide videre inntil vi har seiret.

Vi har no de mörkeste dagene i året, men solen har allerede snudd og den står högere på himlen for hver dag som går. Vinteren går imöte med vår og sommer. Europa går mot lysere tider.

DR:AXEL AUBERTG BISETTELSE

20.00. Generaldirektör, dr.Axel Auberg ble i dag bisatt i det nye krematorium under overveldende deltakelse fra slekt og venner, forretningsforbindelser og andre som han har kommet i berörring med i egenskap av leder for vårt lands störste industriforetagende.

Pastor Fjeldberg tegnet et ypperlig bilde av industriherren og mennesket Axel Aubert, som takket være sine utpregede evner arbeidet seg fram til en förende stilling innen Norges tekniske og ökonomiske liv.

Bak det tilsynelatende barske ytre merket man et fint, hjertevarmt menneske, som var villig til å ofre alt for sine venner og for den bedrift som han hadde sett det som sin oppgave å gjenskape og utbygge.

Pastor Fjeldberg overbrakte til slutt en hilsen til dr. Aubert(sic) fra fraværende venner og bekjente. Marskalker var direktörene Kielland og Nilsen.

IDRETTEN.

19.00. Norges idrettsforbund meddeler: Den utsatte finale i norgesmesterskapet i ishockey mellom Skeid, Oslo og Trondheim Ishockeyklubb skulde som kjent spilles i Trondheim den 28.desember. På grunn av forskjellige vanskeligheter er finalen utsatt inntil videre.

21.30. Åpningen av skisesongen finner som kjent sted på skeikampen den 29 og 30 desember med et eliterenn. Anmeldelsesfristen er no utlöpet. Og etter det NTB erfarer ved henvendelse til arrangörene, Oslo turnforeninge, ser det ut til at rennet blir meget vellykket. Alle våre beste slalomkjörere er anmeldt, og det er ikke tvil om at konkurransen vil bli skarp.

Av herrene starter bl.a. Bjarne Karlsen, Sverre Viksmön, Odd Haug og Birger Opsahl. I dameklassen ser det ut til at alle våre kjente kvinnelige kjörere med unntakelse av Elisabeth Spockeli, vil stille opp. Det blir også satt opp en klasse for gutter under 16 år. Her vil brödrene Hustad, Hans Magnus Andresen og en rekke andre lovende kjörere fra Kongsberg delta.

FALKENHORSTS ROS TIL REDNINGSMÆNNENE VED EKSPLOSJONEN.

21.30. Ved den beklagelige eksplosjonsulykke som inntraff i Oslo söndag den 19.desember bidro norske hjelpe- og redningsorganisasjoner på en enestående måte til å begrense skadene. Uforferdet og modig, uten å ense den personlige fare, ytet de norske mannskaper overalt den mest [illegible]difulle hjelp under redningsarbeidet og ved gjennomföringen av de forebyggende forholdsregler.

Da det dessværre ikke er meg mulig å trykke hver enkelts hånd for hans innsats og beredvillighet, er det mitt oppriktige önske på denne måte å takke alle dem som deltok i redningsarbeidet. Brannvesenet, sjöspröytene, redningsmannskapene, ambulansene, politiet, de norske statsbaner og det sivile luftvern fortjener i særdeleshet anerkjennelse for sin energiske inngripen og mönstergyldige opptreden.

Selvom hjelpen for mange av de deltakende institusjoner var en tjenesteplikt, fortjener de anerkjennelse og ros for den besindige holdning og uselviske personlige innsats som de viste ved denne anledning. Ved deres hjelp hindret man at större skader oppstod, hvilket igjen förte med seg at ofrenes antall ble bemerkelsesverdig lite.

Til alle familier som har mistet noen av sine pårörende og har sorg no i julehlegen, uttaler jeg min hjerteligste deltakelse og varmeste medfölelse.

Oslo, 24.desember 1943.

Der Wehrmachtsbefehlshaber V.Falkenhorst
Generaloberst.

NORSK-UNGARSK VAREBYTTE.

22.00. Det er no truffet en ny varebytteordning med Ungarn gjelden e for året 1944. Etter varebytteordningen skal Norge hovedsakelig eksportere tremasse, sulfitlut, vantitrujern, ferrosilisium, reveskinn, fiskekroker og andre industriprodukter.

Blant de varer som Ungarn på sin side skal levere, kan nevnes erter, tomatpure, törrede grönnskaer, fruktpulp, sennepsfrö, grönnsakfrö, tekstilvarer, glödelamper, automobilamper og spesiallamper m.v.

FINSK - SVENSK HANDELSAVTALE.

S.R.19.00. En finsk-svensk handelsavtale ble idag underteknet i Stockholm.

BRANN I KRISTIANSAND.

22.00. I går middag oppstod det brann i Henrik Wergelandsgate i Kristiansand, midt i den gamle trebebyggelsen. Det så en tid meget stygt ut for röken veltet i store masser fra förste og annen etasje og loftsetasjen.

Brannvesenet var imidlertid straks på pletten med stor utrykning og ble snart herre over ilden. Brannen er oppstått i et möbel- og dekorasjons verksted, hvor en gnist fra ovnen hadde fenget i noen baller av treull. Det var særlig noen værelser i förste etasje som led brannskade.

"LÅN" AV DROSJEBIL.

22.00. En kveld i oktober hadde en sjåför i Kristiansand vært så uforsiktig å plasere sin drosjebil på gaten uten å låse den. Noen unge mennesker tok seg et par utflukter i byens omegn med bilen inntil de ble grepet av politiet. To av de unge menn hadde vært borti biltyveri för, og de ble derfor ved Kristiansands forhörsrett i dag dömt til 5 måneders fengsel hver, mens den tredje mann fikk 120 dagers fengsel.

PRIVATKORT FRA FINNLAND.

21.30. O.U. 15.desember 1943. Første brevkort fra Finnland.

"Vårt fly bærer oss fra Oslo i dagbrekningen mot aust over de vinterlige norske bygdene. Det er langt mellom tunene under oss. Verden er stor der nede, - han Ola har et kvarters gange eller mer bare han skal tale ved ....Per Nabo. En hel time tar det hem å komme gjennomgrenda og enno mer dersom han skal gjennom bygda. Attum skogen ligger nabobygda, dit er det ei hel lita reis.

Det som akkurat no optar N.Ola og N.Per i den bygda vi just bruker noen minutter på, er at N.far har søkt avskjed på grunn av denne ugudelige regjeringa. Ellers ser de ingen fare. De tenker ikke på å slåss for tunene og jorda si noen der i Grenda. Hvoffor skulde de det? Heller ikke i fosterlandet lenger aust.

Regjerings der er like blåöyet og tillitsfull som den regjeringa som N.Ola og N.Per stemte med för om årene, og som de no savner så sårt. Men på kortere tid enn Ola og Per bruker denne morgenen fram til og tilbake fra meieriet, seiler vi inn over bygda der de vil slåss, - der det er kvinnfolka som idag driver gårdsbruket.

Under oss har vi tun og jorder nöyaktig som i Skedsmo, Ullensaker og Sörum. Tilintetgjort er avstandene. De eksisterer ikke her, min kjære Per og Ola. Dere tror at finnene bor så langt unna. I virkeligheten bor finnene ikke stort nærmere Stalin og Molotov i Moskva enn dere. Tenk dere så den tyske forsvarsmakten i bolsjevikenes voldse - finnene slåss ikke for moro skyld, vær sikker.

Pröv å begynne å tenke i takt med vår tids teknikk og den virkelige verden, kjære Ola.

Beste hilsen
Sverre Riisnæs SS - Sturmmann.

21.30. O.U. 16.desember 1943 - annet brevkort fra Finnland. -

Et kort opphold i en mindre by her borte. Gatene, husene, folket som heime. Fredrikstad eller Levanger, et frendefolk tross språket. Det er folkets fjerde krigsvinter. Allikevel synes linet uforstyrret å gå sin gang. Barna strömmer fra skolene, vinterlufta gir dem roser i kinnene, de prater og ler. Lærerne streiker ikke, tvert imot kjenner han med hele folket bolsjevismens djevelskap og sitt ansvar overfor de henfarne slektene.

I arbeidslivet ser du overalt at kvinnene har samme ansvarstjeneste. De syter ikke og klager over den harde tida og hva de må unnvære i gryten. De tar fatt, på jernbane og trikk, ved bilrattet, på byggeplass og verksted - det er finsk "sisu" du her ser. Det finske folket -"Hvem måtte allt des spilda blod, och allt des tålamod?"spurte Runeberg. Så i dag også.

På hotellets restaurant sitter uniformerte finner og tyskere side om side med öl og sigaretter. Det har allerede ryktes at vi er nordmenn, og orkestret spiller norsk musikk, gamle velkjente toner.

Våpenbrorskapet er i orden. Alle vet hva det gjelder. Hvorfor kommer du ikke etter, kjære Ola og Per??

Beste hilsen Sverre Riisnæs,
SS-Sturmann.

"AFTENPOSTEN" OMTALER FYLKESFÖRERENS STILLING.

O.R.12.00. "Aftenposten" omtaler Quislings vedtak om fylkesförerens stilling og sier bl.a. at en ny statsförelse ikke kan bli gjennomfört på en dag, men må oppbygges ved planmessig lovgivning, og vedtaket om fylkesförerens stilling er et viktig ledd i grunnmuren for et nytt Norge.

TYVERIER I BODÖ.

08.30. Som et bevis på hvordan tyveriene florerer i Bodö kan nevnes at en murmester i Bodö forleden under en rettssak opplyste at han hadde kjöpt 17.000 spader, 10,100 hakker, 500 spett og over 4000 öksen som alt sammen ble stjålet i löpet av forholdsvis kort tid.

DOM FOR PRISRETTEN.

08.30. Disponenten for et nystartet firma stod forleden i prisretten, tiltalt for å ha utbetalt lönninger til firmaets funksjonærer uten å söke godkjenning på gasjene.

Disponenten mente at det ikke var satt noen bestemt frist for söknad om godkjenning. Prisretten slo fast at godkjenning selvsagt må sökes allerede ved funksjonærenes ansettelse.

Disponenten ble dömt til 1000 kroner i bot og 50 kroner i saksomkostninger.

En mann som hadde fire verpehöner vildå gjerne selge dem, og sökte derfor å komme i forbindelse med en mann som gjennom avertissement kunngjorde at han var liebhaber til disse ettertraktede husdyr.

Noen handel kom ikke i stand, men det oppstod uenighet om prisen og varebyttet, og prispolitiet fikk affæren til behandling. Prisretten har nu dömt selgeren, som böd fram höner mot bytte i rasjonerte varer, til en bot på 500 kroner og 30 kroner i saksomkostninger.

FYLKESFÖRERNE.

14.30. Da Nasjonal Samling i 1940 ble det statsbærende parti ble det med en gang innsatt fylkesförere i hvert fylke ved siden av fylkesmannen. De sistnevnte har som kjent sittet i en årrekke som statens embetsmenn og administrasjons ledere, mens fylkesförerne skal representere partiets interesser og står direkte under Nasjonal Samlings "förer".

Etter opprettelsen av fylkesförerstillingene har det herskot en viss uklarhet i forholdet mellom fylkesmenn og fylkesförere og folk har hatt lett for å blande sammen de to stillinger.

På regjeringsmöte annen desember ble det imidlertid gjort et vedtak om fylkesmennenes stilling innen den lokale forvaltning og i går ble det offentliggjort et vedtak av "ministerpresidenten" om fylkesförernes stilling.

Etter offentliggjörelsen av disse to vedtak skulde det derfor no være full klarhet og skarp avgrensning i forholdet mellom de to stillinger.

Fylkesförerne innehar idag en av landets viktigste og most ansvarsfulle stillinger. De skal som "förerens" most betrodde menn være folkets politiske förere og deres innsikt og klokskap skal stå som eksempel for alle nordmenn. Fylkesförerne skal være bindeledet mellom folket og forvaltningen, de skal ivareta folkets interesser og söke å gjennomföre og sette i verk saker

(fortsatt)

FYLKESFÖRERNE (fortsatt)

saker og tiltak som er nödvendige for folket. De skal også slå ned på alle statsfiendtlige elementer som pröver å true folkets sikkerhet. I dette arbeid skal fylkesförerne samarbeide med statspolitiet o hvis nödvendig med hirden og germanske SS Norge. Deres viktigste oppgave er imidlertid arbeidet med å gjennomföre Nasjonal Samlings program og politikk og arbeidet med å holde en streng partidisiplin.

De skal slå ned på alle medlemmer som gjör seg skyldig i uverdig forhold.

Som man vil forstå sitter vårt lands fylkesförere i meget betydningsfulle og viktige stillinger, stillinger som krever klokskap, tålmot og en rank rygg. Det at fylkesförerne har fått slike vidtrekkende fullmakter er i tråd med de retningslinjer som for lang tid siden er trukket opp for gjennomföringen av det nye Norge.

EKSPLOSJON I TRANSFORMATORSTASJON I SVERIGE.

13.00. Transformatorstasjonen for den elektriske drift på Ljustad-banen brente onsdag ettermiddag. Ilden begynte ved en eksplosjon i en oljeströmbryter. Etter en time var en stor del av stasjonen ödelagt, trass i at alle disponible brannmannskaper øyeblikkelig ble tilkalt. Jernbanen opplyser at man mener at trafikker skal kunne opprettholdes noenlunde etter togrutene ved å lede strömmen andre veger.

Eksplosjonsårsaken var enno igår kveld ukjent og den materielle skade er heller ikke fastsått. Sansynligvis er hele transformatorstasjonen blitt ödelagt og i så fall tör en anslå skaden til omlag to millioner kroner.

ÖKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser.

4 1/2 % Stat 1937 s 104 k 103 1/2
4 % Stat 1935 I k 103
3 1/2 % stat 1941 I s 105 k 104
3 1/2 % Stat 1938 I k 103 1/4
4 % Hypotekbank 1938 k 105
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105
Creditbanken k 138
Kreditkassen k 800
Bjölvefossen s 20 1/4 k 19 3/4
Borregård s 133 k 132 oms 132- 132 1/2
Elektrokemisk s 140 k137 1/2
Hafslund s 700 k 690
Orkla s 290 k 277 1/2
Saugbruksforeningen s 1800 k 1760
Union s 5,70 k 5,60
Ågdesiden s 170
Borgestad k 247 1/2 oms 250
Bruusgård Kiösterud s 285 k 280
Amerikalinjen k 247 1/2 oms 250
Bergenske s 180 k 179
Nordenfjeldske k 192 1/2
Ivaran s 282 k 280 oms 282 1/2
Ocean s 315 k 305
Kosmos II s 252 1/2 k 250
Odd s 242 1/2
Rosshavet k 327 1/2.
Valutanoteringer uforandret.

SJÖMANNSSENDINGEN.

23.30. Jule- og nytårshilsener til:

Terje A Ringdal,
Maskinmester Alf Christiansen
Thor og Rolf Foss
Holger Jörgensen
Arne og Christian Arvesen
Styrmann Poul [illegible]
Christian Lind Olsen,
Reinhart Severin Carlsen
Ragnar og Bjarne Clemmensen,
Hans Hammersland,
Carl Nordin,
Sverre Nordin,
Adolf og Leif Tröem (?)
Henry Johannes Berg,
Rolf Hjelde,
Thormod Christian Christiansen,
Oscar Nordman Andersen,
Arne Jörgen Haugen,
Christian Martin Larsen,
Alf Olesen,
Arne og Ola Olsen,
Kåre Bitaa (?)
Karl Martin Knudsen,
Edgar Valstad,
Björn Petersen,
Hjalmar Olsen,
Motorman Gustav Jonassen,
Kaptein ? Möller
Olav Hardö
Harold Olav Post
Thorlei Omlan (?)
Kaptein Ivar Kvartsheim,
Fettmatros Arne Marthinsen,
Håkon Odvar Jacksen,
Alf Lodegård,
Erik William Hoffmann
Finn Valdemar Hoffmann
Christian O.Christiansen,
Hans Theodor Håkon Gullefsen,
Maskinmester Johan Petterson,
Joahn Larsen,
Båtmann Finn Sörensen
Erling og Oscar Olsen,
Magnus Gröven (?)
Alfred Lövstad.

==========

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

F.P.

27. desember 1943. Nr. 970. Fortrolig.
Meldinger 24., 25. og 26.12.43.

Fiskerioversikt 11.12. - 18.12.1943.

18.00 (26.12.) Fisket i uken som endte 18. desember må betegnes som lite. Dårlige fiskeforhold hindret for en stor del sildefisket og fiskeforholdene og agnmanglen ellers la store hindringer i vegen for annet fiske. Det foregikk endel sildefiske i Nord-Norge i midten av beregningsuken. Det ble da bl.a. tatt ganske bra fangster av småsild, såkalt krill i Repparfjord og Kafjord i Finnmark. På Malangen i Troms ble det snurpet sild av størrelsen 20 stykk pr. kilo, og i Gratangen og Senja ble det også tatt noe mere storfallen småsild. I Nordland ble det fisket endel mussa i Ursfjord og i Rana I Trøndelag fortsatte fisket med tildels bra fangster ved Levanger, og i Sogn og Fjordane ble det tatt litt sild i Florø og Måløyområdet.

Forsöksfisket med drivgarn etter storsild er begynt på Vestlandet men har hittil ikke gitt noe utbytte som skulle tyde på at fiskets begynnelse er nært forestående. Det övrige kystfisket og bankfisket med forskjellige redskaper var smått. Fra Finnmark meldes at agnmangel hindrer linefiskot, men at det er tatt endel notfangster av torsk forskjellige steder i fylket. I Troms er det intet spesielt å bemerke. I Nordland hindrer agnmangel fiske. Det fiskes noe sei og hyse i Vesterålen og rusefisket på Helgeland er bra. I Lofoten er snurrevadfisket dårlig, og ellers meldes at kveitegarnfisket gir lite utbytte. I Trøndelag, på Möre og på Vestlandet drives det for tiden et mindre utstrakt fiske. I lokale områder gir visse mere spesielle fiskerier, som snurpefisket etter småsei på Sunnmöre, bra utbytte. Likeledes har det vært endel håbrand å få utenfor Vestlandskysten. På Skagerakkysten meldes det om godt seifiske i området fra Flekkefjord og östover forbi Lista. Ellers drives det endel linefiske, reketråling og annet fiske med tildels bra utbytte også innover Oslofjorden.

Fylkesmann Torvald Löchen avgått ved döden, 82 år gammel.

12.00 (24.12.) Fylkesmann Torvald Löchen döde igår, 82 år gammel. - Fylkesmann Löchen tok juridisk embetseksamen i 1883. I 1884 ble han ansatt i Indredepartementet og arbeidet årene 1889 - 1890 i Det Statistiske Centralbyrå, hvoretter han utnevntes til byråsjef i 1891. I 1898 ble han ekspedisjonssekretær og i 1900 ekspedisjonssjef i Landbruksdepartementet. I 1902 ble Löchen utnevnt til amtmann i Nordre Trondheims amt hvor han virket til han i 1916 ble stiftsamtmann i Hamar stift og amtmann i Hedemarkens amt, et embete han tok avskjed fra i 1926.

Quisling deler ut gaver til sårete norske og tyske frontkjempere.

19.00 (26.12.) Julaften ved middagstider besökte Nasjonal Samlings förer fulgt av fylkesförer Holm, sårete norske og tyske frontkjempere på Akers Sykehus og på frontkjemperheimen "Ragnar Berg" på Voksenkollen. Föreren hadde med gaver som han delte ut blandt de sårete og underholdt seg med hver enkelt av dem.

"Biskop" Kvasnes holder tiltredelsespreken i Stavanger Domkirke.

18.00 (26.12.) Stavanger. (Kristelig Pressebyrå.) - Ved julehögmessen i Stavanger Domkirke 1. juledag holdt "biskop" Kvasnes sin tiltredelsespreken. Kirken var for anledningen vakkert smykket og gudstjenesten ble en sjelden högtidelighet.

Statsminister Hansson betegner Sveriges stilling som "ikke særlig foruroligende".

17.00 (26.12.) Stockholm. I en kringkastingtale til det svenske folk julaften, karakteriserte statsminister Hansson Sveriges nåværende stilling som "ikke særlig foruroligende". Det er dermed ikke sagt at landet befinner seg utenfor faresonen. Krigsföringen som stadig öker i heftighet, kan frenkalle situasjoner som vil stille Sverige overfor alvorligere anstrengelser enn hittil. Man må derfor ikke slappe av, men fortsatt vise den störste aktsomhet, uttalte statsministeren.

Vakker gave.

9.00 (24.12.) Bergen. Disponent Kr. Offerdal og frue i Sogndal i Sogn har i anledning av sitt sölvbryllup, gitt kr. 1000.- til et fond for innkjöp av glassmalerier til Årdal kirke, og kr. 1500.- til innkjöp av orgel til den planlagte aamfoheimen i Årdal.

76 år gammel mann forsvunnet fra heimen sin i Bergen.

9.00 (24.12.) Bergen. En 76 år gammel mann er forsvunnet fra heimen sin i Bergen. Han skulle gå til barberen, men er på en eller annen måte blitt borte under vegs.

Priskontrollsaker.

9.00 (24.12.) Bergen. Ved henvendelse til priskontrollsjefen i Bergen, erfarer Morgenavisen at det ved omsetningen av juleblomster og juletrær er tatt opp til 100 % overpris. Saken vil nå bli oversendt prispolitiet til behandling.

11.00 (24.12.) Haugesund. En fisker har stått for prisretten i Karmsund tiltalt for ulovlig omsetning av sild og saltfisk og ulovlig oppkjöp av sildetönner. Fiskeren ble dömt til 60 dagers fengsel og kr. 2000.- i bot. Dessuten ble merfortjenesten, kr. 38.000.-, inndratt.

Mange tyverier ombord i kystrutene i det siste.

17.00 (26.12.) Stavanger. En mann som hadde vært i Oslo i forrige uke, sendte sin garderobekoffert fra Oslo til Stavanger med kystruten. Kofferten inneholdt forskjellige klær, men da den kom til Stavanger var det meste av innholdet forsvunnet, forteller Stavanger Avis. Politiet arresterte 2 fyrbötere ombord som mistenkt for tyveriet, og ved ransakning hos den ene ble det meste av tyvegodset funnet. Denne saken kommer sannsynligvis til å dra mere med seg. Det har nemlig ikke vært så få tyverier ombord i kystrutene i det siste, og det er mulig at en nå har fått tak i folk som iallfall har skyld i endel av tyveriene.

Et voldsomt lyn anretter stor skade.

17.00 (26.12.) Haugesund. Et eneste voldsomt lyn skapte stor röre på Bremnes sist söndag. Lynet kom som en voldsom eksplosjon like för middag. Merkelig nok kom ingen mennesker alvorlig til skade, men det ble anrettet stor skade ellers. 3 kvinner ble slått i svime forskjellige steder på Sortlandsgårdene som ligger like ved Bremnes. En annen kvinne ble svimeslått på öya Godö som ligger minst 1 mil vekk. Andre fikk alvorlig sjokk av smellet. Et sted ble en telefonstolpe splintret, og det meldes også om et merkelig tilfelle hvor lynet fulgte lysledningen inn i et hus, slo av en stolpe på en vugge og fortsatte gjennom vinduet uten å gjöre

Stort posttyveri i Danmark etter amerikansk oppskrift.

21.00 (26.12.) Kjöbenhavn. Fra Assens på Fyn meldes: En 18 år gammel pike som skulle besörge postsendinger fra Hårby brevsamlingssted til Jordlöse stasjon, en strekning på omlag 5 kilometer, ble lillejulaften frarövet en postsekk som inneholdt omlag kr. 30.000.-, meldes fra Assens. Hun hadde kjört atpar kilometer på sykkel med postsekken, da en mann i 30-40 årsalderen, som likeledes syklet, kjörte opp på siden av henne og sa: "Pengene eller livet". Piken turde ikke annet enn utlevere postsekken som mannen kjörte bort med i mörket. Det er utlovet en belönning på kr. 500.- for opplysninger som kan före til pågripelse av röveren.

En större lekter sunket på havna i Florö.

24.00 (26.12.) Bergen. En större lekter som tilhörer Norsk Bergningskompani, sank forleden på havna i Florö. Den var på veg syd over. Mannskapet ble reddet.

DEN NATIONALE SCENE I BERGEN hadde 2. juledag premiere på barneforestillingen "Kari Trostakk". Tittelrollen ble spilt av Norma Balean. Forestillingen fikk en begeistret mottakelse. (24.00 - 26.12.)

Stygt drap i Trondheim.

24.30 (26.12) Trondheim. Et stygt drap hendte juledag aften i Trondheim, idet en av byens dyktigste forretningsmenn ble overfalt og dreptt i östkanten av byen. Han ble brutalt slått med bakfra med et vedtre. Han ble ikke ranet, men det er ting som tyder på at morderen ble skremt för han fikk plyndret offeret.

Ifölge hva Adresseavisen meddeler fikk et ungt par först öye på liket som lå i en blodpöl i Gyldenlövesgate. Politiet ble varslet og liket kjört på sykehuset i all hast. Her ble det bare konstatert at döden var inntruffet med en gang.

Politiet er kommet til det resultat at forretningsmannen, som var på veg heim etter et julesolskap, er slått ned av en eller flere personer og med et 60 cm. langt vedtre som ble funnet like ved offeret. Det har antagelig vært overfallsmennenes mening å rane offeret, men flere ting tyder på at de er blitt skremt av personer som er kommet til stede. Gaten hadde vært nesten folketom hele kvelden.

Adresseavisen forteller videre at det i den siste tid har vært en bande på 4 medlemmer som har herjet i strökket i östkanten. Det har stadig vært skuntle overfall etter mörkets frambrudd.

Avdöde var i 32 års alderen og var kjent som en stillfaren og sympatisk person. Han skulle gifte seg like over nyttår.

Tyskerne innrömmer tapet av slagskipet "Scharnhorst".

7.00 (27.12.) Berlin. En avdeling tyske sjöstridskrefter angrep 2. juledag i Nordishavet en fiendtlig konvoi som var på veg til Sovjet-Samveldet. Under en langvarig trefning med overlegne britiske sjöstridskrefter, sank slagskipet "Scharnhorst". Slagskipet gjorde en heltemodig innsats og skjöt til siste granat. Konvoien og de britiske eskortefartöy ble tilföyd store skader.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. E.S.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

28.des.1943 Nr.971 Fortrolig.

Meldinger mandag 27.desember,1943.

SVERRE RIISNES' TREDJE BREVKORT FRA FINNLAND.

21.00. O.U. 17.12.1943.

En meget årle morgenstund et par timer på toget. Rett overfor oss i kupeen et finsk par, en ung staut major med sin vakre frue. Av samtalen vår har de åpenbart merket at vi er norske, de har lyttet interessert.

Vi blunder litt, de snakker videre sammen sitt finske. Jeg oppfatter intet som helst undtatt at SS gjentatte ganger blir nevnt. De er fremme og forlater oss.

Men kameraten min forstår finsk. Han kan berette at de først hadde funnet det gledelig begge to å se nordmennene komme. Hun hadde allikevel uttrykt skuffelse over at "Norjalainen" bar tysk uniform.

Majoren hadde da sagt henne at hun tok feil. Det var ikke tyske, men SS-uniformer hun hadde for seg her. Så hadde han holdt et helt lite foredrag for henne om denne felles germanske organisasjon vår og meget riktig kalt den d e t n y e E u r o p a s a v a n t g a r d e. Fortalt henne om hvorledes disse elitedivisjonene samler og sveiser sammen den beste ungdommen ikke bare fra Tyskland, men også fra Norge, Danmark, Nederland, Belgia, Randstatene. Ja, selv svensk og sveitsisk ungdom har - med fare for å bli satt fast og straffet - i store flokker søkt over grensene for å bli opptatt og kjempe under de gamle nordiske seirsrunenes merke.

Stolt hadde majoren nevnt også Finnlands ærefulle innsats i disse formasjonene. En hel bataljon av de stauteste finske ungguttene har i SS-divisjonen Viking gjort en strålende innsats sammen med kameratene fra de andre folk av den nordiske folkeetten.

Med stigende interesse hadde "majorskan" hört sin mann fortelle og til slutt utbröt hun: "Men da vil det aldri mer kunne hende at Finnland står alene i sin kamp i öst".

Nei, derfor er v i garantien og derfor var det altså at hun til avskjed hadde önsket oss på svensk "god resa til fronten" og skjenket hver av oss - sitt vakreste smil.

Beste hilsen.

SS-Sturmann Sverre Riisnæs.

FJERDE BREVKORT FRA FINNLAND.

21.00. O.U. 18.12.1943.

Finnlands fjerde krigsvinter. Ingen trenger noe landvarigere opphold her borte for å bli klar over dette: Ikke på noen måte har Finnlands folk latt seg kue av denne harde tiden, de veldige vanskene, den fryktelige overmakten. Stadig möter du vitnesbyrd om en samlet og ubrytelig front som förer kampen mot bolsjevismen videre med den seige trass som kjennemerker dette harde, livskraftige folket.

Det arbeidende folk vil kjempe. Folket har tatt uniformen på, den blir ikke tatt av för seiren er vunnet.

I gatene, på trikk, buss og tog vrimler det av soldater. Dels er de på veg fram til fronten, men idag skal de fleste heim med julepermisjon. Det er landets egne höyvokste sönner. Men liksom heime i Norge ser en mengder av stramme, feltgrå tyske kamerater.

Også lottene i sine kledelige grå uniformer over alt - et helt kapitel for seg . I disse fire lange, harde, mörke årene har de finske lottene mer enn noensinne för gjort seg fortjent til den ros som stammoren deres - Lotta Svärd - fikk med de berömte

(fortsatt)

BREVKORT FRA FINNLAND. (fortsatt)

linjene: "Ty en perla var hon på krigets stråt och en ekta perla också, och något tålte hon strattas åt, men mera hedras ændå."

Men her i byen som vi no er kommet fram til, setter også våre egne norske gutters tungemål sitt prev på gatebilledet. Det går på sörlandksk, på bergensk, tröndersk og sist, men ikke minst, hörer du det uforfalskede Oslo-målet. Like ved byen ligger skijegerbataljonen vår i en praktig övelsesleir hvor absolutt intet som helst manger for å dyktiggjöre guttene for fronten og gjöre tilværet trivelig for dem.

Snart sitter vi benket mellom 20-30 norske officerer. For et kameratskap, en glöd og en vilje. Det er disse karene og guttene deres som gjör det verd å leve som nordmenn i denne tiden.

Beste hilsen.
SS-Sturmann Sverre Riisnæs.

EKSTRARASJONER FOR PERSONER MELLOM 12 og 20 ÅR.

D.R.21.45. Fra Norge meddeles at "næringsdepartementet" har besluttet å forhöye visse rasjoner for barn i alderen 12 til 20 år, med den begrunnelse at man ikke tör löpe risikoen for en mindre sund etterslekt.

(Denne melding har ikke vært utsendt på norsk kringkasting eller på NTB).

SKIPSREDER OLE IRGENS DÖD.

23.00. Skipsreder Ole Irgens, Bergen, er avgått ved döden 77 år gammel. Han ble födt i Bergen. Etter endt skoleutdannelse oppholdt han seg en tid i Frankrike og overtok i 1889 sin fars rederivirksomhet i Bergen sammen med sin fetter A.Irgens.

Rederiet, som ble grunnlagt i 1857, bygget gjennom årene en rekke skip for frukt- og tankfart. Siden 1930 har rederiet bare dravet mindre virksomhet. Skipsreder Irgens var en meget ansett mann innen skipsfartskretser.

JULEHILSENER TIL DEN NORSKE SJÖMANNSMISJON.

23.00. Kristelig pressebyrå: Den norske sjömannsmisjon har hatt den glede til jul å motta hilsner fra sjömannsprestene i Antwerpen og Rotterdam. De forteller begge at virksomheten opprettholdes best mulig og arbeidet går sin gang, meddeler "Bergens Tidende".

GÅRDBRANN VED RÖRVIK.

22.30. På gården Ulsund ved Rörvik hendte det juleaften en dramatisk ulykke som kostet en ung mann livet og la en stor uthusbygning i aske.

To mann holdt på å helle bensin fra en kanne over i en beholder. Plutselig tok det fyr i bensinen og ilden bredte seg med voldsom fart i det lille rommet som forövrig stötte opp til fjös- og låvebygningen på gården.

En av mennene kom seg ut for å hente hjelp mens den andre, Harald Ulsund, ble igjen for å forsöke å slukke. Et öyeblikk etter eksploderte bensinbeholderen og hele låven stod straks i lys lue. Det ble gjort de mest fortvilte forsök på å få Ulsund ut, men det lyktes ikke.

Han var sönn av gårdens eier og 24 år gammel. Låven og fjöset brente helt ned og årets avling og alle redskaper strök med.

MORD I STAVANGER.

12.00. Et grusomt mord fant sted i Stavanger annen juledags kveld. To unge menn, John Thorbjörnsen og Einar Andersen, kom ut fra promenadecafeen i kirkegaten like før midnatt da de plutselig ble stukket ned med kniv.

Thorbjörnsen döde momentant mens Andersen ble livsfarlig såret, og no ligger han på sykehuset i bevisstlös tilstand. Man antar at mordet skjedde ti minutter før klokken 24.00.

Folk som bodde i nærheten av gjerningsstedet har på denne tid hört et par skrik om hjelp, og litt seinere hastige skritt som fjernet seg oppover kirkegaten. En politimann som patruljerte paralellgaten til kirkegaten kom fram til åsteđet like etter mordet. Han fant da Thorbjörnsen liggende livlös og blodig på trappen til kafeen. Andersen, som var bevisstlös, var falt over ham, og var hardt såret. Begge ble öyeblikkelig sendt til Stavanger sykehus. Her ble det konstatert at Thorbjörnsen var död. Andersen ble underkastet en större operasjon. Han er enno bevisstlös, men det er godt höp om at han står det over.

På vegen til sykehuset hadde Andersen et klart öyeblikk, og han fikk da avgitt en forklaring for politiet. Thorbjörnsen og han var på veg heim fra et juleselskap. Da de kom utenfor promenadecafeen ble de stoppet av en herre og en dame. Andersen forteller at han hörte herren si til damen: "De tar vi". Mannen flöy så på dem med en spiss kniv og stakk den. Andersen kunde gi et svakt signalement av morderen. Thorbjörnsen er födt i november 1914, og arbeidet som maler utenbys. Han var no heime på julebesök. Han var ugift. Andersen er födt i 1921 og er ugift.

MORDEREN ....

18.00. Morderen fra kirkegaten i Stavanger er no fakket. Han ...ldte seg selv på politikamret med den kvinnen han hadde vært sammen med etterat de hadde lest om mordet i avisen. Det sensasjonelle utstyr i avisene hadde skremt henne så hun tvang sin venn til å melde seg straks.

Anholdte heter Ludolf Johan Westbö og er födt i 1921. Han har tidligere vært under forfölgning for legemsfornærmelse og voldtektsforsök. Nærmere enkeltheter foreligger enno ikke.

LÖDSFALL.

13.00. En av Listas mest kjente menn, advokat og tidligere banksjef M. Slevdal, er död 71 år gammel. Han var födt i Vanse og tok juridicum i 1900. Fra 1905 har han vært knyttet til Vanse sparebank og var bankens administrerende direktör fra 1914 til i sommer.

Han hadde arkeologiske og historiske interesser og har ytet store bidrag til kartleggingen av Vansebygdene. Han var en drivende kraft i arbeidet for Lista bygdemuseum og opprettelsen av ....båt-museet.

ØKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser 27.12.43.

4 1/2 % stat 1937 s 104 1/4 k 103 1/2
4 % stat 1935 I k 103
3 1/2 % stat 1941 I k 101 1/4
3 1/2 % stat 1938 I s 105 1/4 k 104 7/8
4 % hypotekbank 1938 k 105
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105
Creditbanken s 142 k 138
Kreditkassen s 810 k 802 1/2
Bjölvefossen s 2050 k 1975
Borregård s 132 1/2 k 131
Elektrokjemisk s 140 k 137 1/2
Hafslund s 700 k 690
Orkla s 290 k 277 1/2
Saugbruksforeningen s 1800
Union s 5,70 k 5,60
Ågdesiden s 170 k 162 1/2
Borgestad k 250
Bruusgård Kiösterud s 287 1/2 k 282 1/2
Amerikalinjen k 247 1/2
Bergenske s 202 1/2 k 199
Nordenfjeldske unot.
Ivarans s 230 k 280 oms 282 1/2
Ocean s 310 k 315
Kosmos II s 252 1/2 k 250
Odd s 212 1/2
Rosshavet k 327 1/2
Valutanoteringene var uforandret.

19.00. Indeks for Oslo börs den 23.desember: Bankaksjer 165,60 (+ 0,65), Industriaksjer 195,77 (+0,30), Skipsaksjer 252,65 (+0,10), Hvalaksjer 185,00 (-0,50).

19.00. Stockholm: Luossavåra-Kiirunavåra Aktiebolag har framlagt sitt regnskap for året 1942/43. Etter at skatter er betalt med 28 millioner kroner mot 18 millioner forrige år framkommer et nettooverskudd på 45,66 millioner kroner mot 31,89 millioner forrige år.

Styret foreslår at det på preferanseaksjene som i sin helhet eies av staten, og i royalty til staten, og i royalty til staten betales i alt 20 millioner kroner mot 15 millioner forrige år.

Til stamaksjonærene, trafikkaktieboget, Grangesberg-Oxelösund, foreslår styret at det utdeler 20 millioner kroner mot 15 millioner kroner forrige år. Resten av det udisponerte overskudd som no utgjör 25,77 millioner kroner overföres i ny regning.

19.00. Stockholm: Svenska Cellulosaktiebolaget har i disse dager gjennomgått en inngripende finansiell omdannelse. Först er selskapets aktiekapital nedsatt fra 30 til 10 millioner kroner gjennom overförsel til reservefondet av 20 millioner kroner. Samtidig har en ekstraordinær generalforsamling besluttet å öke kapitalen fra 10 til 50 millioner kroner gjennom utgivelse av 40 millioner kroner i nye aksjer.

Handelsbanken har overtatt hele den nye aksjepost mot et krav på selskapet på 40 millioner kroner. De motforholdsregler som no er besluttet danner avslutningen på en rasjonalisering- og saneringsprosess som er pågått siden 1934.

19.00. Stockholm: Det svenske valutakontor har utstedt en forordning om at alle svenske tilgodehavender i utlandet

(fortsatt)

ÖKONOMISK OVERSIKT (fortsatt)
skal anmeldes etter stillingen den 31.desember 1943. Fordringene skal være anmeldt til valutakontoret senest den 15.februar 1944. En lignende oppgave over de svenske eiendommer i utlandet ble gjennomført for tre år siden.

19.00. Stockholm: I löpet av året er en rekke av de vanskeligheter Sverige har hatt med forsyninger og arbeidskraft letter tiltross for verdensbegivenhetenes gang, men framtidsutsiktene for næringslivet er like usikre noe som noengang tidligere, og situasjonen er i viktige henseender blitt mer prekær, heter det i handelsbankens indeks.

Eksportsalget på trelastmarkedet kan ved utgangen av november anslåes til 210 100 standards hvorav 120 000 standard er gått til Tyskland.

Fjordårets lave eksporttall vil således dette år gå ned med omlag 40 %.

Cellulosemarkedet har i siste halvår vært preget av stadig synkende eksportmuligheter og stillingen på papirmarkedet er frandeles trykket.

Den svenske handelsflåtes tap pr 20.desember var i alt 225 skip på tilsammen 569,425 brt. Av disse skip er 17 fiskefartöyer på tilsammen 984 tonn og 25 beslaglagte skip på tilsammen 45,678 brt. Av de tapte skip var 10 i leidetrafikk. I alt er 1195 personer omkomne ved disse tap.

SVENSK-TYSK VAREUTBYTTE.

19.00. S.R. Den svenske og den tyske regjering har besluttet at overenskomsten om vareutbytte siste år vil bli forlenget til å gjelde i det kommende året.

NORDISK INSTITUTT.

D.R.12.30. Komiteen for nordisk samarbeid har besluttet å opprette et nordisk institutt, som inntil videre vil være av svensk-nordisk karakter med svensk ledelse.

Det er meningen at instituttet seinere vil bli mere felles-nordisk preget. Man har bestemt å opprettet det i vest Sverige.

NORSKE LUTHERSKE KINAMISJONSFORBUND.

22.30. Et möte av stor betydning for kristenfolket i Vestfold blir holdt i Stokke imorgen. Man skal nemlig konstituere Vestfold krets av det norske lutherske kinamisjonsforbund.

Generalsekretær Vågen vil delta og en venter stor tilslutning fra hele Vestfold.

KÖRSELSULYKKER.

22.00. Bergen: For en tid siden hendte en bilulykke i Opland i Sandanger, hvor en lastebil med tre mann kjörte ut for vegen. Det blir no meldt at leirleder Lura ble drept ved ulykken.

Skien: Fra Lisleherad blir det meldt at en 22 år gammel dame, Randi Mön, ble påkjört av toget ved 16-tiden i går og drept på stedet. Hun tok en snarveg over skinnegangen og i en kurve ble hun innhentet av toget.

Lilleströn: Natt til julaften inntraff det en jernbaneulykke i Fet. En 29-år gammel mann fra Fetsund ble overkjört og drept av toget. Sammen med en kamerat gikk den forulykte av ved feil holdeplass og klarte ikke å hoppe opp på toget igjen før dette satte seg i bevegelse. Han gikk så på linjen og ble påkjört av et godstog.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra F.P.
Regjeringens Informasjonskontor.

29. desember 1943. Nr. 972. Fortrolig.

Meldinger tirsdag 28. desember.

Det er hittil innmeldt 130.000 tonn korn, hvorav 70.000 tonn havre og 29.000 tonn bygg.

O.R.13.50 Statens Kornforretning meddeler at det hittil er innmeldt ialt 130.000 tonn korn. Herav er over 50 % havre. Ifölge de sist innkomne oppgaver er det til idag innmeldt:

Havre	70.000 tonn.
Bygg	29.000 tonn.
Hvete	21.500 tonn.
Blandkorn	5.500 tonn.
Rug	2.500 tonn.
Erter	500 tonn.

Som det framgår av tidligere meldinger, er produksjonen av erter langt högere enn tidligere års produksjon.

Andre landbruksmeldinger.

O.R.13.50 Fra U.S.A. meldes at fabrikken Fortuna for tiden fabrikerer traktorer som er forsynt med selvstarter, vindus-pusser, radio, cigarett-tender etc. - Her i landet og i Europa eller er spörsmålet: Gassgenerator eller ikke. I Norge er spörsmålet löst idet det er gitt påbud om at alle generatorer som lar seg bygge om, skal bygges om i vinter for å være ferdig til bruk under våronna. I Tyskland fabrikeres det nå nye traktorer beregnet på generator-drift, ikke bare med ved, men også med brunkull. I Tyskland får for tiden en rekke personer en grundig utdannelse for traktorkjöring, idet det anses for meget viktig at vedkommende virkelig kan behandle en traktor på den rette måte.

Oslo Börs.

13.30 Aksjekurser fra Oslo Börs den 28. desember.

4 1/2 % Stat 1937 s. 104 kj. 103 1/2. - 4 % Stat 1935 I kj. 103. - 3 1/2 % Stat 1941 I s. 105 kj. 104. - 3 1/2 % Stat 1938 I kj. 103 1/2. - 4 % Hypotekbank 1938 kj. 105. - 3 1/2 % Hypotekbank 1941 kj. 105. - Creditbanken s. 142 kj. 138. - Kredit-kassen kj. 802 1/2 oms. 805. - Borregård s. 132 1/2 kj. 131 1/2. - Bjölvefossen s. 20 1/2 kj. 19 3/4. - Elektrokjemisk s. 140 kj. 135. - Hafslund s. 700 kj. 690. - Orkla kj. 277 1/2. - Saugbruksforeningen s. 1800. - Unión s. 5.70 kj. 5.60 oms. 5.60. - Ågdesiden s. 170 kj. 162 1/2. - Borgestad s. 260 kj. 252 1/2. - Bruusgård-Kiösterud s. 285 kj. 280. - Amerikalinjen s. 255 kj. 247 1/2. - Bergenske s. 182 kj. 180 oms. 181. - Nordenfjeldske kj. 192 1/2. - Ivaran s. 287 1/2 kj. 280. - Ocean s. 310 kj. 302 1/2 oms. 305. - Kosmos II s. 252 1/2 - Odd s. 242 1/2. - Rosshavet kj. 330.

Valutanoteringer uforandret.

Dödsulykke.

13.00 Arendal. Da toget fra Grimstad 1. juledags ettermiddag passerte Nautenes i Fjære, oppdaget lokomotivföreren en mann som lå på jernbanelinjen. Dessverre var det för sent å stoppe toget, og mannen ble overkjört og drept. Han var i 40 års alderen.

Bladet "Gudbrandsdölen" 50 år og "Lillehammer Tilskuer" 100 år.

18.00 Lillehammer. Den 2. januar 1944 er det 50 år siden bladet "Gudbrandsdölen" på Lillehammer begynte å utkomme. Samtidig feirer "Lillehammer Tilskuer", som i 1930 ble opptatt i "Gudbrandsdölen" 100 års jubileum. "Gudbrandsdölen" er grunnlagt av den kjente bladmann redaktör Johan Filseth og "Lillehammer Tilskuer" av boktrykker K.J. Selmer. "Gudbrandsdölen" redigeres nå av Björn Wentzel.

ÖKONOMISK OVERSIKT.

1. Oslo. Indeks for Oslo Börs den 27. desember 1943. Bankaksjer 165.85. - Industriaksjer 195.77. - Skipsaksjer 253.15. - Hvalaksjer 185.00.

2. Kjöbenhavn. I uken för jul er Nationalbankens samlede omlöpsformue steget med 81 millioner kroner til 4682 millioner. Den störste bevegelse på aktivasidén er en stigning på 54 millioner kroner på forskjellige debitorer som deretter er bokfört med 2399 millioner kroner. Clearingstilgodehavendet i utlandet er steget med 28 millioner kroner til 1959 millioner. På passivasiden viser innskuddskontiene en stigning på 80 millioner kroner og innskuddene har derved passert 3 milliarder kroner.

3. Beograd. I året 1944 kan det i Serbia og i Banatområdet plantes ut i alt 525 millioner tobakksplanter, hvorav 100 millioner planter faller på tobakksområdet ved Nisch. Tobakksfröet blir tildelt tobakksdyrkerne gratis og tobakksdyrkerne er forpliktet til bare å dyrke bestemte sorter. Den samlede avling i de nevnte områder som dyrkes for det serbiske tobakksmonopol, blir oppkjöpt av særlige kommisjoner. De forskjellige klasser og kvaliteter inndeles og betales etter en skala som beveger seg mellom 16 og 477 dinarer pr. kilo.

4. Helsinki. På dette års pelsauksjon som ble holdt i Helsinki, ble det frambudt 5.300 tamreinskinn hvorav 64 % ble avsatt, og 28.000 kaninskinn hvorav 50 % ble avsatt. Etterspörslen etter feskinn var betydelig bedre og 90 % av de frambudte 25.000 skinn ble avsatt. For sölvrev ble det oppnådd mellom 2.347 og 5.370 finske mark og for platinaskinn mellom 5.604 og 9.400 mark.

5. New York. Ved 2. dags pelsauksjon i New York ble det frambudt 15.000 tannerts og 2.000 vildnerts. For begge gruppers vedkommende var avsetningen 70 %. De oppnådde toppriser var henholdsvis 23.00 og 25.50 dollars pr. skinn.

6. Buenos Aires. Det er offentliggjort nye overslag over den ventede avling i Argentina for 1944. Til sammenlikning er medtatt tallene for gjennomsnittet i de siste 5 år. For hvete venter man en avling på 7.91 (6.91) tonn, for linfrö 1.80 (1.47), for havre 2.04 (0.63), for bygg 0.85 (0.52), og for rug 1.24 (0.25) millioner tonn.

7. Ottawa. Den meksikanske regjering har undertegnet en overenskomst med Canada om levering av 50.000 tonn kanadisk hvete. Hveten skal benyttes til dekning av det meksikanske forsyningsunderskudd.

8. Berlin. Den tyske aksjeindeks som er basert på tiden 1924/26, var i uken 13.12 - 18.12. uforandret fra foregående uke med 158.14 poeng. I november måned var gjennomsnittet 158.01. Indeksen for industri-obligasjoner gikk videre tilbake til 109.36 poeng og ligger dermed litt under gjennomsnittet for november måned.

(fortsatt)

ÖKONOMISK OVERSIKT. (fortsatt)

9. Istanbul. Dette års avling av tobakk i Tyrkia ble på 60 millioner kilogram. Av dette kvantum har monopolforvaltningen overtatt halvdelen. Forövrig var Tyskland og De Forente Stater de beste kunder på det tyrkiske tobakksmarked.

10. New York. Det amerikanske tidsskrift Journal of Commerce mener at avslutningen av en handelsavtale mellom De Forente Stater og Spania vil trekke i langdrag. Bladet utleder dette av at de amerikanske eksportörer er oppfordret til å sende inn sine andragender om eksport til Spania og Portugal innen utgangen av 1. kvartal 1944. Man mener at Utenriksdepartementets handelskontor först vil skaffe seg et billede av eksportens art för forhandlingene blir avsluttet.

11. Buenos Aires. Det argentinske finansdepartement har gitt sentralbanken i oppdrag å bremse plutselige sterke kursendringer på statsobligasjoner. Forövrig skal kursdannelsen overlates til markedet.

12. London. Den ökonomiske struktur i Sör-Amerika blir stadig mer tydelig, erklærte presidenten for Bank of London and South America, Lord Wardington. Tidligere eksporterte Sör-Amerika noen få råstoffer i store mengder, men etter krigen vil handelen bli mer omlagt til gjesidig handel med flere produkter mellom de forskjellige land. Opphopningen av valutaforråd og gull i Sör-Amerika, betyr en opphopning av kjöpekraft som engang senere vil virke tilbake på den oversjöiske eksport når disse land engang kommer i den stilling at eksporten kan gjennopptas. Lord Wardington framhevet at Englands framtidige handel med Sör-Amerika må baseres på et reelt grunnlag. Enten formen blir utarbeidet av regjeringen eller av industrien, må det gjennomföres en sterk koordinering. I alle tilfeller vil man i framtiden ikke komme fram med den vanlige engelske "laissez faire"-politikk.

13. Buenos Aires. I de förste 11 måneder av dette år hadde Argentina en kjötteksport på 0.59 millioner tonn til en verdi av 528 millioner pesos mot 0.63 millioner tonn til en verdi av 500 millioner pesos i samme periode i 1942. Denne omvendte bevegelse av verdi og mengde, viser at eksporten er gått over fra det billige hermetiske kjött til saltet og dehyndrert kjött.

14. Stockholm. Den svenske handelsflåte vil, etter hva man kan se nå, först om et par år kunne nå sin tidligere störrelse, framholder Kommersiella Meddelanden. Handelsdepartementet har företatt en undersökelse for å bedömme i hvilken utstrekning tanktonnasjen har vært og kan ansees tilstrekkelig for Sveriges behov, med utgang i mineraloljebehovet som normalt utgjör 1.5 millioner tonn. Undersökelsene viser at Sveriges tanktonnasje, som för krigen var på omlag 250.000 tonn, ikke var tilstrekkelig stor til å kunne transportere dette kvantum. Den nåværende tanktonnasje som er på 400.000 tonn d.w. er större enn det svenske behov tilsier. Den beregnede framtidige tonnasje anslåes til 475.000 tonn, hvilket i ennå större grad vil öre til overskudd av tanktonnasje. Trampskipstonnasjen i videste forstand har lidt meget store tap under krigen. Det er tapt over 200.000 tonn d.w. av denne tonnasje, hvilket tilsvarer omlag 150.000 brt. Erstatningsbygningen og nybyggingsbestillingene har ikke vært tilstrekkelige til å oppveie tapene. Dampskipsflåten er inntil 1. desember iår minsket med 171 skip på tilsammen 278.000 tonn, mens motorskipene er öket med 69 skip på 62.000 tonn.

15. Berlin. Potetavlingens ugunstige resultat dette år har fört til at forsvinbestanden er avtatt. Opprettholdelse av den store bestand ville fört til et merforbruk av poteter som ville gått ut over beholdningen av matpoteter. I neste tildelingsperiode vil det derfor til alle berettigede over 14 år bli tildelt 250 gram svinekjött istedenfor 90 gram smult som rasjonen opprindelig var bestemt til. Det innsparte fett vil bli utdelt ved en senere anledning istedenfor kjött.

(fortsatt)

ØKONOMISK OVERSIKT.

16. Shanghai. Tinnproduksjonen i Chungking-China er i de siste år gått betydelig tilbake. På grunn av de vanskelige forhold er arbeiderantallet i tinngruvene i Kochiu og Yuennan redusert fra 150.000 til 11.000. Av denne grunn er produksjonen i Kochiu, som tidligere hadde 80 % av Chinas tinnproduksjon, gått tilbake fra 10.700 tonn i 1937 til 3.600 tonn siste år. For dette år regner man med en produksjon på 2.000 tonn.

17. Barcelona. Under beskyttelse av sivilguvernör Correa er den tyske håndverksutstilling i Barcelona åpnet. Pressen i Barcelona viet utstillingen stor oppmerksomhet og gir utstillingen sin anerkjennelse.

18. Madrid. I perioden januar til september dette år, ble det i Spania produsert i alt 1.19 millioner tonn jernmalm mot 1.12 millioner i samme periode forrige år. Jernmalmproduksjonen var i Jernmalmproduksjonen vär i nevnte periode på 445.000 tonn mot 437.000 tonn i samme periode forrige år. Stålproduksjonen var i nevnte periode på 533.000 tonn mot 528.000 tonn. Jern- og stålbarrer produksjonen ville ha vært ennå större dette år hvis ikke endel elektroovner på grunn av törken i sommer måtte innstille driften.

"MOT LYSERE TIDER".

20.30 Det har alltid vært naturlig for oss mennesker ved årsskiftet å ta vårt eget liv i året som gikk opp til revisjon, og på samme tid forsöke å legge en plan for vårt liv og arbeid i tiden som kommer. Og selv om det ofte synes nyttelöst å legge planer for framtiden, spesielt i en tid som den vi nå gjennomlever, så er det alltid sundt å stanse opp et öyeblikk og forsöke å bli klar over hvor en står og hvilke retningslinjer som bör bli bestemmende for ens virke i tiden framover.

Enhver nordmann som ved inngangen til 1944 önsker å ta stilling til tiden og begivenhetene, vil bli slått av den store forskjell det er på forholdene nå og ved forrige årsskifte, ikke bare her heime, men også ved krigsfrontene. Det er allerede mange år siden virkelig nasjonalsinnete nordmenn så den faren som truet vårt land fra Sovjet-Russland, og da kirkeklokkene ringte inn året 1943, var det ytterligere en mengde av våre landsmenn som hadde fått öynene opp for bolsjevik-faren og var villige til å bekjempe den med alle midler. Mange var det som meldte seg til frivillig innsats ved fronten i öst, og sammen med sine tyske våpenbrödre har norske menn i året som gikk, tilföyd de bolsjevikiske horder tap som de under ingen omstendigheter vil være i stand til å overvinne, selv om kampen fremdeles kan bli hård og langvarig.

Men det er ikke bare på de russiske stepper at bolsjevikene förer en håplös kamp. Også her heime finns det kommunister som ikke kan forsone seg med den tanke at deres "regime" for alltid er forbi, og som i de siste måneder har vært mer virksomme enn noen sinne for å ödelegge det oppbygningsarbeid som den nye tids menn utförer på alle områder. Også kommunistene på heimefronten hevder at de kjemper for kultur og religion, og de sparer seg aldri for å gi fellende beviser for sin påstand : Attentatene på Nationaltheatret og Oslo Universitet gir de beste beviser på det "kulturskapende" arbeid som disse krotser utförer. I tillegg til dette kommer så attentatene mot den sivile jernbanetrafikk, ildspåsettelser og andre sabotasjehandlinger, som uten tvil må sies å ha hatt sin misjon : Faktum er nemlig at en stadig större del av det norske folk gjennomskuer de tomme fraser som helt siden krigens utbrudd har vært "spydd

(fortsatt)

"MOT LYSERE TIDER". (fortsatt)

ut over verden, og ikke minst vårt land, fra de jödisk-bolsjevikiske makthavere. Stadig flere får öynene opp for at det er her heime det virkelige oppbyggingsarbeid foregår, at det er hver enkelt av oss som skal ta del i dette arbeidet, og at det er det nye Norges menn som ved sitt eksempel og sin utrettelige innsats er garantien for at arbeidet vil bli kronet med hell. Folk som tidligere bekjente seg som motstandere av den nye tids ideer, begynner nå å forstå det store i den nasjonal-sosialistiske tankegang, selv om det er mange som ikke vil innrömme det ennå.

Derfor er det at så meget ved dette årsskiftet fortoner seg så ganske annerledes enn ved inngangen til året 1943, da vårt folk fremdeles var splittet i to strengt adskilte leirer, hvor forkjemperne for de nasjonal-sosialistiske ideer representerte de oppbyggende krefter, mens salongbolsjeviker og "jössinger" var eksponenter for den anglo-amerikansk-bolsjevikiske tankegang. At de kommunistiske krefter i den siste tid har funnet det nödvendig å gripe til enda simplere metoder i sitt undergravningsarbeid her heime, er tross alt ikke så ille likevel. Deres ökte "innsats" er nemlig det beste bevis for at opposisjonen mot den nye tid og de nasjonal-sosialistiske ideer er ved å bryte sammen, den viser at den alt overveiende del av folket vårt er ved å finne tilbake til seg selv. Og det er vissheten om dette som får oss til å se framtiden lyst i möte ved inngangen til 1944.

Enhver vet at sluttkampen kan bli hård, men stadig flere blir også på det reine med hva kampen i virkeligheten gjelder. Alle nasjonal-sosialister vet at gjengjeldelsen vil komme når tiden er inne og alle nasjonalsinnede nordmenn håper og tror på seir for de skapende og byggende krefter i vårt land som i Europa.

Derfor kan man ved inngangen til det nye år med full rett si at Europa, og dermed vårt land, er på veg "mot lysere tider".

Mordsaken fra Stavanger.

20.30 Stavanger. Etter gårsdagens oppsiktsvekkende meldinger, er det kommet fram lite nytt i mordsaken fra Stavanger. Morderen Ludolf Westbö fastholder sin forklaring om at han ble overfalt av John Thorbjörnsen og kameraten etter en del klammeri. Det står meget uklart for ham at han har brukt kniven. Mordvåpnet er fremdeles ikke funnet. - Det kommer fram av forklaringen at hverken morderen eller de overfalte har nytt særlige mengder alkohol. - Den sårede, Einar Andersen, vil antakelig stå det over. Det blir meldt fra sykehuset at tilstanden er forholdsvis bra. - Politiet foretok tirsdag en rekonstruksjon av den tragiske hendelse i Kirkegaten og ved middagstider ble det avsagt fengslingskjennelse over Ludolf Westbö. Piken som var med ham ble löslatt allerede igår.

Dödsulykke.

20.30 Sarpsborg. En dödsulykke inntraff mandag i Varteig, idet gårdbruker Julius Lindemark ble påkjört av en bil og drept på stedet. Han var på veg til en julefest da en bil kom kjörende. Lindemark ble ikke oppmerksom på bilen, som kjörte uten lykter. Den forulykkede var en framtredende mann i bygden.

Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste.

20.30 Halden. Ved en högtidelighet forleden dag i Halden Bomullspinneri og Veveri, ble Selskapet for Norges Vels medalje for lang og tro tjeneste tildelt veverskene Olga Larsen og Helga Kristiansen. Olga Larsen har vært ansatt i firmaet i 50 år, og ble samtidig overrakt en erkjentlighetsgave. [illegible] andre av firmaets arbeidere fikk erkjentlighetsgaver [illegible].

Stygt overfall i Bergen.

21.00 Bergen. Igår kveld fant det sted et stygt overfall på torget ved fiskekurmene. En konstabel ville arrestere en beruset mann som sjanglet i gaten. Han ble imidlertid hindret i dette av en rekke personer som tok den berusedes parti. De overfalt politikonstabelen med slag og spark, slik at han måtte behandles på lægevakten. Det er lykkes å få tak i hovedmannen for overfallet og han er i politiets varetekt.

Sportsnyheter.

20.00 Åpningen av skøytesesongen finner sted på Gjövik 1. og 2. januar. Isen er førsteklasses, sier Hans Engnestangen og Björn Johannesen. Deltagere: Hans Engnestangen, Hodt og Löken.

Mange innbrudd og tyverier i Bodö.

20.30 Bodö. I julehelgen har det vært mange innbrudd og tyverier i Bodö. Natt til 1. juledag var tyvene på ferde i urmaker Hansens forretning og tok med seg 70 ur som var levert inn til reparasjon. De har også heimsökt endel husholdningskjellere i Svenskebyen og har besökt garderobeloftet på sykehuset, hvor de tok med seg endel klær.

Tapper redningsdåd.

22.00 Risör. En tapper redningsdåd ble gjort på Vadstö for noen dager siden. En dame hadde kjört utfor og havnet i et strömdrag. Nödropene ble tilfeldigvis hört av en mann som klarte å redde dämenopp på land ved hjelp av tau.

Forbereder russerne seg på å sette Finnland på nye militære prøver ?

20.30 Stockholm. Det er meget som tyder på at sovjetrusserne forbereder seg på å sette Finnland på nye militære prøver, melder Aftontidningen fra Moskva. Blandt annet peker den heftige agitasjon i de sovjet-russiske kringkastere i den senere tid i denne retning. Hallomannen i Leningrad-kringkasteren, den kjente sovjetforfatter Tichonov, gjentar nå daglig at finnene skal få betaling uten nåde og skånsel. Vi har en spesiell regning med finnene og den skal gjöres opp på en slik måte at de aldri glemmer det, erklærer Tichonov.

Sverre Riisnæs's 5. brevkort fra Finnland.

21.00 O.U. 19.12.1943.

"Er De nordmann, kaptein". Den lysluggete rödlette karen som kommer for å ta mot oss her i sitt frontavsnitt, ser så ekte norsk ut, at mitt spörsmål faller helt uvilkårlig. Åpenbart forbauser ikke spörsmålet ham. Her i SS - mellom det nye Europas soldater - er alt mulig. Men jeg på min side blir en smule overrasket over hans svar: "Nei, Siebenbürger". De fleste av oss i Norge vet holler ikke mer om Siebenbürgen enn at det er et fjellrikt grenseområde mellom Ungarn og Romania. Så godt som et navn bare for Ola Nordmann. - Men hva du burde vite Ola, er, at bönder av din folkeætt - menn som så ut som du og denne kapteinen ser ut - for mer enn 800 år siden, fordi de manglet jord, dro ut og ryddet seg gårder der nede i dette överordentlig fruktbare landet, idag perlen i det rumenske jordbruket. I mer enn 800 år satt de på gårdene sine med fremmede folkeslag som et hav omkring på alle kanter.

(fortsatt)

Sverre Riismæs's 5. brevkort fra Finnland. (fortsatt)

En nordisk öy. Men nettopp fordi folkeætten vår her levet i uavbrutt fare, ble blodet - rasen - noe mer for de siebenbürgske bönder enn for deg, Ola. Du slapp å tenke på at blodet må vernes og holdes rent Til og med lyttet du kanske til stuelærde tåper som benektet eksistensen av blod og rase. For frendene dine der i sydöst ble disse ting deres helligste verdier. Uavlatelig måtte de kjempe for disse verdiene som for deg var selvfölgelige. Men derfor forstår de også denne tiden mange ganger bedre enn du gjör. Til Tyskland har de like så litt som du noen statsrettslig tilknytning. De hadde vandret ut lenge för det fantes et tysk rike. Og den plikt som du har til å gjenreise et land som partipolitikerne hadde brakt en okkupasjons ytmykelser og vansker, en slik plikt har ikke siebenbürgerne. Hvorfor slåss de da ? Jo, for dem er det fullt tilstrekkelig å være klar over : For den helligdommen som folkeætten er, gis idag bare en redning, tysk seir. Den unge kapteinen, mellom mange andre, har funnet sin post her oppe i de karelske skogene. Norden samler atter alle sine sönner. Bolsjevismen tilintetgjöres også her. Men for deg, Ola Nordmann, er tiden virkelig inne til å se ut over bygdas grenser og til en fordomsfri overveielse. Det er endog på höy tid.

Beste hilsen

SS-Sturmmann Sverre Riismæs.

6. og siste brevkort fra Finnland. Sverre Riismæs får ordre om öyeblikkelig å vende tilbake til Oslo, "og innsatsen vår gikk flöyten".

21.00 O.U. 22.12.1943.

Telegram til generalmajor Marthinsen og meg med ordre om öyeblikkelig å vende tilbake til Oslo. Vi har å lystre bare. Det blir ikke flere brevkort denne gangen. Og innsatsen vår gikk flöyten. Men for en gledelig opplevelse har det ikke vært allikevel. For en ånd hos krigerne fremme i linjene. - På turen tilbake får vi oss litt mat i en av de mange vakre soldatheimene langs vegen til fronten. Vi sitter her i våre uniformer som menige soldater. Ingen aner hvem vi er. Vi forteller bare de tyske kameratene som vi sitter sammen med, at vi er nye her oppe, og vi spör hvorledes det går. Under slike forhold kan derfor det svaret vi får selv ikke med den dårligste vilje utlegges som "propaganda". "Utmerket, men når vi tenker på dem der hjemme som natt og dag er utsatt for gangsterflygernes terror, må vi likefram skamme oss over hvor små krav det blir stillet til vår offervilje". Det var en alminnelig liten SS-mann som svarte meg dette. Hele kretsen av kamerater omkring stemte i med ham. Det var gutter som hadde levet vekk fra sitt fedreland i en krig på harde livet og på fjerde året nå. Sannelig, disse soldatene er fullverdige til å sloss på Finnlands gamle blodmettede jord, skulder til skulder med det folk som "frös och svalt och segrade tillika".

Beste hilsen

SS-Sturmmann Sverre Riismæs.

Nytt fra Danmark.

S.R.12.30 Utgangsforbudet i Ålborg er opphevet.

D.R.18.35 De lettelser som i julen gjaldt vedkommende utgangsforbudet i Kjöbenhavn, er opphevet, og folk må fra idag av ikke vise seg på gaten etter kl. 20.00.

D.R.8.15 (29.12) Difteriepidemien i Odense kar krevet sitt 26. offer Det er de siste dager konstatert flere tilfeller av difteri i Roskild

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. E.S.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

30.desember. Nr.973. Fortrolig.

Meldinger onsdag 29.desember. 1943.

STOR GÅRDBRANN.

22.00. Gården Nedre Myhr i Stadsbygd brente forleden ned til grunnen som følge av lynnedslag. Gården som er en av de største i bygden, kunne ikke reddes og 16 kyr, et föll og en girs brente inne. Tingstuen og stabburet ble reddet. Stuebygningen stod midt i flammehavet og brente ned til grunnen.

I löpet av to timer var den store bebyggelse totalt rasert. Foruten besetningen, endel innbo, hele avlingen, gikk mange verdifulle gårdsredskaper tapt, deriblandt selvbinder, höypresse og slåmaskiner.

Gården var forpaktet av Ole Brovold. Brannen er den største i manns minne i Stadsbygd.

Familien Brovold står no ribbet for alt og få timer etter brannulykken ble det i Stadsbygd dannet en hjelpekomite som straks trådte i virksomhet for å skaffe de brannlidte støtte med pengemidler og varer.

PÅLITISAKER.

22.00. En eldre mann i Fredrikstad med et langt synderegister er igjen pågrepet av politiet. Denne gang hadde han stjålet sengklær og en rekke andre ting fra sin husvert, og diverse gjenstander fra forskjellige steder hvor han har arbeidet. Han vil no få et alvorlig oppgjör med politiet.

22.30. En entreprenör i Kirkenes er ved Varanger prisrett idömt 2000 kroner i bot og 125,000 kroner i inndragning for å ha beregnet for mange timer ved utförelsen av byggearbeid og for å ha utbetalt for höye lönninger til arbeiderne.

Domfelte påanket saken til prislag mannsretten som imidlertid har stadfestet dommen.

22.00. Hos kjöpmann Stensrud i Strömmen ble det natt til igår begått et större innbruddstyveri. Hele forretningens beholdning av skinnvarer til en verdi av over 19.000 kroner ble stjålet. Blandt tingene var en gråverkskåpe til vel 6000 kroner.

Tyvene bröt seg også inn i herredskassererens kontor som ligger vegg i vegg med forretningen, men her fikk de ikke noe med seg. Et innbrudd i kjelleren förte heller ikke til noe resultat.

TRAGISK ULYKKE I SYKKYLVEN.

22.00. Første juledag hendte en tragisk ulykke i Sykkylven. En mann hadde fått lungebetendelse og det måtte hentes medisin i Ålesund. En kamerat av den syke påtok seg å ro over fjorden og sykle videre til Ålesund, i alt tre mils veg.

Da han på tilbakevegen skulde over fjorden igjen, var det blitt et voldsomt uvær og omtrent midtfjords ble robåten kastet rundt av et stormkast. Det lyktes mannen å komme opp på hvelvet, men folk i land kunde ikke hjelpe ham da det var uråd å sette båt på sjöen.

Fra den andre siden av fjorden gikk imidlertid en bilferje ut. Den kom fram til robåten og fikk tatt mannen ombord, men det viste seg dessverre at han alt var död. Forulykte het Ole Kalvöy.

DANSK KURS FOR JORD- OG BETONGARBEIDERE.

D.R.12.30. Teknologisk Institutt i København har på grunn av plassmangel tatt idrettshallen Forum i bruk for kurs for jord- og betongarbeidere. Til kurset som skal vare hele januar måned har det meldt seg 30-40 arbeidere.

ØKONOMISK OVERSIKT.

Aksjekurser.

4 1/2 % stat 1937 k 103 1/2
4 % stat 1935 I k 103
3 1/2 % stat 1941 I s 105 k 104
3 1/2 % stat 1938 I k 103 1/4
4 % Hypotekbank 1938 k 105
3 1/2 % Hypotekbank 1941 k 105
Creditbanken s 142
Kreditkassen s 815 k 805
Bjölvefossen s 20 1/4 k 19 3/4
Borregård s 132 1/2 k 131
Elektrokjemisk s 140 k135
Hafslund s 700 k 690
Orkla s 290 k 28o
Saugbruksforeningen s 1800 k 1750
Union s 5,70 k 5,60
Aadesiden k 165
Borgestad s 260 k 254
Bruusgård Kiösterud s 287 1/2 k 282 1/2
Amerikalinjen s 255 k 247 1/2
Bergenske s 182 1/2 k 181
Nordenfjeldske k 192 1/2
Ivaran s 287 1/2 k 282 1/2
Ocean k 305
Kosmos II s 250
Odd s 242 1/2
Rosshavet k 330
Valutanoteringene var uforandret.

Indeks for Oslo Börs den 29.desb: Bankaksjer 165,85 (uf), Industriaksjer 195,63 (-0,14), Skipsaksjer 253,25 (+0,10), Hvalaksjer 185,25 (+0,25).

Stockholm: Utenriksdepartementet meddeler at de tysk-svenske regjeringslegasjoner trådte sammen igjen i Stockholm i inneværende uke for å fortsette forhandlingene om det gjensidige varebytte i 1944.

København: I en oversikt over De Danske Statsbaners drift heter det at budsjettåret 1942/43 brakte en stigning i brunkulltransporten i forhold til foregående år på 110 %, og i torvtransporten på 13 %.

I første halvår av 1943/44 steg brunkulltransporten ytterligere med 57 %, og torvtransporten med 52 %, i forhold til samme periode foregående år. Budsjettåret 1942/43 brakte en stigning i antallet reisende på 29 % , og plassutnyttelsen fra 51 til 56 %.

Antallet av sykler som reisegods er no 4 ganger så stort som för krigen. Også i første halvår av inneværende finansår er antallet reisende steget med ca.17 %.

Gummisituasjonen for Statsbanenenes rutebiler er no så alvorlig at det i kommende tid må foretas betydelige innskrenkninger. Man vil for endel paralellstrekninger erstatte rutebilene med mindre motortog.

Det budsjettår som slutter den 31/3 ga et driftsoverskudd på 77,8 millioner kroner mot 51,5 millioner i foregående forretningsår.

(fortsatt)

ÖKONOMISK OVERSIKT (fortsatt)

Til tross for meget store ekstraordinære avskrivninger ga året et overskudd på 4,5 millioner kroner etter at rentene var betalt. Dette har neppe hendt tidligere i statsbanenes historie. Foregående år var det tilsvarende resultat et underskudd på 20,7 millioner kroner.

MERE OM MORDET I STAVANGER.

18.00. Det er no holdt rettslig likskue over den myrdede Jon Torbjörnsen. Det viser seg at han har fått i alt tre knivstikk, hvorav to er dödelige.

Det förste stikket gikk inn i magen og skar over hovedpulsåren, det andre traff ham i siden og var forholdsvis ufarlig, mens det tredje - i hjerteregionen- også må ansees som dödelig.

Einar Andersen, som ble såret i magen, er no på bedringens veg. Politiet venter bare på at han skal bli så bra at han kan avhöres.

DÖDSFALL.

20.30. To kjente menn i Sarpsborg, byggmester Hans Halvorsen og garvermester Lars Evensen er avgått ved döden henholdsvis 85 og 86 år. Byggmester Halvorsen har bygget en rekke av de störste hus i byen blandt annet det vakre festivitetslokale Olavs Hall.

Garvermester Evensen hörte til en av de mest kjente håndverkere i byen og var et framtredende medlem av håndverkerforeningen.

FREMGANG I MISJONSSELSKAPETS UNGDOMSARBEID.

18.30. (Kristelig Pressebyrå) Aldri har det vært slik fremgang i det norske misjonsselskaps ungdomsarbeid som i året som gikk, ble det opplyst på et möte i ungdomsrådet i Stavanger.

Tilslutningen til sommerskoler, leirer og andre stevner, har vært ualminnelig stor. Også korrespondansekursene blir omfattet med stadig större interesse. En vil i det kommende året gjöre alt for å tilfredsstille det store behovet for misjonsarbeidet blandt de unge.

DRUKNEULYKKE.

18.30. Igjen er en drukningsulykke inntruffet i Öymark. Sjåför Olav Östli kjörte med en lastebil som skulde til Åremark etter grus. Ved Fossebekk bru gikk han av for å fiske i Öymarksjöen mens de andre bilte videre for å hente grusen. Da bilen kom tilbake, var Östli gått i en råk og var druknet. En hörte ropene på gården Slevigen men kom for sent med hjelpen. Ved sokningen ble liket funnet samme dag. Avdöde var mellom förr og femti år gammel.

IDRETTEN.

20.30. Årets förste Slalomrenn ble avviklet på skeikampen idag. Rennet hadde fått god deltagelse, og de fleste av våre elitekjörere stillet til start. Arrangörene hadde lagt en bra löype. Den var forholdsvis kort, men steil og meget krevende.

Den kjente tyske slalomkjörer Herbert Heiss hadde stukket ut löypa og han åpnet selv rennet. (fortsatt)

IDRETTEN (fortsatt)

Dameklassen startet først. Med unntakelse av Elisabeth Spockeli startet de fleste av fjorårets forgrunnsfigurer med Kari Tærud, Synnöve Viksmön og Ami Andresen i spissen. Rennet ble en overraskende og populær triumf for våre to unge og lovende kort, Ami Andresen og Berit Grötzch fra Lillehammer. Synnöve Viksmön ble nr.3.

Ami Andresen kjörte idag meget godt. Hun kjörte sikkert og med god fart, men tok ingen unödigechanser. Vårt annet lovende kort, Berit Grötzch, som la beslag på annenplassen kjörte også pent og sikkert. Heller ikke hun tok mange chanser.

Kari Tærum kjörte som vanlig pent, men hun hadde ikke den riktige "gli" og måtte nöye seg med fjerdeplassen.

De övrige deltakere hadde vært mange fall, og dette resulterte i nokså dårlige tider. Noen av damene ga opp.

Etter at fem av deltakerne i Herreklassen, bl.a. Odd Haug og Sverre Viksmön hadde satt ut for, måtte rennet avlyses på grunn av vanskeligheter. Av de fem sto da Odd Haug som en klar förstemann med Sverre Viksmön på annenplass. Odd Haug viste ypperlig form i dag. Herreklassen startet om igjen imorgen (torsdag). Det skal da bli interessant å se hva Bjarne Karlsen kan utrette. Imorgen starter også gutteklassen.

Resultatene av dame klassen ble: 1) Ami Andresen, Oslo Turn 32,07 2) Berit Grötsch, Fremad, Lillehammer 33,04 3) Synnöve Viksmön, Fram, Brummunddalen 35,08. 4) Kari Tærud, Eidsvold 36,03.

SAMMENSLUTNING AV TO KOMMUNER.

20.30. Det er planlagt en sammenslutning av kommunene Fredrikstad og Glemmen i 1944. Det er meningen at ordningen skal tre i kraft i juli neste år, men det arbeides med full kraft for at sammenslutningen skal kunne gå i orden allerede för dette tidspunkt.

Som et ledd i planen kommer idag meldingen om at det blir ny legevaktordning for Fredrikstad og Glemmen allerede på nyttår. Ordningen går blandt annet ut på at vakthavende leger ikke har plikt til å foreta sjukebesök utenfor byen og 3-kilometergrensen i Glemmen. Hvis han gjör det må pasientene betale ham direkte. I motsatt fall betales konsultasjonene av kommunen.

Legevaktordningen er förövrig basert på at det alltid skal være en lege tilstede i byen på helligdager, en for vestsiden og en for östsiden.

GÅ GUTTER GJENNOM ISEN.

21.30. En drukningsulykke var nær inntruffet i Iddefjorden forleden. To brödre, 12 og 13 år, var ute på sköyter. Den ene gikk gjennom isen og da den andre skulde hjelpe ham, falt også han ut i.

En seksten års gutt, Odd Finholt, så imidlertid ulykken og kom til. Han viste stor åndsnærværelse og forsiktighet og ved hjelp av en spåk lyktes det ham å få begge guttene opp igjen.

LANG OG TRO TJENESTE.

21.30. To velkjente arbeidere, Birger Langsveen og Jon Hansven, som i henholdsvis 31 og 30 år har arbeidet ved Gudbrandsdalens kasein fabrikk på Trotten, er i disse dager overrakt det Kgl.selskap for Norges vels medalje for lang og tro tjeneste.

TYSK SOLDAT BESKUTT I RØNNE.

S.R.22.00. Det meldes fra Rönne på Bornholm at en tysk soldat ble beskutt der forleden dag. Gjerningsmannen er ukjent.

STATSRADIOFONIENS UTSENDELSER AVBRUTT.

D.R.21.45. Utsendelsene over Kalundborg og København ble idag avbrutt mellom klokken 1920 og 2127 av militære grunner.

"DANSK SABOTASJE VERN".

D.R.18.35. Overrettssagförer Einar Krenchel sa han bare vilde gi et par praktiske opplyser angående "Dansk sabotasje vern", som nu var i full gang. Propagandafilmen mot sabotasje vil bli vist i adskjellige kinoer rundt hele landet, mens man også venter å utgi en ny pjece i begynnelsen av januar.

Medlemtallet av "Dansk sabotasje vern" blir större og större for hvor uke som går, gebyret for å være medlem er 10 kroner pr.år.

Han sluttet med å fastslå at foreningen er til stor stötte for danske myndigheter, i sitt arbeid for å holde ro og orden i disse stronge tider - og at man var understöttet utelukkende av danske penger.

DÖDSFALL.

23.30. Prost K.L.Riise er avgått ved döden 86 1/2 år gammel. Han var födt i Hjörundfjord på Sunnmöre og tok teologisk embetseksamen i 1883. Prost Riise var en samvittighetsfull og dyktig sjelesörger, og han var meget avholdt i Fana, hvor han har vært soknepresst fra 1916.

Prost Riises navn er særlig knyttet til restaureringen av Fana gamle kirke, som han gikk inn for med liv og sjel.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA. F.P.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

31. desember 1943. Nr. 974. Fortrolig.

Meldinger torsdag 30. desember.

Utgangsforbud i Horsens.

S.R.19.00 Fra Kjöbenhavn meddeles at det med virkning fra idag er innfört utgangsforbud i Horsens. På samme måte som i Kjöbenhavn er det forbudt å vise seg på gaten mellom kl. 20.00 og kl. 5.0 Dette er 3. gang utgangsforbud proklameres i denne by.

Dödsfall.

18.00 Fra Bergen meldes til Aftenposten at den kjente kunstmaler og mesén William H. Singer jr. er avgått ved döden i sin heim i Olden, vel 75 år gammel. Han var födt i Pittsburg i U.S.A., men kom hit til Norge for förste gang i 1906. I de 37 år som siden er gått, har han for det meste bodd i Olden, og mange ganger og på mange måten har han vist seg som en god nordmann. - Han grodde fast i Olden, fikk sin heim der, og der fant han inspirasjon til sine mange verdensberömte bilder. Han raget opp blandt de store kunstnere og ute i verdensbyene stilte han ut sine arbeider som var en verdig ambassadör for norsk natur og folkeliv. - Her i Norge er han best kjent som de store mesén. Det er nok å nevne Nordfjord Sykehus som er han et verdig minnesmerke. Det er först og fremst reist ved hans ökonomiske bistand. Den viktige sambindingsvegen Olden - Innvik kunne ved hans forskudtering åpnes lenge för tiden. På en rekke andre områder har han også gitt en hjelpende hånd både til private og for å löse saker av nytte for samfunnet.

Dödsulykke.

18.00 Fra Ålesund meldes til Aftenposten: Ved middagstider igår ble liket av en kvinne i 40 års alderen funnet ved en brygge i Ålesund. Etter hva en tror dreier det seg om en hushjelp som ble meldt savnet den 21. november iår. Hun forlot da posten etter arbeidets slutt, men da hun hverken kom heim eller tilbake, ble hun meldt savnet. Enhver etterforskning var resultatlös og först igår ble altså liket funnet. Man har ingen anelse om hvordan ulykken kan være foregått, men da liket ikke har noe tegn på ytre vold, er hun sannsynligvis gått utfor i mörket. Den omkomne het Oleane Risvold.

Mordaffæren i Trondheim.

12.00 Trondheim: Etterforskningen i den grusomme mordaffæren i Trondheim forleden, pågår hele tiden for fullt. Etter det Dagsposten erfarer er 3 mannspersoner sett i ströket umiddelbart för og under ugjerningen. Disse 3 har opptrådt på en slik måte at det er all grunn til å sette dem i forbinnelse med drapet. De etterskes nå med alle midler, og politiet vil forelöbig ikke gi nærmere detaljer utover det faktum at i hvert fall en av de nevnte personer vet om ugjerningen, uten selv å ha vært direkte medvirkende. Sannsynligvis har han holdt seg i ærbödig avstand da han fryktet for å bli overfört ansvaret for mordet. Fra idag av vil også en rekke av byens publikum assistere politiet med å knipe forbryteren eller forbryterne.

Sammenslutningen av Fredrikstad og Glommen.

20.00 Fredrikstad. I og med sammenslutningen av Fredrikstad og Glommen, som antagelig vil være i orden utpå sommeren 1944, vil Fredrikstad igjen bli den største byen i Östfold fylke, idet folketallet kommer opp i nærmere 30.000. Som kjent er det nå Moss som inntar lederstillingen med sine omlag 16.000 innbyggere etterat Jelöya nylig ble innlemmet i byen. Det er planlagt en rekke nye bygg i det kommende Stor-Fredrikstad.

Det Norsk-Lutherske Kinamisjonsforbund.

12.00 (K.P.B.) Tönsberg. Fra hele Vestfold var det mött frem representanter til det konstituerende möte i Vestfold krets av Det Norsk-Lutherske Kinamisjonsforbund som holdtes i Stokke igår. En måtte ta både Ungdomslokalet og kirken i bruk for at alle skulle få plass. Stevnet ble åpnet med gudstjeneste og det var taler av soknepresten Broder Dahl og generalsekretær Vågen. Senere på dagen var det forhandlingsmöte og her ble det besluttet å danne den nye kretsen, som omfatter strekningen Larvik - Holmestrand. Dermed er en tanke som har vært oppe flere ganger i de siste 10 år, realisert. Som formann i den nye Vestfold krets av Det Norsk-Lutherske Kinamisjonsforbund valgtes lektor Osnes, Tönsberg, og som sekretær valgtes M. Breivik, Nötteröy. På stevnet ble det foretatt ofring, og det kom inn et större beløp som vil komme arbeidet i den nye krets til gode.

Utbyggingen av teknisk nödhjelp skal nå også settes igang i Halden.

12.30 Halden. Arbeidet med utbyggingen av teknisk nödhjelp skal nå også settes igang i Halden-distriktet. Dette distrikt omfatter foruten Halden også Aremark, Berg, Idd, Hvaler og Öymark. Som distriktsleder fungerer midlertidig diplomingeniör Sævig, distriktslederen i Sarpsborg.

Avskjedsfest for "fylkesmann" Hektoen.

12.30 Tönsberg. Ordförerne i Vestfold holdt igår i Tönsberg en fest for "fylkesmann" Hektoen som skal forlate fylket. "Fylkesmannen" ble hjertelig hyldet, og flere talere uttrykte sin store anerkjennelse for hans arbeid i Vestfold.

Kriminaliteten i Bergen har öket endel i 1943.

20.30 Bergen. Kriminaliteten i Bergen har öket endel i 1943, forteller "politipresident" Berg til Bergens Tidende. Det har vært 8485 anmeldelser til politiet mot 7249 i 1942. Politikammeret i Bergen har gjennomgått en fullstendig omregulering i året som gikk. Kontorene er modernisert i stor utstrekning. Det er også planer oppe om å legge tettbebyggelsen rundt Bergen inn under Bergens Politikammer.

Den bergenske legatformue steget med en halv million kroner i 1943.

18.00 Bergen. Den bergenske legatformue har i det forlöpne år hatt en meget gledelig tilvekst, idet en rekke personer også i 1943 har betenkt byen og særformål med store testamentariske gaver. I alt er legatformuen steget med ca. en halv million kroner i år. Forövrig er veksten langt större enn dette, idet kaptein L. Meltzers legat på ca. 5 millioner kroner til beste for det vordende universitet i Bergen også er kommet til i dette året. Statuttene er imidlertid ennå ikke stadfestet, slik at dette legat foreløbig ikke regnes med i legatformuen.

ØKONOMISK OVERSIKT.

1. Göteborg. I midten av desember ble det ved Götaverken sjösatt et motorskip på 7.300 tonn for regning av A/B Svenska Östasiatiske Kompaniet. Det nye skip er det 20. som verftet sjösetter for dette konsern siden 1919. Disse 20 skips samlede tonnasje er på 163.795 tonn.

2. Stockholm. Ifölge Riksbankens ukerapport pr. 23. desember var gullbeholdningen bokfört med en verdi på 854.51 millioner kroner mot 853.61 millioner foregående uke. Bankens beholdning av verdipapirer viste en stigning på 13.90 til 1226.79 millioner kroner. Riksgjeldskontorets midler var bokfört med en stigning på 11 til 597.95 millioner kroner og gullregulerings- og kursdifferansekontoen steg med 1.1 til 550.47 millioner kroner. På passivasiden viste seddelomlöpet en stigning på 83.73 millioner kroner og utgjor de deretter 2195.80 millioner kroner. Innskudd på folio gikk tilbak med 51.57 til 724.30 millioner kroner, mens innskudd på anfordring viste en tilbakegang på 3.35 millioner kroner til 315.73 millioner kroner. Gullbeholdningens dagsverdi er på 1628.45 millioner kroner, hvilket er en stigning på 1.72 millioner fra uken för.

3. Stockholm. Det svenske Kommerskollegium meddeler at den svenske utenrikshandel fortsatt gikk tilbake i november måned. Verdien av importen gikk tilbake fra 166.6 millioner kroner i oktober til 153.0 millioner i november. I november 1942 var importverdien på 157.2 millioner kroner. Verdien av eksporten gikk samtidig tilbake til 82.2 millioner kroner mot 87.1 millioner i oktober og 116.0 millioner kroner i november måned i 1942. Tilbakegangen i innförselen var störst på matvarer, mineraler og metaller, mens eksportreduksjonen skyldtes tilbakegang i alle viktigere varesorter. Særlig gikk eksporten av treforedlingsprodukter tilbake og denne eksport er nå kommet ned på et meget lavt nivå. Denne reduksjon ser ut til å fortsette.

4. Ankara. Etter hva det forlyder her, skal de tyrkisk-rumenske handelsforhandlinger som ble påbegynt i slutten av november, ha fört til en forhöyelse av den rumenske utförselskvote for petroleum og petroleumsderivater til Tyrkia. Videre skal det være fastsatt et nytt kursforhold mellom lei og tyrkiske pund.

5. Berlin. Die Städtische Feuerzosietät von Berlin, som ble stiftet etter tillatelse fra kong Wilhelm av 29. desember 1718, kunne igår se tilbake på 225 års beståen. Med stiftelsen av dette selskap, ble det förste grunnlag lagt for offentlig brannforsikring i Preussen. Selskapets forsikringsstand er idag på 12.4 millioner riksmark.

6. Oslo. Indeks for Oslo Börs den 29. desember 1943. Bankaksjer 166.10 (+ 0.25). - Industriaksjer 195.77 (+0.14). - Skipsaksjer 254.00 (+0.75). - Hvalaksjer 185.75 (+0.50).

7. Washington. Fra underrettet hold meddeles at De Forente Stater nå omlegger sin utenrikshandel fra låne- og leiebasis til privat handel. Denne nye linje er allerede fulgt i noen tilfeller. Som eksempel kan nevnes at amerikanske vareleveringer til de franske emigrantmyndigheter i Nord-Afrika er betalt kontant.

8. Madrid. Det har lykkes den spanske regjering å få gjenopptatt forsendelsene av fosfat fra fransk Marokko til Spania etter at denne skipning har vært avbrutt en tid.

9. Madrid. De spanske myndigheter har forsökt å få kjöpe sulfat i De Forente Stater, men dette har ikke lykkes. De Forente Stater har avslått andragendet med at man selv har sterkt behov for sulfat.

(fortsatt)

ØKONOMISK OVERSIKT. (fortsatt)

10. Barcelona. Etter hva det forlyder i herværende tekstilkretser, har Spania kjöpt 1200 tonn bomull i Brasil og 4500 tonn i De Forente Stater. Begge partier skal skipes allerede i denne måned.

11. Geilo. På generalforsamlingen i Geilo Turistluftbane ble følgende styre valgt: Disponent Lars Öye, formann, direktör Aksel Borge og gårdbruker Sander O. Fossgård.

12. Santiago. Den chilenske regjering har fra National City Bank i New York kjöpt tilbake obligasjoner for 2 millioner dollars som var utstedt av den chilenske stat. Den nominelle verdi av de gjenkjöpte obligasjoner var 11 millioner dollars.

13. New York. Overslagene over beholdningene av bomull i De Forente Stater hos farmerne var for utgangen av november måned på 17,89 millioner baller mot 18,81 millioner ved utgangen av oktober, og 19,80 millioner baller ved utgangen av september måned.

14. Ottawa. Ved den siste pelsauksjon som ble holdt i Canada för jul, var det en merkbar reduksjon i prisene i forhold til tidligere. Til tross for at utbudene var mindre, förte den begrensede etterspörsel til prisfall.

Dagsbefaling fra generaloberst von Falkenhorst.

22.30 Der Wehrmachtsbefehlshaber i Norwegen, Generaloberst von Falkenhorst har i anledning av årsskiftet utstedt en dagsbefaling der det heter:

Med ubrutt seirstillit skrider vi over terskelen til det nye år og ser tilbake på det forlöpne år med tilfredshet og stolthet. I öst er det ikke lyktes fienden å oppnå det etterstrebte gjennombrudd, og i sör har de fiendtlige angrep löpet seg fast. Hverken overlegne stridskrefter eller lumskt forræderi har formådd å rokke våre fronter. Motstanderens håp om å knuse vår heimefront ved angrep fra luften, har også slått feil. Disse angrep har bare avlet et ubendig hat og en fanatisk motstandsvilje. Nå i det nye år skal et generalangrep mot festningen Europa avslutte krigen. Soldater i Norge! Når denne dagen bryter fram, så tenk på den hardt prövede heimefront og gi motstanderen det rette svar. - I fast tillit til Gud og Der Führer, i urokkelig seirsvisshet og med et höytidelig löfte om den mest trofaste pliktoppfyllelse begynner vi det nye år.

Dagsbefaling fra admiral Ciliax.

22.30 Der Oberbefehlshaber des Marineoberkommandos in Norwegen, admiral Ciliax, sier i sin dagsbefaling:

Igjen går vi inn i et nytt år med harde kamper og uböyelig beslutsomhet. Stadig beredskap, anspent vaktsomhet og urokkelig kampvilje preget også i det forlöpne år ånden ved alle krigsmarinens enheter i de norske farvann. - Jeg vet at alle medlemmer av den tyske krigsmarine i Norge også i det nye år vil gjöre sin plikt med den samme innsatsglede, troskap og hardhet.-I sikke seirsvisshet, fast i troen og med urokkelig tillit står vi bak Der Führer med löftet og jernhard pliktoppfyllelse til den endelige seir er vunnet.

Dagsbefaling fra generaloberst Stumpff.

22.30 Der Chef einer Luftflotte, Generaloberst Stumpff, sier i sin dagsbefaling:

Et år fyllt av tung kamp og hard anspennelse ligger bak oss. Forsvarsmakt og [illegible] ubrutt i sin kraft. Vi går inn

Dagsbefaling fra generaloberst Stumpff. (fortsatt)

i det nye år - urokkelige i vår tillit til Der Führer, urokkelige i vår innsatsberedskap og urokkelig i vår seirsviljo.

Dagsordre fra General der Polizei, Rediess.

22.30 I en dagsbefaling fra SS-Obergruppenführer und General der Polizei, Rediess, heter det:

De resultater som vi også i år med stolthet kan se tilbake på når det gjelder gjennomföringen av de oppgaver vi er stillet her i nord, skal for året 1944 anspore oss til utrettelig virksomhet i tjenesten for Der Führer, vårt folk og våre germanske brödre. - Uforanderlig troskap, den störste tapperhet, stadig innsatsberedskap og jernhard pliktoppfyllelse er vårt hellige löfte ved inngangen til det nye år. - Framover på vegen til seir som Der Führers trofaste följesvenner, for et fritt Europa og et enig Stor-Germania.

Det norske Totalavholdsselskaps höyeste utmerkelse tildelt Sara Berge.

18.00 Stavanger. Fröken Sara Berge ble på Stavanger Totalavholdsforenings 84. generalforsamling igår overrakt Klostermedaljen, den höyeste utmerkelse i Det norske Totalavholdsselskap. Den er bare delt ut 2 ganger tidligere i Stavanger. Foreningens sekretær overrakte medaljen med takk fra N.N.T.'s landsstyre og fra foreningen i Stavanger for det store arbeid fröken Berge har nedlagt for avholdsbevegelsen.

Örneplagen har vært stor i Geiranger-traktene iår.

18.00 Fra Ålesund meldes til Aftenposten at örneplagen har vært stor i Geiranger-traktene iår. Örnen opererer særlig höst og vår mens sauene går på beite, og det er ikke små tap oppsitterne har hatt på denne konto gjennom årene. Ifjor ble mellom 20 og 30 dyr örnens bytte bare på gårdene Syltevik og Holten. - 2 brödre, Peder og Nils Syltevik, tok imidlertid kampen opp mot rovfuglene, og forleden måtte den 7. örnen iår böte med livet. Det var et prakteksemplar av arten, over 2 meter mellom vingespissene. Den hadde sikkert mange saueliv på samvittigheten. Etter at jakten for alvor tok til, har man merket en betydelig nedgang i saueofrenes antall, og det samlede tall er for Sylteviks vedkommende bare 2-3 dyr iår. Samtlige 7 rovfugler er tatt med saks og feller.

Politisaker.

22.00 Trondheim. En yngre bonde fra Melhus som angivelig hadde fått seg utbetalt kjöpesummen for en traverhest, besluttet å holde et gilde for noen av sine venner. Ut på kvelden oppdaget han at lommeboken med kr. 3.700.- var borte. Den ble til slutt funnet i innerlommen hos en av kameratene, men da var den tom. Overfor politiet sier vedkommende at han intet husker og ikke vet hvordan lommeboken er havnet hos ham. Pengene er ikke funnet.

22.00 Trondheim. Kriminalpolitiet i Trondheim grep for noen dager siden en mann som gikk omkring på gatene og solgte heimeavlet tobakk og annen röyketobakk til store priser. Det ble funnet meget store kvanta hos ham, og ved nærmere undersökelse viste det seg at mannen en tid för jul hadde gjort innbrudd i en tobakksforretning i Ålesund og stjålet tobakken der.

(fortsatt)

Politisaker. (fortsatt)

22.00 Trondheim. En mann fra sjödistriktene kom en ukes tid för jul til Namsos og hadde med seg endel brennevin og sigaretter som han hadde oppspart på lovlig vis. Det gikk ikke bedre enn at han i byen traff sammen med noen tvilsomme namsoskarer som gjerne ville ha fingrene både i brennevinet og sigarettene. På et ensomt sted i byen overfalt de og rahet ham, og attpå til knuste kjevebeinet på ham, så han måtte bringes til sykehus hvor han nå ligger. Overfallsmennene er arrestert.

22.00 Bodö. Politiet i Bodö overrasket julaften en heimebrenner i Bodö så å si på fersk gjerning. Det ble beslaglagt et destillasjonsapparat med tilbehör, en stor beholder med gjæret sats, sukker og essens, og endel flasker med ferdig vare.

Sportsnyheter.

18.30 Gausdal. Oslo Turnforenings slalomrenn fortsatte torsdag på Skeikampen under gode værforhold. Navn på deltagere: Odd Haug, Sport. Sverre Viksmoen, Veldre. Birger Opsahl, Kongsberg. Einar Fjeldberg, Trygg. Odd Hustad, Sport. Magne Tolgensbakk, Tolga. Hans Magnus Andresen, Oslo Turn. Kallo Hustad, Sport. Ove Munthe Kås, Kongsberg. Dag Ringstad, Sport. Knut Dokken, Kongsberg. Synnöve Viksmoen, Fram. Kari Tærud, Eidsvold. Ami Andresen, Oslo Turn. Berit Grötsch, Fremad.

18.30 Norgesserien i ishockey starter söndag 2. januar. Oslo-lagene Trygg - Lyn mötes på Frogner sadion, dommer ishockeyoppmann Hallvard Hanson. De tre förste kamper er utsatt på grunn av de dårlige isforhold.

Utgangsforbud innfört også i Rönne på Bornholm.

D.R.21.45 Utgangsforbud er fra idag innfört i Horsens og Rönne på Bornholm. I sistnevnte by ble bekjentgjörelsen om at folk ikke måtte ferdes på gaten mellom kl. 20.00 og kl. 5.00, kunngjort ved höyttalerbil som kjörte gjennom gatene i ettermiddag.

Attentat mot 2 danske journalister.

S.R.22.00 Fra Kjöbenhavn meldes at 2 kjente danske journalister, redaktör Ole Björn Kraft og herr Damm (?), er blitt hardt såret ved revolverattentat. Attentatmennene kom seg unda.

Röde Kors-arbeidet etter krigen.

S.R.22.00 I Stockholm vil det bli satt igang kurser for læger som er villige til å delta i det internasjonale Röde Kors-arbeide etter krigen. Det vil særlig bli lagt vekt på epidemiologien, ernæringssykdommer, tuberkulose og hygiene.

vvvvvVVVVVvvvvv